IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI CURTEA DE CONTURI

Conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2017

(2018/C 348/01)

CUPRINS

Pagina

PREFAȚĂ 2

CADRUL POLITIC, GUVERNANȚA ȘI RĂSPUNDEREA UNIUNII EUROPENE 4

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE A CONTURILOR CONSOLIDATE 9

PRINCIPALELE REALIZĂRI ALE EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2017 10

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI NOTE EXPLICATIVE 12

BILANȚ 13

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE 14

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR 15

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN STRUCTURA ACTIVELOR NETE 16

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE 17

SITUAȚIA FINANCIARĂ: DISCUȚIE ȘI ANALIZĂ 92

RAPOARTE PRIVIND EXECUȚIA BUGETARĂ ȘI NOTE EXPLICATIVE 109

GLOSAR 166

LISTA ABREVIERILOR 170

PREFAȚĂ

Am plăcerea să vă prezint conturile anuale ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2017. Aceste conturi oferă o imagine de ansamblu completă asupra finanțelor UE și a execuției bugetului UE în exercițiul financiar trecut, inclusiv informații privind datoriile contingente, angajamentele financiare și alte obligații ale Uniunii. Reflectând caracterul multianual al activităților Uniunii, conturile oferă explicații cu privire la principalele date financiare și la evoluția acestora. **Conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene fac** parte din **Pachetul de raportare financiară integrată** al Comisiei și constituie o componentă esențială a sistemului nostru foarte dezvoltat de responsabilitate financiară.

În timp ce 2016 a fost un an al îndoielilor pentru proiectul european, nu în ultimul rând ca urmare a deciziei Regatului Unit de a ieși din Uniune, 2017 a fost anul reînnoirii speranțelor și perspectivelor.

Cea de a 60-a aniversare a Tratatului de la Roma a oferit contextul necesar pentru o perioadă de reflecție profundă privind viitorul Europei. Am profitat de această ocazie pentru a ne reafirma angajamentul față de valorile Uniunii și pentru a defini prioritățile Uniunii cu 27 de membri.

În 2017, Uniunea Europeană s-a concentrat asupra asigurării caracterului durabil al redresării economice. Ratele creșterii înregistrate în UE și în zona euro au depășit așteptările, ajungând la 2,4 %, cel mai ridicat nivel din ultimii 10 ani. Cu toate acestea, UE a trebuit să abordeze o serie de provocări legate de competitivitate, migrație sau securitate și să facă față unor dezastre naturale majore.

Bugetul UE este un atu unic al Uniunii, care transpune ambițiile în rezultate concrete pe teren. Acesta completează bugetele naționale prin furnizarea de valoare adăugată europeană în domeniile în care un răspuns coordonat este cel mai eficient și eficace mod de a ne îndeplini prioritățile.

2017 a fost al patrulea an de execuție a actualului cadru financiar multianual (CFM); toate programele financiare sunt acum pe deplin operaționale. În același timp, confruntarea cu numeroase provocări neprevăzute a confirmat încă o dată importanța unei abordări flexibile în materie de execuție bugetară. Revizuirea la jumătatea perioadei a CFM a oferit mijloace suplimentare pentru a reacționa la evenimente neprevăzute.

Bugetul adoptat pentru 2017 s-a axat pe două priorități principale în materie de politică pentru Europa: sprijinirea redresării în curs a economiei europene și abordarea crizei migrației și a refugiaților. Acest lucru a asigurat punerea în aplicare a programelor în curs, pe de o parte, și a acordat sprijin financiar pentru abordarea noilor provocări, pe de altă parte.

Aproape jumătate din fonduri – 83,2 miliarde EUR sub formă de credite de angajament – au stimulat creșterea, ocuparea forței de muncă și competitivitatea. De aceste fonduri au beneficiat, printre altele, cercetarea și inovarea, în cadrul programului Orizont 2020, educația, în cadrul programului Erasmus+, întreprinderile mici și mijlocii, în cadrul programului COSME, și infrastructura, în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE). În plus, Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) a asigurat punerea în aplicare a Planului de investiții pentru Europa, iar convergența între statele membre și între regiuni a fost încurajată prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI).

Fondul european pentru investiții strategice a generat deja investiții noi de peste 287 de miliarde EUR și a contribuit la crearea a peste 300 000 de locuri de muncă. În decembrie 2017, Parlamentul European și Consiliul au decis să majoreze și să extindă fondul pentru a cataliza investiții de până la 500 de miliarde EUR până în 2020. Fondul de garantare al FEIS, pe care Comisia l-a instituit pentru a furniza o rezervă de lichiditate menită să acopere cererile de executare a garanției de către Grupul BEI pentru investițiile sale, a ajuns la 3,5 miliarde EUR la sfârșitul exercițiului financiar 2017.

Programele care vizează **consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale**, inclusiv Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european, au beneficiat de alocări în valoare de 54 de miliarde EUR. Inițiativa **„Locuri de muncă pentru tineri", a cărei punere în aplicare s-a accelerat în 2017,** se concentrează asupra reducerii șomajului în rândul tinerilor pe teritoriul întregii Uniuni. Până la sfârșitul exercițiului financiar 2017, totalul costurile eligibile ale operațiunilor selectate pentru a beneficia de sprijin a ajuns la aproximativ 7 miliarde EUR. Statele membre declară că 1,7 milioane de tineri au beneficiat deja de asistența acordată de această inițiativă.

În plus, bugetul UE a servit drept instrument de **solidaritate**. De exemplu, în urma cutremurelor care au avut loc în regiunile italiene Abruzzo, Lazio, Marche și Umbria în 2016 și 2017, din Fondul de solidaritate al UE s-au mobilizat 1,2 miliarde EUR, cea mai mare sumă furnizată vreodată într-o singură tranșă.

S-au alocat 58,6 miliarde EUR pentru **promovarea creșterii durabile** și conservarea resurselor naturale ale Europei. Programele au inclus pilonii politicii agricole comune (PAC), și anume măsurile de sprijinire a pieței și dezvoltarea rurală, pescuitul și activitățile din domeniul climei și al mediului din cadrul programului pentru mediu și politici climatice (LIFE).

Bugetul UE a continuat, de asemenea, să sprijine **răspunsul european** cuprinzător **la criza migrației** și gestionarea frontierelor externe ale Europei. Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI) a promovat gestionarea eficientă a fluxurilor de migrație și elaborarea unei abordări comune a Uniunii în materie de azil și migrație. Totalul plăților efectuate în 2017 s-a ridicat la 576,2 milioane EUR, aproape dublul sumei din 2016. Finanțată din bugetul UE, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, cu mandatul său extins, și-a consolidat în mod semnificativ prezența la frontierele externe ale UE, cu scopul de a sprijini statele membre în activitățile lor de gestionare a frontierelor și de a pune în aplicare în comun gestionarea integrată a frontierelor la nivelul UE.

Bugetul UE i-a permis, de asemenea, Uniunii să joace un rol important în afara Europei, într-o perioadă de turbulență în **vecinătatea Europei**. În cele din urmă, dar nu în ultimul rând, acesta a contribuit la formularea unui răspuns la provocări mondiale, cum ar fi schimbările climatice, prin integrarea acțiunilor de atenuare și adaptare în cadrul tuturor programelor majore de cheltuieli ale UE. Contribuția totală de la buget în vederea integrării aspectelor legate de climă este estimată la 20,3 % pentru 2017.

Asigurarea unei **performanțe optime a bugetului Uniunii** a reprezentat o prioritate pentru Comisia Juncker încă din prima zi. Susținem cu tărie importanța tot mai mare pe care Parlamentul European, statele membre și Curtea de Conturi Europeană o acordă nu numai modului în care sunt gestionate programele, ci și măsurii în care acestea generează rezultate în domeniile cu adevărat importante pentru cetățenii Europei.

Comisia va continua să își îndeplinească rolul, alături de autoritatea bugetară, de a valorifica potențialul bugetului UE, de a investi în creștere, de a crea locuri de muncă și de a aborda provocările comune cu care ne confruntăm.

Günther H. Oettinger

Comisar pentru buget și resurse umane, Comisia Europeană

CADRUL POLITIC, GUVERNANȚA ȘI RĂSPUNDEREA UNIUNII EUROPENE

Uniunea Europeană (UE) este o uniune căreia 28 ([1]) de țări europene (statele membre) îi atribuie competențe pentru realizarea obiectivelor lor comune. Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.

1. CADRUL POLITIC

Tratatele UE

Obiectivele și principiile generale care ghidează Uniunea și instituțiile europene sunt definite în tratate. Uniunea și instituțiile UE pot acționa doar în limitele competențelor care le-au fost conferite de tratate în vederea realizării obiectivelor prevăzute în acestea și trebuie să își exercite competențele în conformitate cu principiile ([2]) subsidiarității și proporționalității. Pentru a-și îndeplini obiectivele și a-și pune în aplicare politicile, Uniunea se dotează cu mijloacele financiare necesare. Comisia este responsabilă cu punerea în aplicare a obiectivelor, în cooperare cu statele membre și în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

UE urmărește realizarea obiectivelor stabilite în tratat prin intermediul unei serii de instrumente, unul dintre acestea fiind bugetul UE. Alte instrumente sunt, de exemplu, propunerea de acte legislative sau urmărirea unor strategii de politică.

Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020, convenită în 2010 de către șefii de stat sau de guvern ai statelor membre ale UE, definește o strategie la nivelul UE pe 10 ani privind creșterea și locurile de muncă pentru UE ([3]). Strategia a prezentat trei priorități, care se consolidează reciproc, și anume o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, și prevede cinci obiective principale pentru UE. Succesul acesteia depinde de toți actorii din Uniune, care acționează în mod colectiv.

Bugetul UE este doar unul dintre instrumentele UE care contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020. O gamă largă de acțiuni la nivel național, la nivelul UE și la nivel internațional sunt puse în aplicare pentru a obține rezultate concrete în ceea ce privește Strategia Europa 2020.

Prioritățile politice ale Comisiei

Prioritățile politice ale Comisiei sunt definite în orientările politice stabilite de președintele Comisiei. Acestea prevăd o foaie de parcurs pentru acțiunile Comisiei pe deplin consecventă și compatibilă cu Strategia Europa 2020 ca strategie a UE de creștere pe termen lung.

10 PRIORITĂȚI

— Un nou impuls pentru locuri de muncă, creștere și investiții

— O piață unică digitală conectată

— O uniune energetică rezilientă, cu o politică privind schimbările climatice orientată spre viitor

— O piață internă mai profundă și mai echitabilă, cu o bază industrială consolidată

— Un acord de liber schimb rezonabil și echilibrat cu Statele Unite

— Un spațiu de justiție și drepturi fundamentale bazat pe încredere reciprocă

— Către o nouă politică privind migrația

— Europa ca actor mai puternic pe plan mondial

([1]) La 29 martie 2017, Regatul Unit a prezentat o notificare oficială cu privire la intenția sa de a ieși din UE, declanșând astfel procesul de retragere, în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Regatul Unit urmează să iasă din UE la 29 martie 2019.

([2]) În temeiul principiului subsidiarității, Uniunea intervine numai dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre, dar, datorită dimensiunilor și efectelor acțiunii preconizate, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii. În temeiul principiului proporționalității, acțiunea Uniunii, în conținut și formă, nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatelor. A se vedea articolul 5 din TFUE.

([3]) A se vedea Comunicarea Comisiei, „Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, COM(2010) 2020, 3 martie 2010.

— O uniune economică și monetară (UEM) mai profundă și mai echitabilă

— O Uniune a schimbărilor democratice

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă ([4])

Dezvoltarea durabilă s-a aflat de mult timp în centrul proiectului european. Tratatele UE recunosc dimensiunile economice, sociale și de mediu ale acesteia, care trebuie abordate împreună. UE este angajată în direcția unei dezvoltări care să satisfacă nevoile prezente, fără să afecteze capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi. Bugetul UE joacă un rol esențial în soluționarea multor provocări în materie de sustenabilitate, de la șomajul în rândul tinerilor până la îmbătrânirea populației, schimbări climatice, poluare, energie durabilă și migrație. Comisia actuală integrează dezvoltarea durabilă în proiectele transversale majore, precum și în politicile și inițiativele sectoriale.

Cadrul financiar multianual și programele de cheltuieli

Politicile sprijinite de bugetul UE sunt puse în aplicare în conformitate cu cadrul financiar multianual (CFM) și cu legislația sectorială corespunzătoare care definește programele de cheltuieli.

Cadrul financiar multianual transpune în termeni financiari prioritățile politice ale UE pe o perioadă suficient de lungă pentru a fi eficace și pentru a oferi o viziune coerentă pe termen lung beneficiarilor fondurilor UE și autorităților naționale de cofinanțare. Acesta stabilește cuantumurile anuale maxime (plafoanele) pentru totalul cheltuielilor UE și pentru principalele categorii de cheltuieli (rubrici). Însumând plafoanele tuturor rubricilor se obține plafonul total al creditelor de angajament. Cadrul financiar multianual este adoptat în unanimitate, ceea ce arată acordul tuturor statelor membre în ceea ce privește obiectivele și nivelul cheltuielilor (nivelul maxim al angajamentelor bugetare și al plăților), cu aprobarea Parlamentului European. Comisia este responsabilă cu gestionarea și execuția bugetului UE și a programelor adoptate de Parlament și de Consiliu. Execuția și cheltuielile efective sunt realizate în cea mai mare parte (aproximativ 75 %) de autoritățile naționale și locale, însă Comisia este responsabilă cu supravegherea acestora. Comisia gestionează bugetul sub supravegherea Curții de Conturi Europene. Ambele instituții urmăresc să asigure buna gestiune financiară.

Acordul interinstituțional

Cadrul financiar multianual este completat de acordul interinstituțional ([5]), care este un acord politic între Parlamentul European, Consiliu și Comisie. Scopul acestui acord, adoptat în 2013 în conformitate cu articolul 295 din TFUE, este de a pune în aplicare disciplina bugetară, de a îmbunătăți funcționarea procedurii bugetare anuale, precum și cooperarea dintre instituții privind chestiunile bugetare și, totodată, de a asigura o bună gestiune financiară.

Bugetul anual

Bugetul anual este întocmit de Comisie și aprobat, de obicei, până la jumătatea lunii decembrie de Parlamentul European și de Consiliu, pe baza procedurii prevăzute la articolul 314 din TFUE. Potrivit principiului echilibrului bugetar, într-un exercițiu financiar dat, veniturile totale trebuie să fie egale cu cheltuielile (creditele de plată) totale.

Principalele surse de finanțare ale UE sunt veniturile din resurse proprii, care sunt completate de alte venituri. Există trei tipuri de resurse proprii: resursele proprii tradiționale (cum ar fi taxele vamale și cotizațiile pentru zahăr), resursa proprie bazată pe taxa pe valoarea adăugată (TVA) și resursa proprie bazată pe venitul național brut (VNB). Celelalte venituri din activitățile UE (de exemplu, amenzile aplicate în materie de concurență) reprezintă, în mod obișnuit, mai puțin de 10 % din veniturile totale. Valoarea globală a resurselor proprii necesare pentru finanțarea bugetului se stabilește prin scăderea celorlalte venituri din cheltuielile totale. Cuantumul total al resurselor proprii nu poate depăși 1,20 % din suma veniturilor naționale brute (VNB) ale statelor membre.

Cheltuielile operaționale ale UE acoperă diversele rubrici ale cadrului financiar multianual și îmbracă forme diferite, în funcție de modul în care banii sunt plătiți și gestionați. Bugetul UE este executat în cadrul a trei moduri de gestiune:

Gestiunea partajată: în cadrul acestei metode de execuție bugetară, sarcinile sunt delegate statelor membre. Aproximativ 75 % din cheltuieli se încadrează în acest mod de gestiune și acoperă domenii cum ar fi cheltuielile agricole și acțiunile structurale.

([4]) Comunicarea Comisiei „Următorii pași către un viitor european durabil – Acțiunea europeană pentru durabilitate”, SWD(2016) 390 final, 22 noiembrie 2016.

([5]) Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară (2013/C 373/01).

Gestiunea directă: în acest caz, bugetul este executat direct de serviciile Comisiei.

Gestiunea indirectă: în acest caz, Comisia atribuie sarcini de execuție bugetară terților, cum ar fi agențiile de reglementare ale UE sau organizațiile internaționale.

Regulamentul financiar

Regulamentul financiar (RF) aplicabil bugetului general este un act de bază al arhitecturii în materie de reglementare a finanțelor UE, care definește normele financiare ale UE aplicabile bugetului UE.

2. GUVERNANȚA ȘI RĂSPUNDEREA ÎN UE

2.1. **STRUCTURA INSTITUȚIONALĂ**

Guvernanța organizațională a UE este formată din instituțiile, agențiile și alte organisme ale UE care sunt enumerate în nota **9** la notele la situațiile financiare consolidate. Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul european de investiții (FEI) nu sunt incluse în domeniul de aplicare al Regulamentului financiar. Principalele instituții cu responsabilități în elaborarea politicilor și luarea deciziilor sunt Parlamentul European, Consiliul European, Consiliul și Comisia.

Comisia este organul executiv al UE și promovează interesul general al acesteia. Comisia realizează acest lucru prin propunerea de acte legislative, prin punerea în aplicare a politicilor UE, prin supravegherea punerii în aplicare corecte a tratatelor și a dreptului european, prin gestionarea bugetului UE și prin reprezentarea Uniunii în afara Europei.

Funcționarea internă a Comisiei se bazează pe o serie de principii-cheie care reprezintă piatra de temelie a bunei guvernanțe: roluri și responsabilități clare, un angajament ferm de gestionare a performanțelor și de respectare a cadrului juridic, mecanisme clare de asigurare a răspunderii, un cadru de reglementare de înaltă calitate și incluziv, deschidere și transparență, precum și standarde înalte de comportament etic.

2.2. **STRUCTURA DE GUVERNANȚĂ A COMISIEI**

Comisia Europeană are un sistem de guvernanță unic, care face o distincție clară între structurile de supraveghere politică și administrativă și care implică o răspundere și responsabilitate financiară bine definite ([6]). Acest sistem se bazează pe tratate, structura sa evoluând pentru a se adapta la un mediu în continuă schimbare și pentru a ține pasul cu bunele practici stabilite în standardele internaționale relevante ([7]).

— Colegiul comisarilor își asumă răspunderea politică colegială pentru activitatea Comisiei. Execuția operațională a bugetului este delegată directorilor generali și șefilor de servicii, care conduc structura administrativă a Comisiei ([8]).

— Colegiul deleagă sarcini de gestiune financiară directorilor generali sau șefilor de servicii, care devin astfel ordonatori de credite delegați (OCD). Aceștia din urmă pot delega, la rândul lor, sarcini directorilor, șefilor de unitate și altor persoane, care devin, astfel, ordonatori de credite subdelegați. Responsabilitățile ordonatorilor de credite acoperă întregul proces de gestionare, de la stabilirea etapelor de lucru necesare pentru atingerea obiectivelor de politică fixate de instituție până la gestionarea activităților, atât din punct de vedere operațional, cât și bugetar.

În cadrul Comisiei, rolurile și responsabilitățile în materie de gestiune financiară sunt, prin urmare, clar definite și aplicate. Aceasta este o abordare descentralizată, cu responsabilități clare, al cărei scop este de a crea o cultură administrativă care să îi încurajeze pe funcționarii publici să își asume responsabilitatea pentru activitățile asupra cărora au control și de a le oferi control asupra activităților de care sunt responsabili.

În contextul ciclului de planificare și programare strategică al Comisiei, fiecare ordonator de credite trebuie să pregătească un „raport anual de activitate" (RAA) privind activitățile și realizările în materie de politică și rezultatele respectivului an, în care declară că resursele au fost utilizate pe baza principiilor bunei gestiuni financiare și că a instituit proceduri de control care oferă garanțiile necesare cu privire la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente. La nivelul Comisiei, aceste rezultate sunt adoptate și publicate într-o formă agregată în Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE și sunt transmise Parlamentului European și Consiliului. Acesta este principalul instrument prin intermediul căruia **colegiul comisarilor își asumă responsabilitatea politică pentru gestionarea bugetului**.

([6]) Pentru mai multe detalii, a se vedea Comunicarea Comisiei din partea președintelui Juncker și a primvicepreședintelui Timmermans: Guvernanța în cadrul Comisiei Europene, C(2017) 6915 final din 11 octombrie 2017, URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/c_2017_6915_final_en.pdf.

([7]) De exemplu, standardele de control intern se bazează pe principiile COSO de control intern din 2013.

([8]) În consecință, termenul „Comisia Europeană" este utilizat pentru a desemna atât instituția – colegiul – formată din membrii Comisiei, cât și administrația sa, gestionată de directorii generali care conduc departamentele sale (și de șefii celorlalte structuri administrative, cum ar fi serviciile, oficiile și agențiile executive).

Contabilul Comisiei este responsabil la nivel central cu gestionarea trezoreriei, cu procedurile de recuperare, cu stabilirea unor norme contabile bazate pe Standardele și metodele internaționale de contabilitate pentru sectorul public, cu validarea sistemelor contabile și cu întocmirea conturilor anuale ale Comisiei, precum și a conturilor anuale consolidate ale UE. În plus, contabilul trebuie să semneze conturile anuale, declarând astfel că acestea prezintă în mod corect, sub toate aspectele materiale, poziția financiară, rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar. Conturile anuale sunt adoptate de colegiul comisarilor. Funcția de contabil este independentă, contabilul având o responsabilitate majoră în ceea ce privește raportarea financiară în cadrul Comisiei. Auditorul intern al Comisiei este, de asemenea, o funcție centralizată și independentă și furnizează consultanță, avize și recomandări independente privind calitatea și funcționarea sistemelor de control intern din cadrul Comisiei, al agențiilor UE și al altor organisme autonome.

Comitetul de monitorizare a auditurilor urmărește punerea în aplicare a auditurilor, în special cele ale Serviciului de Audit Intern, dar și pe baza celor ale Curții de Conturi Europene, și evaluează calitatea auditului intern, astfel încât să se obțină o imagine mai generală a sistemelor de control ale Comisiei.

Consiliul pentru gestiunea corporativă joacă un rol în guvernanța corporativă a Comisiei, asigurând supravegherea și furnizând orientări strategice cu privire la principalele aspecte legate de gestiunea corporativă, inclusiv în legătură cu gestionarea resurselor financiare și umane. În cadrul Consiliului pentru gestiunea corporativă, care este prezidat de secretarul general, se reunesc în mod regulat directorii generali și cabinetele responsabile cu bugetul, resursele umane și tehnologia informației în vederea asigurării faptului că în cadrul Comisiei sunt instituite structurile organizatorice și tehnice necesare pentru a îndeplini într-un mod eficient și eficace prioritățile politice ale președintelui.

2.3. **CADRUL DE PERFORMANȚĂ**

Punerea în aplicare a unor cadre de performanță solide este esențială pentru a asigura faptul că se pune un accent puternic pe rezultate, pe valoarea adăugată europeană și pe buna gestionare a programelor UE. Cadrul de performanță al bugetului UE este foarte detaliat, devansând toate țările membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în clasamentul oficial al cadrelor de performanță bugetare. Cadrul de performanță al bugetului UE cuprinde mai multe tipuri și niveluri de scopuri, obiective și ținte strategice, inclusiv Strategia Europa 2020 și alte priorități politice. De asemenea, acesta trebuie să ia în considerare complementaritatea și integrarea politicilor și a programelor, precum și rolul-cheie al statelor membre în execuția bugetului UE.

— Obiectivele, indicatorii și țintele sunt prezentate în detaliu în temeiul juridic al programelor și, în fiecare an, Comisia raportează cu privire la acestea prin intermediul **fișelor de program** care însoțesc proiectul de buget. Fișele de program furnizează toate informațiile-cheie care sunt necesare pentru examinarea atentă a programului și măsurarea performanței, printre care se numără și angajamentele financiare pentru 7 ani, scenariile de bază privind performanța programului (puncte de plecare pentru măsura de politică), obiectivele finale (care trebuie realizate la sfârșitul perioadei de programare multianuală) și etapele intermediare.

— În vederea asigurării faptului că resursele sunt alocate în funcție de priorități și că fiecare acțiune generează rezultate semnificative și o valoare adăugată ridicată, Comisia pune în aplicare **inițiativa „Un buget al UE axat pe rezultate”**. Pe baza cadrului de performanță pentru perioada 2014-2020, această inițiativă promovează asigurarea unui echilibru mai bun între conformitate și performanță.

— **Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE** oferă o imagine de ansamblu cuprinzătoare cu privire la performanța, gestionarea și protecția bugetului UE. Acesta explică modul în care bugetul UE sprijină prioritățile politice ale Uniunii Europene și prezintă rezultatele obținute cu ajutorul bugetului UE, precum și rolul pe care îl are Comisia în asigurarea și promovarea celor mai înalte standarde de gestiune bugetară și financiară.

— Curtea de Conturi Europeană adoptă o abordare sistematică și detaliată pentru a evalua aspectele calitative ale întocmirii bugetului, inclusiv performanța, ca o componentă obișnuită a rapoartelor sale anuale și prin intermediul rapoartelor speciale.

Datorită tuturor acestor elemente, autoritatea bugetară este în măsură să acorde performanței o pondere semnificativă în luarea deciziei cu privire la următorul buget anual.

2.4. **RAPORTAREA FINANCIARĂ**

Principalul element al raportării financiare a UE este **Pachetul de raportare financiară integrată** al UE, care include conturile anuale consolidate ale UE, Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului și Raportul privind acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune. Pachetul de raportare financiară integrată oferă publicului o imagine cuprinzătoare a situației financiare și operaționale a UE în fiecare an.

Conturile anuale consolidate ale UE prezintă informații financiare referitoare la activitățile instituțiilor, ale agențiilor și ale altor organisme ale UE, atât prin prisma contabilității pe bază de angajamente, cât și din perspectivă bugetară. Aceste conturi nu cuprind conturile anuale ale statelor membre.

Conturile anuale consolidate ale UE constau în două părți separate, dar corelate:

a) situațiile financiare consolidate și

b) rapoartele privind execuția bugetară, care oferă o imagine agregată asupra execuției bugetare.

În plus, conturile anuale consolidate ale UE sunt însoțite de documentul „Situația financiară: discuție și analiză", care sintetizează modificările și tendințele semnificative din cadrul situațiilor financiare și explică riscurile și incertitudinile semnificative cu care s-a confruntat UE și pe care aceasta trebuie să le abordeze în viitor.

Raportarea și răspunderea în cadrul Comisiei:

Pachetul de raportare financiară integrată	Conturile anuale consolidate ale UE Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului Raportul privind acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune
Alte rapoarte	Raportul general privind activitățile UE Rapoartele anuale de activitate ale direcțiilor generale Raportul privind gestiunea bugetară și financiară

2.5. **AUDITUL EXTERN ȘI PROCEDURA DE DESCĂRCARE DE GESTIUNE**

Auditul extern

Curtea de Conturi Europeană (Curtea) este auditorul extern al instituțiilor (și organismelor) UE. Curtea are misiunea de a contribui la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE, precum și de a promova asumarea răspunderii și transparența și are rolul de gardian independent al intereselor financiare ale cetățenilor UE. În calitate de auditor extern independent al UE, Curtea are rolul de a verifica dacă fondurile UE au fost contabilizate corect, dacă au fost colectate și cheltuite în conformitate cu normele și reglementările aplicabile și dacă în utilizarea lor s-a obținut un raport optim costuri-beneficii.

Conturile anuale ale UE și buna lor gestiune financiară fac obiectul unui audit efectuat de Curte, care, în cadrul activității sale, întocmește pentru Parlamentul European și Consiliu:

(1) un raport anual privind activitățile finanțate din bugetul general, în care sunt detaliate observațiile sale privind conturile anuale și tranzacțiile subiacente;

(2) o opinie, pe baza auditurilor sale, inclusă în raportul anual sub forma unei declarații de asigurare privind (i) fiabilitatea conturilor și (ii) legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente, care implică atât veniturile colectate, cât și plățile efectuate către beneficiarii finali, și

(3) rapoarte speciale care vizează domenii specifice.

Descărcarea de gestiune

Etapa finală a unui ciclu bugetar este procedura de descărcare de gestiune pentru un anumit exercițiu financiar. Descărcarea de gestiune constituie dimensiunea politică a controlului extern al execuției bugetare și reprezintă decizia prin care „autoritatea care acordă descărcarea de gestiune" (și anume Parlamentul European, acționând pe baza recomandării Consiliului) „eliberează" Comisia (și alte organisme ale UE) de responsabilitatea sa pentru gestionarea unui buget dat. Această decizie se bazează pe o examinare a conturilor anuale consolidate ale UE și pe un set de rapoarte ale Comisiei (raportul anual privind gestionarea și performanța, raportul privind acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune pentru exercițiul financiar anterior și raportul anual către autoritatea care acordă descărcarea de gestiune privind auditurile interne efectuate), precum și pe raportul anual al Curții de Conturi Europene, pe opinia de audit („declarația de asigurare") și pe rapoartele speciale. Aceasta ia, de asemenea, în considerare răspunsurile scrise ale Comisiei la întrebări și la cererile de informații suplimentare, precum și audierile comisarului pentru buget și ale comisarilor responsabili cu principalele domenii de cheltuieli în fața Comisiei pentru control bugetar (CONT) a Parlamentului European.

Rezultatul procedurii de descărcare de gestiune poate fi unul dintre următoarele trei: acordarea, amânarea sau refuzul descărcării de gestiune. Rapoartele finale de descărcare de gestiune includ, de asemenea, solicitările specifice adresate Comisiei, atât de Parlamentul European, cât și de Consiliu. Aceste solicitări fac obiectul unui raport de monitorizare în care Comisia prezintă acțiunile concrete pe care le-a întreprins deja sau pe care intenționează să le întreprindă.

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE A CONTURILOR CONSOLIDATE

Conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2017 au fost pregătite pe baza informațiilor prezentate de instituții și organisme în temeiul articolului 148 alineatul (2) din Regulamentul financiar, care se aplică bugetului general al Uniunii Europene. Declar, prin prezenta, că acestea au fost pregătite în conformitate cu titlul IX din Regulamentul financiar și cu principiile, normele și metodele contabile stabilite în notele la situațiile financiare.

Am obținut de la contabilii acestor instituții și organisme, care au atestat corectitudinea lor, toate informațiile necesare pentru întocmirea conturilor care prezintă activele și pasivele Uniunii Europene și execuția bugetară.

Prin prezenta certific că, pe baza acestor informații și pe baza verificărilor pe care le-am considerat necesare pentru a valida conturile Comisiei Europene, am asigurarea rezonabilă că aceste conturi prezintă în mod corect, în toate aspectele materiale, poziția financiară, rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar ale Uniunii Europene.

[semnătură]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Contabilul Comisiei

22 iunie 2018

PRINCIPALELE REALIZĂRI ALE EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2017

Execuția bugetului Uniunii pentru exercițiul financiar 2017

Bugetul adoptat pentru 2017 s-a axat pe două priorități principale în materie de politică pentru Europa: sprijinirea redresării în curs a economiei europene și abordarea provocărilor umanitare și de securitate din vecinătatea noastră. Majorările au fost direcționate către investițiile în creștere, locuri de muncă și competitivitate în Uniunea Europeană, precum și către asigurarea resurselor necesare pentru protejarea frontierelor externe ale UE, consolidarea securității în interiorul și în afara Uniunii, furnizarea de sprijin pentru primirea și integrarea refugiaților și abordarea cauzelor profunde ale migrației în țările de origine și de tranzit.

În cadrul execuției bugetului UE în 2017, valoarea totală a creditelor de angajament a fost de 171,1 miliarde EUR, iar cea a creditelor de plată – 137,4 miliarde EUR.

Aproape jumătate din fonduri – 83,3 miliarde EUR sub formă de credite de angajament – au stimulat **creșterea, ocuparea forței de muncă și competitivitatea**. În această sumă este inclusă finanțarea destinată cercetării și inovării în cadrul programului Orizont 2020, educației în cadrul programului Erasmus+, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul programului COSME, Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE), fondului de garantare al Fondului european pentru investiții strategice (FEIS), care este instrumentul de punere în aplicare a Planului de investiții pentru Europa, și promovării convergenței între statele membre și între regiuni prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI). În plus, sprijinul bugetar al UE pentru **agricultorii europeni** s-a concretizat în plăți în valoare de 44,7 miliarde EUR.

Bugetul a fost utilizat, de asemenea, pentru a consolida **frontierele externe** ale Uniunii și pentru a gestiona **criza refugiaților** și migrația neregulamentară, prin finanțarea unor instrumente mai solide de prevenire a introducerii ilegale de migranți și de abordare, în cooperare cu țările de origine și de tranzit, a factorilor care determină, pe termen lung, migrația, prin finanțarea unor politici mai solide în ceea ce privește migrația legală, inclusiv relocarea persoanelor care au nevoie de protecție, și prin finanțarea unor instrumente menite să sprijine statele membre în ceea ce privește integrarea refugiaților pe teritoriul UE.

Retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană

Context

La 23 iunie 2016, majoritatea cetățenilor Regatului Unit care au votat la referendumul privind apartenența la Uniunea Europeană s-au exprimat în favoarea ieșirii din UE. La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat în mod oficial Consiliului European intenția sa de a părăsi UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom). Această acțiune a declanșat articolul 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, care stabilește procedura de retragere a unui stat membru din Uniune.

Procesul de negociere

În cadrul reuniunii speciale a Consiliului European din 29 aprilie 2017, liderii celorlalte 27 de state membre au adoptat orientări politice privind retragerea ordonată a Regatului Unit din UE. Aceste orientări au definit cadrul negocierilor și au stabilit pozițiile și principiile generale ale UE. Patru zile mai târziu, Comisia a transmis Consiliului o recomandare privind deschiderea negocierilor în temeiul articolului 50 cu Regatul Unit, însoțită de un proiect de directive de negociere.

La 22 mai, Consiliul a adoptat o decizie prin care a autorizat deschiderea negocierilor cu Regatul Unit și a desemnat în mod oficial Comisia drept negociator al UE. Consiliul a adoptat, de asemenea, primul set de directive de negociere. Acestea au asigurat o structură clară și o abordare unitară a negocierilor la nivelul UE.

UE este reprezentată de Michel Barnier, în calitate de negociator-șef numit de Comisia Europeană. În cadrul Comisiei Europene, un grup de lucru, sub conducerea lui Michel Barnier, coordonează activitatea privind toate aspectele strategice, operaționale, juridice și financiare legate de negocieri. Comisia raportează Consiliului pe tot parcursul negocierilor și, de asemenea, informează Parlamentul European îndeaproape și cu regularitate.

Prima etapă a negocierilor

Prima etapă a negocierilor a început la 19 iunie 2017. Obiectivul său a fost să ofere un maximum de claritate și de securitate juridică și să stabilească modalitățile de separare a Regatului Unit de Uniunea Europeană.

În 2017 au avut loc șase runde de negocieri care s-au axat pe trei aspecte prioritare: protejarea drepturilor cetățenilor, cadrul pentru abordarea circumstanțelor unice din Irlanda și Irlanda de Nord și decontul financiar, pentru a se asigura faptul că atât UE, cât și Regatul Unit își respectă obligațiile financiare asumate înainte de retragere. Pe lângă acestea, negocierile au inclus și alte aspecte legate de separare.

La 8 decembrie 2017, Comisia Europeană a recomandat Consiliului European să concluzioneze că s-au înregistrat progrese suficiente în prima etapă a negocierilor cu Regatul Unit desfășurate în temeiul articolului 50. Evaluarea Comisiei s-a bazat pe un raport comun convenit între negociatorii Comisiei și guvernul Regatului Unit. În acest raport comun, Regatul Unit a fost de acord să își plătească toate obligațiile care îi revin în temeiul actualului cadru financiar multianual (CFM) și al perspectivelor financiare anterioare ca și când ar fi în continuare un stat membru, inclusiv cota sa din pasivele și datoriile contingente ale Uniunii.

La 15 decembrie, Consiliul European a confirmat faptul că se înregistraseră progrese suficiente, iar liderii au adoptat orientări pentru trecerea la cea de a doua etapă a negocierilor, care viza posibile dispoziții tranzitorii și viitoarea relație dintre UE și Regatul Unit.

Următoarea etapă a negocierilor

La 20 decembrie 2017, Comisia Europeană a trimis Consiliului o recomandare privind începerea discuțiilor referitoare la următoarea etapă a negocierilor, însoțită de un proiect de directive de negociere. Acestea completează directivele de negociere din mai 2017 și stabilesc detalii suplimentare privind posibilele dispoziții tranzitorii.

Recomandarea reamintește totodată necesitatea de a traduce în termeni juridici rezultatele primei etape a negocierilor, prezentate în comunicarea Comisiei și în raportul comun. În conformitate cu orientările Consiliului European din 15 decembrie, directivele de negociere suplimentare privind dispozițiile tranzitorii au fost adoptate la 29 ianuarie 2018.

La 19 martie 2018, Comisia a publicat un proiect al acordului de retragere care a evidențiat progresele realizate în cadrul rundei de negociere cu Regatul Unit din 16-19 martie 2018. În partea privind decontul financiar a acordului de retragere, UE și Regatul Unit au transpus progresele realizate în prima etapă a negocierilor (prezentate în raportul comun) într-un text juridic.

În urma publicării proiectului de acord de retragere, la 23 martie 2018, Consiliul European a emis orientări suplimentare în vederea deschiderii negocierilor privind înțelegerea generală a cadrului pentru viitoarea relație dintre UE și Regatul Unit. Negocierile ar trebui să fie finalizate până în toamna anului 2018, astfel încât Consiliul să aibă suficient timp la dispoziție pentru a încheia acordul de retragere după obținerea aprobării Parlamentului European, iar Regatul Unit să poată aproba acest acord în conformitate cu propriile sale proceduri înainte de 29 martie 2019.

Decontul financiar și conturile anuale ale UE pentru exercițiul financiar 2017

În ceea ce privește decontul financiar, acesta a fost prevăzut în raportul comun, confirmat de publicarea, la 19 martie, a proiectului de acord de retragere, conform căruia Regatul Unit ar urma să își plătească toate obligațiile care îi revin în temeiul actualului CFM și al perspectivelor financiare anterioare ca și când ar fi în continuare un stat membru. Mai precis, proiectul de acord de retragere prevede că Regatul Unit este răspunzător față de Uniune în special pentru cota sa din:

— angajamentele bugetare ale bugetului Uniunii și ale bugetelor agențiilor descentralizate ale Uniunii restante la 31 decembrie 2020 – a se vedea articolul 133 din acordul de retragere;

— finanțarea pasivelor Uniunii contractate până la 31 decembrie 2020, cu anumite excepții – a se vedea articolul 135;

— datoriile financiare contingente ale Uniunii care rezultă din operațiuni financiare hotărâte/aprobate înainte de data retragerii – a se vedea articolul 136; și

— plățile necesare în vederea lichidării datoriilor contingente ale Uniunii care devin scadente pentru cauze referitoare la interesele financiare ale Uniunii (cu condiția ca faptele care fac obiectul respectivelor cauze să fi fost săvârșite cel târziu la 31 decembrie 2020) – a se vedea articolul 140.

Acestea sunt cele mai recente informații disponibile la momentul întocmirii prezentelor conturi. Pe baza situației actuale, nu există niciun impact asupra conturilor anuale consolidate ale UE la 31 decembrie 2017 care să rezulte din procesul de retragere.

Trebuie remarcat, de asemenea, că, la 2 mai 2018, Comisia a prezentat propunerea sa pentru următorul CFM care va începe în 2021 și care este întocmit ținând seama de faptul că Regatul Unit nu va mai fi un stat membru.

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI NOTE EXPLICATIVE ([9])

CUPRINS

Pagina

BILANȚ 13

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE 14

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR 15

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN STRUCTURA ACTIVELOR NETE 16

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE 17

1. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE 17
2. NOTE LA BILANȚUL CONTABIL 29
3. NOTE LA CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE 58
4. DATORII CONTINGENTE ȘI ACTIVE CONTINGENTE 66
5. ANGAJAMENTE BUGETARE ȘI JURIDICE 70
6. MANAGEMENTUL RISCURILOR FINANCIARE 74
7. INFORMAȚII PRIVIND PĂRȚILE AFILIATE 86
8. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI 88
9. PERIMETRUL DE CONSOLIDARE 88

([9]) Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, anumite date financiare din tabelele de mai jos pot părea că nu corespund sumei totale.

BILANȚ

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
ACTIVE IMOBILIZATE			
Imobilizări necorporale	*2.1*	*405*	*381*
Imobilizări corporale	*2.2*	*10 745*	*10 068*
Investiții contabilizate prin metoda punerii în echivalență	*2.3*	*581*	*528*
Active financiare	*2.4*	*59 980*	*62 247*
Prefinanțare	*2.5*	*25 022*	*21 901*
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*2.6*	*611*	*717*
		97 344	**95 842**
ACTIVE CURENTE			
Active financiare	*2.4*	*8 655*	*3 673*
Prefinanțare	*2.5*	*24 005*	*23 569*
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*2.6*	*11 755*	*10 905*
Stocuri	*2.7*	*295*	*165*
Numerar și echivalente de numerar	*2.8*	*24 111*	*28 585*
		68 821	**66 897**
TOTAL ACTIVE		**166 165**	**162 739**
PASIVE NECURENTE			
Pensii și alte beneficii ale angajaților	*2.9*	*(73 122)*	*(67 231)*
Provizioane	*2.10*	*(2 880)*	*(1 936)*
Datorii financiare	*2.11*	*(50 063)*	*(55 067)*
		(126 065)	**(124 234)**
PASIVE CURENTE			
Provizioane	*2.10*	*(659)*	*(675)*
Datorii financiare	*2.11*	*(6 850)*	*(2 284)*
Datorii	*2.12*	*(39 048)*	*(40 005)*
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate	*2.13*	*(63 902)*	*(67 580)*
		(110 459)	**(110 544)**
TOTAL PASIVE		**(236 524)**	**(234 778)**
ACTIVE NETE		**(70 359)**	**(72 040)**
Rezerve	*2.14*	*4 876*	*4 841*
Sume care urmează a fi solicitate de la statele membre [1]	*2.15*	*(75 234)*	*(76 881)*
ACTIVE NETE		**(70 359)**	**(72 040)**

[1] La 18 noiembrie 2017, Parlamentul European a adoptat un buget care prevede plata datoriilor pe termen scurt ale Uniunii din resursele proprii care urmează să fie colectate de statele membre sau să fie solicitate acestora în 2018. În plus, în temeiul articolului 83 din Statutul funcționarilor (Regulamentul nr. 259/68 al Consiliului din 29 februarie 1968, astfel cum a fost modificat), statele membre garantează în mod colectiv angajamentele cu titlu de pensii.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

milioane EUR

	Notă	2017	2016
VENITURI			
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb			
Resurse bazate pe VNB	*3.1*	*78 620*	*95 578*
Resurse proprii tradiționale	*3.2*	*20 520*	*20 439*
Resurse bazate pe TVA	*3.3*	*16 947*	*15 859*
Amenzi	*3.4*	*4 664*	*3 858*
Recuperarea cheltuielilor	*3.5*	*1 879*	*1 947*
Altele	*3.6*	*10 376*	*5 740*
		133 006	**143 422**
Venituri din tranzacții de schimb			
Venituri financiare	*3.7*	*1 845*	*1 769*
Altele	*3.8*	*1 332*	*998*
		3 177	**2 767**
Total venituri		**136 183**	**146 189**
CHELTUIELI			
Executate de statele membre	*3.9*		
Fondul european de garantare agricolă		*(44 289)*	*(44 152)*
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și alte instrumente de dezvoltare rurală		*(11 359)*	*(12 604)*
Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune		*(17 650)*	*(35 045)*
Fondul social european		*(7 353)*	*(9 366)*
Altele		*(1 253)*	*(1 606)*
Executate de Comisie, agenții executive și fonduri fiduciare	*3.10*	*(15 738)*	*(15 610)*
Executate de alte agenții și organisme ale UE	*3.11*	*(2 667)*	*(2 547)*
Executate de țări terțe și organizații internaționale	*3.11*	*(4 115)*	*(3 258)*
Executate de alte entități	*3.11*	*(1 478)*	*(2 035)*
Costuri cu personalul și pensiile	*3.12*	*(10 002)*	*(9 776)*
Modificări ale ipotezelor actuariale privind beneficiile angajaților	*3.13*	*(3 544)*	*(1 068)*
Costuri de finanțare	*3.14*	*(1 896)*	*(1 904)*
Alte cheltuieli	*3.15*	*(6 756)*	*(5 486)*
Total cheltuieli		**(128 101)**	**(144 456)**
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR		**8 082**	**1 733**

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR

milioane EUR

	2017	2016
Rezultatul economic al exercițiului financiar	***8 082***	***1 733***
Activități de exploatare		
Amortizare	*99*	*88*
Depreciere	*888*	*575*
(Creșterea)/scăderea creditelor	*497*	*1 774*
(Creșterea)/scăderea prefinanțării	*(3 557)*	*(314)*
(Creșterea)/scăderea creanțelor din tranzacții de schimb și a sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*(745)*	*(1 297)*
(Creșterea)/scăderea stocurilor	*(130)*	*(26)*
Creșterea/(scăderea) pensiilor și a altor beneficii ale angajaților	*5 891*	*3 417*
Creșterea/(scăderea) provizioanelor	*928*	*581*
Creșterea/(scăderea) datoriilor financiare	*(438)*	*(2 351)*
Creșterea/(scăderea) datoriilor	*(957)*	*7 813*
Creșterea/(scăderea) cheltuielilor înregistrate în avans și a veniturilor reportate	*(3 678)*	*(821)*
Excedentul bugetar al exercițiului financiar anterior preluat ca venit nemonetar	*(6 405)*	*(1 349)*
Alte variații nemonetare	*3*	*18*
Activități de investiții		
(Creșterea)/scăderea imobilizărilor necorporale și corporale	*(1 687)*	*(2 073)*
(Creșterea)/scăderea investițiilor contabilizate prin metoda punerii în echivalență	*(53)*	*(31)*
(Creșterea)/scăderea activelor financiare disponibile pentru vânzare	*(3 190)*	*(822)*
(Creșterea)/scăderea activelor financiare la valoare justă prin excedent sau deficit	*(22)*	*(0)*
FLUXURI NETE DE NUMERAR	**(4 474)**	**6 914**
Creșterea/(scăderea) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar	*(4 474)*	*6 914*
Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar	*28 585*	*21 671*
Numerar și echivalente de numerar la încheierea exercițiului financiar	*24 111*	*28 585*

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN STRUCTURA ACTIVELOR NETE

milioane EUR

	Sume care urmează să fie solicitate statelor membre Excedent/ (deficit) cumulat	Alte rezerve	Rezerva de valoare justă	Active nete
SOLD LA 31.12.2015	**(77 124)**	**4 390**	**292**	**(72 442)**
Variația rezervei Fondului de garantare	*(82)*	*82*	—	—
Modificări ale valorii juste	—	—	*33*	*33*
Altele	*(59)*	*44*	—	*(15)*
Rezultatul bugetar pe 2015 creditat statelor membre	*(1 349)*	—	—	*(1 349)*
Rezultatul economic al exercițiului financiar	*1 733*	—	—	*1 733*
SOLD LA 31.12.2016	**(76 881)**	**4 516**	**325**	**(72 040)**
Variația rezervei Fondului de garantare	*(20)*	*20*	—	—
Modificări ale valorii juste	—	—	*(2)*	*(2)*
Altele	*(11)*	*62*	*(46)*	*5*
Rezultatul bugetar pe 2016 creditat statelor membre	*(6 405)*	—	—	*(6 405)*
Rezultatul economic al exercițiului financiar	*8 082*	—	—	*8 082*
SOLD LA 31.12.2017	**(75 234)**	**4 598**	**278**	**(70 359)**

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

1. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

1.1. **TEMEIUL JURIDIC ȘI NORMELE CONTABILE**

Conturile UE sunt ținute în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26 octombrie 2012, p. 1), denumit în continuare „Regulamentul financiar", și cu Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 (JO L 362, 31 decembrie 2012, p. 1) de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului financiar.

În conformitate cu articolul 143 din Regulamentul financiar, UE își pregătește situațiile financiare conform normelor contabilității pe bază de angajamente, care se întemeiază pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (IPSAS). Aceste norme contabile, adoptate de contabilul Comisiei, trebuie aplicate de toate instituțiile și organismele UE care intră în perimetrul de consolidare, pentru a se stabili un set uniform de norme contabile, de evaluare și de prezentare a conturilor, în vederea armonizării procesului de întocmire a situațiilor financiare și în vederea consolidării.

Aplicarea normelor contabile ale Uniunii Europene (*European Accounting Rules*, EAR), fie acestea noi sau modificate

Modificări ale EAR care sunt în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2017 sau ulterior acestei date

Următoarele modificări au fost adoptate de contabilul Comisiei:

— modificări ale EAR 1 „Situații financiare" și

— modificări ale EAR 14 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori".

Aceste modificări rezultă din modificările recente aduse IPSAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare" și IPSAS 3 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori", propunând îmbunătățiri menite să asigure coerența în cadrul standardelor IPSAS. În consecință, EAR-urile aferente au fost actualizate, iar principalele modificări privesc descrierea caracteristicilor calitative ale raportării financiare și actualizările ierarhiei surselor care trebuie utilizate în selectarea și aplicarea politicilor contabile.

Adoptarea acestor modificări nu a avut niciun impact asupra conturilor anuale ale UE pentru 2017.

EAR-uri noi și revizuite adoptate, dar care nu erau încă în vigoare la 31 decembrie 2017

UE nu a aplicat următoarele EAR-uri noi și revizuite, care au fost adoptate de contabilul Comisiei, dar care nu sunt încă în vigoare:

— Revizuirea EAR 12 „Beneficiile angajaților" (se aplică perioadelor anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau ulterior acestei date): EAR 12 a fost revizuită în conformitate cu noul IPSAS 39 „Beneficiile angajaților". Principala modificare este aceea că orice câștig sau pierdere care rezultă din modificările ipotezelor actuariale trebuie recunoscut(ă) direct în activele nete, spre deosebire de cerința actuală de a le recunoaște în excedent sau deficit.

În prezent, UE analizează impactul și consecințele practice ale aplicării acestei EAR revizuite. Cu toate acestea, nu se preconizează un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate, cu excepția recunoașterii ipotezelor actuariale în activele nete, în locul contului de profit și pierdere.

— Noua EAR 20 „Combinări în sectorul public" (se aplică perioadelor anuale care încep la 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date): EAR 20, care se bazează pe IPSAS 40 „Combinări în sectorul public", stabilește clasificarea combinărilor în sectorul public în două tipuri diferite, în funcție de faptul că tranzacția are loc sau nu sub control comun: (i) fuziunea, în cadrul căreia tranzacția se bazează pe valorile contabile ale entității combinate cu UE, și (ii) achiziția, în cadrul căreia tranzacția se bazează pe valorile juste la data achiziției ale entității dobândite de UE. Ambele au cerințe și niveluri distincte de divulgare a informațiilor, pentru a se asigura o mai bună înțelegere a efectelor pe care acestea le au asupra utilizatorilor situațiilor financiare ale UE.

Impactul asupra situațiilor financiare ale UE în anul aplicării inițiale va depinde de eventuala încheiere, în perioada respectivă, de către UE a unei tranzacții de combinare în sectorul public.

1.2. **PRINCIPII CONTABILE**

Situațiile financiare au ca obiectiv furnizarea de informații cu privire la poziția financiară, performanța și fluxurile de numerar ale unei entități, care sunt utile unei game largi de utilizatori. Pentru UE, ca entitate din sectorul public, obiectivele urmărite sunt, mai exact, furnizarea de informații utile pentru procesul decizional și demonstrarea răspunderii entității pentru resursele care îi sunt încredințate. Prezentul document a fost elaborat ținându-se cont de aceste obiective.

Considerentele generale (sau principiile contabile) care trebuie urmate atunci când se întocmesc situațiile financiare sunt prevăzute în norma contabilă 1 a UE, „Situații financiare", și sunt aceleași cu cele prezentate în IPSAS 1: prezentare fidelă, contabilitate pe bază de angajamente, continuitatea activității, coerența prezentării, importanța semnificativă, agregare, compensare și informații comparative. Caracteristicile calitative ale raportării financiare sunt relevanța, reprezentarea exactă (fiabilitatea), caracterul inteligibil, promptitudinea, comparabilitatea și caracterul verificabil.

1.3. **CONSOLIDARE**

Perimetrul de consolidare

În situațiile financiare consolidate ale UE sunt incluse toate entitățile controlate semnificative [și anume instituțiile UE (inclusiv Comisia) și agențiile UE], entitățile asociate și întreprinderile comune. Lista completă a entităților consolidate se găsește în nota **9** la situațiile financiare ale UE. Aceasta cuprinde în prezent 52 de entități controlate și o entitate asociată. Entitățile care intră în perimetrul de consolidare, dar care nu sunt semnificative pentru situațiile financiare consolidate ale UE în ansamblu nu trebuie consolidate sau contabilizate utilizând metoda punerii în echivalență în cazul în care acest lucru ar necesita prea mult timp sau costuri excesive pentru UE. Aceste entități sunt denumite „entități minore" și sunt enumerate separat în nota **9**. În 2017, 7 entități au fost clasificate ca entități minore.

Entități controlate

Decizia de a include o entitate în perimetrul de consolidare are la bază conceptul de control. Entitățile controlate sunt toate entitățile în cazul cărora UE este expusă sau are dreptul la beneficii variabile pe baza participării sale, UE putând modifica natura și cuantumul acestor beneficii prin puterea pe care o are asupra entității controlate. Această putere trebuie să poată fi exercitată în prezent și să aibă legătură cu activitățile relevante ale entității. Entitățile controlate sunt consolidate integral. Consolidarea începe la data primului control și se încheie atunci când nu mai au loc astfel de controale.

Indicatorii de control cei mai obișnuiți în cadrul UE sunt: instituirea entității prin tratatele fondatoare sau prin legislația secundară, finanțarea entității de la bugetul UE, existența unor drepturi de vot în organismele de conducere, efectuarea unui audit de către Curtea de Conturi Europeană și acordarea descărcării de gestiune de către Parlamentul European. Se efectuează o evaluare individuală în cazul fiecărei entități pentru a se decide dacă unul sau toate criteriile prezentate mai sus sunt suficiente pentru declanșarea unui control.

În cadrul acestei abordări, instituțiile (cu excepția Băncii Centrale Europene) și agențiile UE (cu excepția agențiilor din cadrul fostului al doilea pilon) sunt considerate ca fiind sub controlul exclusiv al UE și, prin urmare, sunt incluse în perimetrul de consolidare. În plus, Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO), aflată în lichidare, este considerată, de asemenea, o entitate controlată.

Toate tranzacțiile și soldurile semnificative reciproce între entitățile controlate ale UE sunt eliminate, în timp ce câștigurile și pierderile nerealizate în cazul acestor tranzacții reciproce nu sunt semnificative și, prin urmare, nu au fost eliminate.

Angajamente comune

Un angajament comun este un angajament asupra căruia UE și una sau mai multe părți dețin controlul în comun. Controlul comun reprezintă controlul partajat al unui angajament, convenit într-o formă contractuală, care există doar atunci când deciziile legate de activitățile relevante necesită acordul unanim al părților care dețin controlul comun. Angajamentele comune pot fi operațiuni comune sau întreprinderi comune. În cazul în care angajamentul comun este structurat printr-un vehicul distinct, iar părțile la angajamentul comun au drepturi la activele nete ale angajamentului, acest angajament comun este clasificat drept întreprindere comună. Participațiile în întreprinderile comune sunt contabilizate prin metoda punerii în

echivalență (a se vedea nota **1.5.4**). În cazul în care părțile au drepturi la activele angajamentului comun și au obligații în ceea ce privește pasivele angajamentului comun, acesta este clasificat drept operațiune comună. În ceea ce privește participația sa la operațiunile comune, UE recunoaște în situațiile sale financiare: activele și pasivele sale, veniturile și cheltuielile, precum și cota sa din activele, pasivele și veniturile deținute și cheltuielile suportate în comun.

Entități asociate

Entitățile asociate sunt entități asupra cărora UE exercită, în mod direct sau indirect, o influență semnificativă, dar pe care nu le controlează. Se consideră că există o influență semnificativă în cazul în care UE deține, în mod direct sau indirect, cel puțin 20 % din drepturile de vot. Participațiile în entitățile asociate sunt contabilizate prin metoda punerii în echivalență (a se vedea nota **1.5.4**).

Entități neconsolidate ale căror fonduri sunt gestionate de către Comisie

Fondurile aferente Sistemului comun de asigurări de sănătate pentru personalul UE, Fondul european de dezvoltare și Fondul de garantare al participanților sunt gestionate de către Comisie în numele acestora. Entitățile menționate nu sunt însă consolidate în situațiile financiare ale UE, deoarece nu sunt controlate de aceasta.

1.4. **BAZA DE ÎNTOCMIRE**

Situațiile financiare sunt prezentate anual. Exercițiul financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

1.4.1. ***Moneda și baza de conversie***

Moneda funcțională și de raportare

Situațiile financiare sunt prezentate în milioane de euro, cu excepția cazului în care se prevede altfel, euro fiind moneda funcțională și de raportare a UE.

Tranzacții și solduri

Tranzacțiile valutare sunt transformate în euro, folosindu-se cursurile de schimb în vigoare la data efectuării tranzacțiilor. Câștigurile și pierderile din diferențele de schimb valutar ca urmare a decontării tranzacțiilor în valută și a reconversiei la cursurile de schimb de la încheierea exercițiului financiar a activelor și a pasivelor monetare în valută sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Diferențele de conversie ale instrumentelor financiare nemonetare clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare sunt incluse în rezerva de valoare justă.

În cazul imobilizărilor corporale și necorporale se aplică metode de conversie diferite, astfel încât acestea își păstrează valoarea în euro la cursul în vigoare la data când au fost cumpărate.

Soldurile de la încheierea exercițiului financiar ale elementelor monetare de active și pasive denominate în valută sunt convertite în euro pe baza cursurilor de schimb ale Băncii Centrale Europene (BCE) în vigoare la 31 decembrie:

Cursurile de schimb ale euro

Monedă	31.12.2017	31.12.2016	Monedă	31.12.2017	31.12.2016
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**PLN**	**4,177**	*4,4103*
CZK	**25,5350**	*27,0210*	**RON**	**4,6585**	*4,5390*
DKK	**7,4449**	*7,4344*	**SEK**	**9,8438**	*9,5525*
GBP	**0,8872**	*0,8562*	**CHF**	**1,1702**	*1,0739*
HRK	**7,4400**	*7,5597*	**JPY**	**135,01**	*123,4000*
HUF	**310,3300**	*309,8300*	**USD**	**1,1993**	*1,0541*

1.4.2. ***Utilizarea estimărilor***

În conformitate cu IPSAS și cu principiile contabile general acceptate, situațiile financiare includ în mod necesar sume bazate pe estimări și ipoteze ale conducerii, elaborate în temeiul celor mai fiabile informații disponibile. Estimările semnificative includ următoarele elemente, fără a se limita la acestea: sumele datorate pentru beneficiile angajaților, provizioanele, riscul financiar privind stocurile și creanțele, veniturile și cheltuielile înregistrate în avans, activele contingente și datoriile contingente, gradul de depreciere a imobilizărilor necorporale și corporale, precum și sumele prezentate în notele referitoare la instrumentele financiare. Rezultatele efective pot fi diferite față de aceste estimări. Modificările estimărilor sunt reflectate în perioada în care devin cunoscute.

1.5. **BILANȚ**

1.5.1. ***Imobilizări necorporale***

Licențele de programe informatice achiziționate sunt înregistrate la costurile istorice din care se scad amortizarea cumulată și pierderile din depreciere. Activele sunt amortizate conform metodei liniare pe durata lor de viață utilă estimată (3-11 ani). Durata de viață utilă estimată a imobilizărilor necorporale depinde de durata de viață economică specifică sau de durata legală de viață a acestora stabilită printrun acord. Imobilizările necorporale dezvoltate intern sunt capitalizate atunci când sunt îndeplinite criteriile relevante ale normelor contabile ale UE și cheltuielile se referă exclusiv la etapa dezvoltării activului. Costurile capitalizabile includ toate costurile direct atribuibile necesare creării, producerii și pregătirii activelor pentru a fi capabile să funcționeze conform celor prevăzute de conducere. Costurile aferente activităților de cercetare, costurile de dezvoltare necapitalizabile și costurile de întreținere sunt recunoscute la cheltuieli pe măsură ce sunt suportate.

1.5.2. ***Imobilizări corporale***

Toate imobilizările corporale sunt înregistrate la costul istoric din care se scad deprecierea cumulată și pierderile din depreciere. Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziționării, construirii sau transferării activului.

Costurile ulterioare sunt incluse în valoarea contabilă a activului sau recunoscute ca activ separat, după caz, doar atunci când este probabil că viitoarele beneficii economice sau serviciile potențiale aferente elementului respectiv să revină UE și costul elementului poate fi evaluat în mod fiabil. Costurile de reparație și întreținere sunt înregistrate la cheltuieli în contul de profit și pierdere în perioada financiară în care sunt suportate.

Terenurile și operele de artă nu sunt amortizate deoarece se presupune că au o viață utilă nedeterminată. Activele în construcție nu sunt amortizate deoarece nu sunt încă date în folosință. Deprecierea altor active se calculează utilizând metoda liniară pentru alocarea costurilor aferente acestora, din care s-au scăzut valorile lor reziduale, pe durata lor de viață utilă estimată, după cum urmează:

Tipul activului	Rata deprecierii prin metoda liniară
Clădiri	*Între 4 % și 10 %*
Active spațiale	*Între 8 % și 25 %*
Instalații și echipamente	*Între 10 % și 25 %*
Mobilier și vehicule	*Între 10 % și 25 %*
Echipamente informatice	*Între 25 % și 33 %*
Altele	*Între 10 % și 33 %*

Câștigurile sau pierderile din cedări se stabilesc prin compararea încasărilor, din care se scad cheltuielile de vânzare, cu valoarea contabilă a activului cedat și se includ în contul de profit și pierdere.

Contracte de leasing

Contractele de leasing de imobilizări corporale, în cazul cărora UE îi revin în esență toate riscurile și avantajele aferente dreptului de proprietate, sunt clasificate drept contracte de leasing financiar. Contractele de leasing financiar sunt capitalizate la începutul contractului de leasing la valoarea justă a bunului în sistem de leasing sau la valoarea actualizată a plăților minime de leasing, oricare dintre aceste valori este mai mică. Pe durata contractului de leasing, elementul de dobândă al plății de leasing financiar se înregistrează la cheltuieli în contul de profit și pierdere la o rată constantă a dobânzii periodice aferente soldului restant. Obligațiile rezultate din închirieri, după scăderea cheltuielilor de finanțare, sunt incluse în datoriile financiare (necurente și curente). Elementul de dobândă al costului de finanțare este inclus la cheltuieli în contul de profit și pierdere pe perioada leasingului pentru a se obține o rată constantă a dobânzii periodice aferente soldului restant al datoriei pentru fiecare perioadă. Activele deținute prin contracte de leasing financiar sunt amortizate pe cea mai scurtă dintre următoarele perioade: durata de viață utilă a activelor și durata contractului de leasing.

Contractele de leasing prin care locatorului îi revine o parte semnificativă a riscurilor și a avantajelor aferente dreptului de proprietate sunt clasificate ca leasinguri operaționale. Plățile de leasing operațional sunt recunoscute la cheltuieli în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe toată durata leasingului.

1.5.3. ***Deprecierea activelor nefinanciare***

Activele care au o durată de viață utilă nedeterminată nu fac obiectul amortizării/deprecierii și sunt supuse anual unui test de depreciere. Valoarea activelor care fac obiectul amortizării/deprecierii este analizată ori de câte ori evenimente sau modificări ale circumstanțelor arată că este posibil ca valoarea contabilă să nu fie recuperată. O pierdere din depreciere se recunoaște la valoarea cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea recuperabilă (a serviciului). Valoarea recuperabilă este cea mai mare dintre următoarele valori: valoarea justă a unui activ din care se scad costurile cu vânzarea și valoarea sa de utilizare.

Valorile reziduale și duratele de viață utilă ale imobilizărilor necorporale și ale celor corporale sunt analizate și ajustate, dacă este cazul, cel puțin o dată pe an. Valoarea contabilă a unui activ este redusă imediat la valoarea recuperabilă a (serviciului) acestuia dacă este mai mare decât valoarea recuperabilă (a serviciului) estimată. Dacă motivele deprecierii recunoscute în exercițiile financiare anterioare nu mai sunt valabile, pierderile din deprecieri se reiau în consecință.

1.5.4. ***Investiții contabilizate prin metoda punerii în echivalență***

Participațiile în entități asociate și întreprinderi comune

Investițiile contabilizate prin metoda punerii în echivalență sunt recunoscute inițial la valoarea de cost. Participația UE în aceste investiții este recunoscută în contul de profit și pierdere, iar cota sa din modificările rezervelor este recunoscută la activele nete în rezerva de valoare justă. Costul inițial plus toate modificările (contribuțiile viitoare, cota rezultatelor economice și modificările rezervelor, deprecierile și dividendele) dau valoarea contabilă a investiției în situațiile financiare la data bilanțului. Distribuțiile primite din investiție reduc valoarea contabilă a activului.

În cazul în care cota UE din deficitul unei investiții contabilizate prin metoda punerii în echivalență este egală sau mai mare decât participația sa în investiție, UE întrerupe recunoașterea cotei sale din pierderile viitoare („pierderi nerecunoscute"). După ce participația UE este redusă la zero, pierderile suplimentare se contabilizează și se recunoaște o datorie doar în măsura în care UE și-a asumat o obligație legală sau implicită sau a făcut plăți în numele entității.

Dacă există indicii de depreciere, este necesar să se reducă valoarea contabilă la cea mai mică sumă care poate fi recuperată. Valoarea recuperabilă este determinată conform descrierii din nota **1.5.3**. Dacă motivul deprecierii încetează la o dată ulterioară, pierderea din depreciere se reia la valoarea contabilă care ar fi fost stabilită dacă nu ar fi fost recunoscute pierderi din depreciere.

În cazurile în care UE deține cel puțin 20 % dintr-un fond de capital de investiții, aceasta nu urmărește să exercite o influență semnificativă. Prin urmare, astfel de fonduri sunt tratate ca instrumente financiare și sunt incluse în categoria activelor financiare disponibile pentru vânzare.

Entitățile asociate și întreprinderile comune clasificate ca entități minore nu sunt contabilizate prin metoda punerii în echivalență. Contribuțiile UE la aceste entități sunt contabilizate la cheltuieli aferente perioadei respective.

1.5.5. ***Active financiare***

Clasificare

Activele financiare ale UE sunt clasificate în următoarele categorii: active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit, credite și creanțe, investiții păstrate până la scadență și active financiare disponibile pentru vânzare. Clasificarea instrumentelor financiare este determinată la recunoașterea inițială și este reevaluată la fiecare dată a bilanțului.

(i) *Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit*

Un activ financiar este clasificat în această categorie dacă este achiziționat în principal în scopul vinderii pe termen scurt. Instrumentele financiare derivate sunt, de asemenea, încadrate în această categorie. Activele din această categorie sunt clasificate ca active curente dacă se preconizează lichidarea acestora în termen de 12 luni de la data bilanțului.

(ii) *Credite și creanțe*

Creditele și creanțele sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă. Acestea apar atunci când UE oferă bani, bunuri sau servicii în mod direct unui debitor fără intenția de a tranzacționa creanța sau atunci când UE preia drepturile creditorului inițial ca urmare a unei plăți efectuate de UE în cadrul unui contract de garanție. Plățile datorate în termen de 12 luni de la data bilanțului sunt clasificate ca active curente. Plățile datorate după 12 luni de la data bilanțului sunt clasificate ca active imobilizate. Creditele și creanțele includ depozitele la termen cu scadența inițială de peste trei luni.

(iii) *Investiții păstrate până la scadență*

Investițiile păstrate până la scadență sunt active financiare nederivate cu rate fixe sau determinabile și scadențe fixe pe care UE intenționează și poate să le păstreze până la scadență. În acest exercițiu financiar, UE nu a deținut nicio investiție în categoria în cauză.

(iv) *Active financiare disponibile pentru vânzare*

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt instrumente financiare nederivate care fie sunt încadrate în această categorie, fie nu sunt clasificate în niciuna dintre celelalte categorii. Acestea sunt clasificate ca active curente sau active imobilizate în funcție de perioada pentru care UE intenționează să le păstreze. Investițiile în entități care nu sunt nici consolidate și nici contabilizate utilizând metoda punerii în echivalență și alte investiții de tipul celor de capital (de exemplu, operațiunile cu capital de risc) sunt clasificate, de asemenea, ca active financiare disponibile pentru vânzare.

Recunoașterea inițială și evaluarea inițială

Achizițiile și vânzările de active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit, păstrate până la scadență și disponibile pentru vânzare sunt recunoscute la data tranzacției, care este data la care UE se angajează să achiziționeze sau să vândă activul. Echivalentele de numerar și creditele sunt recunoscute atunci când se avansează lichidități debitorilor. Instrumentele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă. Pentru toate activele financiare neînregistrate la valoarea justă prin excedent sau deficit, costurile tranzacțiilor se adaugă la valoarea justă la recunoașterea inițială. Activele financiare recunoscute la valoarea justă prin excedent sau deficit sunt recunoscute inițial la valoarea justă și costurile tranzacției sunt incluse la cheltuieli în contul de profit și pierdere.

Valoarea justă a unui activ financiar la recunoașterea inițială este în mod normal prețul tranzacției (și anume, valoarea justă a contraprestației primite), cu excepția cazului în care valoarea justă a acelui instrument este pusă în evidență prin compararea cu alte tranzacții curente observabile pe piață pentru același instrument sau pe baza unei tehnici de evaluare ale cărei variabile includ doar date de pe piețe observabile (de exemplu, în cazul anumitor contracte derivate). Totuși, atunci când se acordă un credit pe termen lung fără dobândă sau cu o dobândă sub condițiile pieței, valoarea sa justă poate fi estimată ca fiind valoarea actualizată a tuturor încasărilor viitoare de numerar, actualizată folosind rata dobânzii prevalente pe piață pentru un instrument similar cu un rating de credit asemănător.

Creditele acordate sunt evaluate la valoarea lor nominală, care este considerată a fi valoarea justă a creditului. Logica acestui raționament este următoarea:

— „mediul de piață” pentru activitățile de creditare ale UE este foarte specific și diferit de piața de capital utilizată pentru a emite obligațiuni comerciale sau guvernamentale. Întrucât pe aceste piețe creditorii au posibilitatea de a alege investiții alternative, respectiva posibilitate se resimte în prețurile de pe piață. Totuși, această posibilitate de a alege investiții alternative nu există pentru UE, care nu poate investi bani pe piețele de capital, ci doar împrumută fonduri în vederea creditării la aceeași rată a dobânzii. Aceasta înseamnă că UE nu dispune de opțiuni alternative de creditare sau de investiții pentru sumele împrumutate. Astfel, nu există niciun cost de oportunitate și, prin urmare, nicio bază de comparație cu ratele de pe piață. De fapt, operațiunea de creditare a UE reprezintă ea însăși piața. În esență, deoarece „opțiunea” cost de oportunitate nu se aplică, prețul de piață nu reflectă în mod corect substanța tranzacțiilor de creditare ale UE. Prin urmare, nu este adecvat să se determine valoarea justă a operațiunilor de creditare ale UE în funcție de obligațiunile comerciale sau guvernamentale;

— mai mult, întrucât nu există o piață activă sau tranzacții similare care să permită efectuarea unei comparații, rata dobânzii pe care UE trebuie să o utilizeze pentru a determina valoarea justă a operațiunilor sale de creditare în temeiul MESF, al Mecanismului de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (BDP) și al altor astfel de credite trebuie să fie rata dobânzii percepute;

— în plus, pentru aceste credite există efecte de compensare între creditele acordate și împrumuturile contractate ca urmare a caracterului lor de reciprocitate („back-to-back"). Astfel, dobânda efectivă a creditelor acordate este egală cu rata dobânzii efective a împrumuturilor contractate aferente. Costurile tranzacțiilor suportate de UE și apoi imputate beneficiarului creditului sunt recunoscute direct în contul de profit și pierdere.

Instrumentele financiare sunt derecunoscute atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din investiții au expirat sau atunci când UE a transferat practic altei părți toate riscurile și avantajele aferente dreptului de proprietate.

Evaluarea ulterioară

a) Activele financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit sunt contabilizate ulterior la valoarea justă. Câștigurile și pierderile rezultate din modificările valorii juste a categoriei „instrumente financiare la valoare justă prin excedent sau deficit" sunt incluse în contul de profit și pierdere din perioada în care se produc.

b) Creditele și creanțele sunt contabilizate la costul amortizat prin metoda dobânzii efective. În cazul creditelor acordate din fonduri împrumutate, se aplică aceeași rată a dobânzii efective atât creditelor acordate, cât și împrumuturilor contractate, întrucât aceste credite au caracteristicile operațiunilor de tip „back-to-back", iar diferențele dintre condițiile și valoarea creditelor acordate și ale împrumuturilor contractate nu sunt semnificative. Costurile tranzacțiilor suportate de UE și apoi imputate beneficiarului creditului sunt recunoscute direct în contul de profit și pierdere.

c) Activele păstrate până la scadență sunt contabilizate la costul amortizat prin metoda dobânzii efective. UE nu deține, în prezent, investiții păstrate până la scadență.

d) Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt contabilizate ulterior la valoarea justă. Câștigurile și pierderile rezultate din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în rezerva de valoare justă, cu excepția diferențelor de conversie ale activelor monetare, care sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Atunci când activele clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare sunt derecunoscute sau se depreciază, ajustările cumulate ale valorii juste recunoscute anterior în rezerva de valoare justă sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Dobânda aferentă activelor financiare disponibile pentru vânzare calculată folosind metoda dobânzii efective este recunoscută în contul de profit și pierdere. Dividendele aferente instrumentelor de capital disponibile pentru vânzare sunt recunoscute atunci când se stabilește dreptul UE de a primi plata.

Valorile juste ale investițiilor cotate pe piețele active se bazează pe prețurile oferite în prezent. Dacă piața unui activ financiar nu este activă [și în cazul titlurilor de valoare necotate la bursă și al instrumentelor financiare derivate extrabursiere (OTC)], atunci UE stabilește o valoare justă folosind tehnici de evaluare. Printre acestea se numără folosirea tranzacțiilor recente desfășurate în condiții obiective, referirea la alte instrumente care sunt similare într-o mare măsură, analiza fluxurilor de numerar actualizate, modelele de stabilire a prețului pe valoarea opțiunii și alte tehnici de evaluare utilizate în mod obișnuit de participanții de pe piață.

Investițiile în fonduri cu capital de risc clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare care nu au un preț de piață cotat pe o piață activă sunt evaluate la valoarea netă a activelor, care este considerată echivalentul valorii lor juste.

În cazurile în care valoarea justă a investițiilor în instrumente de capital care nu au un preț cotat pe o piață activă nu poate fi măsurată în mod fiabil, aceste investiții sunt evaluate la prețul de cost ca fiind costul minus pierderile din depreciere.

Deprecierea activelor financiare

UE evaluează la data fiecărui bilanț dacă există dovezi obiective conform cărora un activ financiar s-a depreciat. Un activ financiar s-a depreciat și se suportă pierderi din depreciere dacă și numai dacă există dovezi obiective de depreciere ca urmare a unuia sau a mai multor evenimente care au avut loc după recunoașterea inițială a activului și dacă acea pierdere (sau acele pierderi) are (au) un impact asupra viitoarelor fluxuri de numerar estimate ale activului financiar care poate fi estimat în mod fiabil.

(a) *Active contabilizate la costul amortizat*

Dacă există dovezi obiective conform cărora a avut loc o pierdere din depreciere aferentă creditelor acordate și creanțelor sau investițiilor păstrate până la scadență contabilizate la costul amortizat, suma reprezentând pierderea se stabilește ca diferența dintre valoarea contabilă a elementului de activ și valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de numerar estimate (cu excepția pierderilor viitoare de credit care nu au avut loc) actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului financiar. Valoarea contabilă a activului este redusă și valoarea pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Dacă un credit sau o investiție păstrată până la scadență are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din depreciere este rata actuală a dobânzii efective stabilită în contract. Calculul valorii actualizate a viitoarelor fluxuri de numerar estimate ale unui activ financiar depus ca garanție reflectă fluxurile de numerar care ar putea rezulta dintr-o lichidare minus costurile obținerii și vânzării garanției reale, indiferent dacă lichidarea este sau nu probabilă. Dacă, într-o perioadă ulterioară, suma corespunzătoare pierderii din depreciere scade și reducerea poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care are loc după recunoașterea deprecierii, pierderea din depreciere recunoscută anterior se reia prin contul de profit și pierdere.

(b) *Active contabilizate la valoarea justă*

În cazul investițiilor de capital clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare, o scădere semnificativă sau permanentă (prelungită) a valorii juste a titlului de valoare sub costul său este luată în considerare atunci când se determină dacă titlurile de valoare s-au depreciat sau nu. Dacă există astfel de dovezi pentru activele financiare disponibile pentru vânzare, pierderea cumulată – măsurată ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă actuală minus pierderea din depreciere aferentă respectivului activ financiar recunoscută anterior în contul de profit și pierdere – este scoasă din rezerve și recunoscută în contul de profit și pierdere. Pierderile din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere la instrumente de capital nu se reiau prin contul de profit și pierdere. Dacă, într-o perioadă ulterioară, valoarea justă a unui instrument de datorie clasificat ca activ financiar disponibil pentru vânzare crește și creșterea poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care are loc după recunoașterea pierderii din depreciere, pierderea din depreciere se reia prin contul de profit și pierdere.

1.5.6. ***Stocuri***

Stocurile sunt înregistrate la valoarea corespunzătoare costului sau la valoarea realizabilă netă, oricare dintre aceste valori este mai mică. Costul se determină folosind metoda „primul intrat, primul ieșit" (FIFO). Costurile produselor finite și ale lucrărilor în curs includ costurile cu materiile prime, cu mâna de lucru directă, alte costuri direct atribuibile și cheltuielile generale de producție aferente (bazate pe capacitatea normală de funcționare). Valoarea realizabilă netă este prețul estimat de vânzare în cursul activității obișnuite minus costurile de finalizare și cheltuielile de vânzare. Atunci când stocurile sunt deținute pentru a fi distribuite cu titlu gratuit sau contra unei sume nominale, acestea sunt evaluate la valoarea de cost sau la costul curent de înlocuire, oricare dintre aceste valori este mai mică. Costul curent de înlocuire reprezintă costul pe care UE l-ar suporta pentru achiziționarea activului la data de raportare.

1.5.7. ***Prefinanțări***

Prefinanțarea reprezintă plata unei sume destinate să ofere beneficiarului un avans în numerar, adică acțiuni liber tranzacționabile un fond de trezorerie. Poate fi împărțită în mai multe plăți pe o perioadă definită în respectivul contract, în respectiva decizie, în respectivul acord sau în respectivul act de bază. Acțiunile liber tranzacționabile sau avansul este folosit în scopul pentru care a fost acordat pe perioada definită în acord sau este restituit. Dacă beneficiarul nu are cheltuieli eligibile, acesta are obligația de a restitui UE avansul de prefinanțare. Cuantumul prefinanțării poate fi redus (integral sau parțial) prin acceptarea costurilor eligibile (care sunt recunoscute ca cheltuieli).

La datele următoarelor bilanțuri, prefinanțarea se stabilește ca fiind diferența dintre suma recunoscută inițial în bilanț și cheltuielile eligibile (inclusiv sumele estimate, dacă este necesar) suportate în perioada respectivă.

Dobânda aferentă prefinanțării este recunoscută pe măsură ce se acumulează, în conformitate cu dispozițiile acordului relevant. La încheierea exercițiului financiar, pe baza celor mai fiabile informații, se realizează o estimare a veniturilor acumulate din dobânzi, care este inclusă în bilanț.

Alte avansuri acordate statelor membre care provin din rambursarea de către UE a sumelor plătite ca avans de către statele membre beneficiarilor acestora (inclusiv „instrumentele financiare din cadrul gestiunii partajate") sunt recunoscute ca active și prezentate la rubrica „prefinanțare". Alte avansuri acordate statelor membre se stabilesc apoi ca diferența dintre valoarea recunoscută inițial în bilanț și cea mai bună estimare a cheltuielilor eligibile suportate de către beneficiarii finali, calculată pe baza unor ipoteze rezonabile și justificabile.

Contribuțiile UE la fondurile fiduciare ale Fondului european de dezvoltare sau ale altor entități neconsolidate sunt, de asemenea, clasificate ca prefinanțare, dat fiind că scopul acestora este de a oferi acțiuni liber tranzacționabile fondului fiduciar, astfel încât acesta să poată finanța acțiuni specifice definite în cadrul obiectivelor sale. Contribuțiile UE la fondurile fiduciare sunt evaluate la valoarea inițială a contribuției UE, minus cheltuielile eligibile, inclusiv sumele estimate, dacă este necesar, suportate de fondul fiduciar în cursul perioadei de raportare și alocate contribuției UE în conformitate cu acordul subiacent.

1.5.8. ***Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb***

Întrucât normele contabile ale UE prevăd prezentarea separată a tranzacțiilor de schimb și a altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, în scopul întocmirii situațiilor financiare creanțele sunt definite ca fiind rezultatul tranzacțiilor de schimb, iar sumele recuperabile sunt definite ca fiind rezultatul altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, și anume atunci când UE primește o valoare de la altă entitate fără a-i da la schimb în mod direct o valoare aproximativ egală (de exemplu, sume recuperabile de la statele membre legate de resursele proprii).

Creanțele din tranzacții de schimb corespund definiției instrumentelor financiare și, prin urmare, sunt clasificate drept credite și creanțe și sunt evaluate în consecință (a se vedea nota **1.5.5**). Informațiile prezentate în notele aferente instrumentelor financiare cu privire la creanțele din tranzacțiile de schimb includ veniturile înregistrate în avans și cheltuielile reportate din tranzacții de schimb, deoarece nu au un impact semnificativ.

Sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb se contabilizează la valoarea inițială (ajustată în funcție de dobândă și penalități) minus reducerea valorii contabile ca urmare a deprecierii. Reducerea valorii contabile ca urmare a deprecierii sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb se stabilește atunci când există dovezi obiective conform cărora UE nu va putea colecta toate sumele datorate la termenele prevăzute inițial pentru sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb. Cuantumul reducerii valorii contabile este diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea recuperabilă. Cuantumul corespunzător reducerii valorii contabile este recunoscut în contul de profit și pierdere. Se înregistrează și o reducere generală a valorii contabile, pe baza experienței anterioare, pentru ordinele de recuperare restante care nu au făcut încă obiectul unei reduceri specifice a valorii contabile. A se vedea nota **1.5.14** cu privire la tratamentul veniturilor înregistrate în avans la încheierea exercițiului financiar. Cuantumurile menționate și prezentate ca sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb nu sunt instrumente financiare deoarece nu derivă dintr-un contract care ar genera o datorie financiară sau un instrument de capital. Cu toate acestea, în notele la situațiile financiare, sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb sunt prezentate alături de creanțele din tranzacții de schimb, atunci când este cazul.

1.5.9. ***Numerar și echivalente de numerar***

Numerarul și echivalentele de numerar sunt instrumente financiare și includ lichiditățile, depozitele la vedere și pe termen scurt la bănci și alte investiții foarte lichide pe termen scurt cu scadențe inițiale de cel mult trei luni.

1.5.10. ***Pensii și alte beneficii ale angajaților***

Obligații privind pensiile

UE administrează planuri de pensii cu beneficii determinate. Deși angajații acoperă, din salariile lor, o treime din costul preconizat al acestor beneficii, datoria nu este finanțată. Datoria recunoscută în bilanț cu privire la planurile de pensii cu beneficii determinate este valoarea actualizată a obligației privind beneficiul determinat la data bilanțului minus valoarea justă a oricăror active ale planului. Obligația privind beneficiul determinat este calculată de actuari folosind metoda unităților de credit preconizate. Valoarea actualizată a obligației privind beneficiul determinat este calculată prin actualizarea viitoarelor ieșiri de fluxuri de numerar estimate, folosind rate ale dobânzii obligațiunilor guvernamentale denominate în moneda în care vor fi plătite beneficiile și cu termene până la scadență asemănătoare cu termenele angajamentelor cu titlu de pensii aferente.

Câștigurile și pierderile actuariale rezultate din ajustările statistice și modificările ipotezelor actuariale sunt recunoscute imediat în contul de profit și pierdere. Costurile serviciilor anterioare sunt recunoscute imediat în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care modificările planului de pensii sunt condiționate de rămânerea angajaților în funcție pentru o perioadă determinată (perioada necesară pentru satisfacerea condițiilor de intrare în drepturi). În acest caz, costurile serviciilor anterioare sunt amortizate conform metodei liniare în perioada necesară pentru satisfacerea condițiilor de intrare în drepturi.

Prestații de boală post-angajare

UE pune la dispoziția angajaților săi un sistem de asigurări de sănătate prin rambursarea cheltuielilor medicale. Pentru administrarea curentă a acestui sistem s-a înființat un fond separat. De sistem beneficiază atât actualii angajați, cât și pensionarii, persoanele văduve și rudele acestora. Prestațiile acordate „persoanelor inactive” (pensionari, orfani etc.) sunt clasificate ca „beneficii ale angajaților post-angajare”. Dată fiind natura acestor beneficii, este necesar un calcul actuarial. Datoria din bilanț este stabilită în mod similar cu cea aferentă obligațiilor privind pensiile (a se vedea mai sus).

1.5.11. ***Provizioane***

Provizioanele sunt recunoscute atunci când UE are o obligație actuală, juridică sau implicită față de terți ca urmare a unor evenimente anterioare, fiind în mai mare măsură probabil decât improbabil că va fi necesară o ieșire de resurse pentru stingerea obligației, și atunci când cuantumul poate fi estimat în mod fiabil. Nu sunt recunoscute provizioane pentru pierderile viitoare din exploatare. Cuantumul provizionului corespunde celei mai bune estimări a cheltuielilor preconizate a fi necesare pentru stingerea obligației actuale la data de raportare. În cazul în care provizionul implică un număr mare de elemente, obligația este estimată prin ponderarea tuturor rezultatelor posibile în funcție de probabilitățile aferente acestora (metoda „valorii preconizate").

1.5.12. ***Datorii financiare***

Datoriile financiare sunt clasificate ca datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit, ca datorii financiare contabilizate la cost amortizat sau ca datorii privind garanțiile financiare.

Împrumuturile constau în împrumuturi de la instituții de credit și datorii atestate prin certificate. Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea justă, și anume încasările din emiterea acestora (valoarea justă a contraprestației primite) minus costurile de tranzacție suportate, iar apoi contabilizate la costul amortizat folosind metoda dobânzii efective; orice diferență între încasări, minus costurile de tranzacție, și valoarea de rambursare este recunoscută în contul de profit și pierdere pe durata împrumuturilor folosind metoda dobânzii efective. În cazul creditelor acordate din fonduri împrumutate, metoda dobânzii efective nu poate fi aplicată creditelor și împrumuturilor, din motive legate de pragul de semnificație. Costurile tranzacțiilor suportate de UE și apoi imputate beneficiarului creditului sunt recunoscute direct în contul de profit și pierdere.

Datoriile financiare clasificate la valoarea justă prin excedent sau deficit includ instrumentele financiare derivate a căror valorare justă este negativă. Acestea fac obiectul aceluiași tratament contabil ca și activele financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit – a se vedea nota **1.5.5**.

Datoriile privind garanțiile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă, fiind prima primită. Ulterior, datoriile privind garanțiile financiare sunt evaluate la cea mai mare dintre următoarele valori: cea mai bună estimare a cheltuielilor preconizate a fi necesare pentru decontarea datoriei aferente garanției financiare și suma recunoscută inițial, minus, după caz, amortizarea cumulată. UE recunoaște o datorie privind garanția financiară atunci când primește o contraprestație pentru acordarea garanției, adică în condițiile pieței, sau atunci când valoarea justă a garanției poate fi evaluată în mod fiabil. În cazul în care nu există o piață activă pentru un contract de garanție direct echivalent, UE prezintă garanția constituită ca datorie contingentă (a se vedea nota **1.7.2**) sau – atunci când este mai mult probabil decât improbabil ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru stingerea obligației – UE recunoaște un provizion (a se vedea nota **1.5.11**).

Datoriile financiare sunt clasificate ca datorii necurente, cu excepția celor scadente în mai puțin de 12 luni de la data bilanțului.

Fondurile fiduciare ale UE care sunt considerate parte a activităților operaționale ale Comisiei sunt contabilizate în conturile Comisiei și consolidate apoi în conturile anuale ale UE. Prin urmare, contribuțiile altor donatori la fondurile fiduciare ale UE îndeplinesc criteriile de venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb în anumite condiții și sunt prezentate ca datorii financiare până în momentul în care sunt îndeplinite condițiile aferente contribuțiilor transferate, și anume costurile eligibile sunt suportate de fondul fiduciar. Fondul fiduciar trebuie să finanțeze proiecte specifice și să restituie fondurile rămase la momentul lichidării. La data bilanțului, soldul datoriei reprezentând contribuțiile primite este evaluat la valoarea contribuțiilor primite minus cheltuielile suportate de fondul fiduciar, inclusiv sumele estimate, dacă este necesar. În scopuri de raportare, cheltuielile nete sunt alocate contribuțiilor altor donatori proporțional cu contribuțiile nete plătite la 31 decembrie. Această alocare a contribuțiilor este prezentată doar cu titlu orientativ. Atunci când fondul fiduciar va fi lichidat, împărțirea efectivă a resurselor restante va fi decisă de consiliul de administrație al fondului fiduciar.

1.5.13. ***Datorii***

O parte semnificativă a datoriilor UE o constituie cererile de decont neplătite prezentate de beneficiarii de granturi sau de alte finanțări acordate de UE (alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb). Acestea sunt înregistrate ca datorii pentru suma cerută atunci când este primită cererea de decont. La verificarea și acceptarea costurilor eligibile, datoriile sunt evaluate la suma acceptată și eligibilă.

Datoriile rezultate din achiziționarea de bunuri și servicii sunt recunoscute la primirea facturii la valoarea inițială, iar cheltuielile aferente sunt introduse în contabilitate atunci când bunurile sau serviciile sunt livrate și acceptate de către UE.

1.5.14. ***Venituri și cheltuieli înregistrate în avans, venituri și cheltuieli reportate***

Tranzacțiile și evenimentele sunt recunoscute în situațiile financiare pentru perioada la care acestea se referă. La încheierea exercițiului financiar, dacă nu s-a emis încă o factură, dar serviciul a fost prestat sau produsele au fost livrate de UE ori dacă există un acord contractual (de exemplu, prin referire la un tratat), suma respectivă se va recunoaște în situațiile financiare ca venit înregistrat în avans. În plus, la încheierea exercițiului financiar, dacă s-a emis o factură, dar serviciul nu a fost încă prestat sau bunurile nu au fost încă livrate, venitul va fi reportat și recunoscut în perioada contabilă ulterioară.

Cheltuielile sunt, de asemenea, contabilizate în perioada la care se referă. La sfârșitul perioadei contabile, cheltuielile înregistrate în avans sunt recunoscute pe baza unei estimări a obligației de transfer aferente respectivei perioade. Calculul cheltuielilor înregistrate în avans se face în conformitate cu orientările operaționale și practice detaliate redactate de Comisie care sunt menite să asigure faptul că situațiile financiare redau în mod fidel fenomenele economice și de altă natură pe care doresc să le reprezinte. Prin analogie, în cazul în care plata a fost efectuată în avans pentru servicii sau bunuri care nu au fost încă primite, cheltuiala va fi amânată și recunoscută în perioada contabilă următoare.

1.6. **CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE**

1.6.1. ***Venituri***

VENITURI DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB

Marea majoritate a veniturilor UE provin din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb.

Resurse bazate pe VNB și pe TVA

Veniturile sunt recunoscute pentru perioada care face obiectul cererii de fonduri trimisă de Comisie statelor membre, solicitând contribuția acestora. Veniturile sunt evaluate la „suma cerută”. Având în vedere faptul că resursele bazate pe TVA și pe VNB se întemeiază pe estimări ale datelor din respectivul exercițiu bugetar, acestea pot fi revizuite pe măsură ce au loc modificări, până când statele membre publică datele finale. Efectul unei modificări a estimării este inclus la stabilirea excedentului sau a deficitului net corespunzător perioadei în care a avut loc modificarea.

Resurse proprii tradiționale

Sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb și veniturile aferente sunt recunoscute atunci când situațiile contabile „A” lunare relevante (inclusiv taxele colectate și sumele datorate care sunt garantate și necontestate) sunt primite de la statele membre. La data de raportare, veniturile colectate de statele membre pentru perioada respectivă, dar încă neplătite Comisiei, sunt estimate și recunoscute ca venituri înregistrate în avans. Situațiile contabile „B” trimestriale (inclusiv taxele care nu au fost nici colectate, nici garantate, precum și sumele garantate care au fost contestate de debitor) primite de la statele membre sunt recunoscute ca venituri minus costurile de colectare la care acestea au dreptul. În plus, se recunoaște o reducere a valorii pentru cuantumul aferent diferenței de recuperare estimate.

Amenzi

Veniturile din amenzi sunt înregistrate atunci când UE ia decizia de aplicare a unei amenzi și aceasta este notificată în mod oficial destinatarului. Dacă există îndoieli cu privire la solvabilitatea întreprinderii, se recunoaște o reducere a dreptului la plată. După luarea deciziei de a aplica o amendă, în termen de două luni de la data notificării, debitorii:

a) fie acceptă decizia, caz în care trebuie să plătească amenda în termenul prevăzut și suma este colectată definitiv de UE;

b) fie nu acceptă decizia, caz în care introduc o cale de atac în temeiul dreptului UE.

Cu toate acestea, chiar dacă se introduce o cale de atac, amenda trebuie plătită în termenul de trei luni prevăzut, deoarece calea de atac nu are efect suspensiv (articolul 278 din Tratatul UE) sau, în anumite condiții și cu aprobarea contabilului Comisiei, debitorul poate prezenta o garanție bancară pentru suma respectivă, în locul achitării acesteia.

Dacă întreprinderea introduce o cale de atac împotriva deciziei și a plătit deja amenda cu titlu provizoriu, suma este prezentată ca datorie contingentă. Cu toate acestea, deoarece introducerea unei căi de atac de către destinatar împotriva unei decizii a UE nu are efect suspensiv, suma în numerar primită este folosită pentru a compensa suma recuperabilă. Dacă se primește o garanție în locul plății, amenda rămâne înregistrată în contabilitate ca sumă recuperabilă. Dacă este probabil ca Tribunalul să se pronunțe în favoarea UE, se recunoaște un provizion pentru acoperirea acestui risc. Dacă, în schimb, s-a furnizat o garanție, atunci valoarea contabilă a sumei recuperabile restante se reduce în consecință. Dobânda acumulată primită de Comisie în conturile bancare în care se depozitează plățile primite este recunoscută ca venit și orice datorie contingentă este majorată în consecință.

Începând cu 2010, toate amenzile încasate cu titlu provizoriu sunt gestionate de Comisie în cadrul unui fond special creat în acest scop (BUFI) și investite în instrumente financiare.

VENITURI DIN TRANZACȚII DE SCHIMB

Veniturile din vânzarea de bunuri și servicii sunt recunoscute atunci când riscurile și avantajele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor sunt transferate cumpărătorului. Veniturile aferente unei tranzacții care implică furnizarea de servicii sunt recunoscute în funcție de stadiul de execuție a tranzacției la data de raportare.

Venituri din dobânzi și cheltuieli cu dobânzile

Veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere folosind metoda dobânzii efective. Aceasta este o metodă de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare și de alocare a veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile pe perioada relevantă. Atunci când calculează rata dobânzii efective, UE estimează fluxurile de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, opțiunile de plată în avans), dar nu include viitoarele pierderi de credit. Calculul include toate taxele și punctele plătite sau primite de părțile la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile de tranzacție și alte prime sau reduceri.

Odată ce valoarea contabilă a unui activ financiar similar sau a unui grup de active financiare similare a fost redusă ca urmare a unei pierderi din depreciere, venitul din dobânzi este recunoscut folosind rata dobânzii pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul evaluării pierderii din depreciere.

Venituri din dividende

Veniturile din dividende și distribuțiile similare sunt recunoscute atunci când se stabilește dreptul de a primi plata.

1.6.2. ***Cheltuieli***

Cheltuielile cu alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb reprezintă cea mai mare parte a cheltuielilor UE. Acestea sunt aferente transferurilor către beneficiari și pot fi de trei tipuri: drepturi la plată, transferuri efectuate în temeiul unui acord, precum și granturi, contribuții și donații discreționare.

Transferurile sunt recunoscute ca cheltuieli în perioada în care au avut loc evenimentele care au generat transferul, în măsura în care reglementările (Regulamentul financiar, Statutul funcționarilor sau alt regulament) permit efectuarea respectivului tip de transfer sau în măsura în care s-a semnat un acord care autorizează transferul, eventualele criterii de eligibilitate au fost întrunite de beneficiar și se poate face o estimare rezonabilă a sumei respective.

Atunci când se primește o cerere de plată sau de decont care întrunește criteriile de recunoaștere, aceasta este recunoscută la cheltuieli, cuantumul său fiind egal cu suma eligibilă. La încheierea exercițiului financiar, cheltuielile eligibile constatate datorate beneficiarilor, dar nereportate încă, sunt estimate și înscrise la cheltuieli înregistrate în avans.

Cheltuielile cu tranzacțiile de schimb rezultate din achiziționarea de bunuri și servicii sunt recunoscute atunci când bunurile sunt livrate și serviciile sunt furnizate și acestea sunt acceptate de către UE. Aceste cheltuieli sunt evaluate la costul de facturare inițial. În plus, la data bilanțului, cheltuielile aferente serviciului furnizat în perioada pentru care nu s-a primit încă sau nu s-a acceptat încă o factură sunt estimate și recunoscute în contul de profit și pierdere.

1.7. **ACTIVE CONTINGENTE ȘI DATORII CONTINGENTE**

1.7.1. ***Active contingente***

Un activ contingent este un activ potențial care este rezultatul unor evenimente anterioare și a cărui existență va fi confirmată doar de faptul că se vor produce sau nu se vor produce unul sau mai multe evenimente viitoare incerte asupra cărora UE nu deține în întregime controlul. Un activ contingent este menționat în cazul în care este probabilă o intrare de beneficii economice sau de servicii potențiale.

1.7.2. ***Datorii contingente***

O datorie contingentă este o obligație potențială care este rezultatul unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată doar de faptul că se vor produce sau nu se vor produce unul sau mai multe evenimente viitoare incerte asupra cărora UE nu deține în întregime controlul sau o obligație actuală care este rezultatul unor evenimente anterioare, dar care nu este recunoscută, deoarece: nu este probabil ca pentru stingerea obligației să fie necesară o ieșire de resurse care să încorporeze beneficii economice sau servicii potențiale ori în rarele circumstanțe în care nu se poate face o estimare suficient de fiabilă a valorii obligației.

1.8. **SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR**

Informațiile privind fluxurile de numerar sunt folosite ca bază pentru evaluarea capacității UE de a genera numerar și echivalente de numerar și a nevoilor sale de a utiliza aceste fluxuri de numerar.

Situația fluxurilor de numerar este întocmită prin metoda indirectă. Aceasta înseamnă că rezultatul economic al exercițiului financiar este ajustat în funcție de efectele tranzacțiilor fără caracter monetar, de orice amânare sau cumulare a încasărilor sau plăților de numerar din exploatare, trecute sau viitoare, și de elementele de venituri sau cheltuieli aferente investirii fluxurilor de numerar.

Fluxurile de numerar rezultate din tranzacții în valută sunt înregistrate în moneda de prezentare a situațiilor financiare ale UE (euro), aplicând sumei în valută cursul de schimb dintre euro și valuta respectivă la data fluxurilor de numerar.

Situația fluxurilor de numerar prezintă fluxurile de numerar ale exercițiului financiar clasificate în activități de exploatare și de investiții (UE nu desfășoară activități de finanțare).

Activitățile de exploatare sunt acele activități ale UE care nu constituie activități de investiții. Acestea reprezintă majoritatea activităților realizate. Creditele acordate beneficiarilor (și împrumuturile aferente, dacă este cazul) nu sunt considerate activități de investiții (sau de finanțare), întrucât fac parte din obiectivele generale și, prin urmare, din operațiunile curente ale UE.

Activitățile de investiții acoperă achiziționarea și cedarea imobilizărilor necorporale și corporale, precum și alte investiții care nu sunt incluse în echivalentele de numerar. Activitățile de investiții nu includ creditele acordate beneficiarilor. Obiectivul este de a evidenția investițiile reale făcute de UE.

2. NOTE LA BILANȚUL CONTABIL

ACTIVE

2.1. **IMOBILIZĂRI NECORPORALE**

milioane EUR

Valoare contabilă brută la 31.12.2016	*820*
Adăugiri	*105*
Cedări	*(1)*
Transfer între categoriile de active	*4*
Alte modificări	*12*
Valoare contabilă brută la 31.12.2017	*940*
Amortizare cumulată la 31.12.2016	*(439)*
Cheltuieli cu amortizarea în exercițiul financiar	*(96)*
Reluări de amortizări	*(3)*
Cedări	*4*
Transfer între categoriile de active	*(2)*
Alte modificări	*0*
Amortizare cumulată la 31.12.2017	*(535)*
Valoare contabilă netă la 31.12.2017	**405**
Valoare contabilă netă la 31.12.2016	*381*

Sumele de mai sus se referă în principal la programele informatice.

2.2. **IMOBILIZĂRI CORPORALE**

Categoria activelor spațiale vizează activele fixe operaționale aferente celor două programe spațiale ale UE: sistemele globale de navigație prin satelit (GNSS), și anume Galileo și EGNOS, și Programul european de observare a Pământului, Copernicus, în timp ce activele sistemelor spațiale care nu sunt încă operaționale sunt incluse la rubrica „active în construcție”.

În ceea ce privește programul Galileo, în 2017 patru noi sateliți s-au alăturat constelației operaționale, care este formată în prezent din 18 sateliți. Valoarea activelor fixe operaționale aferente programului Galileo, după deducerea deprecierii, a fost de 2 276 de milioane EUR la 31 decembrie 2017 (2016: 2 146 de milioane EUR). Celelalte active în construcție, în valoare totală de 1 026 de milioane EUR (2016: 756 de milioane EUR) includ cei patru sateliți lansați în decembrie 2017, dar a căror testare pe orbită nu fusese încă finalizată la data bilanțului. Dezvoltarea sistemului Galileo va continua până când acesta va deveni complet operațional. Atunci când va fi finalizată, constelația Galileo va fi formată din 24 de sateliți operaționali și 6 sateliți de rezervă.

În ceea ce privește programul Copernicus, în 2017 a devenit operațional un nou satelit (Sentinel 2B), adăugându-se celorlalți patru sateliți operaționali Copernicus. Astfel, valoarea totală a activelor fixe operaționale aferente programului Copernicus a crescut, ajungând la 1 140 de milioane EUR (2016: 1 073 de milioane EUR), după deducerea deprecierii cumulate. Alte 1 443 de milioane EUR destinate sateliților Copernicus sunt recunoscute ca active în construcție (2016: 1 133 de milioane EUR).

Activele fixe aferente infrastructurii terestre a Sistemului european geostaționar mixt de navigare (EGNOS), în valoare de 67 de milioane EUR (2016: 83 de milioane EUR) sunt, de asemenea, incluse la rubrica „active spațiale”. În plus, valoarea activelor EGNOS în construcție se ridică la 52 de milioane EUR (2016: 21 de milioane EUR).

Activele aferente programelor spațiale ale UE sunt construite cu sprijinul Agenției Spațiale Europene (ESA).

Imobilizări corporale

milioane EUR

	Terenuri și construcții	Active spațiale	Instalații și echipamente	Mobilier și vehicule	Echipamente informatice	Altele	Contracte de leasing financiar	Active în construcție	Total
Valoare contabilă brută la 31.12.2016	*5 297*	*3 603*	*583*	*269*	*658*	*298*	*2 783*	*2 292*	*15 783*
Adăugiri	*84*	*0*	*27*	*14*	*62*	*17*	*9*	*1 417*	*1 630*
Cedări	*(24)*	*(1)*	*(17)*	*(19)*	*(49)*	*(8)*	—	*(0)*	*(119)*
Transfer între categoriile de active	*98*	*641*	*2*	*1*	*1*	*1*	*(5)*	*(743)*	*(5)*
Alte modificări	*1*	*21*	*1*	*1*	*3*	*2*	—	*(44)*	*(14)*
Valoare contabilă brută la 31.12.2017	**5 456**	**4 264**	**597**	**266**	**675**	**309**	**2 787**	**2 920**	**17 273**
Depreciere cumulată la 31.12.2016	*(2 865)*	*(301)*	*(474)*	*(186)*	*(535)*	*(203)*	*(1 150)*		*(5 715)*
Cheltuieli cu deprecierea în exercițiul financiar	*(182)*	*(480)*	*(44)*	*(20)*	*(64)*	*(30)*	*(97)*		*(917)*
Reluări de deprecieri	—	—	*9*	*2*	*18*	*1*	—		*29*
Cedări	*13*	*1*	*8*	*16*	*32*	*7*	—		*78*
Transfer între categoriile de active	*0*	*0*	*(0)*	*(0)*	*(1)*	*(0)*	*3*		*2*
Alte modificări	*(1)*	*(1)*	*(1)*	*(1)*	*(2)*	*(0)*	—		*(6)*
Depreciere cumulată la 31.12.2017	**(3 035)**	**(780)**	**(502)**	**(188)**	**(553)**	**(226)**	**(1 244)**		**(6 528)**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ LA 31.12.2017	**2 422**	**3 484**	**95**	**78**	**122**	**83**	**1 543**	**2 920**	**10 745**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ LA 31.12.2016	*2 432*	*3 302*	*109*	*83*	*122*	*95*	*1 633*	*2 292*	*10 068*

2.3. **INVESTIȚII CONTABILIZATE PRIN METODA PUNERII ÎN ECHIVALENȚĂ**

Participarea UE, reprezentată de Comisie, la Fondul european de investiții (FEI) este tratată ca fiind cea a unei entități asociate, prin metoda punerii în echivalență. FEI este instituția financiară a UE specializată în furnizarea de capital de risc și de garanții pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). FEI își are sediul la Luxemburg și funcționează ca un parteneriat public-privat, membrii acestuia fiind Banca Europeană de Investiții (BEI), UE și un grup de instituții financiare. La 31 decembrie 2017, UE deținea 29,7 % din participațiile în capitalurile proprii ale FEI (2016: 28,1 %) și 29,7 % din drepturile de vot (2016: 28,1 %). În conformitate cu statutul său, FEI trebuie să aloce unei rezerve statutare cel puțin 20 % din rezultatul său net anual până când rezerva agregată ajunge la 10 % din capitalul subscris. Această rezervă nu poate fi distribuită.

milioane EUR

	Fondul european de investiții
Participația la 31.12.2016	**528**
Contribuții	*44*
Dividende primite	*(7)*
Cota rezultatului net	*21*
Cota din activele nete	*(6)*
Participația la 31.12.2017	**581**

Următoarele valori contabile sunt atribuibile UE pe baza procentajului său de participare:

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
	Total FEI	Total FEI
Active	*2 488*	*2 301*
Pasive	*(532)*	*(423)*
Venituri	*263*	*240*
Cheltuieli	*(153)*	*(118)*
Excedent/(deficit)	*110*	*122*

Reconcilierea informațiilor financiare rezumate mai sus cu valoarea contabilă a participațiilor în FEI este următoarea:

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Active nete ale entității asociate	*1 956*	*1 878*
Participații în capitalurile proprii ale FEI deținute de CE	**29.7 %**	**28.1 %**
Valoarea contabilă	*581*	*528*

UE, reprezentată de Comisie, a vărsat fonduri pentru 20 % din acțiunile sale subscrise la capitalul FEI la 31 decembrie 2017, cuantumul nesolicitat fiind următorul:

milioane EUR

	Total capital FEI	Subscrierea UE
Capital social total	*4 500*	*1 337*
Vărsat	*(900)*	*(267)*
Nesolicitat	**3 600**	**1 070**

2.4. **ACTIVE FINANCIARE**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Active financiare imobilizate			
Active financiare disponibile pentru vânzare	*2.4.1*	*11 758*	*9 131*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*2.4.2*	*16*	*—*
Credite	*2.4.3*	*48 205*	*53 116*
		59 980	**62 247**
Active financiare curente			
Active financiare disponibile pentru vânzare	*2.4.1*	*1 873*	*1 311*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*2.4.2*	*6*	*0*
Credite	*2.4.3*	*6 776*	*2 361*
		8 655	**3 673**
Total		**68 635**	**65 920**

2.4.1. ***Active financiare disponibile pentru vânzare***

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Investiții BUFI	*2 158*	*2 013*
CECO în lichidare	*1 658*	*1 685*
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	*188*	*188*
	4 004	**3 886**
Fondurile de garantare pentru garanții bugetare:		
Fondul de garantare al FEIS	*3 414*	*948*
Fondul de garantare pentru acțiuni externe	*2 199*	*2 069*
	5 613	**3 017**
Instrumentele financiare finanțate din bugetul UE:		
Orizont 2020	*1 730*	*1 213*
Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor	*665*	*719*
Fondul pentru înființarea ETF	*483*	*476*
Mecanismul pentru interconectarea Europei	*482*	*483*
Fondul european pentru Europa de Sud-Est	*119*	*118*
Operațiuni cu capital de risc	*113*	*132*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Altele	*422*	*398*
	4 014	**3 539**
Total	**13 632**	**10 442**
Necurente	*11 758*	*9 131*
Curente	*1 873*	*1 311*

Din suma totală de 13 632 de milioane EUR, UE deține active financiare disponibile pentru vânzare sub formă de titluri de creanță (de exemplu, obligațiuni) în valoare de 12 048 de milioane EUR, instrumente de capital în valoare de 1 333 de milioane EUR și investiții în Fondul unitar al BEI (fond de piață monetară) în valoare de 251 de milioane EUR. Titlurile de creanță și unitățile din cadrul Fondului unitar al BEI sunt utilizate, în principal, pentru a investi temporar sumele alocate garanției UE și instrumentelor de partajare a riscurilor până la utilizarea acestora pentru a da curs cererilor de executare a garanțiilor.

Investiții BUFI

Amenzile încasate cu titlu provizoriu legate de dosare din domeniul concurenței sunt alocate unui fond specific (Fondul BUFI – Fondul „Amenzi bugetare") și sunt investite de Comisie în instrumente de datorie clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare.

CECO în lichidare

În ceea ce privește sumele aferente Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) în lichidare, toate activele financiare disponibile pentru vânzare sunt titluri de creanță denominate în EUR și cotate pe o piață activă.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

UE deține o investiție financiară în capitalul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), în care, la 31 decembrie 2017, numărul de acțiuni deținute era de 90 044 (2016: 90 044 de acțiuni), reprezentând 3 % din totalul capitalului social subscris. UE a subscris o sumă totală de 900 de milioane EUR din capitalul social, din care 713 milioane EUR sunt în prezent nesolicitate. În conformitate cu Acordul de instituire a BERD, acționarii au anumite restricții contractuale, cum ar fi faptul că acțiunile nu sunt transferabile, iar răscumpărarea lor este limitată la valoarea maximă a costului de achiziție inițial.

UE evaluează investițiile în BERD la valoarea justă. Costul de achiziție inițial este considerat a fi cea mai bună estimare a valorii juste, în special ca urmare a restricțiilor contractuale menționate mai sus. Deși acțiunile BERD nu sunt cotate pe nicio piață bursieră, există tranzacții recente în capitalurile proprii ale entității în care s-a investit (emiterea de capital la valoarea nominală), ceea ce arată că, în această situație, costul este cea mai bună estimare a valorii juste.

FONDURILE DE GARANTARE PENTRU GARANȚIILE BUGETARE

Fondul de garantare al FEIS

În temeiul Regulamentului privind FEIS, fondul de garantare al FEIS a fost instituit pentru a furniza o rezervă de lichiditate în caz de pierderi potențiale suportate de BEI în ceea ce privește operațiunile sale de finanțare și de investiții eligibile pentru garanția UE în cadrul FEIS în temeiul Acordului FEIS – a se vedea nota **4.1.1**. Fondul de garantare al FEIS este finanțat prin contribuții de la bugetul UE. Acesta este alimentat, de asemenea, prin venituri obținute din investirea resurselor fondului de garantare, cu venituri primite de UE ca remunerație pentru garanție în temeiul Acordului FEIS și cu sumele recuperate de BEI de la debitorii care nu și-au achitat datoriile în ceea ce privește cereri anterioare de executare a garanției. Fondul este gestionat de Comisie, care este autorizată să investească activele fondului de garantare al FEIS pe piețele financiare în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, pe baza unor norme prudențiale corespunzătoare. Fondul de garantare al FEIS a devenit operațional în aprilie 2016. În conformitate cu Regulamentul privind FEIS, astfel cum a fost modificat în decembrie 2017 [Regulamentul (UE) 2017/2396)], acesta va fi provizionat în mod progresiv și va ajunge treptat la 9,1 miliarde EUR, și anume la 35 % din totalul obligațiilor aferente garanției FEIS a UE.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Fondul de garantare pentru acțiuni externe acoperă creditele garantate de bugetul UE, în special operațiunile de creditare ale BEI în afara UE finanțate din resursele proprii ale BEI, creditele acordate în cadrul asistenței macrofinanciare (AMF) și creditele pe care Euratom le acordă țărilor din afara UE – a se vedea nota **4.1.1**. Acesta este un instrument pe termen lung (partea necurentă: 2 078 de milioane EUR), gestionat de BEI și menit să acopere toate creditele nerambursate care au fost garantate de UE. Fondul este alimentat prin plăți din bugetul UE, prin veniturile din dobânda aferentă investițiilor efectuate cu activele fondului și prin sumele recuperate de la debitorii care nu și-au achitat datoriile pentru care fondul a trebuit să recurgă la garanție. Fondul ar trebui să fie menținut la o sumă-țintă de 9 % din creditele garantate în curs de derulare la încheierea exercițiului financiar. Diferența dintre suma-țintă și valoarea activelor fondului la încheierea exercițiului financiar se acoperă din bugetul UE în exercițiul financiar n+2, în timp ce orice surplus se rambursează bugetului UE.

INSTRUMENTE FINANCIARE FINANȚATE DIN BUGETUL UE

Pentru o imagine de ansamblu asupra tuturor instrumentelor financiare finanțate din buget, a se vedea documentul „Situația financiară: discuție și analiză”.

Orizont 2020

În temeiul Regulamentului UE de instituire a programului Orizont 2020 – Programul-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020), s-au înființat noi instrumente financiare menite să sporească accesul la finanțare al entităților implicate în cercetare și inovare (C&I). Aceste instrumente sunt: *Serviciul InnovFin de creditare și garantare pentru C&I*, în cadrul căruia Comisia partajează riscul financiar legat de un portofoliu de noi operațiuni de finanțare efectuate de BEI; *Innovfin – Garanții pentru IMM-uri, inclusiv Instrumentul de garantare neplafonată din cadrul Inițiativei pentru IMM-uri (SIUGI)* – mecanisme de garantare gestionate de FEI care furnizează garanții și contragaranții intermediarilor financiari pentru noile portofolii de credite (în cadrul SIUGI, Comisia partajează cu statele membre, FEI și BEI riscul financiar aferent garanției furnizate) și *Mecanismul InnovFin de capitaluri proprii pentru C&I*, care investește în fonduri cu capital de risc și este gestionat de FEI.

Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor

Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor (MFPR) este gestionat de BEI, iar portofoliul de investiții al Comisiei este folosit pentru a acoperi riscurile financiare aferente creditelor și garanțiilor furnizate de BEI proiectelor de cercetare eligibile. În total, pentru MFPR s-a alocat un buget al UE de până la 1 miliard EUR, în cadrul CFM 2007-2013. În cadrul CFM 2014-2020, nu sunt prevăzute noi contribuții bugetare pentru MFPR. Riscul global la care este expusă UE este limitat la suma cu care aceasta contribuie la mecanism.

Fondul pentru înființarea ETF

Acestea sunt instrumente de capital finanțate de programul „Creștere și ocuparea forței de muncă”, de programul multianual pentru întreprinderi și spirit antreprenorial (MAP), de programul-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP) și de proiectul-pilot „Transfer tehnologic”, sub tutela FEI, care sprijină înființarea de noi IMM-uri și finanțarea acestora prin investiții în fonduri cu capital de risc specializate și adecvate.

Mecanismul pentru interconectarea Europei

În temeiul Regulamentului (UE) nr. 1316/2013, instrumentul de datorie al Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) a fost instituit cu obiectivul de a facilita accesul la finanțare pentru proiectele de infrastructură în sectoarele transporturilor, telecomunicațiilor și energiei. Acesta este gestionat de BEI în temeiul unui acord cu UE. Instrumentul financiar de datorie al MIE continuă Instrumentul de garantare a împrumuturilor pentru proiectele TEN-T (LGTT) și faza-pilot a Inițiativei de emitere de obligațiuni pentru finanțarea de proiecte. Portofoliul LGTT și cel al Inițiativei de emitere de obligațiuni pentru finanțarea de proiecte au fost reunite în instrumentul financiar MIE începând cu 1 ianuarie 2016. Instrumentul de datorie MIE permite partajarea riscurilor pentru finanțarea prin îndatorare, sub formă de datorii sau garanții cu rang prioritar sau subordonate, și acordă sprijin pentru obligațiunile destinate finanțării de proiecte.

2.4.2. ***Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit***

milioane EUR

Tipul de instrument financiar derivat	31.12.2017		31.12.2016	
	Valoare nominală	Valoare justă	Valoare nominală	Valoare justă
Contract la termen de tip forward în valută	*634*	*6*	*50*	*0*
Garanția FEIS privind portofoliului de participații	*258*	*16*	—	—
Total	**892**	**23**	**50**	**0**
Necurente	*258*	*16*	—	—
Curente	*634*	*6*	*50*	*0*

UE încheie contracte la termen de tip *forward* în valută pentru a acoperi riscul valutar aferent titlurilor de creanță denominate în USD deținute în cadrul fondului de garantare al FEIS. În cadrul contractelor la termen de tip *forward* în valută, UE furnizează o sumă în valută a cărei valoare nominală a fost convenită prin contract („segmentul corespunzător sumelor de plată") și primește valoarea nominală în euro („segmentul corespunzător sumelor de încasat") la data scadenței. Aceste contracte derivate sunt evaluate la valoarea justă la data bilanțului și clasificate fie ca active financiare la valoarea justă prin excedent, dacă valoarea lor justă este pozitivă, fie ca datorii financiare la valoarea justă prin deficit, dacă valoarea lor justă este negativă. La 31 decembrie 2017, era activ doar un singur contract la termen de tip *forward* în valută, având ca rezultat o valoare justă pozitivă de 6 milioane EUR (nivelul 2 în ierarhia valorii juste), recunoscută, prin urmare, la active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit.

Garanția UE în cadrul FEIS acordată Grupului BEI în legătură cu portofoliile de investiții de capital este clasificată ca instrument financiar derivat și contabilizată ca activ financiar sau datorie financiară la valoarea justă prin excedent sau deficit (nivelul 3 în ierarhia valorii juste), a se vedea nota **4.1.1**. La 31 decembrie 2017, valoarea investițiilor de capital subiacente plătite de BEI și FEI a fost de 258 de milioane EUR, iar valoarea justă totală a garanției UE în cadrul FEIS privind portofoliile de participații ale FEIS a fost de 16 milioane EUR.

Ierarhia valorii juste a activelor financiare evaluate la valoarea justă

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Nivelul 1: prețuri cotate pe piețe active	*11 983*	*8 910*
Nivelul 2: date observabile, altele decât prețurile cotate	*510*	*231*
Nivelul 3: tehnici de evaluare care utilizează informații care nu se bazează pe date de piață observabile	*1 161*	*1 302*
Total	**13 654**	**10 442**

În cursul perioadei nu s-au efectuat transferuri între nivelul 1 și nivelul 2.

Reconcilierea activelor financiare evaluate cu ajutorul unor tehnici de evaluare care utilizează informații care nu se bazează pe date de piață observabile (nivelul 3)

milioane EUR

Sold inițial la 31.12.2016	*1 302*
Achiziții și vânzări	*39*

milioane EUR

Câștiguri sau pierderi aferente perioadei în venituri financiare sau în costuri de finanțare	*(21)*
Câștiguri sau pierderi în active nete	*30*
Transferuri către nivelul 3	*—*
Transferuri de la nivelul 3	*(188)*
Altele	*—*
Sold de închidere la 31.12.2017	**1 161**

2.4.3. ***Credite***

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Credite pentru asistență financiară	*2.4.3.1*	*54 844*	*55 134*
Alte credite	*2.4.3.2*	*137*	*343*
Total		**54 981**	**55 477**
Necurente		*48 205*	*53 116*
Curente		*6 776*	*2 361*

2.4.3.1. *Credite pentru asistență financiară*

milioane EUR

	MESF	BDP	AMF	Euratom	CECO în lichidare	Total
Total la 31.12.2016	*47 456*	*4 272*	*2 964*	*252*	*191*	*55 134*
Noi credite	*—*	*—*	*1 013*	*50*	*—*	*1 063*
Rambursări	*—*	*(1 150)*	*(58)*	*(51)*	*(76)*	*(1 335)*
Diferențe de curs valutar	*—*	*—*	*—*	*(1)*	*(7)*	*(8)*
Variații ale valorii contabile	*0*	*(8)*	*5*	*0*	*(8)*	*(11)*
Depreciere	*—*	*—*	*—*	*—*	*—*	*—*
Total la 31.12.2017	**47 456**	**3 114**	**3 924**	**250**	**100**	**54 844**
Necurente	*42 300*	*1 700*	*3 846*	*203*	*96*	*48 144*
Curente	*5 156*	*1 414*	*78*	*47*	*5*	*6 700*

Valoarea nominală totală a creditelor pentru asistență financiară la 31 decembrie 2017, inclusiv creditele CECO în lichidare, era de 54 093 de milioane EUR (2016: 54 373 de milioane EUR). Variația valorii contabile corespunde variației dobânzilor acumulate.

MESF permite acordarea de asistență financiară unui stat membru care se află în dificultate sau care este serios amenințat de dificultăți grave, din cauza unor circumstanțe excepționale pe care nu le poate controla. Asistența poate lua forma unui credit sau a unei linii de credit. Conform concluziilor Consiliului ECOFIN din 9 mai 2010, mecanismul are un plafon de 60 de miliarde EUR. Limita stabilită în legislație restricționează însă cuantumul creditelor sau al liniilor de credit în curs de derulare la marja disponibilă în cadrul plafonului de resurse proprii. Împrumuturile aferente creditelor acordate în cadrul MESF sunt garantate de bugetul UE. Nu se prevede ca MESF să mai încheie noi programe de finanțare sau noi acorduri privind un plan de împrumut.

Mecanismul BDP, un instrument financiar strategic, acordă asistență financiară pe termen mediu statelor membre ale UE care nu au adoptat moneda euro. BDP permite acordarea de credite statelor membre care se află în dificultate sau care sunt serios amenințate de dificultăți grave privind balanța lor de plăți ori mișcările de capital. Cuantumul maxim al creditelor în curs de derulare acordate în cadrul instrumentului este limitat la 50 de miliarde EUR. Împrumuturile aferente acestor credite BDP sunt garantate de bugetul UE.

AMF este un instrument financiar axat pe o politică de asistență pentru redresarea balanței de plăți și/sau asistență bugetară acordată în mod necondiționat și fără o alocare expresă țărilor partenere care fac în prezent obiectul unui program al FMI. Acest instrument constă în credite sau granturi pe termen mediu/lung sau într-o combinație corespunzătoare a acestor două elemente și completează, în general, finanțarea acordată în contextul unui program de ajustare și de reformă sprijinit de FMI. Aceste credite sunt garantate de Fondul de garantare pentru acțiuni externe. În 2017, plățile aferente noilor credite furnizate în cadrul AMF s-au ridicat, în total, la 1 013 milioane EUR, dintre care 600 de milioane EUR au fost acordate Ucrainei, 300 de milioane EUR Tunisiei, 100 de milioane EUR Iordaniei și 13 milioane EUR Georgiei. La 31 decembrie 2017, s-au acordat alte 460 de milioane EUR aferente unui acord privind un plan de împrumut în cadrul AMF pentru Tunisia (300 de milioane EUR), Iordania (100 de milioane EUR) și Moldova (60 de milioane EUR), dar nu au fost încă plătite – a se vedea nota **4.1.2**. Ucraina nu a solicitat restul de 600 de milioane EUR care i-au fost puse la dispoziție, în temeiul acordului privind un plan de împrumut în cadrul AMF, în perioada de disponibilitate, care s-a încheiat în ianuarie 2018.

Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom, reprezentată de Comisie) împrumută bani atât statelor membre, cât și țărilor terțe, precum și entităților statelor membre și ale țărilor terțe pentru a finanța proiecte în sectorul instalațiilor energetice. La 31 decembrie 2017, cuantumul creditelor acordate Ucrainei, dar încă neplătite, era de 250 de milioane EUR – a se vedea nota **4.1.2**. De la părțile terțe s-au primit garanții în valoare de 250 de milioane EUR (2016: 252 de milioane EUR) pentru acoperirea creditelor Euratom.

Creditele CECO în lichidare nu sunt credite pentru asistență financiară, ci bilete la ordin în vederea păstrării fluxurilor de trezorerie în paralel cu împrumuturile. Cu toate acestea, ca și în cazul creditelor pentru asistență financiară, acestea au fost acordate din fonduri împrumutate în conformitate cu articolele 54 și 56 din Tratatul CECO pentru finanțarea proiectelor.

Ratele dobânzii efective aferente creditelor (exprimate ca interval de rate ale dobânzii)

	31.12.2017	31.12.2016
Asistență macrofinanciară (AMF)	*0 % — 4,54 %*	*0 % — 4,54 %*
Euratom	*0,08 % — 5,76 %*	*0 % — 5,76 %*
Balanța de plăți (BDP)	*2,88 % — 3,38 %*	*2,37 % — 3,37 %*
Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF)	*0,62 % — 3,75 %*	*0,62 % — 3,75 %*
CECO în lichidare	*5,23 % — 5,81 %*	*5,23 % — 5,81 %*

2.4.3.2. Alte credite

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Credite cu condiții speciale	*78*	*93*
Credite ipotecare ale CECO în lichidare	*4*	*5*
Depozite la termen între 3 și 12 luni	*55*	*245*
Total	**137**	**343**
Necurente	*61*	*77*
Curente	*76*	*266*

La 31 decembrie 2017, valoarea nominală a celorlalte credite era de 561 de milioane EUR (2016: 673 de milioane EUR).

Creditele cu condiții speciale sunt acordate la rate preferențiale, în cadrul cooperării cu țările terțe.

Deprecierea altor credite

milioane EUR

	31.12.2016	Adăugiri	Reluări	Eliminare din bilanț (write-off)	Altele	31.12.2017
Credite cu condiții speciale	*7*	*0*	—	—	—	*8*
Credite subrogate	*332*	*100*	*(0)*	—	—	*432*
Total	**339**	**101**	**(0)**	**—**	**—**	**440**

Creditele subrogate sunt creditele nerambursate care au fost acordate de BEI și garantate de bugetul UE, pentru care toate drepturile au fost transferate UE în urma plății din Fondul de garantare pentru acțiuni externe. Aceste credite sunt depreciate complet, cuantumul deprecierii fiind de 432 de milioane EUR (2016: 332 de milioane EUR). Cererile de executare a garanției, care au fost prezentate în 2017, au fost acoperite parțial de provizioanele financiare din exercițiile financiare anterioare. În temeiul unui acord între UE și BEI, procedurile de recuperare sunt efectuate de BEI în numele UE, cu scopul de a recupera orice sume datorate.

2.5. **PREFINANȚARE**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Prefinanțare necurentă			
Prefinanțare	*2.5.1*	*21 939*	*20 219*
Alte avansuri acordate statelor membre	*2.5.2*	*3 018*	*1 651*
Contribuție la fondurile fiduciare		*64*	*31*
		25 022	**21 901**
Prefinanțare curentă			
Prefinanțare	*2.5.1*	*22 361*	*21 386*
Alte avansuri acordate statelor membre	*2.5.2*	*1 645*	*2 183*
		24 005	**23 569**
Total		**49 027**	**45 470**

Nivelul prefinanțărilor din cadrul diverselor programe trebuie să fie suficient pentru a asigura fondurile necesare în vederea inițierii proiectului de către beneficiar, în același timp protejând interesele financiare ale UE și ținând seama de constrângerile juridice, operaționale și legate de raportul cost-eficacitate. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de toate aceste elemente în cadrul eforturilor sale de îmbunătățire a monitorizării prefinanțării.

2.5.1. ***Prefinanțare***

milioane EUR

	Sumă brută	Sume compensate prin separarea exercițiilor financiare	Suma netă la 31.12.2017	Sumă brută	Sume compensate prin separarea exercițiilor financiare	Sumă netă la 31.12.2016
Gestiune partajată						
FEADR și alte instrumente de dezvoltare rurală	*3 735*	—	*3 735*	*3 955*	—	*3 955*
FEDR și FC	*20 561*	*(5 678)*	*14 883*	*19 858*	*(4 727)*	*15 131*

milioane EUR

	Sumă brută	Sume compensate prin separarea exercițiilor financiare	Suma netă la 31.12.2017	Sumă brută	Sume compensate prin separarea exercițiilor financiare	Sumă netă la 31.12.2016
FSE	*6 792*	*(1 182)*	*5 610*	*6 477*	*(617)*	*5 860*
Altele	*5 037*	*(2 267)*	*2 770*	*4 219*	*(2 393)*	*1 826*
	36 125	**(9 127)**	**26 998**	**34 509**	**(7 737)**	**26 772**
Gestiune directă						
Pusă în aplicare de:						
Comisie	*12 165*	*(8 331)*	*3 834*	*12 424*	*(8 843)*	*3 581*
Agenții executive ale UE	*13 843*	*(8 749)*	*5 094*	*13 136*	*(8 348)*	*4 788*
Fonduri fiduciare	*440*	*(212)*	*228*	*142*	*(82)*	*60*
	26 447	**(17 292)**	**9 155**	**25 701**	**(17 273)**	**8 429**
Gestiune indirectă						
Pusă în aplicare de:						
Alte organisme și agenții ale UE	*723*	*(148)*	*575*	*616*	*(157)*	*459*
Țări terțe	*1 586*	*(956)*	*630*	*1 861*	*(1 135)*	*726*
Organizații internaționale	*9 000*	*(5 879)*	*3 121*	*7 230*	*(4 432)*	*2 797*
Alte entități	*7 753*	*(3 933)*	*3 820*	*6 498*	*(4 077)*	*2 422*
	19 062	**(10 916)**	**8 146**	**16 206**	**(9 801)**	**6 404**
Total	**81 635**	**(37 335)**	**44 300**	**76 416**	**(34 811)**	**41 605**
Necurente	*21 939*	—	*21 939*	*20 219*	—	*20 219*
Curente	*59 696*	*(37 335)*	*22 361*	*56 197*	*(34 811)*	*21 386*

Prefinanțările reprezintă fonduri plătite și, prin urmare, o execuție a creditelor de plată. Așa cum s-a explicat în nota **1.5.7**, acestea sunt plăți în avans și, prin urmare, nu au fost încă înregistrate la cheltuieli. Astfel, chiar dacă prefinanțările reduc angajamentele restante (a se vedea nota **5.1**), acestea reprezintă cheltuieli care nu au fost încă recunoscute în contul de profit și pierdere.

Închiderea perioadei de programare 2007-2013 și demararea treptată a programelor aferente perioadei 2014-2020 influențează puternic sumele din bilanț: prefinanțările aferente vechilor programe se reduc, ca urmare a acceptării costurilor pe măsură ce programele se închid, plătindu-se totodată alte prefinanțări aferente noii perioade de programare.

În ceea ce privește gestiunea partajată, această tranziție între perioadele de programare explică, de asemenea, mișcările dintre soldurile curente și cele necurente. În ceea ce privește perioada de programare 2014-2020, prefinanțarea inițială plătită se înregistrează ca prefinanțare necurentă, în timp ce prefinanțarea anuală se înregistrează ca prefinanțare curentă.

Creșterea de 0,9 miliarde EUR din cadrul altor activități de gestionare partajată se referă la Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE), în principal pentru sprijinirea lucrărilor de reconstrucție după cutremurele care au avut loc în regiunile italiene Abruzzo, Lazio, Marche și Umbria.

În ceea ce privește gestiunea directă, prefinanțările vizează, în principal, programul Orizont 2020 și Mecanismul pentru interconectarea Europei.

Prefinanțarea în cadrul gestiunii indirecte acoperă, în principal, programe din domeniul politicilor interne, cum ar fi Erasmus, Galileo și EGNOS, dar și instrumente legate de relațiile externe, cum ar fi Instrumentul european de vecinătate (IEV), Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD) și ajutorul umanitar.

Garanții primite pentru prefinanțare

Acestea sunt garanții pe care Comisia le solicită, în anumite cazuri, din partea beneficiarilor care nu sunt state membre atunci când plătește avansuri (prefinanțare). Pentru acest tip de garanție, trebuie menționate două valori: valoarea „nominală" și valoarea „curentă". Pentru valoarea nominală, evenimentul generator este legat de existența garanției. Pentru valoarea curentă, evenimentul generator al garanției îl reprezintă plata prefinanțării și/sau compensările ulterioare. La 31 decembrie 2017, valoarea nominală a garanțiilor primite în ceea ce privește prefinanțările era de 620 de milioane EUR, în timp ce valoarea curentă a acestor garanții era de 462 de milioane EUR (2016: 683 de milioane EUR și, respectiv, 496 de milioane EUR).

Anumite prefinanțări plătite în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) și al programului Orizont 2020 sunt acoperite efectiv de un Fond de garantare al participanților (FGP). FGP este un instrument de beneficiu reciproc instituit pentru a acoperi riscurile legate de neplata sumelor de către beneficiari pe perioada punerii în aplicare a acțiunilor indirecte ale programelor PC7 și Orizont 2020. Toți participanții la acțiunile indirecte care primesc un grant din partea UE contribuie la capitalul FGP cu 5 % din suma totală ce le-a fost acordată.

La 31 decembrie 2017, prefinanțările acoperite de FGP aveau o valoare totală de 1,9 miliarde EUR (2016: 1,8 miliarde EUR). UE (reprezentată de Comisie) acționează ca agent executiv al participanților FGP, însă fondul este deținut de către participanți.

La încheierea exercițiului financiar, valoarea totală a activelor FGP era de 1 997 de milioane EUR (2016: 1 951 de milioane EUR). Activele FGP includ și activele financiare care sunt gestionate de Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare a Comisiei. Întrucât FGP este o entitate separată, activele fondului nu sunt consolidate în conturile anuale ale UE.

2.5.2. ***Alte avansuri acordate statelor membre***

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Avansuri acordate statelor membre pentru instrumentele financiare în cadrul gestiunii partajate	*2 768*	*2 534*
Scheme de ajutoare	*1 895*	*1 300*
Total	**4 663**	**3 834**
Necurente	*3 018*	*1 651*
Curente	*1 645*	*2 183*

Avansuri acordate statelor membre pentru instrumentele financiare în cadrul gestiunii partajate

În cadrul programelor finanțate din fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) este posibil să se efectueze plăți în avans din bugetul UE către statele membre, pentru ca acestea să poată contribui la instrumentele financiare (și anume credite, investiții de capital sau garanții). Aceste instrumente financiare sunt instituite și gestionate sub responsabilitatea statelor membre, nu a Comisiei. Totuși, sumele nefolosite de aceste instrumente la încheierea exercițiului financiar sunt proprietatea UE (la fel ca în cazul tuturor prefinanțărilor) și, prin urmare, sunt tratate ca active în bilanțul UE.

Perioada 2014-2020

În cadrul politicii de coeziune, contribuția statelor membre a fost de 3 714 milioane EUR, din care se estimează că 2 760 de milioane EUR mai trebuiau executate la 31 decembrie 2017. Această sumă include contribuția statelor membre la Inițiativa pentru IMM-uri, instrument care este menit să stimuleze acordarea de credite suplimentare de către sectorul bancar IMM-urilor (s-au plătit 966 de milioane EUR, din care se estimează că 315 milioane EUR nu au fost încă executate).

În ceea ce privește dezvoltarea rurală, la încheierea exercițiului financiar rămăseseră neutilizate 8 milioane EUR.

Perioada 2007-2013

Toate sumele aferente politicii de coeziune sunt considerate a fi fost fie executate, fie realocate altor măsuri, prin urmare, nu rămân active în bilanț la 31 decembrie 2017. Trebuie precizat faptul că executarea efectivă de către diversele instrumente va fi analizată în cadrul procesului de închidere a programelor.

Scheme de ajutoare

În mod similar, avansurile plătite de statele membre pentru diversele scheme de ajutoare (ajutor de stat, măsuri de piață ale FEGA ori măsuri de investiții ale FEADR) care nu au fost utilizate la încheierea exercițiului financiar sunt înregistrate drept active în bilanțul UE. Comisia a estimat valoarea acestor avansuri pe baza informațiilor furnizate de statele membre; sumele rezultate sunt incluse la subrubrica „Scheme de ajutoare" de mai sus.

Perioada 2014-2020

Sumele neutilizate la încheierea exercițiului financiar au fost estimate la 680 de milioane EUR pentru politica de coeziune și la 904 milioane EUR pentru politica agricolă.

Perioada 2007-2013

Se estimează că 311 milioane EUR (2016: 461 de milioane EUR), reprezentând avansuri plătite în contextul politicii agricole, au rămas neutilizate la sfârșitul exercițiului financiar 2017.

2.6. CREANȚE DIN TRANZACȚII DE SCHIMB ȘI SUME RECUPERABILE DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Necurente			
Sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*2.6.1*	*594*	*700*
Creanțe din tranzacții de schimb	*2.6.2*	*17*	*16*
		611	**717**
Curente			
Sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*2.6.1*	*11 065*	*10 347*
Creanțe din tranzacții de schimb	*2.6.2*	*689*	*558*
		11 755	**10 905**
Total		**12 366**	**11 621**

2.6.1. *Sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb*

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Necurente			
State membre	*2.6.1.1*	*594*	*700*
		594	**700**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Curente			
State membre	*2.6.1.1*	*6 190*	*8 162*
Amenzi aplicate în materie de concurență	*2.6.1.2*	*4 225*	*1 808*
Venituri înregistrate în avans și cheltuieli reportate	*2.6.1.3*	*570*	*329*
Alte sume recuperabile		*81*	*47*
		11 065	**10 347**
Total		**11 659**	**11 047**

2.6.1.1. *Sume recuperabile de la statele membre*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Resurse proprii tradiționale înregistrate în contabilitatea A	*3 113*	*3 261*
Resurse proprii tradiționale înregistrate în contabilitatea separată	*1 617*	*1 437*
Resurse proprii care urmează a fi primite	*46*	*1 764*
Depreciere	*(997)*	*(753)*
Altele	*56*	*36*
Sume recuperabile reprezentând resurse proprii	**3 836**	**5 745**
Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	*2 280*	*2 606*
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	*955*	*924*
Instrumentul tranzitoriu pentru dezvoltare rurală (ITDR)	*16*	*30*
Programul special de aderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (SAPARD)	*136*	*167*
Depreciere	*(804)*	*(999)*
Sume recuperabile în cadrul FEGA și al dezvoltării rurale	**2 583**	**2 729**
Recuperare preconizată a prefinanțării	**182**	**293**
TVA plătită și recuperabilă	**64**	**41**
Alte sume recuperabile de la statele membre	**120**	**55**
Total	**6 784**	**8 863**
Necurente	*594*	*700*
Curente	*6 190*	*8 162*

Sumele necurente pe care le datorează statele membre sunt legate de deciziile neexecutate privind verificarea conformității pentru Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) care trebuie să fie puse în aplicare în tranșe anuale și/sau amânări. Sumele incluse în alte sume recuperabile includ, de asemenea, sumele din amenzi aplicate statelor membre pentru încălcări ale dreptului UE (24 de milioane EUR).

Sume recuperabile reprezentând resurse proprii

Resursele proprii tradiționale, formate din taxe vamale și cotizații pentru zahăr, sunt colectate de statele membre în numele Comisiei. Statele membre stabilesc resursele proprii tradiționale și aduc la cunoștința Comisiei creanțele constatate prin intermediul declarațiilor lunare privind „contabilitatea A”. Creanțele constatate care nu au fost incluse în „contabilitatea A”, deoarece nu au fost recuperate de statele membre și nu s-a furnizat nicio garanție pentru acestea (sau s-a furnizat o garanție, dar aceasta este contestată), sunt prezentate în „contabilitatea separată”. Aceste drepturi la plată fac obiectul unei deprecieri, pe baza informațiilor furnizate în fiecare an de statele membre.

La 31 decembrie 2016, s-au ratificat ajustări ale resurselor proprii pe baza noilor dispoziții introduse de Decizia privind resursele proprii din 2014. Ajustările au vizat exercițiile financiare 2014, 2015 și 2016, fiind scadente la 1 ianuarie 2017. Restul sumelor rezultă din bugetul rectificativ nr. 6/2017, adoptat la 30 noiembrie 2017. Sumele trebuiau să fie primite în prima zi lucrătoare a lunii ianuarie 2018.

La 8 martie 2018, Comisia Europeană a trimis o scrisoare de punere în întârziere (Încălcarea 2018/2008) Regatului Unit, deoarece acesta refuza punerea la dispoziția bugetului UE a taxelor vamale, în conformitate cu legislația UE. Un raport OLAF din 2017 a constatat că importatorii din Regatul Unit s-au sustras de la plata unor sume importante aferente taxelor vamale, utilizând facturi fictive și false și declarații incorecte de valoare în vamă la import. Conform calculelor Comisiei, încălcarea legislației UE de către Regatul Unit a avut drept rezultat, în perioada noiembrie 2011-decembrie 2017, pierderi la bugetul UE în valoare de 2,2 miliarde EUR (net, adică după deducerea costurilor de colectare pe care Regatul Unit trebuie să le perceapă din suma brută de 2,7 miliarde EUR). Acestei sume i se vor aplica și dobânzi penalizatoare. Sumele în cauză nu sunt incluse în conturile pe 2017 și vor fi recunoscute numai după îndeplinirea criteriilor de recunoaștere a veniturilor, în conformitate cu normele contabile ale UE.

Sume recuperabile în cadrul FEGA și al dezvoltării rurale

Acest element acoperă în principal sumele datorate de statele membre la 31 decembrie 2017, astfel cum au fost declarate și certificate de statele membre la 15 octombrie 2017. Pentru sumele recuperabile care au apărut după această declarație și până la 31 decembrie 2017 se efectuează o estimare. Comisia estimează, de asemenea, o reducere a valorii contabile a sumelor datorate de beneficiari în cazul cărora recuperarea pare puțin probabilă. Efectuarea unei astfel de ajustări nu implică renunțarea de către Comisie la recuperarea în viitor a acestor sume. În ajustare este inclusă și o deducere de 20 %, care corespunde sumelor pe care statele membre le pot reține pentru acoperirea costurilor administrative.

2.6.1.2. *Sume recuperabile din amenzile aplicate în materie de concurență*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Sume recuperabile din cuantumul brut al amenzilor	*7 679*	*6 510*
Minus sumele încasate	*(3 282)*	*(4 524)*
Minus sumele a căror valoare contabilă a fost redusă	*(172)*	*(178)*
Total	**4 225**	**1 808**
Necurente	—	—
Curente	*4 225*	*1 808*

Sumele recuperabile în valoare de 4 225 de milioane EUR se referă la amenzile aplicate în materie de concurență care nu au fost încasate la încheierea exercițiului financiar (4 397 de milioane EUR), din care se scad sumele a căror valoare contabilă a fost redusă (172 de milioane EUR). Sumele încasate se referă, în principal, la încasările de numerar din partea întreprinderilor care au introdus însă o cale de atac sau care au în continuare posibilitatea de a introduce la instanțele UE o cale de atac împotriva deciziilor de aplicare a amenzilor. O datorie contingentă este înscrisă în contabilitate, în eventualitatea în care aceste sume trebuie să fie rambursate întreprinderilor (a se vedea nota **4.1.4**).

Întreprinderile amendate care au introdus sau intenționează să introducă o cale de atac au posibilitatea de a face plăți provizorii sau de a furniza Comisiei garanții bancare.

Trebuie precizat faptul că 942 de milioane EUR din amenzi neîncasate la încheierea exercițiului financiar erau scadente după 31 decembrie 2017. Pentru unele dintre amenzile neîncasate la încheierea exercițiului financiar, Comisia a acceptat garanții în valoare totală de 3 124 de milioane EUR (2016: 1 012 milioane EUR). După 31 decembrie 2017, Comisia a acceptat garanții suplimentare în valoare de 880 de milioane EUR.

Sumele a căror valoare contabilă a fost redusă reflectă analiza de la caz la caz efectuată de Comisie cu privire la cuantumul amenzilor neîncasate sau neacoperite de o garanție, pe care Comisia preconizează că nu le va recupera.

Creșterea sumelor recuperabile din amenzi aplicate în materie de concurență rezultă, în principal, dintr-o amendă semnificativă (2 424 de milioane EUR), în cazul căreia întreprinderile vizate au acoperit cuantumul amenzii cu garanții bancare acceptate de către Comisie, adică amenda nu ar fi încasată până la soluționarea definitivă a tranzacției judiciare.

2.6.1.3. *Venituri înregistrate în avans și cheltuieli reportate*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Corecții financiare	*1*	*9*
Alte venituri înregistrate în avans	*327*	*64*
Cheltuieli reportate referitoare la alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	*241*	*256*
Total	**570**	**329**
Necurente	—	—
Curente	*570*	*329*

Celelalte venituri înregistrate în avans includ 271 de milioane EUR pe care Comisia preconizează că le va recupera de la statele membre în domeniul coeziunii. Recuperarea se va face ca urmare a examinării și a acceptării conturilor anuale prezentate de statele membre la 15 februarie 2018. Această procedură de acceptare a conturilor anuale ale statelor membre a fost introdusă pentru prima dată în domeniul coeziunii pentru perioada de programare 2014-2020.

2.6.2. ***Creanțe din tranzacții de schimb***

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Necurente		
Alte creanțe	*17*	*16*
	17	**16**
Curente		
Clienți	*241*	*246*
Deprecierea aferentă creanțelor de la clienți	*(141)*	*(128)*
Cheltuieli reportate referitoare la tranzacțiile de schimb	*259*	*250*
Altele	*331*	*191*
	689	**558**
Total	**707**	**574**

Deprecierea aferentă creanțelor de la clienți prezentată mai sus include o depreciere în valoare de 68 de milioane EUR stabilită în mod individual.

2.7. **INVENTARE**

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Material științific	*45*	*54*
Altele	*250*	*111*
Total	**295**	**165**

2.8. **NUMERAR ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Conturi la trezorerii și bănci centrale		*20 078*	*24 566*
Conturi curente		*152*	*127*
Conturi de avans		*5*	*5*
Transferuri (numerar în tranzit)		*0*	—
Conturi bancare pentru execuția bugetului	*2.8.1*	**20 236**	**24 698**
Numerar care ține de instrumentele financiare	*2.8.2*	**1 608**	**1 390**
Numerar aferent amenzilor	*2.8.3*	**1 234**	**1 325**
Numerar aferent altor instituții, agenții și organisme		**999**	**1 006**
Numerar aferent fondurilor fiduciare		**34**	**167**
Total		**24 111**	**28 585**

2.8.1. ***Conturi bancare pentru execuția bugetului și alte depozite la termen***

La această rubrică sunt incluse fondurile pe care Comisia le deține în conturile sale bancare în fiecare stat membru și țară AELS (trezorerie sau bancă centrală), precum și în conturile curente de la băncile comerciale, conturile de avans și în casă. Soldul de trezorerie de la sfârșitul exercițiului financiar 2017 se datorează următoarelor elemente principale:

— În ceea ce privește resursele proprii, soldul de trezorerie la încheierea exercițiului financiar include o sumă netă totală de 8,9 miliarde EUR care trebuie returnată statelor membre la începutul lui 2018 ca urmare a bugetului rectificativ adoptat la sfârșitul lui 2017.

— Suma suplimentară de 0,5 miliarde EUR, aferentă amenzilor aplicate de Comisie pentru încălcarea normelor în materie de concurență, a fost încasată definitiv la sfârșitul lui 2017 și face parte, de asemenea, din soldul de trezorerie de la încheierea exercițiului financiar.

— Soldul de trezorerie include, de asemenea, venituri alocate și credite de plată în valoare de 8,4 miliarde EUR.

2.8.2. ***Numerar care ține de instrumentele financiare***

Sumele prezentate la această rubrică se referă în principal la echivalentele de numerar gestionate de administratori în numele Comisiei în scopul punerii în aplicare a anumitor programe de instrumente financiare finanțate din bugetul UE (a se vedea nota **2.4.1**). Numerarul care ține de instrumentele financiare poate fi folosit numai pentru programul respectiv.

2.8.3. ***Numerar aferent amenzilor***

Acesta este numerarul primit pentru amenzile aplicate de Comisie în dosare care sunt încă deschise. Aceste sume sunt păstrate în anumite conturi de depozit care nu sunt folosite pentru nicio altă activitate. În cazul în care s-a introdus o cale de atac sau atunci când nu se știe dacă cealaltă parte va introduce o cale de atac, suma corespunzătoare este prezentată ca datorie contingentă la nota **4.1.4**.

Începând cu 2010, toate amenzile încasate cu titlu provizoriu sunt gestionate de Comisie în fondul BUFI și investite în instrumente financiare din categoria celor clasificate ca disponibile pentru vânzare (a se vedea nota **2.4.1**).

PASIVE

2.9. **PENSII ȘI ALTE BENEFICII ALE ANGAJAȚILOR**

Datoria netă privind sistemul de beneficii ale angajaților

milioane EUR

	Sistemul de pensii al funcționarilor europeni	Alte sisteme de beneficii aferente pensionării	Sistemul comun de asigurări de sănătate	31.12.2017 Total	31.12.2016 Total
Obligația privind beneficiul determinat	*63 951*	*1 854*	*7 756*	*73 560*	*67 664*
Active ale planului	*Nu se aplică.*	*(137)*	*(301)*	*(438)*	*(432)*
Datoria netă	**63 951**	**1 717**	**7 455**	**73 122**	**67 231**

Creșterea totală a datoriei privind beneficiile angajaților este cauzată în principal de creșterea datoriei nete a Sistemului de pensii al funcționarilor europeni. Această creștere se explică, în principal, prin faptul că drepturile la beneficii suplimentare dobândite de membrii sistemului au depășit beneficiile plătite în cadrul sistemului, prin actualizarea ipotezelor actuariale și prin examinarea calității datelor, compensată parțial de creșterea ratei de actualizare.

2.9.1. ***Sistemul de pensii al funcționarilor europeni***

Această obligație privind beneficiul determinat reprezintă valoarea actualizată a plăților viitoare preconizate pe care UE are obligația să le efectueze pentru a deconta obligațiile privind pensiile care rezultă în urma serviciului prestat de angajați în perioada curentă și în perioadele anterioare. Sistemul este permanent și, ca atare, toate plățile care trebuie efectuate anual din sistem sunt incluse în bugetul UE în fiecare exercițiu financiar.

În conformitate cu articolul 83 din Statutul funcționarilor, plata beneficiilor prevăzute de sistemul de pensii al funcționarilor constituie cheltuieli din bugetul UE. Sistemul nu este finanțat, dar statele membre garantează colectiv plata acestor beneficii. O contribuție obligatorie la sistemul de pensii este dedusă din salariile de bază ale membrilor activi, în prezent aceasta fiind de 9,8 %. Aceste contribuții sunt considerate ca venituri bugetare ale respectivului exercițiu financiar și contribuie la finanțarea cheltuielilor UE, în general – a se vedea, de asemenea, nota **3.6**.

Datoriile sistemului de pensii au fost evaluate pe baza numărului de funcționari activi și funcționari pensionari la 31 decembrie 2017 și pe baza normelor Statutului funcționarilor în vigoare la acea dată. Această evaluare a fost realizată în conformitate cu metodologia IPSAS 25 (și, prin urmare, și cu regula contabilă 12 a UE). Astfel cum s-a menționat deja în conturile anuale pentru exercițiul financiar 2016, serviciile relevante ale Comisiei au continuat să lucreze în 2017 pentru a consolida metodele de colectare a datelor și, prin urmare, calitatea datelor subiacente. S-au adus îmbunătățiri, care se reflectă în cuantumul total al datoriei privind beneficiile angajaților. Această activitate este în curs.

În 2018, se va aplica regula contabilă actualizată 12 a UE, bazată pe IPSAS 39. Prin urmare, impactul oricăror modificări se va reflecta în conturile pentru exercițiul financiar 2018.

2.9.2. ***Alte sisteme de beneficii aferente pensionării***

Această rubrică se referă la datoriile legate de obligațiile privind pensiile față de membrii și foștii membri ai Comisiei, ai Curții de Justiție (și Tribunalului) și ai Curții de Conturi, precum și față de secretarii generali ai Consiliului, Ombudsman, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor și Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene. De asemenea, s-a inclus la această rubrică o datorie care corespunde pensiilor deputaților din Parlamentul European.

2.9.3. ***Sistemul comun de asigurări de sănătate***

Pe lângă sistemele de pensii de mai sus, se efectuează o estimare a datoriei pe care o are UE în ceea ce privește Sistemul comun de asigurări de sănătate referitor la costurile cu asistența medicală care trebuie plătite în perioadele de după încetarea activității de către angajați (excluzând contribuțiile acestora). Calcularea acestei datorii, pe baza regulii contabile a UE (EAR) 12, ține seama de întreaga perioadă de serviciu activ. Actualizarea EAR 12, în vigoare începând cu 2018, va reflecta IPSAS 39 și este posibil să revizuiască această metodă.

Variația valorii actualizate a obligației privind beneficiul determinat aferentă beneficiilor angajaților

Valoarea actualizată a obligației privind beneficiul determinat este valoarea actualizată, fără deducerea valorii vreunui activ al planului, a plăților viitoare preconizate care trebuie efectuate pentru a deconta obligația care rezultă din serviciul prestat de angajați în perioada curentă și în perioadele anterioare.

Mai jos este prezentată o analiză a variației obligației privind beneficiul determinat în exercițiul financiar în curs:

milioane EUR

	Sistemul de pensii al funcționarilor europeni	Alte sisteme de beneficii aferente pensionării	Sistemul comun de asigurări de sănătate	Total
Valoarea actualizată la 31.12.2016	**58 746**	**1 882**	**7 036**	**67 664**
Costul serviciului curent	*2 637*	*87*	*266*	*2 990*
Cheltuieli cu dobânzile	*1 148*	*29*	*134*	*1 311*
(Câștiguri) și pierderi actuariale nete	*3 616*	*(86)*	*394*	*3 924*
Contribuții ale membrilor	*—*	*—*	*21*	*21*
Beneficii plătite	*(1 417)*	*(61)*	*(94)*	*(1 572)*
Creșterea/(scăderea) datoriei ca urmare a impozitării pensiilor	*(778)*	*1*	*—*	*(777)*
Valoarea actualizată la 31.12.2017	**63 951**	**1 854**	**7 756**	**73 560**

Costurile serviciului curent reprezintă creșterea valorii actualizate a obligației privind beneficiul determinat care rezultă din serviciul actualilor membri în perioada curentă.

Cheltuielile cu dobânzile reprezintă creșterea, în decursul perioadei, a valorii actualizate a obligației privind beneficiul determinat, deoarece beneficiile sunt cu o perioadă mai aproape de decontare.

Câștigurile și pierderile actuariale nete cuprind:

— ajustările statistice (efectele diferențelor dintre ipotezele actuariale anterioare pentru 2017 și ceea ce s-a întâmplat de fapt în 2017) și

— efectele modificărilor ipotezelor actuariale, de natură financiară (cum ar fi creșterile salariale preconizate) sau demografică (cum ar fi ratele mortalității). Aceste ipoteze sunt actualizate cu regularitate pentru a reflecta modificările condițiilor subiacente.

Beneficiile (de exemplu, pensiile sau rambursările costurilor medicale) sunt plătite în cursul exercițiului financiar în conformitate cu normele sistemului. Aceste beneficii plătite conduc la o reducere a obligației privind beneficiul determinat, întrucât nu vor mai trebui plătite în viitor.

Ipoteze actuariale – beneficiile angajaților

Principalele ipoteze actuariale folosite la evaluarea celor mai importante două sisteme de beneficii ale angajaților UE sunt prezentate mai jos:

	Sistemul de pensii al funcționarilor europeni	Sistemul comun de asigurări de sănătate
2017		
Rata de actualizare nominală	*1,9 %*	*2,0 %*
Rata preconizată a inflației	*1,5 %*	*1,6 %*
Rata de actualizare reală	*0,4 %*	*0,4 %*
Rata preconizată a creșterilor salariale	*1,8 %*	*1,7 %*
Ratele tendinței privind costurile medicale	*Nu se aplică.*	*3,0 %*
Vârsta de pensionare	*63/64/66*	*63/64/66*
2016		
Rata de actualizare nominală	*1,7 %*	*1,9 %*
Rata preconizată a inflației	*1,4 %*	*1,5 %*
Rata de actualizare reală	*0,3 %*	*0,4 %*
Rata preconizată a creșterilor salariale	*1,2 %*	*1,1 %*
Ratele tendinței privind costurile medicale	*Nu se aplică.*	*3,0 %*
Vârsta de pensionare	*63/64/66*	*63/64/66*

Ratele mortalității se bazează pe Tabelul privind mortalitatea în rândul funcționarilor publici ai UE – EULT 2018 (2016: Tabelul privind mortalitatea în rândul funcționarilor publici din instituțiile internaționale – ICSLT 2013).

Rata de actualizare nominală se stabilește ca fiind valoarea randamentului obligațiunilor în euro cu cupon zero [cu o scadență de 20 de ani în decembrie 2017 pentru Sistemul de pensii al funcționarilor europeni (SPFE) și de 25 de ani pentru Sistemul comun de asigurări de sănătate]. Rata inflației utilizată este rata preconizată a inflației pe perioada echivalentă. Aceasta trebuie stabilită empiric, pe baza valorilor prospective, astfel cum sunt exprimate de obligațiunile indexate de pe piețele financiare europene. Rata de actualizare reală se calculează pe baza ratei de actualizare nominale și a ratei preconizate a inflației pe termen lung.

Variația valorii actualizate a activelor planului

milioane EUR

	Alte sisteme de beneficii aferente pensionării	Sistemul comun de asigurări de sănătate	Total
Valoarea actualizată la 31.12.2016	**139**	**293**	**432**
Variația netă a activelor planului	*(2)*	*8*	*6*
Valoarea actualizată la 31.12.2017	**137**	**301**	**438**

Tendința pe 5 ani

milioane EUR

	2013	2014	2015	2016	2017
Datoria privind beneficiile angajaților	*46 818*	*58 616*	*63 814*	*67 231*	*73 122*

Creșterea semnificativă a datoriei privind beneficiile angajaților în cursul celor cinci ani poate fi explicată în mare măsură prin reducerea ratei de actualizare reale utilizate pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare. Această reducere este legată de condițiile economice subiacente, în special de scăderea ratelor dobânzii. Pentru sistemul SPFE principal, de exemplu, rata de actualizare reală a scăzut de la 1,8 % la sfârșitul lui 2013 la 0,4 % la sfârșitul lui 2017.

Sume recunoscute în contul de profit și pierdere

milioane EUR

	Sistemul de pensii al funcționarilor europeni	Alte sisteme de beneficii aferente pensionării	Sistemul comun de asigurări de sănătate	Total
2017				
Costul serviciului curent	*2 360*	*89*	*266*	*2 715*
Cheltuieli cu dobânzile	*1 027*	*29*	*134*	*1 190*
Costul serviciului trecut	—	—	—	—
Variația activelor planului	—	*(15)*	*(81)*	*(96)*
Costuri cu personalul și pensiile	**3 387**	**103**	**318**	**3 808**
Câștiguri și pierderi actuariale	**3 236**	**(86)**	**394**	**3 544**
Total sume recunoscute	**6 623**	**17**	**712**	**7 353**

Senzitivitatea Sistemului comun de asigurări de sănătate

O modificare de un punct procentual în ceea ce privește ratele tendinței presupuse a costurilor medicale ar avea următoarele efecte:

milioane EUR

	Creștere cu un punct procentual	Scădere cu un punct procentual
Valoarea agregată a costului serviciului curent și a componentelor cheltuielilor cu dobânzile aferente costurilor medicale post-angajare periodice nete	*166*	*(141)*
Obligația privind beneficiile post-angajare cumulate pentru costurile medicale	*2 538*	*(1 867)*

2.10. **PROVIZIOANE**

milioane EUR

	Valoare la 31.12.2016	Provizioane suplimentare	Sume neutilizate reluate	Sume utilizate	Transfer între categorii	Modificarea estimărilor	Valoare la 31.12.2017
Cauze în instanță:							
Agricultură	*149*	*49*	*(26)*	*(122)*	—	—	*49*
Coeziune	*217*	*2*	—	*(198)*	—	—	*20*
Altele	*102*	*21*	*(3)*	*(2)*	—	*3*	*120*
Dezafectarea siturilor nucleare	*1 113*	—	—	*(32)*	—	*853*	*1 934*
Financiar	*880*	*378*	*(46)*	*(94)*	—	*(3)*	*1 115*
Amenzi	*23*	*7*	*(4)*	—	—	—	*27*
Altele	*127*	*191*	*(39)*	*(8)*	—	*1*	*272*
Total	**2 611**	**648**	**(118)**	**(456)**	—	**853**	**3 538**
Necurente	**1 936**	**440**	**(30)**	**(128)**	**(194)**	**856**	**2 880**
Curente	**675**	**208**	**(88)**	**(328)**	**194**	**(3)**	**659**

Provizioanele sunt sume care rezultă din evenimente anterioare și care vor trebui probabil să fie plătite în viitor din bugetul UE.

Cauze în instanță

La această rubrică este inclusă estimarea sumelor care vor trebui probabil plătite după încheierea exercițiului financiar în legătură cu mai multe cauze aflate pe rol.

Dezafectarea siturilor nucleare

În 2017, baza provizionului a fost actualizată conform „Strategiei JRC privind programul de dezafectare și gestionare a deșeurilor" – actualizată în 2017". Evaluarea strategiei, precum și a bugetului și a nevoilor de personal, a fost efectuată împreună cu grupul de experți independenți în materie de dezafectare și gestionare a deșeurilor. Aceasta este o acțiune efectuată în urma observațiilor formulate de experți externi în contextul evaluării din 2012 a programului JRC privind dezafectarea și gestionarea deșeurilor și a recomandărilor referitoare la dezafectare formulate de auditul intern al JRC din 2015. Aceasta este cea mai bună estimare disponibilă a bugetului și a personalului necesare pentru a finaliza procesul de dezafectare a siturilor JRC din Ispra, Geel, Karlsruhe și Petten.

În conformitate cu normele contabile ale UE, acest provizion este indexat pentru a ține cont de inflație și apoi actualizat la valoarea sa actualizată netă (folosind curba de swap în euro). La 31 decembrie 2017, a rezultat un provizion în valoare de 1 934 de milioane EUR, defalcat în sume care se estimează că vor fi utilizate în 2018 (30 de milioane EUR) și ulterior (1 904 milioane EUR). Creșterea de 821 de milioane EUR în comparație cu 31 decembrie 2016 se explică, în principal, prin prelungirea duratei (în prezent aproximativ 40 de ani, anterior aproximativ 20 de ani).

Trebuie remarcat faptul că incertitudinile majore, inerente planificării pe termen lung a dezafectării nucleare, ar putea afecta această estimare care ar putea crește în mod semnificativ în viitor. Principalele surse de incertitudine sunt legate de starea finală a sitului dezafectat, de materialele nucleare, de aspectele privind gestionarea și eliminarea deșeurilor, de definițiile incomplete prevăzute în cadrele de reglementare naționale sau de absența unor astfel de definiții în respectivele cadre, de procesul complicat și îndelungat de acordare a licențelor și de evoluțiile viitoare ale pieței dezafectării instalațiilor industriale.

Provizioane financiare

Acestea se referă, în principal, la provizioanele care reprezintă pierderile estimate ce vor fi suportate în legătură cu garanțiile furnizate în contextul diferitelor instrumente financiare, în cadrul cărora entitățile cărora le-a fost încredințată execuția au competența de a emite garanții în nume propriu, dar și în numele și pe riscul UE. Riscul financiar al UE legat de garanții este plafonat, iar activele financiare sunt provizionate treptat pentru a acoperi cererile viitoare de executare a garanției. Această rubrică include, de asemenea, provizioane pentru creditele în curs de derulare acordate Siriei de BEI în cadrul mandatului său de acordare de împrumuturi externe, garantate astfel de UE prin intermediul Fondului de garantare pentru acțiuni externe. Provizioanele financiare necurente sunt calculate la valoarea lor actualizată netă.

Creșterea provizioanelor financiare se explică prin sporirea volumului operațiunilor garantate în cadrul instrumentelor financiare ale programelor Orizont 2020 și COSME.

2.11. **DATORII FINANCIARE**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Datorii financiare necurente			
Datorii financiare la costul amortizat	*2.11.1*	*50 061*	*55 067*
Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*2.11.2*	*2*	*—*
		50 063	**55 067**
Datorii financiare curente			
Datorii financiare la costul amortizat	*2.11.1*	*6 850*	*2 283*
Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*2.11.2*	*—*	*1*
		6 850	**2 284**
Total		**56 913**	**57 351**

2.11.1. ***Datorii financiare la costul amortizat***

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Împrumuturi pentru asistență financiară	*2.11.1.1*	*54 841*	*55 128*
Alte datorii financiare	*2.11.1.2*	*2 070*	*2 222*
Total		**56 911**	**57 350**
Necurente		*50 061*	*55 067*
Curente		*6 850*	*2 283*

2.11.1.1. *Împrumuturi pentru asistență financiară*

milioane EUR

	MESF	BDP	AMF	Euratom	CECO în lichidare	Total
Total la 31.12.2016	**47 456**	**4 272**	**2 964**	**252**	**184**	**55 128**
Împrumuturi noi	*—*	*—*	*1 013*	*50*	*—*	*1 063*

milioane EUR

	MESF	BDP	AMF	Euratom	CECO în lichidare	Total
Rambursări	—	*(1 150)*	*(58)*	*(52)*	*(76)*	*(1 336)*
Diferențe de curs valutar	—	—	—	*(1)*	*(7)*	*(8)*
Variații ale valorilor contabile	*0*	*(8)*	*5*	—	*(4)*	*(7)*
Total la 31.12.2017	**47 456**	**3 114**	**3 924**	**250**	**97**	**54 841**
Necurente	*42 300*	*1 700*	*3 846*	*203*	*93*	*48 141*
Curente	*5 156*	*1 414*	*78*	*47*	*5*	*6 700*

Împrumuturile includ, în principal, datoriile atestate prin certificate a căror valoare se ridică la 54 674 de milioane EUR (2016: 54 951 de milioane EUR). Variațiile valorii contabile corespund variației dobânzilor acumulate.

Cu excepția împrumuturilor CECO în lichidare, rambursarea împrumuturilor menționate mai sus este garantată în ultimă instanță de bugetul UE – a se vedea nota **4.1.2** – și, prin extensie, de către fiecare stat membru.

Ratele dobânzii efective ale împrumuturilor (exprimate ca interval de rate ale dobânzii)

	31.12.2017	31.12.2016
Asistență macrofinanciară (AMF)	*0 % — 4,54 %*	*0 % — 4,54 %*
Euratom	*0 % — 5,68 %*	*0 % — 5,68 %*
Balanța de plăți (BDP)	*2,88 % — 3,38 %*	*2,37 % — 3,37 %*
Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF)	*0,62 % — 3,75 %*	*0,62 % — 3,75 %*
CECO în lichidare	*6,91 % — 8,97 %*	*6,92 % — 9,78 %*

2.11.1.2. *Alte datorii financiare*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Necurente		
Datorii privind operațiunile de leasing financiar	*1 456*	*1 545*
Clădiri plătite în rate	*305*	*329*
Altele	*159*	*160*
	1 920	**2 034**
Curente		
Datorii privind operațiunile de leasing financiar	*89*	*84*
Clădiri plătite în rate	*24*	*22*
Amenzi care trebuie rambursate	*13*	*25*

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Altele	*24*	*58*
	150	**189**
Total	**2 070**	**2 222**

Datorii privind operațiunile de leasing financiar

milioane EUR

Descriere	Sume care urmează să fie plătite			
	< 1 an	1-5 ani	> 5 ani	Datorii totale
Terenuri și clădiri	*85*	*424*	*1 023*	*1 532*
Alte active corporale	*4*	*9*	—	*13*
Total la 31.12.2017	**89**	**433**	**1 023**	**1 545**
Elementul de dobândă	*69*	*249*	*247*	*565*
Totalul plăților minime viitoare de leasing la 31.12.2017	**158**	**682**	**1 271**	**2 111**
Totalul plăților minime viitoare de leasing la 31.12.2016	*156*	*678*	*1 439*	*2 274*

Sumele aferente leasingurilor și clădirilor prezentate mai sus vor trebui finanțate din bugetele viitoare.

2.11.2. ***Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit***

milioane EUR

Tipul de instrument financiar derivat	31.12.2017		31.12.2016	
	Valoare nominală	Valoare justă	Valoare nominală	Valoare justă
Contract la termen de tip forward în valută	—	—	*101*	*1*
Opțiune pe cursul de schimb (de tip „put spread”)	*9*	*2*	—	—
Total	**9**	**2**	**101**	**1**
Necurente	*9*	*2*	—	—
Curente	—	—	*101*	*1*

La 31 decembrie 2017, UE deținea un instrument financiar derivat (opțiune pe cursul de schimb – de tip „put spread”) care îi permite să acopere devalorizarea monedei străine (UHA) aferentă creditelor acordate de instituții financiare IMM-urilor din Ucraina pentru a consolida accesul la finanțare, precum și atractivitatea condițiilor de creditare în Ucraina. În temeiul clauzelor contractuale, UE oferă partenerilor săi opțiunea de a solicita, pentru fiecare credit eligibil și în limita unui plafon de 30 %, o contribuție din partea UE în cazul devalorizării raportului UHA/EUR.

La 31 decembrie 2017, toate datoriile financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit sunt clasificate la nivelul 2 al ierarhiei valorii juste (evaluare bazată pe date observabile, altele decât prețurile cotate).

2.11.3. ***Datorii privind garanțiile financiare***

Garanția FEIS pentru portofoliul de creanțe plătit de BEI în cadrul componentei pentru inovare și infrastructură (*Innovation and Infrastructure window*, IIW) a FEIS este clasificată ca datorie privind garanția financiară. La 31 decembrie 2017, datoria privind garanția financiară a FEIS era de zero EUR, întrucât veniturile care urmau să fie primite în cadrul garanției depășeau pierderile preconizate (a se vedea nota **4.1.1**).

2.12. **DATORII**

milioane EUR

	Suma brută	Ajustări	Suma netă la 31.12.2017	Suma brută	Ajustări	Suma netă la 31.12.2016
Cereri de decont și facturi primite de la:						
Statele membre:						
FEADR și alte instrumente de dezvoltare rurală	*481*	*—*	*481*	*500*	*(34)*	*467*
FEDR și FC	*12 602*	*(883)*	*11 719*	*10 663*	*(793)*	*9 871*
FSE	*4 183*	*(264)*	*3 919*	*4 145*	*(95)*	*4 050*
Altele	*746*	*(280)*	*466*	*793*	*(47)*	*747*
Entități private și publice	*1 563*	*(144)*	*1 419*	*1 677*	*(169)*	*1 507*
Total cereri de decont și facturi primite	**19 574**	**(1 571)**	**18 004**	**17 779**	**(1 138)**	**16 641**
FEGA	**11 534**	**Nu se aplică.**	**11 534**	**12 193**	**Nu se aplică.**	**12 193**
Datorii aferente resurselor proprii	**8 836**	**Nu se aplică.**	**8 836**	**10 441**	**Nu se aplică.**	**10 441**
Datorii diverse	**341**	**Nu se aplică.**	**341**	**364**	**Nu se aplică.**	**364**
Altele	**333**	**Nu se aplică.**	**333**	**364**	**Nu se aplică.**	**364**
Total	**40 618**	**(1 571)**	**39 048**	**41 142**	**(1 138)**	**40 005**

Datoriile includ facturile și cererile de decont primite, dar încă neplătite la încheierea exercițiului financiar. Acestea sunt recunoscute inițial la momentul primirii facturilor/cererilor de decont pentru suma solicitată. Datoriile sunt ajustate ulterior pentru a reflecta numai sumele acceptate în urma analizării costurilor și sumele considerate ca fiind eligibile, în urma procedurii de separare a exercițiilor. Sumele considerate ca fiind neeligibile sunt incluse în coloana „Ajustări"; cele mai mari sume corespund acțiunilor structurale.

În perioada de programare 2014-2020, Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) aplicabil fondurilor structurale (FEDR și FSE), Fondului de coeziune și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) prevede că bugetul UE este protejat prin reținerea sistematică a 10 % din plățile intermediare efectuate. Până în luna februarie de după încheierea exercițiului financiar al RDC (1 iulie30 iunie), ciclul de control se finalizează atât prin controale de gestiune efectuate de autoritățile de management, cât și prin audituri efectuate de autoritățile de audit. Comisia examinează documentele de asigurare și conturile furnizate de autoritățile relevante ale statelor membre. Plata/recuperarea soldului final se efectuează numai după ce această evaluare este finalizată, iar conturile sunt acceptate. Suma reținută în conformitate cu acest provizion la sfârșitul lui 2017 a avut o valoare totală de 3,1 miliarde EUR. O parte din această sumă (0,6 miliarde EUR) este considerată ca fiind neeligibilă pe baza informațiilor furnizate de statele membre în conturile lor și este inclusă, de asemenea, în coloana „Ajustări".

Ultimul element al ajustărilor care vizează datoriile este reprezentat de sumele aferente altor avansuri către statele membre (a se vedea nota **2.5.2**) care nu fuseseră încă plătite la încheierea exercițiului financiar (0,3 miliarde EUR).

În ceea ce privește politica de coeziune (FEDR, FC, FSE), creanțele aferente perioadei 2007-2013 rămân semnificative, și anume 10 miliarde EUR, deoarece Comisia verifică cererile de decont finale prezentate de statele membre. În același timp, creanțele aferente perioadei 2014-2020 au crescut la 5 miliarde EUR, ca urmare a progreselor realizate în punerea în aplicare a programelor.

Cereri de prefinanțare

Pe lângă sumele menționate mai sus, s-au primit cereri de prefinanțare în valoare de 0,5 miliarde EUR, care nu fuseseră încă plătite la încheierea exercițiului financiar. Conform normelor contabile ale UE, aceste sume nu sunt înregistrate ca datorii.

Datorii aferente resurselor proprii

Datoriile aferente resurselor proprii se referă la contribuțiile statelor membre la bugetul UE care trebuie să fie rambursate la încheierea exercițiului financiar, în urma bugetului rectificativ nr. 6/2017. Bugetele rectificative sunt puse în aplicare în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 609/2014. Suma semnificativă de la 31 decembrie 2017 se explică prin adoptarea bugetului rectificativ nr. 6/2017 la 30 noiembrie 2017. În conformitate cu această dispoziție juridică, sumele rezultate au fost returnate statelor membre în prima zi lucrătoare a lunii ianuarie 2018.

2.13. **CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS ȘI VENITURI REPORTATE**

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Cheltuielile înregistrate în avans	*63 588*	*66 800*
Venituri reportate	*111*	*638*
Altele	*203*	*143*
Total	**63 902**	**67 580**

Cheltuielile înregistrate în avans sunt defalcate după cum urmează:

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
FEGA	*33 303*	*33 033*
FEADR și alte instrumente de dezvoltare rurală	*17 464*	*17 024*
FEDR și FC	*4 249*	*7 157*
FSE	*2 870*	*3 473*
Altele	*5 702*	*6 112*
Total	**63 588**	**66 800**

Principala evoluție vizează politica de coeziune, cu o scădere de 2,9 miliarde EUR pentru FEDR și FC și de 0,6 miliarde EUR pentru FSE. Acest lucru se explică prin scăderea angajamentelor aferente fostei perioade de programare 2007-2013, deoarece programele au intrat în faza de închidere.

ACTIVE NETE

2.14. **REZERVE**

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Rezerva de valoare justă	*2.14.1*	*278*	*325*
Rezerva Fondului de garantare	*2.14.2*	*2 663*	*2 643*
Alte rezerve	*2.14.3*	*1 935*	*1 873*
Total		**4 876**	**4 841**

2.14.1. ***Rezerva de valoare justă***

În conformitate cu normele contabile ale UE, ajustarea la valoarea justă a activelor financiare disponibile pentru vânzare este contabilizată prin rezerva de valoare justă.

Variațiile rezervei de valoare justă în cursul perioadei

milioane EUR

	2017	2016
Incluse în rezerva de valoare justă	*(8)*	*34*
Incluse în contul de profit și pierdere	*6*	*—*
Total	**(2)**	**34**

2.14.2. ***Rezerva Fondului de garantare***

Această rezervă reflectă suma-țintă de 9 % din cuantumurile creditelor în curs de derulare garantate de bugetul UE în cadrul mandatului BEI de acordare de împrumuturi externe, pe care Fondul de garantare pentru acțiuni externe trebuie să o dețină în secțiunea activelor (a se vedea nota **2.4.1**).

2.14.3. ***Alte rezerve***

Suma corespunde în principal rezervelor CECO în lichidare (1 515 milioane EUR) pentru activele Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel, care au fost create în contextul lichidării CECO.

2.15. **SUME CARE URMEAZĂ A FI SOLICITATE DE LA STATELE MEMBRE**

milioane EUR

Sume care urmează a fi solicitate de la statele membre la 31.12.2016	**76 881**
Returnarea excedentului bugetar 2016 către statele membre	*6 405*
Variația rezervei Fondului de garantare	*20*
Alte variații ale rezervei	*11*
Rezultatul economic al exercițiului financiar	*(8 082)*
Totalul sumelor care urmează a fi solicitate de la statele membre la 31.12.2017	**75 234**

Această sumă reprezintă partea din cheltuielile suportate de UE până la 31 decembrie care trebuie finanțată din bugetele viitoare. Multe dintre cheltuieli sunt recunoscute conform regulilor contabilității pe bază de angajamente în exercițiul financiar N, deși acestea pot fi plătite efectiv în exercițiul financiar N+1 (sau ulterior) și astfel pot fi finanțate din bugetul exercițiului financiar N+1 (sau ulterior). Includerea acestor datorii în conturi și faptul că sumele corespunzătoare sunt finanțate din bugetele viitoare implică datorii care, la încheierea exercițiului financiar, depășesc cu mult activele. Cele mai semnificative sume care trebuie evidențiate se referă la activitățile FEGA și la datoriile privind beneficiile angajaților.

Trebuie remarcat și faptul că sumele de mai sus nu au niciun efect asupra rezultatului bugetar – veniturile bugetare trebuie să fie întotdeauna egale cu cheltuielile bugetare sau să le depășească și orice excedent de venituri este returnat statelor membre.

3. NOTE LA CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

VENITURI

VENITURI DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB: RESURSE PROPRII

3.1. **RESURSE BAZATE PE VNB**

Veniturile din resurse proprii reprezintă elementul principal al veniturilor din exploatare ale UE. Veniturile bazate pe VNB (venitul național brut) se ridică la 78 620 de milioane EUR pentru 2017 (2016: 95 578 de milioane EUR) și este cea mai semnificativă dintre cele trei categorii de resurse proprii. Se percepe un procentaj uniform asupra VNB-ului fiecărui stat membru. Veniturile bazate pe VNB echilibrează veniturile și cheltuielile, și anume finanțează partea din buget care nu este acoperită de alte surse de venit. Scăderea veniturilor bazate pe VNB se explică, în principal, prin reducerea substanțială a creditelor de plată și prin excedentul bugetar relativ ridicat din exercițiul financiar anterior (6 405 milioane EUR). Ambele elemente au redus contribuția bazată pe VNB care a fost solicitată statelor membre în 2017, întrucât această contribuție reprezintă un sold.

3.2. **RESURSE PROPRII TRADIȚIONALE**

milioane EUR

	2017	2016
Taxe vamale	*20 475*	*20 301*
Cotizații pentru zahăr	*45*	*138*
Total	**20 520**	**20 439**

Resursele proprii tradiționale includ taxele vamale și cotizațiile pentru zahăr. Statele membre rețin drept costuri de colectare 20 % din resursele proprii tradiționale, iar sumele de mai sus reprezintă valorile de după deducerea acestor costuri.

3.3. **RESURSE BAZATE PE TVA**

Resursa bazată pe TVA este percepută în funcție de bazele de calcul al TVA aplicate de statele membre, care sunt armonizate în mod noțional, în conformitate cu normele UE instituite în acest scop. Contribuția TVA se calculează prin aplicarea unei rate uniforme de 0,3 % la baza de calcul a fiecărui stat membru. Pentru perioada 2014-2020, Decizia 2014/335/UE, Euratom a Consiliului prevede aplicarea unei rate reduse de 0,15 % în cazul Germaniei, al Țărilor de Jos și al Suediei.

VENITURI DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB: TRANSFERURI

3.4. **AMENZI**

Aceste venituri, în valoare de 4 664 de milioane EUR (2016: 3 858 de milioane EUR) se referă la amenzi pe care Comisia le-a aplicat întreprinderilor pentru încălcări ale normelor UE în materie de concurență și, respectiv, pentru încălcări ale dreptului UE. Comisia recunoaște veniturile din amenzi atunci când adoptă decizia de a aplica o amendă și o notifică în mod oficial destinatarului. În 2017, sumele din amenzi au provenit, în principal, din sectorul concurenței (4 568 de milioane EUR). Principalele cazuri vizează încălcări ale normelor antitrust ale UE, și anume o amendă impusă întreprinderilor Alphabet Inc. și Google Inc. pentru abuz de poziție dominantă pe piață ca motor de căutare (2 424 de milioane EUR), o amendă impusă întreprinderii Scania pentru participarea la un cartel în sectorul camioanelor (881 de milioane EUR) și amenzi impuse unui număr de 11 transportatori aerieni de marfă pentru o înțelegere de fixare a prețurilor (776 de milioane EUR).

3.5. **RECUPERAREA CHELTUIELILOR**

milioane EUR

	2017	2016
Gestiune partajată	*1 775*	*1 876*
Gestiune directă	*81*	*56*
Gestiune indirectă	*23*	*15*
Total	**1 879**	**1 947**

La această rubrică sunt incluse, în principal, ordinele de recuperare emise de Comisie care fie sunt încasate, fie sunt compensate (și anume deduse) din cererile de plată ulterioare înregistrate în sistemul de contabilitate al Comisiei, pentru a recupera cheltuielile plătite anterior din bugetul general. Recuperările se bazează pe controale, audituri sau analize ale eligibilității și, prin urmare, aceste acțiuni sunt un element important de care se ține cont la execuția bugetului UE. Aceste operațiuni protejează bugetul UE împotriva cheltuielilor suportate cu încălcarea legislației și sunt deosebit de importante, dat fiind faptul că auditurile Curții de Conturi Europene au constatat existența unui nivel semnificativ de eroare în ceea ce privește plățile efectuate din bugetul UE – a se vedea raportul anual al Curții, inclusiv declarația de asigurare referitoare la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente.

La această rubrică sunt incluse, de asemenea, ordinele de recuperare destinate beneficiarilor cheltuielilor FEGA care au fost emise de statele membre, precum și variațiile estimărilor privind veniturile înregistrate în avans în exercițiul financiar curent în raport cu exercițiul financiar precedent.

Sumele incluse în tabelul de mai sus reprezintă veniturile obținute prin emiterea de ordine de recuperare. Din acest motiv, cifrele respective nu pot ilustra și nu ilustrează în totalitate măsurile luate în vederea protejării bugetului UE, în special în cazul politicii de coeziune, în cadrul căreia există mecanisme specifice menite să asigure corectarea cheltuielilor neeligibile, majoritatea acestora neimplicând emiterea unui ordin de recuperare. Nu sunt incluse sumele recuperate prin compensare cu cheltuielile, sumele recuperate prin retrageri și recuperările prefinanțărilor.

Recuperările efectuate în cadrul gestiunii partajate au cea mai mare pondere.

Agricultură: FEGA și dezvoltare rurală

În cadrul FEGA și FEADR, la această rubrică se contabilizează ca venituri ale exercițiului financiar corecțiile financiare aferente exercițiului financiar și rambursările declarate de statele membre și recuperate în cursul exercițiului financiar, precum și creșterea netă a sumelor restante declarate de statele membre în vederea recuperării la încheierea exercițiului financiar care privesc cazuri de fraudă și neregularități.

Politica de coeziune

Principalele sume aferente politicii de coeziune includ ordinele de recuperare emise de Comisie pentru a recupera cheltuielile necuvenite efectuate în anii anteriori, precum și deducerile din cheltuieli minus reducerea veniturilor înregistrate în avans la încheierea exercițiului financiar.

3.6. **ALTE VENITURI DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB**

milioane EUR

	2017	2016
Ajustări bugetare	*5 806*	*1 956*
Contribuții din partea țărilor terțe	*1 269*	*953*
Impozite și contribuții ale personalului	*1 218*	*1 189*
Contribuții din partea statelor membre pentru ajutorul extern	*988*	*732*
Transfer de active	*208*	*147*
Ajustarea provizioanelor	*29*	*14*

milioane EUR

	2017	2016
Taxe agricole	*4*	*5*
Altele	*854*	*744*
Total	**10 376**	**5 740**

Ajustările bugetare includ excedentul bugetar din 2016 (6 405 milioane EUR). Excedentul bugetar din exercițiul financiar anterior este reportat în următorul exercițiu financiar și constituie un venit pentru 2017.

Contribuțiile din partea țărilor terțe sunt contribuțiile țărilor AELS și ale țărilor în curs de aderare.

Veniturile din impozitele și contribuțiile personalului provin în principal din deducerile din salariile personalului și sunt formate din două sume semnificative: contribuțiile personalului la sistemul de pensii și impozitul pe venit.

Contribuțiile din partea statelor membre pentru ajutorul extern reprezintă, în principal, sumele primite pentru instituirea Instrumentului pentru refugiații din Turcia.

Veniturile din transferul de active se referă, în principal, la transferul sateliților, în cadrul programului Copernicus (fostul program GMES), de la Agenția Spațială Europeană (ESA) către Comisie (a se vedea nota **2.2**). Conform normelor contabile ale UE, acest transfer este un alt tip de tranzacție decât cea de schimb și se va efectua în perioadele următoare pentru restul sateliților Copernicus care în prezent sunt în construcție.

Taxele agricole se referă la taxele pe lapte, care sunt un instrument de gestionare a pieței menit să-i penalizeze pe producătorii de lapte care își depășesc cantitățile de referință. Întrucât nu sunt corelate cu plăți anterioare ale Comisiei, acestea sunt considerate în practică un venit destinat unui scop specific.

Cuantumul pe 2017 al altor venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb include 300 de milioane EUR solicitate din FED, care reprezintă contribuția acestuia la fondul de garantare al FEDD, care va fi instituit în 2018 în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1601.

VENITURI DIN TRANZACȚII DE SCHIMB

3.7. **VENITURI FINANCIARE**

milioane EUR

	2017	2016
Dobânda la:		
Credite	*1 379*	*1 446*
Plăți efectuate cu întârziere	*217*	*108*
Altele	*41*	*38*
Prima pentru datoria privind garanția financiară (FEIS)	*61*	*16*
Venituri financiare din active financiare sau datorii financiare la valoare justă prin excedent sau deficit	*57*	*0*
Câștiguri realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare	*38*	*35*
Dividende	*23*	*13*
Altele	*28*	*112*
Total	**1 845**	**1 769**

Veniturile din dobânzile aferente creditelor se referă, în principal, la creditele acordate pentru asistență financiară (a se vedea nota **2.4.3**).

Veniturile din dobânzi aferente plăților efectuate cu întârziere provin, în principal, din amenzi și din contribuțiile cu titlul de resurse proprii datorate și neplătite la timp.

3.8. **ALTE VENITURI DIN TRANZACȚII DE SCHIMB**

milioane EUR

	2017	2016
Venituri din comisioanele pentru furnizarea de servicii (agenții)	*557*	*267*
Câștiguri din schimbul valutar	*281*	*331*
Venituri din comisioanele și primele aferente instrumentelor financiare	*51*	*48*
Venituri aferente imobilizărilor corporale	*43*	*17*
Vânzări de bunuri	*42*	*46*
Cota rezultatului net al FEI	*21*	*2*
Altele	*338*	*288*
Total	**1 332**	**998**

Veniturile din taxe pentru prestarea de servicii includ, în principal, taxele pentru autorizațiile de introducere pe piață percepute de Agenția Europeană pentru Medicamente și taxele pentru mărcile comerciale colectate de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală.

CHELTUIELI

3.9. **GESTIUNEA PARTAJATĂ**

milioane EUR

Executate de statele membre	2017	2016
Fondul european de garantare agricolă	*44 289*	*44 152*
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și alte instrumente de dezvoltare rurală	*11 359*	*12 604*
Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune	*17 650*	*35 045*
Fondul social european	*7 353*	*9 366*
Altele	*1 253*	*1 606*
Total	**81 905**	**102 772**

Trecerea de la perioada de programare anterioară, 2007-2013, la actuala perioadă de programare 20142020 explică reducerea cu 17,4 miliarde EUR a cheltuielilor aferente politicii de coeziune: costurile declarate pentru perioada 2007-2013 au scăzut semnificativ (28,6 miliarde EUR), deoarece punerea în aplicare s-a încheiat și programele au intrat în faza de închidere. În același timp, costurile declarate pentru perioada 2014-2020 au sporit, dar numai cu 11,2 miliarde EUR, deoarece programele sunt în plină desfășurare.

Alte cheltuieli acoperă, în principal, următoarele: azilul și migrația (485 de milioane EUR), Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (378 de milioane EUR) și securitatea internă (226 de milioane EUR).

3.10. **GESTIUNEA DIRECTĂ**

milioane EUR

	2017	2016
Executată de Comisie	*8 831*	*9 254*
Executată de agențiile executive ale UE	*6 699*	*6 259*

milioane EUR

	2017	2016
Executată de fondurile fiduciare	*208*	*97*
Total	**15 738**	**15 610**

Aceste sume se referă, în principal, la punerea în aplicare a politicii de cercetare (7,2 miliarde EUR), a programelor de rețele (1,3 miliarde EUR), a instrumentelor de cooperare pentru dezvoltare (1,3 miliarde EUR), a politicii europene de vecinătate (1,2 miliarde EUR) și a ajutorului umanitar (0,7 miliarde EUR).

3.11. **GESTIUNEA INDIRECTĂ**

milioane EUR

	2017	2016
Executată de alte agenții și organisme ale UE	*2 667*	*2 547*
Executată de țări terțe	*1 101*	*876*
Executată de organizații internaționale	*3 014*	*2 382*
Executată de alte entități	*1 478*	*2 035*
Total	**8 260**	**7 840**

Din cheltuielile aferente gestiunii indirecte, 4,2 miliarde EUR sunt destinate acțiunilor externe (în principal domeniilor preaderării, ajutorului umanitar, cooperării internaționale și vecinătății). Alte 3,6 miliarde EUR sunt destinate sporirii competitivității Europei (în domenii cum ar fi cercetarea, sistemele de radionavigație prin satelit și educația).

3.12. **COSTURI CU PERSONALUL ȘI PENSIILE**

milioane EUR

	2017	2016
Costuri cu personalul	*6 193*	*6 074*
Costuri cu pensiile	*3 808*	*3 702*
Total	**10 002**	**9 776**

Costurile cu pensiile reprezintă elemente ale variațiilor care au apărut în urma evaluării actuariale a datoriilor legate de beneficiile angajaților, altele decât ipotezele actuariale. Prin urmare, acestea nu reprezintă plăți efective de pensii ale exercițiului financiar, care sunt semnificativ mai mici.

3.13. **MODIFICĂRI ALE IPOTEZELOR ACTUARIALE PRIVIND BENEFICIILE ANGAJAȚILOR**

Pierderea actuarială în valoare netă de 3 544 de milioane EUR indicate la această rubrică se referă la datoriile legate de beneficiile angajaților recunoscute în bilanț (a se vedea nota **2.9**).

3.14. **COSTURI DE FINANȚARE**

milioane EUR

	2017	2016
Cheltuieli cu dobânzile:		
Împrumuturi	*1 373*	*1 440*
Altele	*22*	*57*

milioane EUR

	2017	2016
Pierderi din deprecierea creditelor și a creanțelor	*324*	*184*
Contracte de leasing financiar	*81*	*67*
Pierderi din deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare	*39*	*40*
Pierdere din activele financiare sau datoriile financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*12*	*1*
Pierdere realizată din activele financiare disponibile pentru vânzare	*2*	*0*
Altele	*42*	*116*
Total	**1 896**	**1 904**

Valoarea cheltuielilor cu dobânzile aferente împrumuturilor contractate corespunde, în principal, veniturilor din dobânzile aferente creditelor acordate pentru asistență financiară (tranzacții de tip „backto-back”).

Pierderile din deprecierea creditelor și a creanțelor includ suma de 243 de milioane EUR, aferentă resurselor proprii tradiționale (a se vedea nota **2.6.1.1**).

3.15. **ALTE CHELTUIELI**

milioane EUR

	2017	2016
Cheltuieli administrative și informatice	*2 521*	*2 455*
Cheltuieli aferente imobilizărilor corporale	*1 423*	*1 021*
Ajustarea provizioanelor	*1 377*	*685*
Pierderi din diferențele de schimb valutar	*446*	*505*
Cheltuieli de leasing operațional	*414*	*383*
Reducerea cuantumului amenzilor de către Curtea de Justiție	*67*	*18*
Altele	*509*	*419*
Total	**6 756**	**5 486**

Creșterea cheltuielilor aferente provizioanelor se explică, în principal, prin modificarea estimărilor privind provizionul pentru dezafectarea siturilor nucleare (a se vedea nota **2.10**).

Cheltuielile privind cercetarea și dezvoltarea sunt incluse în cheltuielile administrative și informatice și sunt următoarele:

milioane EUR

	2017	2016
Costuri de cercetare	*376*	*344*
Costuri de dezvoltare necapitalizate	*81*	*88*
Total	**456**	**431**

3.16. **RAPORTAREA PE SEGMENTE ÎN FUNCȚIE DE RUBRICILE CADRULUI FINANCIAR MULTIANUAL (CFM)**

milioane EUR

	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	Creștere durabilă	Securitate și cetățenie	Europa în lume	Administrație	În afara rubricilor CFM ([1])	Total
Resurse bazate pe VNB	—	—	—	—	—	*78 620*	*78 620*
Resurse proprii tradiționale	—	—	—	—	—	*20 520*	*20 520*
TVA	—	—	—	—	—	*16 947*	*16 947*
Amenzi	—	—	—	—	—	*4 664*	*4 664*
Recuperarea cheltuielilor	*357*	*1 488*	*5*	*28*	*0*	*0*	*1 879*
Altele	*1 172*	*244*	*43*	*414*	*4 827*	*3 676*	*10 376*
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	**1 529**	**1 732**	**48**	**443**	**4 827**	**124 428**	**133 006**
Venituri financiare	*147*	*(4)*	*0*	*17*	*1*	*1 684*	*1 845*
Altele	*196*	*(12)*	*(6)*	*10*	*338*	*805*	*1 332*
Venituri din tranzacții de schimb	**343**	**(15)**	**(6)**	**27**	**338**	**2 489**	**3 177**
Total venituri	**1 873**	**1 716**	**42**	**470**	**5 166**	**126 917**	**136 183**
Cheltuieli executate de statele membre:							
FEGA	—	*(44 289)*	—	—	—	—	*(44 289)*
FEADR și alte instrumente de dezvoltare rurală	—	*(11 359)*	—	—	—	—	*(11 359)*
FEDR și FC	*(17 650)*	—	—	—	—	—	*(17 650)*
FSE	*(7 353)*	—	—	—	—	—	*(7 353)*
Altele	*(439)*	*74*	*(897)*	*9*	—	*0*	*(1 253)*
Executate de CE, agențiile executive și fondurile fiduciare	*(9 809)*	*(525)*	*(1 080)*	*(4 337)*	*(12)*	*25*	*(15 738)*
Executate de alte agenții și organisme ale UE	*(2 530)*	*(121)*	*(754)*	*(24)*	—	*762*	*(2 667)*
Executate de țări terțe și organizații internaționale	*(434)*	*0*	*(177)*	*(3 504)*	—	—	*(4 115)*
Executate de alte entități	*(819)*	*15*	*1*	*(675)*	*(0)*	—	*(1 478)*
Costuri cu personalul și pensiile	*(1 638)*	*(360)*	*(426)*	*(615)*	*(5 977)*	*(986)*	*(10 002)*

milioane EUR

	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	Creștere durabilă	Securitate și cetățenie	Europa în lume	Administrație	În afara rubricilor CFM ([1])	Total
Modificări ale ipotezelor actuariale privind beneficiile angajaților	—	—	—	—	*(3 544)*	—	*(3 544)*
Costuri de finanțare	*(88)*	*(16)*	*(0)*	*(18)*	*(106)*	*(1 668)*	*(1 896)*
Alte cheltuieli	*(2 453)*	*(88)*	*(196)*	*(113)*	*(3 386)*	*(521)*	*(6 756)*
Total cheltuieli	**(43 213)**	**(56 669)**	**(3 528)**	**(9 277)**	**(13 025)**	**(2 389)**	**(128 101)**
Rezultatul economic al exercițiului financiar	**(41 341)**	**(54 953)**	**(3 486)**	**(8 807)**	**(7 859)**	**124 528**	**8 082**

([1]) *Categoria „În afara rubricilor CFM” cuprinde execuția bugetară a entităților consolidate și eliminările din consolidare, operațiunile extrabugetare și programele nealocate cu un cuantum nesemnificativ.*

Prezentarea veniturilor și a cheltuielilor pe rubrici ale CFM se bazează pe o estimare, deoarece nu toate angajamentele corespund unei rubrici CFM.

4. DATORII CONTINGENTE ȘI ACTIVE CONTINGENTE

4.1. **DATORII CONTINGENTE**

Datoriile contingente sunt posibile viitoare obligații de plată ale UE care pot să apără ca urmare a unor evenimente trecute sau a unor angajamente asumate care sunt obligatorii din punct de vedere juridic, dar care vor depinde de evenimente viitoare ce nu sunt în întregime sub controlul UE. Acestea se referă, în principal, la garanțiile financiare acordate (pentru creditele și programele de asistență financiară) și la riscurile juridice. Toate datoriile contingente, cu excepția celor privind amenzile și garanțiile acoperite de fonduri (a se vedea nota **2.4.1**), vor fi finanțate, în cazul în care devin scadente, din bugetul UE (și, în consecință, de statele membre ale UE) în exercițiile financiare următoare.

4.1.1. ***Garanții bugetare***

milioane EUR

	31.12.2017			31.12.2016		
	Plafon	Semnate	Plătite	Plafon	Semnate	Plătite
Garanții care intră sub incidența mandatului BEI de acordare de împrumuturi externe	*37 479*	*28 950*	*19 972*	*40 645*	*30 161*	*21 145*
Garanția FEIS	*16 000*	*13 473*	*10 128*	*16 000*	*11 245*	*4 392*
Total	**53 479**	**42 423**	**30 100**	**56 645**	**41 406**	**25 537**

Tabelul de mai sus prezintă măsura în care bugetul UE este expus la posibile plăți viitoare legate de garanțiile furnizate Grupului BEI. Sumele plătite reprezintă sumele acordate deja beneficiarilor finali, în timp ce sumele semnate includ aceste sume plătite, la care se adaugă acordurile semnate deja cu beneficiarii, dar care nu au fost încă plătite. Plafonul reprezintă valoarea totală a garanției pe care bugetul UE și, deci, statele membre ale UE s-au angajat să o acopere.

Garanții care intră sub incidența mandatului BEI de acordare de împrumuturi externe

Bugetul UE garantează credite semnate și acordate de BEI țărilor terțe din resursele proprii ale BEI. La 31 decembrie 2017, valoarea totală a creditelor în curs de derulare și acoperite de garanția UE a fost de 19 972 de milioane EUR (2016: 21 145 de milioane EUR). Bugetul UE garantează:

— 18 583 de milioane EUR (2016: 19 481 de milioane EUR) prin intermediul Fondului de garantare pentru acțiuni externe (a se vedea nota **2.4.1**) și

— 1 389 de milioane EUR (2016: 1 664 de milioane EUR) direct pentru creditele acordate statelor membre înainte de aderare.

Pe lângă cele 19 972 de milioane EUR menționate mai sus ca plătite, UE garantează credite în curs de derulare pentru Siria în valoare de 258 de milioane EUR, pentru care s-au prevăzut provizioane.

Garanția care intră sub incidența mandatului UE de acordare de împrumuturi externe legată de creditele acordate de BEI este limitată la 65 % din soldurile restante, în cazul acordurilor semnate după 2007 (mandatele 2007-2013 și 2014-2020). În cazul acordurilor semnate înainte de 2007, garanția UE este limitată la un procent din plafonul liniilor de credit autorizate, în majoritatea cazurilor 65 %, dar și 70 %, 75 % sau 100 %. În cazul în care plafonul nu este atins, garanția UE acoperă întreaga sumă.

Pentru a prezenta însă expunerea maximă a UE la 31 decembrie 2017, trebuie incluse, de asemenea, creditele a căror semnare a fost autorizată, dar care nu au fost încă semnate (8 529 de milioane EUR), precum și creditele semnate, dar neplătite (8 978 de milioane EUR).

În martie 2018, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Decizia (UE) 2018/412, care a permis majorarea plafonului operațiunilor de finanțare ale BEI acoperite de garanția UE. Acest lucru se va reflecta într-un acord de garantare actualizat cu BEI și, după efectuarea modificării, expunerea maximă a UE ar crește cu 3,4 miliarde EUR.

Garanția Fondului european pentru investiții strategice (FEIS)

FEIS este o inițiativă care vizează să consolideze capacitatea Grupului BEI de a-și asuma riscuri, permițându-i BEI să își extindă investițiile în UE. Obiectivul FEIS este de a sprijini investiții suplimentare în UE și accesul întreprinderilor mici la finanțare. FEIS nu este o entitate juridică distinctă sau un fond de investiții în sens strict. Rezerva de risc a FEIS oferă BEI protecție împotriva pierderilor potențiale din operațiunile subiacente. Aceasta constă într-o alocare de 5 miliarde EUR din capitalul propriu al BEI și o garanție din bugetul UE în valoare de până la 16 miliarde EUR („garanția UE în cadrul FEIS"). Garanția UE în cadrul FEIS este furnizată BEI în temeiul unui acord între UE și BEI, denumit în continuare „Acordul FEIS".

Sumele aferente datoriilor contingente ale FEIS, inclusiv plafonul de garantare, astfel cum sunt menționate în prezenta notă, se bazează pe Acordul FEIS în vigoare la 31 decembrie 2017. Cu toate acestea, trebuie precizat faptul că Regulamentul modificat privind FEIS [Regulamentul (UE) 2017/2396], astfel cum a fost adoptat în decembrie 2017, a permis majorarea garanției UE în cadrul FEIS până la 26 de miliarde EUR. Acordul FEIS a fost modificat în consecință în martie 2018.

Operațiunile FEIS se desfășoară în cadrul a două componente: componenta destinată infrastructurii și inovării (IIW), executată de BEI (cu o garanție a UE în cadrul FEIS în valoare de 13 miliarde EUR) și componenta destinată IMM-urilor (*SME Window*, SMEW), executată de FEI (cu o garanție a UE în cadrul FEIS în valoare de 3 miliarde EUR), ambele având un portofoliu de creanțe și un portofoliu de participații. FEI acționează în temeiul unui acord cu BEI pe baza unei garanții a BEI, care este contragarantată de garanția UE în cadrul FEIS în temeiul Acordului FEIS.

În scopul utilizării garanției UE în cadrul FEIS, punerea în aplicare a FEIS este supravegheată de un comitet director care acționează prin consens și este format din patru membri, trei dintre aceștia fiind numiți de Comisie și unul de BEI. În temeiul Regulamentului modificat privind FEIS, Comitetul director al FEIS va fi format din cinci membri, dintre care un membru fără drept de vot numit de Parlamentul European. Deciziile Comitetului director al FEIS se iau prin consens, iar în cazul în care nu se poate ajunge la un consens – prin votul unanim al membrilor săi cu drept de vot. Comitetul director al FEIS nu ia decizii de investiții.

UE și BEI au roluri distincte în cadrul FEIS. FEIS este instituit în cadrul BEI, care îi finanțează operațiunile (împrumuturi și investiții de capital) și, în acest scop, împrumută fondurile necesare de pe piețele de capital. În ceea ce privește IIW, BEI ia deciziile în materie de investiții în mod independent și gestionează operațiunile în conformitate cu normele și procedurile sale. Același lucru este valabil și în cazul operațiunilor SMEW gestionate de FEI.

În vederea asigurării faptului că investițiile realizate în cadrul FEIS rămân axate pe obiectivul specific de remediere a disfuncționalităților pieței care împiedică investițiile în UE și că respectivele investiții sunt eligibile pentru a beneficia de protecția garanției UE, s-a instituit o structură de guvernanță specifică. Comitetul pentru investiții, format din experți independenți, examinează fiecare proiect propus de BEI în cadrul IIW din punctul de vedere al eligibilității acestuia pentru a beneficia de acoperirea garanției UE. Odată ce se confirmă faptul că o operațiune este eligibilă pentru a beneficia de garanția FEIS, decizia de a continua proiectul și gestionarea acestuia urmează apoi ciclul de viață al proiectelor și procesul de guvernanță pe care BEI le aplică în mod obișnuit. În ceea ce privește SMEW, Comitetul pentru investiții are doar un rol consultativ cu privire la descrierea produselor SMEW, care sunt aprobate de Comitetul director al FEIS și de directorul executiv al FEIS.

Rolul UE este de a furniza garanția din bugetul UE pentru o parte din pierderile potențiale pe care BEI le poate suferi ca urmare a investițiilor sale în instrumente de datorie și de capital. În consecință, UE nu intervine în selecția și gestionarea operațiunilor FEIS, nu investește bani în operațiunile FEIS și nu este parte contractantă directă la instrumentele subiacente. Întrucât nu sunt îndeplinite criteriile în materie de control și cerințele contabile pentru consolidare prevăzute de normele contabile ale UE (și de IPSAS), activele conexe garantate nu sunt contabilizate în conturile anuale consolidate ale UE.

Garanția UE acordată Grupului BEI în cadrul FEIS este contabilizată, în conformitate cu normele contabile ale UE, ca datorie privind garanția financiară pentru portofoliul de creanțe al IIW, ca provizion financiar pentru portofoliului de creanțe al SMEW și ca instrument financiar derivat (activ financiar sau datorie financiară la valoarea justă prin excedent sau deficit) pentru ambele portofolii de participații. În plus, în prezenta notă se menționează o datorie contingentă aferentă garanției FEIS furnizate.

În cadrul portofoliului de creanțe al componentei IIW a FEIS, garanția UE acoperă tranșa care suportă prima pierdere dintr-un portofoliu de operațiuni de finanțare ale BEI, care sunt, în principal, credite și garanții standard. Garanția UE este executată atunci când debitorul nu efectuează o plată scadentă sau în caz de restructurare a unei datorii. Garanția UE este remunerată proporțional cu riscul pe care și l-a asumat UE, și anume prin distribuția, între BEI și UE, a veniturilor aferente riscului, încasate de BEI din operațiunile garantate. Veniturile UE ar trebui să acopere mai întâi pierderile suportate din operațiunile garantate. Prin urmare, garanția UE este contabilizată ca datorie privind garanția financiară și este calculată, la recunoașterea inițială, la valoarea justă, adică valoarea actualizată netă a primelor de încasat (veniturile UE). La datele ulterioare ale bilanțului, datoria privind garanția financiară se calculează ca fiind cea mai mare dintre următoarele valori: pierderile preconizate și valoarea recunoscută inițial minus, după caz, amortizarea cumulată a veniturilor. Datoria privind garanția financiară nu include veniturile UE care mai trebuie încasate – zero la 31 decembrie 2017 – a se vedea nota **2.11.3**.

În cadrul portofoliului de participații al componentei IIW a FEIS, care constă în participări directe la capital sau la cvasicapital ori în credite subordonate, BEI investește în condiții de egalitate pe propriul risc și, de asemenea, pe riscul UE. Prin urmare, garanția UE acoperă – pentru partea de investiții de capital garantată de UE – ajustările negative ale valorii (pierderile nerealizate) la fiecare dată a bilanțului, pierderile realizate la retragerea investițiilor și costurile de finanțare ale BEI. În cazurile în care valoarea unei investiții care anterior a fost ajustată negativ crește la o dată de raportare ulterioară, BEI rambursează UE diferența până la costul inițial al investiției. La momentul retragerii investițiilor, UE are, de asemenea, dreptul la câștiguri din investițiile care depășesc costul inițial. Garanția UE este remunerată cu veniturile încasate de BEI din operațiunile garantate, inclusiv dobânzile, dividendele și câștigurile realizate. Decontul dintre UE și BEI se efectuează anual, fără a include pierderile și veniturile.

În cadrul portofoliului de participații al componentei SMEW a FEIS, UE garantează investiții de capital în fonduri cu capital de risc și fonduri de investiții în societăți necotate, finanțate de BEI și inițiate și gestionate de FEI. Garanția UE este furnizată pe bază de portofoliu pentru două portofolii: subcomponenta 1 și subcomponenta 2. Garanția FEIS este executată pentru a acoperi deprecierea și pierderile realizate din investițiile garantate și costurile de finanțare ale BEI. UE are dreptul la o remunerație pentru riscul asumat sub formă de dividende și câștiguri realizate din operațiunile de capital garantate. În cadrul subcomponentei 2, programul Orizont 2020 al UE investește, de asemenea, parțial în același portofoliu de participații (investițiile programului Orizont 2020 finanțate de UE sunt contabilizate ca active financiare disponibile pentru vânzare în conturile UE) și suportă primele pierderi din investiții, în timp ce alte pierderi sunt acoperite de garanția UE și de FEI.

Garanția FEIS privind portofoliul de participații al FEIS este clasificată ca instrument financiar derivat și contabilizată ca activ financiar sau datorie financiară la valoarea justă prin excedent sau deficit. La 31 decembrie 2017, valoarea justă a garanției UE în cadrul FEIS privind portofoliul de participații al FEIS a fost de 16 milioane EUR – a se vedea nota **2.4.2**.

Datoria contingentă de mai sus include operațiunile programelor COSME, Orizont 2020, CCS și EaSI pentru partea acoperită de garanția UE în cadrul FEIS în portofoliul de creanțe al SMEW.

Plățile garanției UE ar urma să fie efectuate din fondul de garantare al FEIS – a se vedea nota **2.4.1**. La sfârșitul exercițiului financiar 2017, activele fondului de garantare aveau o valoare totală de 3,5 miliarde EUR (2016: 1 miliard EUR), în timp ce alte 2,6 miliarde EUR (2016: 2,4 miliarde EUR) au fost angajate, dar nu au fost încă plătite și sunt incluse în suma prezentată drept RAL în nota **5.1**.

4.1.2. ***Garanții referitoare la asistența financiară (activități de luare de împrumuturi și de creditare)***

milioane EUR

	31.12.2017			31.12.2016		
	Sumă utilizată	Sumă neutilizată	Total	Sumă utilizată	Sumă neutilizată	Total
MESF	*47 456*	—	*47 456*	*47 456*	—	*47 456*
BDP	*3 114*	—	*3 114*	*4 272*	—	*4 272*
AMF	*3 924*	*460*	*4 384*	*2 964*	*1 313*	*4 277*
Euratom	*250*	*250*	*500*	*252*	*300*	*552*
Total	**54 744**	**710**	**55 454**	**54 944**	**1 613**	**56 557**

Bugetul UE garantează împrumuturile pe care Comisia le-a contractat pentru a finanța creditele acordate statelor membre și țărilor terțe în cadrul tranzacțiilor de tip „back-to-back”. Aceste împrumuturi sunt deja recunoscute ca pasive în bilanțul UE – a se vedea nota **2.11.1**. Totuși, în caz de nerambursare a creditelor de tip „back-to-back” acordate în urma luării acestor împrumuturi, în temeiul articolului 14 din Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului, bugetul UE ar trebui să suporte costul integral al sumei nerambursate:

— împrumuturile aferente creditelor acordate în cadrul MESF sunt garantate doar de bugetul UE;

— împrumuturile aferente creditelor BDP sunt garantate doar de bugetul UE;

— creditele AMF sunt garantate în primul rând de Fondul de garantare pentru acțiuni externe (a se vedea nota **2.4.1**) și apoi de bugetul UE, iar

— garanțiile primite de la terți sunt primele care acoperă întreaga sumă a creditelor în curs de derulare acordate Euratom. Fondul de garantare ar urma să acopere sumele aferente împrumuturilor externe doar dacă acestea nu sunt acoperite de garanțiile primite de la terți.

Creditele CECO în lichidare acordate din fonduri împrumutate nu sunt acoperite de o garanție bugetară a UE, însă sunt acoperite de activele financiare ale CECO în lichidare – a se vedea nota **2.4.1**.

4.1.3. ***Garanții furnizate pentru instrumentele financiare ale UE***

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Orizont 2020	*1 297*	*921*
Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor	*654*	*711*
Mecanismul pentru interconectarea Europei	*490*	*465*
Altele	*32*	*3*
Total	**2 473**	**2 101**

Așa cum se menționează la articolul 140 alineatul (3) din Regulamentul financiar (RF), cheltuielile bugetare legate de un instrument financiar și responsabilitatea financiară a Uniunii nu depășesc în niciun caz valoarea angajamentului bugetar relevant prevăzut pentru acesta, excluzând astfel pasivele contingente pentru buget. În practică, acest lucru înseamnă că respectivele pasive au o contraparte în partea de active a bilanțului sau sunt acoperite de angajamente bugetare restante, neînregistrate încă la cheltuieli. Datoriile contingente de mai sus sunt prezentate la valorile rezultate după deducerea provizioanelor financiare pentru aceste instrumente – a se vedea nota **2.10**.

4.1.4. ***Cauze în instanță***

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Amenzi	*3 242*	*1 834*
Agricultură	*1 737*	*1 711*
Coeziune	*3*	*3*
Altele	*481*	*600*
Total	**5 463**	**4 148**

Amenzi

Aceste sume reprezintă, în principal, amenzi aplicate de Comisie pentru încălcarea normelor în materie de concurență care au fost plătite cu titlu provizoriu de întreprinderile amendate și în cazul cărora s-a introdus o cale de atac sau nu se știe dacă

se va introduce o cale de atac. Această datorie contingentă va fi păstrată până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a unei hotărâri definitive în cauza respectivă sau până la expirarea perioadei prevăzute pentru introducerea unei căi de atac. Dobânda câștigată din plățile provizorii este inclusă în rezultatul economic al exercițiului financiar în curs și, de asemenea, este contabilizată ca datorie contingentă, pentru a reflecta nesiguranța dreptului Comisiei asupra acestor sume.

În cazul în care Curtea de Justiție declară UE ca parte căzută în pretenții în oricare dintre aceste cauze referitoare la amenzile aplicate, nu s-ar efectua nicio plată din bugetul UE, deoarece amenzile au fost plătite cu titlu provizoriu, iar aceste sume în numerar sunt păstrate fie în anumite conturi bancare (a se vedea nota **2.8**), fie în Fondul BUFI înființat în acest scop (a se vedea nota **2.4.1**). Cuantumul amenzilor este recunoscut ca venit bugetar doar atunci când amenzile sunt definitive (articolul 83 din RF).

Agricultură

Acestea sunt datorii contingente față de statele membre legate de decizii de conformitate FEGA și de corecții financiare aferente dezvoltării rurale și preaderării în așteptarea pronunțării unei hotărâri de către Curtea de Justiție. Stabilirea cuantumului final al datoriei și a exercițiului financiar în care efectul căilor de atac în care s-a obținut câștig de cauză se va reflecta în buget va depinde de durata procedurii în fața Curții.

Coeziune

Acestea sunt datorii contingente față de statele membre legate de acțiuni întreprinse în cadrul politicii de coeziune, în așteptarea datei audierii în fața Curții de Justiție sau a pronunțării unei hotărâri de către Curtea de Justiție.

Alte cauze în instanță

Această rubrică se referă la acțiunile în despăgubiri introduse în prezent împotriva UE, la alte litigii și la cheltuielile de judecată estimate. Trebuie precizat faptul că, în cadrul unei acțiuni în despăgubiri introduse în temeiul articolului 288 din Tratatul CE, reclamantul trebuie să demonstreze că instituția a încălcat în mod suficient de grav unele prevederi legale menite să confere drepturi persoanelor fizice, să prezinte daunele reale pe care le-a suferit și legătura cauzală directă dintre actul ilegal și prejudicii.

4.2. **ACTIVE CONTINGENTE**

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Garanții primite:		
Garanții de bună execuție	*352*	*369*
Alte garanții	*22*	*28*
Alte active contingente	*34*	*34*
Total	**409**	**431**

Garanțiile de bună execuție sunt solicitate pentru a se asigura faptul că beneficiarii finanțării UE își îndeplinesc obligațiile contractuale față de UE.

5. ANGAJAMENTE BUGETARE ȘI JURIDICE

Prezenta notă oferă informații cu privire la procesul bugetar și la nevoile viitoare de finanțare, și nu cu privire la pasivele existente la 31 decembrie 2017.

Cadrul financiar multianual (CFM) convenit de statele membre definește programele și stabilește plafoanele fiecărei rubrici pentru creditele de angajament și totalul creditelor de plată pe care UE trebuie să le respecte atunci când își asumă angajamente bugetare și juridice și, în cele din urmă, în limita cărora poate efectua plăți pentru o perioadă de 7 ani – a se vedea tabelul 1.1 din notele la rapoartele privind execuția bugetară.

Plafoanele CFM au fost adoptate de Consiliu (statele membre), cu aprobarea Parlamentului European, iar articolul 16 din Regulamentul nr. 1306/2013 privind finanțarea politicii agricole comune prevede o legătură directă între plafonul anual al cheltuielilor FEGA și Regulamentul privind CFM. Parlamentul European și Consiliul au adoptat, de asemenea, actele de bază privind cheltuielile FEGA, în care sunt prevăzute cheltuielile pe stat membru pentru întreaga perioadă 2014-2020.

Angajamentele juridice corespund programelor, proiectelor, acordurilor sau contractelor semnate și care, prin urmare, sunt obligatorii din punct de vedere juridic pentru UE. Un angajament juridic este actul prin care ordonatorul de credite creează sau constată o obligație (pentru UE) care determină o cheltuială (articolul 85 din RF).

Un angajament bugetar este asumat, în principiu, înaintea angajamentului juridic, însă în cazul anumitor programe/proiecte multianuale se procedează invers, adică angajamentele bugetare relevante sunt repartizate în tranșe anuale, de-a lungul mai multor exerciții financiare, atunci când actul de bază prevede acest lucru. De exemplu, în domeniul coeziunii, articolul 76 din Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) [Regulamentul (UE) nr. 1303/2013] prevede că decizia Comisiei de adoptare a unui program constituie un angajament juridic în sensul Regulamentului financiar, dar că angajamentele bugetare ale Uniunii pentru fiecare program sunt realizate în tranșe anuale pentru fiecare fond pe parcursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020. Alte temeiuri juridice pot conține dispoziții similare. Din acest motiv, pot exista sume pe care UE s-a angajat din punct de vedere juridic să le plătească, dar în cazul cărora nu s-a asumat încă angajamentul bugetar– a se vedea notele **5.2** și **5.3** de mai jos.

Dacă s-a asumat angajamentul bugetar, însă nu s-au efectuat plățile ulterioare, valoarea angajamentelor restante se numește „reste à liquider" (RAL). Poate fi vorba despre programe sau proiecte, adesea multianuale, care au fost semnate, dar care nu au fost încă puse în aplicare (integral). Acestea reprezintă obligații de plată pentru exercițiile financiare următoare. Dat fiind faptul că situațiile financiare sunt întocmite pe baza contabilității de angajamente, în timp ce rapoartele privind execuția bugetară sunt întocmite pe bază de numerar, o parte din cuantumul total al sumelor neplătite (RAL) a fost deja înregistrată la cheltuieli și este recunoscută ca datorie în bilanț (a se vedea notele **2.12** și **2.13**). Calculul acestor cheltuieli se efectuează pe baza cererilor de decont/facturilor primite sau a estimării privind punerea în aplicare a unui program sau a unui proiect în cazul în care UE nu i s-a notificat încă niciun decont – a se vedea nota **5.1** de mai jos. Odată ce plățile aferente RAL au fost efectuate după 31 decembrie 2017, pasivul din bilanț este derecunoscut. Partea din RAL care nu a fost încă înregistrată la cheltuieli nu este inclusă la pasive, ci este prezentată mai jos.

Prin urmare, cifrele de mai jos prezintă situația, de la 31 decembrie 2017, privind sumele pe care UE s-a angajat să le plătească pe baza îndeplinirii acordurilor contractuale și care, prin urmare, urmează să fie finanțate din bugetele viitoare ale UE.

milioane EUR

	Notă	31.12.2017	31.12.2016
Angajamente bugetare restante, neînregistrate încă la cheltuieli	*5.1*	*221 391*	*189 881*
Angajamente juridice care intră sub incidența gestiunii partajate în temeiul CFM actual care nu au fost încă puse în aplicare	*5.2*	*211 688*	*276 351*
Angajamente juridice semnificative în alte domenii	*5.3*	*20 030*	*22 275*
Total		**453 109**	**488 507**

5.1. **ANGAJAMENTE BUGETARE RESTANTE, NEÎNREGISTRATE ÎNCĂ LA CHELTUIELI**

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Angajamente bugetare restante, neînregistrate încă la cheltuieli	*221 391*	*189 881*

Suma prezentată mai sus este RAL-ul bugetar („reste à liquider") de 267 258 de milioane EUR (a se vedea tabelul 4.4 din notele la rapoartele privind execuția bugetară), din care s-au dedus sumele aferente care au fost incluse ca pasive în bilanț și ca cheltuieli în contul de profit și pierdere. RAL-ul bugetar este o sumă care reprezintă angajamentele deschise pentru care nu s-au făcut încă plăți și/sau dezangajări. Așa cum s-a explicat mai sus, acest lucru este consecința normală a existenței programelor multianuale.

Trebuie precizat faptul că la 31 decembrie 2017 avansul de prefinanțare restant avea o valoare totală de 49 de miliarde EUR (a se vedea nota **2.5**). Această sumă reprezintă angajamentele bugetare care au fost plătite, reducând RAL-ul, însă sumele plătite sunt considerate în continuare ca aparținând UE, și nu beneficiarului, până la îndeplinirea angajamentelor contractuale. Prin urmare, la fel ca RAL-ul prezentat mai sus, acestea nu au fost încă înregistrate la cheltuieli.

5.2. **ANGAJAMENTE JURIDICE CARE INTRĂ SUB INCIDENȚA GESTIUNII PARTAJATE ÎN TEMEIUL CFM ACTUAL CARE NU AU FOST ÎNCĂ PUSE ÎN APLICARE**

milioane EUR

Fonduri	Cadrul financiar 2014-2020 (A)	Angajamente juridice încheiate (B)	Angajamente bugetare (C)	Dezangajări (D)	Bugetul disponibil în cadrul CFM (=A-C)	Angajamente juridice minus angajamente bugetare (=B-C+D)
Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune	262 058	262 058	140 302	—	121 756	121 756
Fondul social european	91 991	91 991	51 813	—	40 178	40 178
Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane	3 814	3 814	2 114	—	1 699	1 699
RUBRICA 1B: FONDURILE POLITICII DE COEZIUNE	**357 862**	**357 862**	**194 229**	—	**163 633**	**163 633**
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală	99 343	99 343	56 401	—	42 942	42 942
Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime	5 749	5 749	3 210	—	2 539	2 539
RUBRICA 2: RESURSE NATURALE	**105 093**	**105 093**	**59 611**	—	**45 482**	**45 482**
Fondul pentru azil și migrație	5 391	4 233	2 794	—	2 597	1 439
Fondul pentru securitate internă	2 812	2 635	1 500	—	1 311	1 134
RUBRICA 3: SECURITATE ȘI CETĂȚENIE	**8 202**	**6 868**	**4 294**	—	**3 908**	**2 573**
Total	**471 157**	**469 822**	**258 134**	—	**213 023**	**211 688**

Acestea sunt obligații juridice pe care UE s-a angajat să le plătească la momentul adoptării programelor operaționale legate de gestiunea partajată. Decizia Comisiei de adoptare a unui program operațional constituie o decizie de finanțare în sensul articolului 84 din RF și, odată notificată statului membru în cauză, constituie un angajament juridic în sensul regulamentului menționat.

Articolul 76 din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) prevede:

„Angajamentele bugetare ale Uniunii pentru fiecare program sunt realizate în tranșe anuale pentru fiecare fond pe parcursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020. Angajamentele bugetare care corespund rezervei de performanță pentru fiecare program se realizează separat, din restul fondurilor alocate programului."

Tabelul de mai sus prezintă totalul CFM (coloana A), angajamentele juridice pentru care nu s-au prevăzut încă angajamente bugetare și, cu titlu informativ, angajamentele maxime aferente plafoanelor prevăzute în CFM 2014-2020, rubricile 1B, 2 și 3. Aceste angajamente juridice reprezintă, prin urmare, sumele restante pe care UE le va angaja bugetar și apoi le va plăti după 31 decembrie 2017. Coloana B prezintă angajamentele juridice încheiate de Comisie la închiderea exercițiului financiar, iar coloana C prezintă angajamentele bugetare puse la dispoziție pentru aceste angajamente juridice la încheierea exercițiului financiar. La 31 decembrie 2017 nu se făcuseră dezangajări (coloana D).

5.3. **ANGAJAMENTE JURIDICE SEMNIFICATIVE ÎN ALTE DOMENII**

milioane EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Mecanismul pentru interconectarea Europei	*12 676*	*13 799*
Copernicus	*1 841*	*2 393*
ITER	*1 496*	*1 891*
Galileo	*253*	*523*
Acorduri de pescuit	*133*	*247*
Angajamente privind leasinguri operaționale	*2 577*	*2 419*
Alte angajamente contractuale	*1 054*	*1 003*
Total	**20 030**	**22 275**

Aceste cuantumuri reflectă angajamentele juridice pe termen lung care nu erau încă acoperite de credite de angajament înscrise în buget la încheierea exercițiului financiar. Aceste obligații cu forță juridică vor fi înscrise în buget în tranșe anuale în exercițiile financiare viitoare și vor fi plătite.

Anumite programe importante (a se vedea mai jos) pot fi puse în aplicare în tranșe anuale, conform articolului 85 alineatul (4) din Regulamentul financiar. Astfel, UE poată să își asume angajamente juridice (să semneze acorduri de grant, acorduri de delegare și contracte de achiziții publice) care depășesc cuantumul creditelor de angajament disponibile pentru un anumit exercițiu financiar. Prin urmare, o parte substanțială a alocării globale pentru actualul CFM poate fi deja angajată. Acest lucru este valabil în special pentru programele prezentate mai jos:

Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)

MIE acordă asistență financiară rețelelor transeuropene, în vederea sprijinirii proiectelor de interes comun în sectoarele infrastructurilor de transport, telecomunicații și energie. Angajamentele juridice pentru programul MIE acoperă perioada cuprinsă între 2014 și 2020 pentru componenta MIE – Transporturi și până în 2021 pentru componenta MIE – Energie. Temeiul juridic al acestor angajamente este Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 [Text cu relevanță pentru SEE (JO L 348, 20 decembrie 2013)], care prevede, la articolul 19, utilizarea tranșelor anuale.

Copernicus

Copernicus este programul european de observare a Pământului – a se vedea, de asemenea, nota **2.2**. Aceste angajamente sunt contractate pentru perioada anterioară anului 2020. În temeiul Regulamentului (UE) nr. 377/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 (JO L 122, 24 aprilie 2014, p. 44), Comisia a semnat acorduri de delegare cu Agenția Spațială Europeană (ESA), cu EUMETSAT și cu Centrul european pentru prognoze meteorologice pe termen mediu. Articolul 8 din Regulamentul nr. 377/2014 autorizează utilizarea tranșelor anuale.

ITER – Reactorul termonuclear experimental internațional

Aceste angajamente vizează acoperirea unor nevoi viitoare de finanțare aferente instalațiilor ITER până în 2021. Contribuția UE (Euratom) la ITER Internațional este furnizată prin intermediul agenției *Fusion for Energy*, care include, de asemenea, contribuțiile din partea statelor membre și a Elveției. Aceste angajamente sunt contractate pe baza Deciziei 791/2013/Euratom a Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 198/2007/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, care autorizează utilizarea tranșelor anuale. ITER a fost înființat pentru a gestiona instalațiile ITER și a încuraja exploatarea acestora, pentru a promova înțelegerea și acceptarea de către public a energiei de fuziune și pentru a întreprinde orice alte activități necesare în vederea îndeplinirii scopului său. La ITER participă UE, China, India, Rusia, Coreea de Sud, Japonia și SUA.

Galileo

Acestea sunt sume angajate pentru programul Galileo de dezvoltare a unui sistem european global de navigație prin satelit – a se vedea, de asemenea, nota **2.2**. Aceste angajamente sunt contractate pentru perioada anterioară anului 2020. În temeiul Regulamentului (UE) nr. 1285/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 (JO L 347, 20 decembrie 2013, p. 1), Comisia a semnat un acord de delegare cu ESA. Articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1285/2013 autorizează utilizarea tranșelor anuale.

Acorduri de pescuit

Acestea sunt angajamente încheiate cu țări terțe până în 2020 pentru desfășurarea de operațiuni în cadrul unor acorduri internaționale de pescuit. Aceste angajamente sunt contractate pe baza unor decizii ale Consiliului pentru fiecare țară terță [de exemplu Decizia (UE) 2015/1894 a Consiliului din 5 octombrie 2015 privind încheierea Protocolului dintre Uniunea Europeană și Republica Capului Verde de stabilire a posibilităților de pescuit și a contribuției financiare prevăzute prin Acordul de parteneriat în sectorul pescuitului dintre Comunitatea Europeană și Republica Capului Verde; JO L 277, 22 octombrie 2015]. Acestea sunt tratate internaționale specifice care implică drepturi și obligații multianuale.

Angajamente privind leasinguri operaționale

Sumele minime angajate care trebuie să fie plătite conform contractelor subiacente până la scadența acestor contracte de leasing sunt următoarele:

milioane EUR

	Plăți minime de leasing			
	< 1 an	1-5 ani	> 5 ani	Total
Clădiri	*374*	*1 106*	*1 078*	*2 558*
Echipamente informatice și alte echipamente	*7*	*13*	*0*	*21*
Total	**380**	**1 120**	**1 078**	**2 577**

Alte angajamente contractuale

Sumele prezentate în acest tabel reprezintă sumele angajate care trebuie să fie plătite pe durata contractelor. Cea mai semnificativă sumă prezentată în cadrul acestui tabel este cea aferentă contractelor de construcție ale Parlamentului European (175 de milioane EUR).

6. MANAGEMENTUL RISCURILOR FINANCIARE

Următoarele informații prezentate în legătură cu managementul riscurilor financiare ale UE se referă la:

— activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară efectuate de Comisie prin: MESF, BDP, AMF și acțiunile Euratom, precum și pentru credite din fonduri împrumutate ale CECO în lichidare;

— operațiunile de trezorerie efectuate de Comisie pentru executarea bugetului UE, inclusiv încasarea amenzilor;

— activele deținute în fonduri pentru garanțiile bugetare: Fondul de garantare pentru acțiuni externe și Fondul de garantare al FEIS și

— instrumentele financiare finanțate din bugetul UE.

6.1. **TIPURI DE RISCURI**

Riscul de piață este riscul ca valoarea justă sau fluxurile viitoare de numerar ale unui instrument financiar să fluctueze din cauza variațiilor prețurilor pe piață. Riscul de piață include nu doar potențialele pierderi, ci și potențialele câștiguri. Acesta cuprinde *riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și alte riscuri de preț* (UE nu este expusă altor riscuri de preț semnificative).

— *Riscul valutar* este riscul ca operațiunile UE sau ca valoarea investițiilor acesteia să fie afectate de modificările ratelor de schimb valutar. Acest risc rezultă în urma modificării prețului unei monede în raport cu alta.

— *Riscul de rată a dobânzii* reprezintă posibilitatea unei reduceri a valorii unui titlu de valoare, în special a unei obligațiuni, care rezultă dintr-o majorare a ratelor dobânzii. În general, creșterea ratelor dobânzii va conduce la scăderea prețurilor ratelor fixe ale obligațiunilor și viceversa.

Riscul de credit este riscul de pierdere care rezultă ca urmare a neplății de către un debitor/o entitate care se împrumută a unui credit care i-a fost acordat sau a unei alte linii de credit (fie principalul, fie dobânda, fie ambele) sau ca urmare a unei alte neîndepliniri a unei obligații contractuale. Printre situațiile de neîndeplinire a obligațiilor se numără întârzierea rambursărilor, eșalonarea rambursărilor debitorilor și falimentul.

Riscul de lichiditate este riscul care apare în urma dificultății de a vinde un activ, de exemplu, riscul ca un anumit titlu de valoare sau activ să nu poată fi tranzacționat suficient de repede pe piață pentru a se împiedica producerea unei pierderi sau pentru a se îndeplini o obligație.

6.2. **POLITICI ÎN MATERIE DE GESTIONARE A RISCURILOR**

Pentru execuția bugetului UE se recurge tot mai mult la instrumente financiare din cadrul programelor operaționale. Spre deosebire de metoda tradițională de execuție bugetară bazată pe acordarea de granturi și subvenții, această abordare se întemeiază pe principiul fundamental conform căruia, pentru fiecare euro cheltuit din buget prin intermediul instrumentelor financiare, beneficiarul final primește mai mult de 1 EUR ca sprijin financiar în urma efectului de levier. Această utilizare a bugetului UE maximizează impactul fondurilor disponibile. Pentru mai multe informații cu privire la sumele vizate, a se vedea nota **2.4.1**.

Majoritatea instrumentelor financiare au în comun faptul că execuția este delegată fie Grupului BEI (inclusiv FEI), fie altor instituții financiare, pe baza unui acord între Comisie și respectiva instituție financiară. Acordurile semnate cu aceste instituții financiare includ condiții și obligații stricte în ceea ce privește intermediarii, pentru a se asigura faptul că banii UE sunt gestionați și raportați în mod corespunzător. Odată ce s-a angajat o contribuție financiară la unul dintre instrumente, fondurile sunt transferate într-un cont bancar special creat al instituției financiare (adică un cont fiduciar). În funcție de instrumentul în cauză, respectiva instituție financiară poate utiliza fondurile din acest cont fiduciar pentru a acorda credite, pentru a emite instrumente de datorie, pentru a investi în instrumente de capital sau pentru a acoperi cererile de executare a garanției. Ca regulă generală, veniturile din instrumente financiare trebuie rambursate la bugetul UE.

Riscul aferent acestor instrumente financiare este limitat la un plafon, definit în acordurile subiacente, care corespunde sumei prevăzute în buget pentru respectivul instrument. Întrucât Comisia suportă adesea „prima pierdere” și instrumentele sunt menite să finanțeze beneficiari care prezintă un grad mai ridicat de risc (care întâmpină dificultăți în obținerea de finanțare de la creditori comerciali), este, prin urmare, probabil ca bugetul UE să suporte unele pierderi.

Evaluarea instrumentelor financiare

Următoarele clase de active financiare și datorii financiare nu sunt evaluate la valoarea justă: numerarul și echivalentele de numerar, creditele, creanțele din tranzacții de schimb și sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb, împrumuturile și alte datorii financiare evaluate la costul amortizat. Valoarea contabilă a acestor active financiare și datorii financiare este considerată ca fiind o aproximare rezonabilă a valorii lor juste.

Activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară

Tranzacțiile de luare de împrumuturi și de creditare, precum și gestionarea trezoreriei aferente sunt efectuate de către UE în conformitate cu Regulamentul Consiliului și al Parlamentului European, cu deciziile Consiliului și, dacă există, cu orientările interne aplicabile. S-au elaborat manuale care descriu procedurile aplicabile în domenii specifice, cum ar fi împrumuturile, creditele și gestionarea trezoreriei, și care sunt utilizate de unitățile operaționale relevante. Ca regulă generală, nu există activități de compensare a variațiilor ratei dobânzii sau ale monedelor străine (activități de acoperire a riscului), deoarece operațiunile de creditare sunt finanțate, în general, prin împrumuturi de tip „back-to-back”, negenerând astfel rate ale dobânzii sau poziții valutare deschise. Aplicarea regimului „back-to-back” este verificată cu regularitate.

Trezorerie

Normele și principiile de gestionare a operațiunilor de trezorerie ale Comisiei sunt prevăzute în Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 804/2016 al Consiliului), în Regulamentul financiar și în normele de aplicare a acestuia.

Se aplică următoarele principii generale, care rezultă din regulamentele menționate mai sus:

— Resursele proprii sunt plătite de statele membre în conturi deschise în acest scop în numele Comisiei la trezorerie sau la banca centrală națională. Comisia poate să efectueze retrageri din aceste conturi numai pentru a-și acoperi necesarul de numerar.

— Resursele proprii sunt plătite de către statele membre în moneda lor națională, în timp ce, în general, plățile Comisiei sunt denominate în EUR.

— Conturile bancare deschise în numele Comisiei nu pot avea facilități de descoperire de cont. Această restricție nu se aplică în ceea ce privește conturile de resurse proprii ale Comisiei în cazul nerespectării obligațiilor de plată aferente creditelor contractate sau garantate în temeiul regulamentelor și deciziilor Consiliului UE și, în anumite condiții, în cazul în care necesarul de lichidități depășește activele din conturi.

— Fondurile deținute în conturi denominate în alte monede decât EUR fie sunt folosite pentru plăți în aceleași monede, fie sunt convertite periodic în EUR.

Pe lângă conturile de resurse proprii, Comisia a deschis alte conturi la bănci centrale sau comerciale pentru a executa plăți și a face încasări, altele decât contribuțiile statelor membre la buget.

Operațiunile de trezorerie și de plată au un grad ridicat de automatizare și se bazează pe sisteme moderne de informații. Se aplică proceduri specifice pentru garantarea securității sistemelor și pentru asigurarea separării sarcinilor în conformitate cu Regulamentul financiar, cu standardele de control intern ale Comisiei și cu principiile de audit.

Un set de orientări și de proceduri scrise reglementează gestionarea operațiunilor de trezorerie și de plată ale Comisiei, scopul acestora fiind limitarea riscurilor operaționale și financiare și asigurarea unui nivel adecvat de control. Acestea acoperă diferite domenii de operare (de exemplu: executarea plăților și gestionarea numerarului, previzionarea fluxului de numerar, continuitatea operațiunilor etc.), iar respectarea orientărilor și a procedurilor este verificată cu regularitate. În plus, Direcția Generală Buget și Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare fac schimb de informații privind gestionarea riscurilor și bunele practici.

Amenzi

Amenzi încasate cu titlu provizoriu: depozite

Sumele primite înainte de 2010 rămân în conturi bancare la băncile selecționate în mod expres pentru depunerea amenzilor încasate cu titlu provizoriu. Selecția băncilor se efectuează în conformitate cu procedurile de licitație definite în Regulamentul financiar. Plasarea de fonduri la anumite bănci este reglementată de politica internă de gestionare a riscurilor, care definește cerințele de rating al creditului și cuantumul fondurilor care ar putea fi plasate proporțional cu fondurile proprii ale fiecărei contrapărți. Riscurile financiare și operaționale sunt identificate și evaluate, iar conformitatea cu politicile și procedurile interne este verificată cu regularitate.

Amenzi încasate cu titlu provizoriu: portofoliul BUFI

Începând cu 2010, sumele aferente amenzilor aplicate și încasate cu titlu provizoriu sunt investite într-un portofoliu special creat, denumit BUFI. Principalele obiective ale portofoliului sunt reducerea riscurilor aferente piețelor financiare și egalitatea de tratament a tuturor entităților amendate prin oferirea unui randament garantat calculat pe aceeași bază. Gestionarea activelor pentru amenzile încasate cu titlu provizoriu este efectuată de către Comisie în conformitate cu orientările interne privind gestionarea activelor. S-au elaborat manuale care descriu procedurile aplicabile în domenii specifice, cum ar fi gestionarea trezoreriei, și care sunt utilizate de unitățile operaționale relevante. Riscurile financiare și operaționale sunt identificate și evaluate, iar conformitatea cu orientările și procedurile interne este verificată cu regularitate.

Activitățile de gestionare a activelor vizează investirea amenzilor plătite Comisiei cu titlu provizoriu, astfel încât:

— să se asigure faptul că fondurile sunt ușor disponibile în caz de necesitate și, totodată,

— să se obțină un randament care, în circumstanțe obișnuite, corespunde, în medie, randamentului de referință al BUFI minus costurile suportate, păstrându-se în același timp valoarea nominală a amenzilor.

În esență, investițiile sunt limitate la următoarele categorii: depozite la termen la băncile centrale ale statelor membre, la agențiile datoriilor suverane, la băncile deținute în totalitate de stat sau garantate de acesta sau la instituții supranaționale și obligațiuni, bonuri și certificate de depozit emise de entități suverane sau de instituții supranaționale.

Garanții financiare

Sume importante reprezentând garanții emise de instituții financiare sunt deținute de Comisie în legătură cu amenzile pe care aceasta le aplică întreprinderilor care încalcă normele UE în materie de concurență (a se vedea nota **2.6.1.2**). Aceste garanții sunt furnizate de întreprinderile amendate ca o alternativă la efectuarea plăților provizorii. Garanțiile sunt gestionate în conformitate cu politica internă de gestionare a riscurilor. Riscurile financiare și operaționale sunt identificate și evaluate, iar conformitatea cu politicile și procedurile interne este verificată cu regularitate.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Normele și principiile de gestionare a activelor Fondului de garantare sunt prevăzute în Convenția dintre Comisie și BEI din 25 noiembrie 1994 și în amendamentele ulterioare din 17/23 septembrie 1996, 8 mai 2002, 25 februarie 2008 și 9 noiembrie 2010. Fondul de garantare efectuează operațiuni denominate doar în euro. Investițiile fondului sunt efectuate exclusiv în această monedă pentru a se evita orice risc valutar. Activele sunt gestionate pe baza normelor tradiționale de prudență folosite pentru activitățile financiare. Trebuie să se acorde o atenție specială reducerii riscurilor și asigurării faptului că activele gestionate pot fi vândute sau transferate fără întârzieri semnificative, ținând seama de angajamentele acoperite.

Fondul de garantare al FEIS

Fondul de garantare al FEIS a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 [modificat prin Regulamentul (UE) 2017/2396 din 13 decembrie 2017]. Normele și principiile de gestionare a activelor fondului sunt prevăzute în Decizia C(2016)165 a Comisiei din 21 ianuarie 2016. Activele gestionate trebuie să furnizeze suficientă lichiditate pentru a acoperi posibilele cereri de executare a garanției, urmărindu-se în același timp optimizarea nivelului de randament și de risc într-un mod care să fie compatibil cu menținerea unui grad ridicat de securitate și stabilitate.

6.3. **RISCUL VALUTAR**

Expunerea instrumentelor financiare ale UE la riscul valutar la încheierea exercițiului financiar – poziție netă

milioane EUR

	31.12.2017						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Altele	Total
Active financiare							
Active financiare disponibile pentru vânzare	*680*	*57*	*17*	*56*	*12 806*	*16*	*13 632*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*(632)*	—	—	—	*655*	—	*23*
Credite ([1])	*6*	0	—	—	*123*	*7*	*137*
Creanțe și sume recuperabile	*15*	549	*63*	*86*	*11 591*	*62*	*12 366*
Numerar și echivalente de numerar	*49*	*3 180*	*27*	*693*	*18 468*	*1 694*	*24 111*
	118	**3 787**	**107**	**835**	**43 642**	**1 779**	**50 268**

milioane EUR

	31.12.2017						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Altele	Total
Datorii financiare							
Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	—	—	—	—	—	*(2)*	*(2)*
Datorii	*(4)*	*(2)*	*(0)*	*(1)*	*(39 029)*	*(12)*	*(39 048)*
	(4)	**(2)**	**(0)**	**(1)**	**(39 029)**	**(14)**	**(39 050)**
Total	**114**	**3 785**	**107**	**834**	**4 613**	**1 765**	**11 218**

milioane EUR

	31.12.2016						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Altele	Total
Active financiare							
Active financiare disponibile pentru vânzare	*228*	58	*14*	*42*	*10 080*	*21*	*10 442*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*(49)*	—	—	—	*50*	—	*0*
Credite ([1])	*4*	0	—	—	*329*	*10*	*343*
Creanțe și sume recuperabile	*1*	593	*51*	*81*	*10 888*	*8*	*11 622*
Numerar și echivalente de numerar	*39*	*2 394*	*428*	*1 220*	*22 387*	*2 117*	*28 585*
	222	**3 045**	**493**	**1 342**	**43 734**	**2 156**	**50 993**
Datorii financiare							
Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*(100)*	—	—	—	*100*	—	*(1)*
Datorii	*(1)*	*(5)*	*(0)*	*(0)*	*(39 983)*	*(16)*	*(40 005)*
	(101)	**(5)**	**(0)**	**(0)**	**(39 883)**	**(16)**	**(40 005)**
Total	**121**	**3 040**	**493**	**1 342**	**3 851**	**2 140**	**10 987**

([1]) Cu excepția creditelor de tip „back-to-back” pentru asistență financiară.

Dacă euro s-ar aprecia cu 10 % în raport cu celelalte monede, impactul ar fi următorul:

milioane EUR

	Rezultatul economic			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	*(5)*	*(339)*	*(8)*	*(71)*
2016	*(4)*	*(272)*	*(43)*	*(118)*

milioane EUR

	Active nete			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2017	*(5)*	*(5)*	*(2)*	*(5)*
31.12.2016	*(7)*	*(5)*	*(1)*	*(4)*

Dacă euro s-ar deprecia cu 10 % în raport cu celelalte valute, impactul ar fi următorul:

milioane EUR

	Rezultatul economic			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	*6*	*414*	*10*	*87*
2016	*5*	*332*	*53*	*145*

milioane EUR

	Active nete			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2017	*7*	*6*	*2*	*6*
31.12.2016	*9*	*6*	*2*	*5*

Activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară

Majoritatea activelor financiare și a datoriilor financiare sunt în EUR, deci, în aceste cazuri, pentru UE nu există niciun risc valutar. Cu toate acestea, UE acordă, prin intermediul instrumentului financiar Euratom, credite în USD care sunt finanțate prin contractarea unor împrumuturi cu sume echivalente în USD (operațiune de tip „back-to-back”). La data bilanțului, pentru UE nu există niciun risc valutar aferent Euratom.

Trezorerie

Resursele proprii plătite de statele membre în alte monede decât EUR sunt păstrate în conturile de resurse proprii, în conformitate cu Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2016/804 al Consiliului). Acestea sunt convertite în EUR atunci când sunt necesare pentru a acoperi executarea unor plăți. Procedurile aplicate pentru gestionarea acestor fonduri sunt prevăzute în regulamentul menționat anterior. Într-un număr limitat de cazuri, aceste fonduri sunt utilizate direct pentru a se executa plăți în aceleași monede.

O serie de conturi în monede ale UE altele decât EUR, precum și în USD și CHF sunt deținute de Comisie la bănci comerciale, pentru a executa plăți denominate în aceste monede. Aceste conturi sunt alimentate în funcție de valoarea plăților care trebuie să fie executate, prin urmare soldurile lor nu constituie o expunere la riscul valutar.

Atunci când se primesc încasări diverse (altele decât resursele proprii) în alte monede decât EUR, acestea sunt transferate în conturile Comisiei în moneda respectivă, dacă sumele respective sunt necesare pentru a acoperi execuția plăților, sau sunt convertite în EUR și transferate în conturile deținute în EUR. Conturile de avans în alte monede decât EUR sunt alimentate în funcție de estimările privind plățile locale pe termen scurt care trebuie să fie efectuate în monedele respective. Soldurile acestor conturi sunt menținute la nivelul prevăzut.

Amenzi

Amenzi încasate cu titlu provizoriu (depozite și portofoliul BUFI) și garanții bancare

Întrucât toate amenzile se aplică și se încasează în EUR, nu există niciun risc valutar.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Activele financiare ale acestui fond sunt în EUR, prin urmare nu există niciun risc valutar. Operațiunile creditelor subrogate UE care rezultă din cererile de mobilizare a fondului în urma nerespectării obligațiilor de plată de către beneficiarul unui credit se efectuează în moneda lor inițială și, prin urmare, expun UE la un risc valutar. Nu există activități care să compenseze variațiile valutare (activități de acoperire a riscului – „hedging") din cauza incertitudinilor legate de calendarul de rambursare a creditelor.

Fondul de garantare al FEIS

În prezent, operațiunile fondului de garantare al FEIS se efectuează atât în EUR, cât și în USD. În decembrie 2016 s-au efectuat primele investiții în titluri de creanță cu rată fixă denominate în USD (obligațiuni ale Trezoreriei SUA), pentru a obține un randament mai bun și pentru a diversifica riscul de piață prin expunere la piața SUA. Riscul valutar este gestionat prin încheierea de contracte derivate (contracte *forward* pe cursul de schimb) care acoperă împotriva riscurilor valoarea de piață a portofoliului de investiții în USD. Limita expunerii maxime neacoperite la riscul de schimb este stabilită la 1 % din valoarea totală a portofoliului, în limita valorii de referință și a alocărilor destinate strategiei anuale. Prin urmare, creșterea sau scăderea valorii de piață a investițiilor în USD peste sau sub limita de 1 % ar declanșa o tranzacție de reechilibrare (un nou contract la termen de tip *forward* în același sens sau în sens opus), poziția acoperită împotriva riscurilor fiind ajustată sau inversată în consecință. Reajustarea acoperirii împotriva riscurilor poate fi determinată și de evoluția cursului de schimb EUR/USD.

6.4. **RISCUL DE RATĂ A DOBÂNZII**

Tabelul de mai jos prezintă senzitivitatea la rata dobânzii a activelor financiare disponibile pentru vânzare, presupunând o posibilă variație a ratei dobânzii de +/- 100 de puncte de bază (1 %).

milioane EUR

	Creșterea (+) / reducerea (-) în puncte de bază	Efectul asupra activelor nete
31.12.2017: Active financiare disponibile pentru vânzare	*+100*	*(359)*
	-100	*382*
31.12.2016: Active financiare disponibile pentru vânzare	*+100*	*(291)*
	-100	*313*

Activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară

Dată fiind natura activităților sale de luare de împrumuturi și de creditare, UE are numeroase active și pasive purtătoare de dobânzi. Cu toate acestea, riscurile de rată a dobânzii care provin din împrumuturi sunt compensate prin credite echivalente din punctul de vedere al termenelor și condițiilor („back-to-back").

Trezorerie

Trezoreria Comisiei nu contractează împrumuturi; în consecință, aceasta nu este expusă riscului de rată a dobânzii. Cu toate acestea, pentru soldurile deținute în diferite conturi bancare se calculează dobândă. De aceea, Comisia a instituit măsuri prin care să se asigure că dobânda câștigată în conturile sale bancare reflectă cu regularitate ratele dobânzii de pe piață, precum și fluctuațiile posibile ale acestora.

Conturile deschise la trezoreriile statelor membre pentru încasările din resurse proprii nu sunt purtătoare de dobândă și sunt scutite de comisioane. Conturile deținute la băncile centrale naționale pot fi remunerate la cursurile oficiale aplicate de fiecare instituție. Având în vedere că este posibil ca în prezent unele dintre remunerațiile aplicate acestor conturi să fie negative, s-au instituit proceduri de gestionare a numerarului pentru a minimiza soldurile păstrate în respectivele conturi.

În plus, conturile de resurse proprii sunt protejate împotriva oricărui impact al ratelor negative ale dobânzii în conformitate cu Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului și astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2016/804 al Consiliului.

La soldurile de la sfârșitul zilei aferente conturilor deschise la bănci comerciale se aplică zilnic o dobândă. Aceasta are la bază ratele variabile de pe piață cărora li se aplică o marjă contractuală (pozitivă sau negativă). Ratele aplicate de băncile comerciale sunt în general plafonate, prin contract, la zero. Prin urmare, nu există niciun risc de încasare de către Comisie a unor dobânzi la rate mai mici decât cele de pe piață.

Amenzi

Amenzi încasate cu titlu provizoriu (depozite și portofoliul BUFI) și garanții bancare

Amenzile încasate cu titlu provizoriu sunt investite într-un portofoliu de instrumente ale pieței monetare și de obligațiuni pe termen lung, cu o durată medie de 2,6 ani.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Bugetul provizionat în Fondul de garantare este investit într-un portofoliu de instrumente ale pieței monetare și de obligațiuni pe termen lung cu o durată medie totală a portofoliului de 2,93 ani.

Fondul de garantare al FEIS

Bugetul provizionat în fondul de garantare al FEIS este investit într-un portofoliu de instrumente ale pieței monetare și de obligațiuni pe termen lung cu o durată medie totală a portofoliului de 3,5 ani.

6.5. **RISCUL DE CREDIT**

Sumele care reprezintă expunerea UE la riscul de credit la sfârșitul perioadei de raportare sunt valorile contabile ale instrumentelor financiare, astfel cum au fost prezentate în nota **2**.

Analiza vechimii activelor financiare care nu sunt depreciate

milioane EUR

	Total	Nici restante, nici depreciate	Restante, dar nedepreciate		
			< 1 an	1-5 ani	> 5 ani
Credite	*54 981*	*54 980*	*0*	—	—
Creanțe și sume recuperabile	*12 366*	*8 905*	*2 894*	*359*	*208*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*23*	*23*	—	—	—
Total la 31.12.2017	**67 369**	**63 908**	**2 894**	**359**	**208**
Credite	*55 477*	*55 476*	*1*	—	—
Creanțe și sume recuperabile	*11 622*	*10 310*	*130*	*909*	*273*
Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit	*0*	*0*	—	—	—
Total la 31.12.2016	**67 099**	**65 786**	**131**	**909**	**273**

Creanțele și sumele recuperabile cu o vechime cuprinsă între 1 an și 5 ani includ sumele recuperabile aferente amenzilor în valoare de 278 de milioane EUR aplicate în materie de concurență (2016: 870 de milioane EUR), care sunt în mare măsură acoperite de garanții bancare, astfel încât Comisia are o expunere redusă la riscul de credit. Aceste garanții sunt furnizate de întreprinderile amendate ca o alternativă la efectuarea plăților provizorii.

Calitatea creditului activelor financiare care nu sunt nici restante, nici depreciate

milioane EUR

	31.12.2017				
	AFDV [1]	Active financiare la VJED [2]	Credite și creanțe [3]	Numerar	Total
Contrapărți cu rating de credit extern					
Categoria premium și superioară	*8 068*	*16*	*3 132*	*19 261*	*30 477*
Categoria medie superioară	*1 794*	—	*23 879*	*3 977*	*29 650*
Categoria medie inferioară	*2 186*	—	*28 041*	*463*	*30 691*
Categoria speculativă („non-investment grade")	—	—	*4 087*	*389*	*4 476*
	12 048	**16**	**59 139**	**24 090**	**95 293**
Contrapărți fără rating de credit extern					
Grupa 1	—	*6*	*4 745*	*21*	*4 772*
Grupa 2	—	—	*1*	—	*1*
	—	**6**	**4 746**	**21**	**4 773**
Total	**12 048**	**23**	**63 885**	**24 111**	**100 067**

milioane EUR

	31.12.2016				
	AFDV [1]	Active financiare la VJED [2]	Credite și creanțe [3]	Numerar	Total
Contrapărți cu rating de credit extern					
Categoria premium și superioară	*6 451*	—	*3 386*	*21 990*	*31 828*
Categoria medie superioară	*1 412*	—	*23 826*	*5 325*	*30 563*
Categoria medie inferioară	*1 056*	—	*4 532*	*492*	*6 081*
Categoria speculativă („non-investment grade")	—	—	*27 724*	*744*	*28 468*
	8 920	—	**59 469**	**28 552**	**96 941**
Contrapărți fără rating de credit extern					
Grupa 1	—	*0*	*6 238*	*33*	*6 272*

milioane EUR

	31.12.2016				
	AFDV ([1])	Active financiare la VJED ([2])	Credite și creanțe ([3])	Numerar	Total
Grupa 2	—	—	*79*	—	*79*
	—	**0**	**6 317**	**33**	**6 351**
Total	**8 920**	**0**	**65 786**	**28 585**	**103 292**

([1]) Active financiare disponibile pentru vânzare (cu excepția instrumentelor de capital și a Fondului unitar)
([2]) Active financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit
([3]) Creditele și creanțele includ sumele recuperabile.

În tabelul de mai sus nu sunt incluse activele financiare disponibile pentru vânzare sub formă de instrumente de capitaluri proprii fără rating de credit extern. Cele patru categorii de risc menționate mai sus au la bază, în principiu, categoriile de rating ale agențiilor de rating extern, corespondența fiind următoarea:

— categoria premium și superioară: Moody P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- și echivalentă;

— categoria medie superioară: Moody P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A- și echivalentă;

— categoria medie inferioară: Moody P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-; Fitch F-3, BBBB+ – BBB- și echivalentă;

— categoria speculativă („non-investment grade"): Moody în afara categoriei premium, Ba1 – C; S&P B, C, BB+ – D; Fitch B, C, BB+ – D și echivalentă.

UE recurge la aceste categorii ale agențiilor de rating extern drept punct de referință în special pentru instrumentele financiare și băncile comerciale, dar, după ce analizează cazurile individuale, poate să păstreze sumele în una dintre categoriile de risc menționate anterior chiar dacă una sau mai multe dintre agențiile de rating menționate mai sus ar retrograda ratingul contrapărții corespunzătoare. Contrapărțile fără rating de credit din grupa 1 se referă la debitori care în trecut și-au respectat obligațiile de plată, iar grupa 2 se referă la debitori care în trecut nu și-au respectat obligațiile de plată.

Sumele incluse mai sus în coloana „Credite și creanțe" încadrate în categoria speculativă („noninvestment grade") se referă în principal la creditele cu titlu de sprijin financiar acordate de Comisie statelor membre care se confruntă cu dificultăți financiare și la sumele recuperabile de la anumite state membre pe baza dispozițiilor Regulamentului privind resursele proprii sau ale altui temei juridic. Suma din coloana „Numerar" se referă la conturile bancare aferente resurselor proprii deschise la trezorerie sau la băncile centrale ale statelor membre pentru păstrarea contribuțiilor cu titlul de resurse proprii, astfel cum se prevede în regulamentul menționat anterior. Comisia poate să efectueze retrageri din aceste conturi numai pentru a acoperi necesarul de numerar rezultat din execuția bugetului.

Activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară

Expunerea la riscul de credit este gestionată în primul rând prin obținerea de garanții de țară în cazul Euratom, apoi prin Fondul de garantare pentru acțiuni externe (AMF și Euratom) și apoi prin posibilitatea de a retrage fondurile necesare din conturile de resurse proprii ale Comisiei deschise în statele membre și, în ultimul rând, prin bugetul UE.

Legislația privind resursele proprii stabilește plafonul de plăți din resurse proprii la 1,20 % din VNB-ul statelor membre, iar în 2016 a fost utilizat efectiv un procent de 0,76 % pentru a se acoperi creditele de plată. Acest lucru înseamnă că la 31 decembrie 2017 a existat o marjă disponibilă de 0,44 % pentru acoperirea respectivelor garanții. În acest scop, UE are dreptul de a solicita tuturor statelor membre să asigure respectarea obligației legale a UE față de creditorii săi.

Trezorerie

Majoritatea resurselor de trezorerie ale Comisiei sunt păstrate, în conformitate cu Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2016/804 al Consiliului) privind resursele proprii, în conturile deschise de statele membre pentru plata propriilor contribuții (resurse proprii). Toate aceste conturi sunt deschise la trezoreriile statelor membre sau la băncile centrale naționale. Pentru Comisie, aceste instituții prezintă cele mai reduse riscuri de creditare (sau de contraparte), deoarece expunerea este față de statele membre ale UE. În ceea ce privește partea de resurse de trezorerie ale Comisiei depozitată la bănci comerciale pentru a acoperi execuția plăților, alimentarea acestor conturi se efectuează conform principiului „la momentul oportun” și este administrată în mod automat de sistemul trezoreriei de gestionare a numerarului. În fiecare cont se mențin niveluri minime de numerar, care iau în considerare valoarea medie a plăților zilnice executate din acesta. În consecință, sumele deținute la sfârșitul zilei în aceste conturi rămân în mod constant la niveluri scăzute (în general, în medie, mai puțin de 80 de milioane EUR, distribuite în 21 de conturi), ceea ce asigură caracterul limitat al expunerii la risc a Comisiei. Aceste sume ar trebui să fie analizate avându-se în vedere soldurile globale zilnice de trezorerie care au fluctuat în 2017 între 4 miliarde EUR și 40 de miliarde EUR, precum și suma globală a plăților efectuate în 2017 din conturile Comisiei, care a fost de peste 134 de miliarde EUR.

În plus, se aplică orientări specifice privind selecția băncilor comerciale, pentru a minimiza și mai mult riscul de contraparte la care este expusă Comisia:

— Toate băncile comerciale sunt selectate printr-o procedură de ofertare. Ratingul de credit minim pe termen scurt solicitat în vederea admiterii la procedurile de licitație este Moody's P-1 sau un rating echivalent. În circumstanțe specifice și justificate în mod corespunzător, se poate accepta un nivel mai scăzut.

— Ratingurile de credit ale băncilor comerciale la care Comisia are conturi sunt monitorizate zilnic.

— În delegațiile din afara UE, conturile de avans sunt deschise la bănci locale selectate printr-o procedură de licitație simplificată. Cerințele de rating depind de situația locală și pot să difere în mod semnificativ de la o țară la alta. Pentru a se limita expunerea la risc, soldurile acestor conturi sunt menținute la nivelurile cele mai scăzute posibil (ținându-se seama de nevoile operaționale); acestea sunt alimentate cu regularitate, iar plafoanele aplicate sunt analizate anual.

Amenzi

Amenzi încasate cu titlu provizoriu: depozite

Băncile care dețin depozite pentru amenzile încasate cu titlu provizoriu înainte de 2010 sunt selectate printr-o procedură de licitație, în conformitate cu politica de gestionare a riscurilor care definește cerințele privind ratingul de credit și valoarea fondurilor care ar putea fi plasate proporțional cu fondurile proprii ale fiecărei contrapărți.

Pentru băncile comerciale care au fost selectate în mod expres pentru depunerea amenzilor încasate cu titlu provizoriu, este necesar, ca regulă generală, cel puțin un rating A pe termen lung (S&P sau echivalent) și cel puțin un rating A-1 pe termen scurt (S&P sau echivalent). Se aplică măsuri specifice în cazul în care ratingul băncilor din acest grup este retrogradat. În plus, suma depusă în fiecare bancă este limitată la un anumit procent din fondurile sale proprii, care variază în funcție de nivelul de rating al fiecărei instituții. La calcularea acestor limite se ia în considerare și cuantumul garanțiilor restante emise Comisiei de către aceeași instituție. Conformitatea depozitelor restante cu cerințele politicii aplicabile este analizată cu regularitate.

Amenzi încasate cu titlu provizoriu: portofoliul BUFI

În ceea ce privește investițiile în datorii suverane efectuate din amenzi încasate cu titlu provizoriu începând cu 2010, Comisia este expusă riscului de credit. Nivelul cel mai ridicat al expunerii este față de Franța, care reprezintă 26 % din portofoliu. Cele cinci țări cu cele mai mari expuneri (Franța, Italia, Spania, Germania și Belgia) reprezintă împreună 72 % din portofoliul de investiții. Ratingul de credit mediu ponderat al portofoliului este A- (S&P sau echivalent).

Garanții financiare

Politica de gestionare a riscurilor aplicată pentru acceptarea acestor garanții îi asigură Comisiei o calitate ridicată a creditului. Conformitatea garanțiilor restante cu cerințele politicii aplicabile este analizată cu regularitate.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Orientările în materie de gestionare a activelor care au fost convenite și/sau strategia de investiții privind portofoliul de trezorerie definesc anumite limite și restricții pentru a limita expunerea portofoliului la riscul de credit. Printre aceste limite și restricții se numără criteriile de eligibilitate, limitele de credit absolute în termeni nominali în funcție de categoria emitentului, limitele de concentrare relative în funcție de categoria emitentului și limitele de concentrare pentru fiecare emitere. Toate investițiile au cel puțin categoria de rating „investment grade”.

Fondul de garantare al FEIS

Orientările în materie de gestionare a activelor și strategiile privind riscurile și investițiile definesc anumite limite și restricții pentru a limita expunerea portofoliului la riscul de credit, care este în general limitat la categoria de rating „investment grade". Ratingul de credit mediu ponderat al portofoliului este A- (S&P sau echivalent).

Banca Reglementelor Internaționale (BRI) este contraparte unică pentru toate contractele la termen de tip *forward* în valută în curs la 31 decembrie 2017. La această dată nu erau instituite instrumente de îmbunătățire a calității creditului, cum ar fi garanții reale, acorduri de compensare sau garanții. Expunerea maximă la riscul de credit pentru instrumentele financiare derivate pe cursul de schimb care au o valoare justă pozitivă la sfârșitul perioadei de raportare este egală cu valoarea contabilă din bilanț.

6.6. **RISCUL DE LICHIDITATE**

Analiza scadenței datoriilor financiare în funcție de scadența contractuală reziduală

milioane EUR

	< 1 an	1-5 ani	> 5 ani	Total
Împrumuturi	*(6 700)*	*(14 862)*	*(33 279)*	*(54 841)*
Datorii	*(39 048)*	—	—	*(39 048)*
Altele	*(150)*	*(665)*	*(1 255)*	*(2 070)*
Total la 31.12.2017	**(45 898)**	**(15 527)**	**(34 534)**	**(95 959)**
Împrumuturi	*(2 094)*	*(18 084)*	*(34 950)*	*(55 128)*
Datorii	*(40 005)*	—	—	*(40 005)*
Altele	*(189)*	*(637)*	*(1 397)*	*(2 222)*
Total la 31.12.2016	**(42 288)**	**(18 721)**	**(36 346)**	**(97 355)**

Datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit

milioane EUR

	< 1 an	1-5 ani	> 5 ani	Total
Segmentul corespunzător sumelor de plată al instrumentului financiar derivat	*(634)*	*(2)*	—	*(635)*
Segmentul corespunzător sumelor de încasat al instrumentului financiar derivat	*638*	—	—	*638*
Fluxuri de numerar nete la 31.12.2017	**5**	**(2)**	**—**	**3**
Segmentul corespunzător sumelor de plată al instrumentului financiar derivat	*(150)*	—	—	*(150)*
Segmentul corespunzător sumelor de încasat al instrumentului financiar derivat	*149*	—	—	*149*
Fluxuri de numerar nete la 31.12.2016	**(1)**	**—**	**—**	**(1)**

Activitățile de luare de împrumuturi și de creditare pentru asistență financiară

Riscul de lichiditate care provine din împrumuturi este compensat, în general, prin credite echivalente în ceea ce privește termenii și condițiile (operațiuni de tip „back–to-back"). În cazul AMF și Euratom, Fondul de garantare pentru acțiuni externe servește drept rezervă de lichiditate (sau plasă de siguranță) în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată de către debitori și al întârzierii plăților debitorilor. În cazul BDP, Regulamentul (CE) nr. 431/2009 al Consiliului prevede o procedură care acordă suficient timp pentru mobilizarea de fonduri prin intermediul conturilor de resurse proprii ale Comisiei deschise în statele membre. Pentru MESF, Regulamentul nr. 407/2010 al Consiliului prevede o procedură similară.

Trezorerie

Principiile bugetare ale UE asigură faptul că resursele de numerar globale pentru un exercițiu financiar dat sunt întotdeauna suficiente pentru executarea tuturor plăților. De fapt, contribuțiile totale ale statelor membre sunt egale cu cuantumul creditelor de plată pentru exercițiul bugetar. Cu toate acestea, contribuțiile statelor membre sunt primite în douăsprezece tranșe lunare pe parcursul exercițiului financiar, în timp ce pentru plăți există o anumită periodicitate. În plus, în conformitate cu Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului (privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii disponibile, modificat prin Regulamentul 2016/804 al Consiliului), contribuțiile statelor membre privind bugetele (rectificative) aprobate după data de 16 dintr-o anumită lună (N) devin disponibile numai din luna N+2, în timp ce creditele de plată corespunzătoare sunt disponibile imediat. Pentru a se asigura faptul că resursele de trezorerie disponibile sunt întotdeauna suficiente pentru a acoperi plățile care trebuie să fie executate într-o anumită lună, s-au instituit proceduri privind previzionarea periodică a numerarului și, dacă este necesar, se pot solicita în avans resurse proprii sau finanțări suplimentare din partea statelor membre, în anumite limite și în anumite condiții. Periodicitatea cheltuielilor și restricțiile bugetare globale din ultimii ani au dus la necesitatea sporirii nivelului de monitorizare a ritmului de efectuare a plăților în cursul exercițiului financiar. În plus față de cele de mai sus, în contextul operațiunilor zilnice de trezorerie ale Comisiei, instrumentele automate de gestionare a numerarului asigură faptul că zilnic sunt disponibile lichidități suficiente în fiecare din conturile bancare ale Comisiei.

Amenzi

Amenzi încasate cu titlu provizoriu: portofoliul BUFI

Fondul este gestionat în conformitate cu principiul potrivit căruia activele au un grad suficient de lichiditate și mobilizare în raport cu angajamentele relevante. Portofoliul este format în cea mai mare parte din titluri de valoare foarte lichide care pot fi vândute pentru a face față ieșirilor de numerar neprevăzute. În plus, procentul depozitelor și al titlurilor de valoare care ajung la scadență în termen de 1 an și al obligațiunilor cu rată variabilă a dobânzii este de 38 %.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe

Fondul este gestionat în conformitate cu principiul potrivit căruia activele au un grad suficient de lichiditate și mobilizare în raport cu angajamentele relevante. Fondul trebuie să mențină o sumă minimă de 100 de milioane EUR într-un portofoliu pe termen scurt cu o scadență mai mică de douăsprezece luni, care trebuie să fie investit în instrumente monetare. La 31 decembrie 2017, aceste investiții, inclusiv numerarul, s-au ridicat la 244 de milioane EUR. Mai mult, cel puțin 20 % din valoarea nominală a fondului constă în instrumente monetare, obligațiuni cu rată fixă cu scadență de cel mult un an și obligațiuni cu rată variabilă. La 31 decembrie 2017, această proporție era de 23 %.

Fondul de garantare al FEIS

Fondul de garantare este gestionat în conformitate cu principiul potrivit căruia activele au un grad suficient de lichiditate și mobilizare în raport cu angajamentele relevante. Portofoliul este format din active foarte lichide care pot fi vândute pentru a face față ieșirilor de numerar neprevăzute, inclusiv cele mai lichide titluri de valoare denominate în USD, și anume obligațiunile Trezoreriei SUA, care reprezentau 16 % din totalul portofoliului de investiții la data de raportare.

Decontarea contractelor derivate se face la valoarea brută a acestora și se bazează pe scadența lor contractuală. Obligațiile sunt onorate prin vânzarea de active denominate în USD și/sau printr-o tranzacție swap, ceea ce poate duce la o ieșire de numerar ca urmare a diferențelor de curs valutar.

Nu este necesară gestionarea lichidităților în ceea ce privește cerințele privind garanțiile reale/cerințele de marjă întrucât actuala contraparte care asigură acoperirea împotriva riscurilor acceptă să lucreze cu Comisia fără să formuleze nicio cerință privind apelurile de garanție/în marjă.

Alte instrumente financiare – opțiune pe cursul de schimb

În exercițiul financiar care s-a încheiat la 31 decembrie 2017, UE a încheiat un contract derivat (opțiune pe cursul de schimb) care acoperă devalorizarea monedei străine aferente creditelor acordate de instituții financiare (a se vedea nota **2.11.2**). În ceea ce privește celelalte instrumente financiare finanțate din bugetul UE, suma pentru care UE este răspunzătoare în cadrul acestei opțiuni nu poate să depășească suma angajată, ceea ce reduce riscul de lichiditate.

7. INFORMAȚII PRIVIND PĂRȚILE AFILIATE

7.1. **PĂRȚILE AFILIATE**

Părțile afiliate ale UE sunt entitățile consolidate ale UE, entitățile asociate și personalul-cheie din conducerea acestor entități. Tranzacțiile dintre aceste entități se efectuează în cadrul operațiunilor obișnuite ale UE și, de aceea, în conformitate cu normele contabile ale UE, respectivele tranzacții nu fac obiectul unor cerințe specifice de informare.

7.2. **DREPTURILE LA PLATĂ ALE PERSONALULUI-CHEIE DIN CONDUCERE**

În vederea prezentării informațiilor privind tranzacțiile cu părți afiliate referitoare la personalul-cheie din conducerea UE, persoanele vizate sunt clasificate în cinci categorii:

Categoria 1: președintele Consiliului European, președintele Comisiei și președintele Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Categoria 2: vicepreședintele Comisiei și Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate și ceilalți vicepreședinți ai Comisiei.

Categoria 3: secretarul General al Consiliului, membrii Comisiei, judecătorii și avocații generali ai Curții de Justiție a Uniunii Europene, președintele și membrii Tribunalului, președintele și membrii Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene, Ombudsmanul și șeful Autorității Europene pentru Protecția Datelor.

Categoria 4: președintele și membrii Curții de Conturi Europene.

Categoria 5: funcționarii publici cu cel mai mare grad din instituții și agenții.

Mai jos este prezentată o sinteză a drepturilor la plată ale acestora. Informații suplimentare sunt disponibile în Statutul funcționarilor, documentul oficial care prevede drepturile și obligațiile tuturor funcționarilor UE. Statutul funcționarilor este publicat pe site-ul web Europa. Personalul-cheie din conducere nu primește credite preferențiale din partea UE.

DREPTURI FINANCIARE ALE PERSONALULUI-CHEIE DIN CONDUCERE

EUR

Drepturi la plată (pentru fiecare salariat)	Categoria 1	Categoria 2	Categoria 3	Categoria 4	Categoria 5
Salariu de bază (lunar)	*27 436,90*	*24 852,26 - 25 846,36*	*19 881,81 - 22 367,04*	*21 472,36 - 22 864,09*	*12 641,93 - 19 881,81*
Alocație pentru locuință/indemnizație de expatriere	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0-4 % - 16 %*
Indemnizații familiale:					
Locuință (% din salariu)	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55
Copil aflat în întreținere	403,25	403,25	403,25	403,25	403,25
Alocație preșcolară	98,51	98,51	98,51	98,51	98,51
Educație sau	273,6	273,6	273,6	273,6	273,6
Educație în afara locului de muncă	547,2	547,2	547,2	547,2	547,2
Alocație pentru judecătorii președinți de complete	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*	*627,76*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*
Alocație de reprezentare	*1 486,84*	*955,58*	*627,76*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*
Cheltuieli anuale cu deplasările	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*
Transferuri către statele membre:					
Alocație școlară ([1])	Da	Da	Da	Da	Da
% din salariu ([1])	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% din salariu fără cc	maximum 25 %	maximum 25 %	maximum 25 %	maximum 25 %	maximum 25 %
Cheltuieli de reprezentare	*Rambursat*	*Rambursat*	*Rambursat*	*Nu se aplică.*	*Nu se aplică.*
Preluarea funcției:					
Cheltuieli de instalare	54 873,80	48 969,98-50 928,78	39 763,62-44 734,07	42 944,71-45 728,19	Rambursat
Cheltuieli familiale de călătorie	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat
Cheltuieli de mutare	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat

EUR

Drepturi la plată (pentru fiecare salariat)	Categoria 1	Categoria 2	Categoria 3	Categoria 4	Categoria 5
Plecarea din funcție:					
Cheltuieli de reinstalare	27 436,90	24 852,26 - 25 846,36	19 881,81 - 22 367,04	21 472,36 - 22 864,09	Rambursat
Cheltuieli familiale de călătorie	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat
Cheltuieli de mutare	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat	Rambursat
Tranziție (% din salariu) ([2])	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	Nu se aplică.
Asigurare de sănătate	Acoperită	Acoperită	Acoperită	Acoperită	Acoperită
Pensie (% din salariu înainte de impozitare)	*Maximum 70 %*	*Maximum 70 %*	*Maximum 70 %*	*Maximum 70 %*	*Maximum 70 %*
Deduceri:					
Impozit pe salariu	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Asigurare de sănătate (% din salariu)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Taxe speciale pe salariu	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Deducere pensie	Nu se aplică.	Nu se aplică.	Nu se aplică.	Nu se aplică.	9,8 %
Număr de persoane la încheierea exercițiului financiar	**3**	**6**	**93**	**28**	**112**

([1]) S-a aplicat un coeficient corector („cc”).
([2]) Se plătește în primii 3 ani după plecarea din funcție.

8. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

La data semnării acestor conturi, nu au fost constatate de către contabilul Comisiei și nici nu i-au fost raportate probleme semnificative care să necesite o prezentare separată în prezenta secțiune. Așa cum s-a explicat la nota **4.1.1**, Acordul FEIS a fost modificat în martie 2018, ca urmare a modificării Regulamentului (UE) 2017/2396.

Conturile și notele aferente au fost pregătite pe baza celor mai recente informații disponibile și acest lucru se reflectă în informațiile prezentate.

9. **PERIMETRUL DE CONSOLIDARE**

A. **ENTITĂȚI CONTROLATE (52)**

1. **Instituții și organisme consultative (11)**

Parlamentul European

Consiliul European

Comisia Europeană

Curtea de Conturi Europeană

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Serviciul European de Acțiune Externă

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Comitetul Economic și Social European

Ombudsmanul European

Comitetul Regiunilor

Consiliul Uniunii Europene

2. **Agențiile UE (39)**

2.1. ***Agenții executive (6)***

Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură

Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente

Agenția Executivă pentru Cercetare

Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii

Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele

Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare

2.2. ***Agenții descentralizate (33)***

Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă

Agenția Europeană pentru Medicamente

Autoritatea Europeană de Supraveghere a GNSS

Agenția Europeană pentru Produse Chimice

Fusion for Energy (întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune)

Eurojust

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor

Agenția Europeană de Mediu

Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale

Agenția Europeană pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei

Autoritatea Bancară Europeană

Biroul European de Sprijin pentru Azil

Oficiul Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice

Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex)

eu-LISA (Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă, în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție)

Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară

Agenția Europeană a Căilor Ferate

Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante

Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală

Oficiul European de Poliție (EUROPOL)

Agenția Europeană de Siguranță a Aviației

Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor

Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene

Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale

Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene

Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe

Fundația Europeană de Formare

Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă

Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL)

3. **Alte entități controlate (2)**

Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (în lichidare)

Institutul European de Inovare și Tehnologie.

B. **ENTITĂȚI ASOCIATE (1)**

Fondul european de investiții

ENTITĂȚI MINORE

Entitățile enumerate mai jos nu au fost consolidate prin metoda punerii în echivalență în situațiile financiare consolidate ale UE pe 2017 deoarece nu sunt semnificative:

Întreprinderea comună pentru bioindustrii

Întreprinderea comună pentru bioindustrii este un parteneriat public-privat (PPP) între UE și Consorțiul bioindustriilor. Obiectivul întreprinderii comune pentru bioindustrii este de a valorifica potențialul bioeconomic european, prin transformarea reziduurilor și a deșeurilor biologice în produse de uz zilnic mai ecologice prin intermediul tehnologiilor inovatoare și al biorafinăriilor, care reprezintă piatra de temelie a bioeconomiei.

Întreprinderea comună „Clean Sky”

„Clean Sky” este cel mai amplu program de cercetare european care dezvoltă o tehnologie de vârf inovatoare ce vizează reducerea emisiilor de CO_2, a emisiilor de gaze și a nivelurilor de zgomot produse de aeronave. Finanțat din programul Orizont 2020 al UE, „Clean Sky” contribuie la consolidarea colaborării în cadrul industriei aviatice europene, precum și la consolidarea poziției de lider a acestei industrii și a competitivității sale la nivel mondial.

Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare (IMI)

IMI este cea mai amplă inițiativă de tip public-privat din Europa, care vizează accelerarea dezvoltării unor medicamente mai bune și mai sigure pentru pacienți. IMI este o întreprindere comună din care fac parte Uniunea Europeană și o asociație a industriei farmaceutice.

Întreprinderea comună „Componente și sisteme electronice pentru o poziție de lider a Europei” (ECSEL) (fuziune a fostelor întreprinderi comune ARTEMIS și ENIAC)

ECSEL este un parteneriat public-privat în domeniul componentelor și sistemelor electronice care face legătura între cercetare și exploatare, aliniază strategiile pentru sporirea investițiilor de la nivel european și național și creează un ecosistem avansat.

Întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen” (FCH)

FCH este un parteneriat public-privat care sprijină activitățile de cercetare, activitățile de dezvoltare tehnologică și activitățile demonstrative din domeniul tehnologiilor bazate pe pile de combustie și hidrogen în Europa. Obiectivul FCH este de a accelera introducerea pe piață a acestor tehnologii, exploatând potențialul lor în calitate de instrument care contribuie la realizarea unui sistem energetic cu emisii scăzute de CO_2.

Întreprinderea comună „Programul de cercetare privind managementul traficului aerian în cerul unic european” (SESAR)

SESAR este un parteneriat public-privat responsabil de modernizarea sistemului european de management al traficului aerian prin coordonarea și concentrarea tuturor eforturilor de cercetare și inovare aferente managementului traficului aerian în UE.

Întreprinderea comună „Shift2Rail”

„Shift2Rail” este prima inițiativă europeană tehnologică comună în domeniul feroviar al cărei obiectiv este de a desfășura activități de cercetare și de inovare cu un scop precis și de a identifica soluții orientate către piață prin accelerarea integrării tehnologiilor noi și avansate în soluțiile inovatoare de produse feroviare.

Conturile anuale ale entităților menționate mai sus sunt publicate pe site-urile lor web.

SITUAȚIA FINANCIARĂ: DISCUȚIE ȘI ANALIZĂ

EXERCIȚIUL FINANCIAR 2017 ([1])

CUPRINS

Pagina

1. SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ALE UE: SITUAȚIA FINANCIARĂ 2017 93
   1.1. VENITURI 93
   1.2. CHELTUIELI 93
   1.3. ACTIVE 94
   1.4. PASIVE 102
2. PROTECȚIA BUGETULUI UE 103
3. GESTIONAREA RISCURILOR ȘI A INCERTITUDINILOR LEGATE DE EXECUȚIA BUGETULUI UE 105
   3.1. MEDIUL MACROECONOMIC 105
   3.2. DATORIILE BUGETARE CONTINGENTE AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE 106
   3.3. DATORIILE CONTINGENTE AFERENTE GARANȚIILOR BUGETARE 107
   3.4. IMPULS PENTRU LOCURI DE MUNCĂ, CREȘTERE ȘI INVESTIȚII 107
   3.5. REZERVA PENTRU INSTALAȚIILE NOU-INTRATE (NER) 300 108

([1]) Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, anumite date financiare din tabelele de mai jos pot părea că nu corespund sumei totale.

Obiectivul documentului „Situația financiară: discuție și analiză” este de a-i ajuta pe cititori să înțeleagă poziția financiară, performanța financiară și fluxurile de numerar prezentate în situațiile financiare consolidate ale UE. Informațiile furnizate în prezenta situație nu au fost auditate.

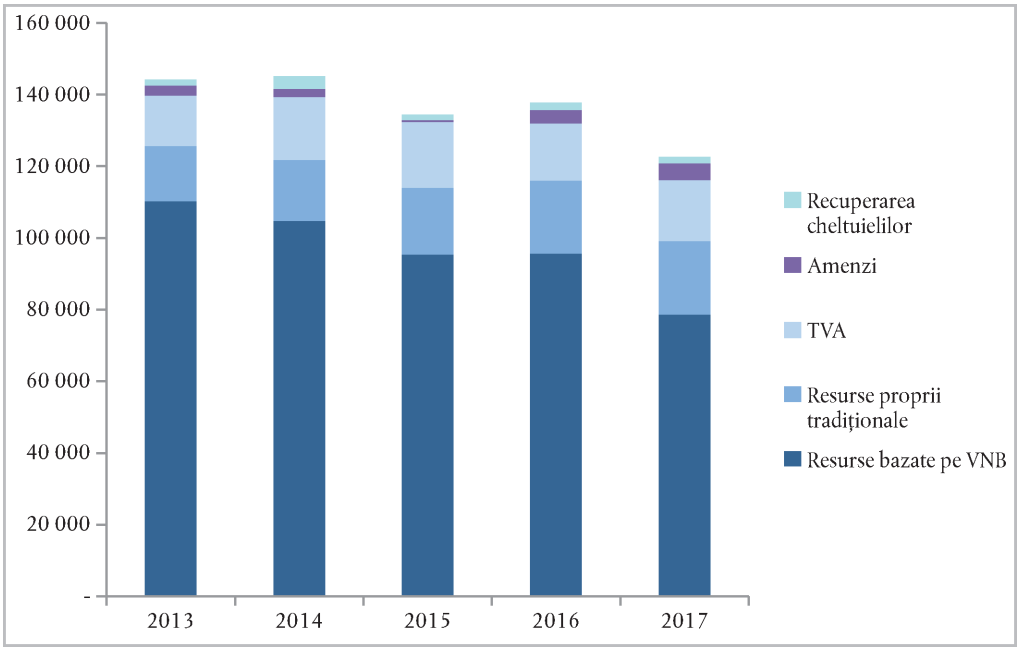
1. SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ALE UE: SITUAȚIA FINANCIARĂ 2017

1.1. **VENITURI**

Veniturile consolidate ale UE cuprind sumele aferente tranzacțiilor de schimb și altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, acestea din urmă fiind cele mai importante.

Tabelul de mai jos oferă o imagine de ansamblu a principalelor categorii de alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb.

Tendința pe cinci ani a veniturilor din principalele alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb (în milioane EUR)

În 2017, veniturile consolidate au scăzut cu 7 %, și anume 136,2 miliarde EUR, în comparație cu exercițiul financiar anterior. Această scădere are, în principal, următoarele cauze:

— o reducere de 17 miliarde EUR, sau 18 %, a resurselor bazate pe VNB în comparație cu exercițiul financiar anterior. Acest efect poate fi observat în tabelul de mai sus și este, în principal, rezultatul reducerii creditelor de plată pentru bugetul 2017. Resursa bazată pe VNB este utilizată pentru a finanța partea din buget care nu este acoperită de nicio altă sursă de venit. La aceasta se adăugă faptul că

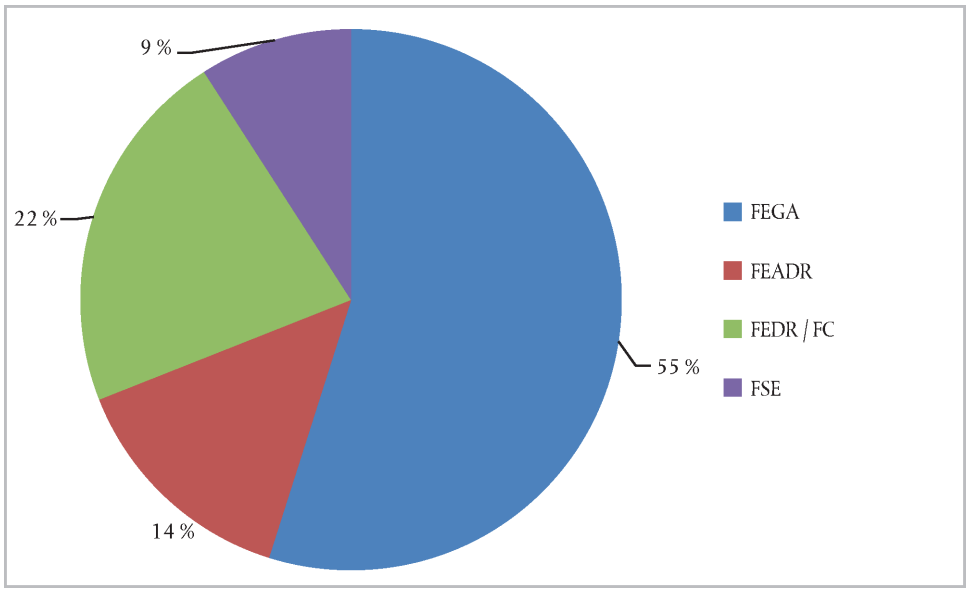
— reducerea evidențiată mai sus a fost parțial compensată de „alte venituri” pentru alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb care includ impactul excedentului bugetar din 2016, prezentat în cadrul liniei bugetare de ajustare, în valoare de 6,4 miliarde EUR. Acest excedent bugetar a fost generat în mare parte de subexecuția programelor în 2016, așa cum s-a explicat în nota 2.2 din raportul privind execuția bugetară din 2016. Acesta este un mecanism care rambursează în mod indirect statele membre, deoarece deduce cuantumul resurselor proprii aferente următorului exercițiu financiar (în acest caz, cuantumul a fost redus pentru exercițiul financiar 2017), și, din acest motiv, excedentul bugetar este recunoscut ca venit.

1.2. **CHELTUIELI**

Principala componentă a cheltuielilor recunoscute în situațiile financiare consolidate sunt plăți de transfer în cadrul gestiunii partajate, care includ următoarele fonduri: (i) Fondul european de garantare agricolă (FEGA); (ii) FEADR și alte instrumente de dezvoltare rurală; (iii) FEDR și FC și (iv) Fondul social european (FSE).

Aceste fonduri au reprezentat aproape 63 % din totalul cheltuielilor aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2017 – defalcarea este prezentată în graficul de mai jos.

Ponderea relativă a principalelor cheltuieli efectuate de statele membre pentru exercițiul financiar 2017

Cheltuielile efectuate în cadrul gestiunii directe reprezintă execuția bugetară de către Comisie, de către agențiile executive și de către fondurile fiduciare. În cadrul gestiunii indirecte, bugetul este executat de către agențiile UE, organismele UE, țări terțe, organizații internaționale și alte entități.

La nivel global, cheltuielile efectuate în cadrul gestiunii directe și indirecte au reprezentat aproximativ 19 % din totalul cheltuielilor (24 de miliarde EUR) și au rămas stabile în comparație cu exercițiul financiar anterior.

UE recunoaște ca cheltuieli viitoarele obligații de plată chiar dacă acestea nu sunt încă înscrise în contabilitatea bugetară bazată pe numerar. Sumele importante sunt înscrise ca datorii și cheltuieli înregistrate în avans pentru agricultură și dezvoltare rurală, precum și ca datorii pentru pensiile și beneficiile angajaților aferente drepturilor de pensie dobândite de către comisari, deputați în Parlamentul European și membrii personalului.

Cuantumul cheltuielilor consolidate a scăzut cu 11 %, ajungând la 128,1 miliarde EUR, în comparație cu 2016, în principal ca urmare a următoarele efecte:

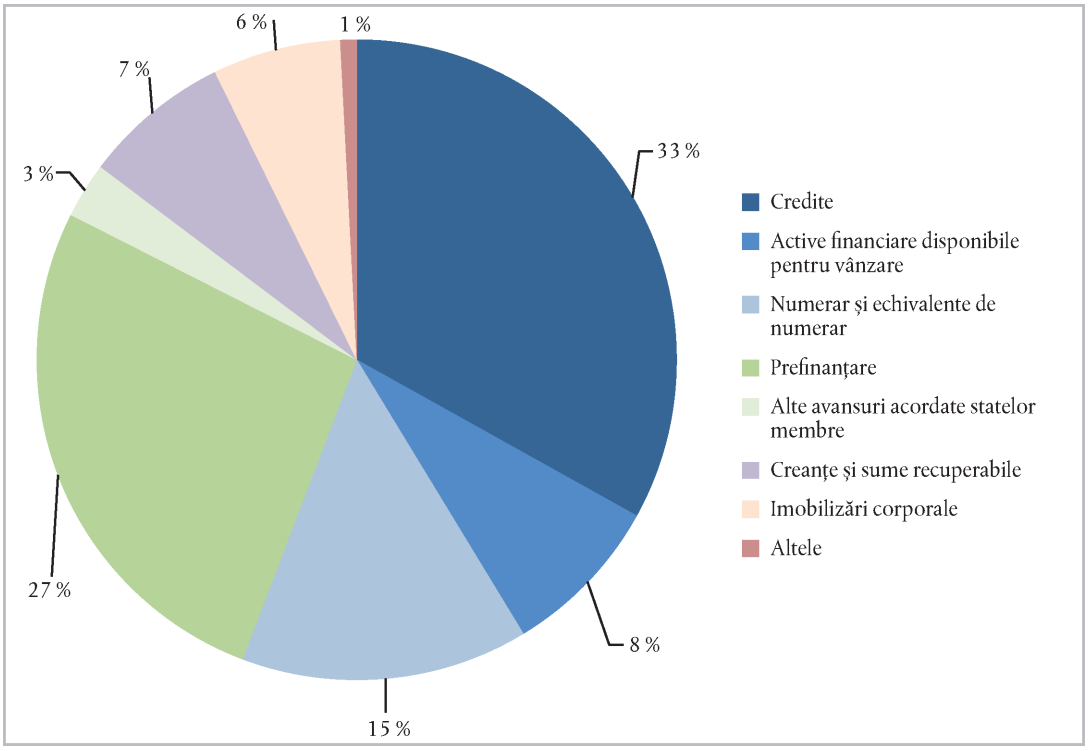
— cheltuielile efectuate în cadrul FEDR și FC au scăzut cu circa 50 %, sau cu 17,4 miliarde EUR, ca urmare a reducerii cheltuielilor suportate în legătură cu perioada de programare anterioară (2007-2013), și

— din același motiv, cheltuielile efectuate în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și al altor instrumente de dezvoltare rurală au scăzut, de asemenea, cu 1,2 miliarde EUR.

1.3. **ACTIVE**

Cele mai semnificative elemente din activul bilanțier sunt activele financiare (credite, active financiare disponibile pentru vânzare și numerar) și prefinanțările, care reprezintă circa 85 % din activele UE.

Componența activelor consolidate ale UE

La 31 decembrie 2017, valoarea totală a activelor era de 166,2 miliarde EUR, ceea ce reflectă o creștere de aproximativ 2 %. Principalele modificări au fost următoarele:

— o creștere de 3,6 miliarde EUR a prefinanțării rezultate din creșteri mici în majoritatea domeniilor de politică;

— o creștere de 2,5 miliarde EUR a instrumentelor financiare referitoare la dotarea fondului de garantare pentru operațiunile FEIS. Acest fond a fost instituit pentru a furniza o rezervă de lichiditate în caz de pierderi potențiale suportate de BEI în ceea ce privește operațiunile sale de finanțare și de investiții eligibile pentru garanția UE în cadrul FEIS în temeiul Acordului FEIS. Acesta va fi alimentat progresiv și va ajunge treptat la 9,1 miliarde EUR, pentru a acoperi 35 % din totalul obligațiilor viitoare aferente garanției FEIS a UE; și

— o creștere de 0,7 miliarde EUR a imobilizărilor corporale care vizează dezvoltarea în continuare a activelor spațiale (Galileo și Copernicus).

În general, instituțiile și organismele UE depun eforturi pentru a menține la un nivel scăzut sumele deținute sub formă de numerar și echivalente de numerar. Soldul de trezorerie de 24,1 miliarde EUR la încheierea exercițiului financiar este mai mic decât în 2016 și este alcătuit din următoarele elemente principale:

— resurse proprii; soldul la încheierea exercițiului financiar include o sumă netă totală de 8,9 miliarde EUR, care urmează să fie returnată statelor membre la începutul lui 2018, ca urmare a bugetelor rectificative adoptate la sfârșitul lui 2017;

— amenzile aplicate de Comisie pentru încălcarea normelor în materie de concurență, în valoare de 0,5 miliarde EUR, încasate definitiv la sfârșitul lui 2017, fac parte, de asemenea, din soldul de trezorerie de la încheierea exercițiului financiar; și

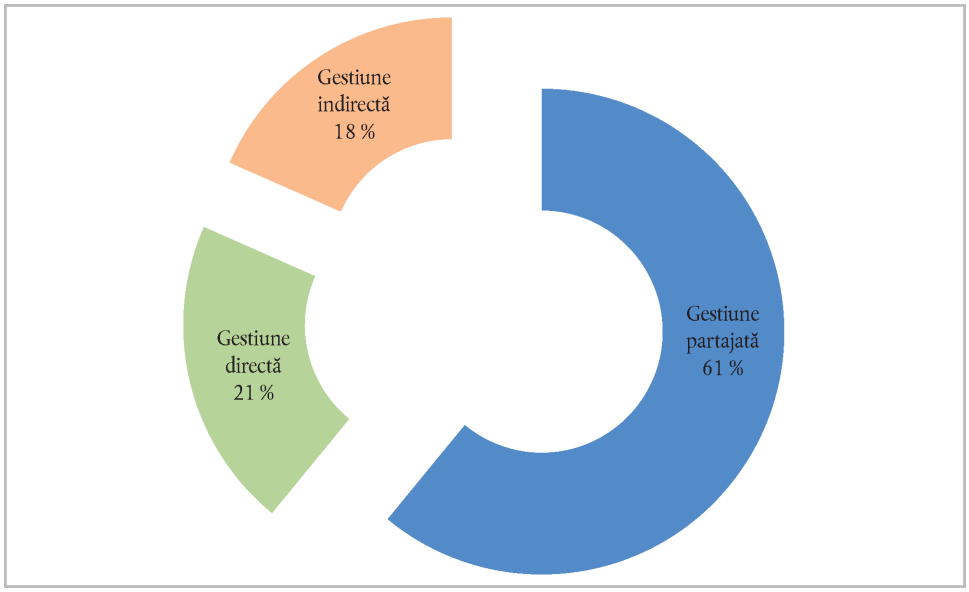
— soldul de trezorerie include, de asemenea, veniturile alocate și creditele de plată, în valoare de 8,4 miliarde EUR.

Prefinanțare

Trebuie precizat faptul că nivelul prefinanțării este influențat în mod semnificativ de ciclul CFM. De exemplu, la începutul perioadei acoperite de CFM este probabil să se plătească avansuri importante statelor membre în cadrul politicii de coeziune. Comisia depune toate eforturile pentru a se asigura faptul că nivelurile prefinanțării sunt menținute la un nivel corespunzător. Trebuie să se ajungă la un echilibru între asigurarea unei finanțări suficiente a proiectelor și recunoașterea la timp a cheltuielilor.

Prefinanțarea totală (excluzând alte avansuri acordate statelor membre și contribuțiile la fondurile fiduciare Bekou și Africa) înscrisă în bilanțul UE este de 44,3 miliarde EUR (2016: 41,6 miliarde EUR); aproape întreaga sumă se referă la activitățile Comisiei. Aproximativ 61 % din prefinanțarea Comisiei este aferentă gestiunii partajate, ceea ce înseamnă că execuția bugetară este delegată statelor membre (Comisia își păstrează un rol de supraveghere).

Prefinanțarea acordată de Comisie defalcată pe moduri de gestiune

Cele mai semnificative sume de prefinanțare din cadrul gestiunii partajate se referă la FEDR și Fondul de coeziune (14,9 miliarde EUR).

INSTRUMENTE FINANCIARE

Următoarele elemente sunt contabilizate ca instrumente financiare în situațiile financiare consolidate ale UE:

— instrumentele financiare finanțate din bugetul UE: în cadrul acestui tip de execuție bugetară, fondurile fie sunt deja plătite către conturile fiduciare gestionate de entitățile cărora le-a fost încredințată execuția și rămân disponibile (ca numerar și echivalente de numerar și titluri de creanță) pentru a acoperi viitoarele cereri de executare a garanției, fie au fost investite în capitalurile proprii;

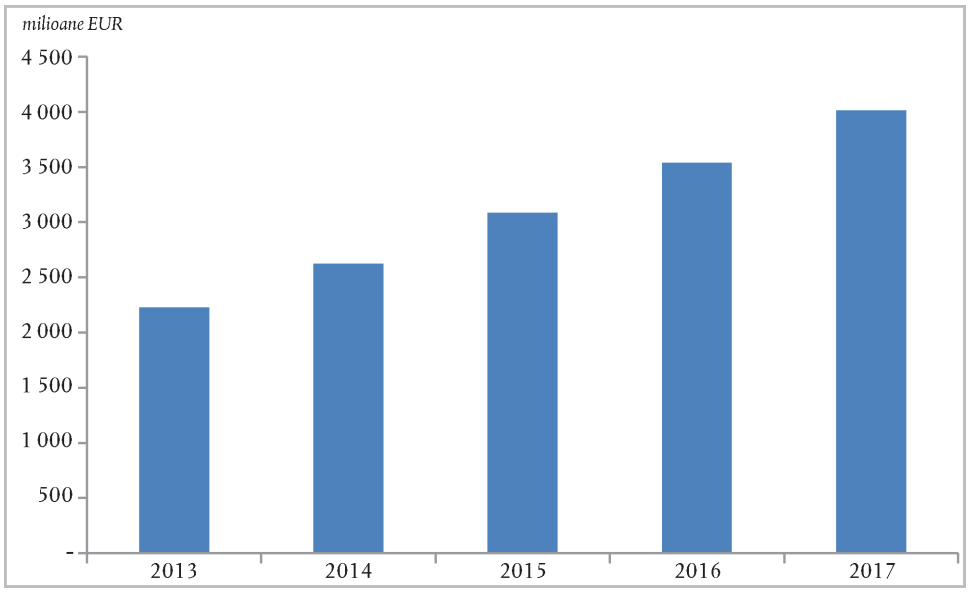
— activele financiare deținute în fonduri de garantare pentru garanțiile bugetare: în cadrul acestui tip de execuție bugetară, UE furnizează garanții entităților cărora le-a fost încredințată execuția pentru care finanțarea este provizionată doar parțial prin intermediul fondurilor de garantare constituite de Comisie, creând astfel datorii contingente pentru bugetul UE – a se vedea nota **3.3**; și

— creditele și împrumuturile aferente programelor de asistență financiară.

Instrumentele financiare finanțate din bugetul UE

Importanța și volumul instrumentelor financiare finanțate din bugetul UE în cadrul gestiunii directe și indirecte cresc de la an la an. Spre deosebire de metoda tradițională de execuție bugetară bazată pe acordarea de granturi și subvenții, această abordare se întemeiază pe principiul fundamental conform căruia, pentru fiecare euro cheltuit din buget prin intermediul instrumentelor financiare, beneficiarul final primește mai mult de 1 EUR ca sprijin financiar în urma efectului de levier. Această utilizare a bugetului UE vizează să maximizeze impactul fondurilor disponibile. Instrumentele financiare finanțate din bugetul UE se prezintă sub forma instrumentelor de garantare, a instrumentelor de capital și a instrumentelor de creditare – a se vedea prezentarea generală de mai jos privind CFM. Activele deținute în aceste instrumente sunt fie păstrate în numerar și echivalente de numerar, fie investite în instrumente de capital și în titluri de creanță contabilizate ca active financiare disponibile pentru vânzare în situațiile financiare consolidate ale UE.

Activele financiare disponibile pentru vânzare ale instrumentelor financiare finanțate din bugetul UE (valoarea la încheierea exercițiului financiar)

Tabelele de mai jos oferă o imagine de ansamblu asupra instrumentelor financiare finanțate din bugetul UE, pe CFM, și cuantumurile acestora la 31 decembrie 2017:

milioane EUR

Aferente mai multor CFM-uri	Active [1]	Pasive [2]	Garanții [3]
Garanții și instrumente de partajare a riscului:			
Facilitatea de garantare din cadrul Instrumentului pentru dezvoltarea întreprinderilor și inovare în Balcanii de Vest (EDIF)	28	(26)	—
	28	**(26)**	—
Instrumente de capital:			
Fondul european pentru Europa de Sud-Est (EFSE)	119	—	—
Fondul pentru o creștere ecologică pentru regiunea din vecinătatea estică	70	0	—
Fondul pentru inovarea în întreprinderi (ENIF)	18	—	—
Fondul MENA pentru microîntreprinderi și IMM-uri (SANAD)	18	—	—
Fondul pentru extinderea întreprinderilor (ENEF)	10	—	—
Fondul de datorii – Inițiativa de microfinanțare pentru Asia (MIFA)	8	—	—
	245	**0**	—
Total	**273**	**(26)**	**—**

CFM 2014-2020	Active	Pasive	Garanții
Garanții și instrumente de partajare a riscului:			
Orizont 2020 – Serviciul InnovFin de credite și garanții pentru cercetare și dezvoltare	941	(30)	(813)
Orizont 2020 – Fondul InnovFin de garantare pentru IMM-uri	694	(205)	(484)
Instrumentul de datorie al Mecanismului pentru interconectarea Europei (ID – MIE)	524	(3)	(490)
Mecanismul de garantare a creditelor COSME	224	(331)	(2)
Mecanismul de garantare a ocupării forței de muncă și a inovării sociale (EaSI)	56	(25)	—
Instrumentul de finanțare privată pentru eficiența energetică (PF4EE)	31	(1)	(2)
Mecanismul de garantare pentru sectoarele culturale și creative	17	(4)	—
Mecanismul de garantare a creditelor pentru studenți	14	(1)	—
Programul de incluziune financiară MIMM SEMED	14	—	(6)
Mecanismul de finanțare a capitalului natural	12	—	(1)
Facilitatea de finanțare a IMM-urilor din cadrul Parteneriatului estic	5	(5)	—
Programul „Femeile în afaceri” din cadrul Parteneriatului estic	4	—	(4)
Sprijin pentru diversificarea economică a Mongoliei	2	—	—
	2 538	**(604)**	**(1 802)**
Instrumente de capital:			
Orizont 2020 – Mecanismul InnovFin de capitaluri proprii pentru C&I	312	(9)	—
COSME – Mecanismul de capitaluri proprii pentru creștere	45	(2)	—
Mecanismul de capital de risc pentru țările din vecinătatea sudică	20	—	—
Climate Investor One	16	—	—
Facilitatea de investiții pentru America Latină	13	—	—
Fondul pentru comerț și investii în domeniul agricol în Africa	10	—	—
	416	**(12)**	—
Instrumente mixte:			
Facilitatea UE pentru zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare	70	—	(18)
ElectriFI	32	0	—
	102	**0**	**(18)**
Total	**3 056**	**(615)**	**(1 820)**

CFM anterior anului 2014	Active	Pasive	Garanții
Garanții și instrumente de partajare a riscului:			
Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor (MFPR)	763	(70)	(654)
Fondul de garantare pentru IMM-uri din cadrul Programului-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP)	90	(167)	—
Programul multianual pentru întreprinderi	32	(32)	—
Fondul de garantare pentru IMM-uri	12	(5)	—
Mandatul european de microfinanțare Progress	6	(5)	—
	904	**(279)**	**(654)**
Instrumente de capital:			
Instrumentul financiar destinat IMM-urilor cu o rată mare de creștere și capacitate de inovare din cadrul CIP	428	(4)	—
Programul-cadru multianual al mecanismului de capitaluri proprii	217	—	—
Fondul european pentru eficiență energetică	100	—	—
Fondul Marguerite	79	—	—
Fondul mondial pentru eficiență energetică și energii regenerabile	72	—	—
Instrumentul european de microfinanțare Progress (EPMF) pentru EaSI	67	—	—
Fondul pentru întreprinderile nou-înființate din cadrul Mecanismului european pentru tehnologii, 1998 (ETF)	10	—	—
Proiecte pilot de transfer de tehnologie	1	—	—
	974	**(4)**	—
Instrumente mixte:			
Instrumentul MEDA de cooperare economică și financiară	179	(2)	—
Instrumentul european de vecinătate și parteneriat (IEVP)	125	(3)	—
Credit de sprijinire a IMM-urilor	16	—	—
	320	**(5)**	—
Total	**2 198**	**(288)**	**(654)**
Total general	**5 526**	**(930)**	**(2 473)**

([1]) Activele prezentate în acest tabel includ mai multe elemente din situațiile financiare [disponibile pentru vânzare în valoare de 4 014 milioane EUR (din care 1 145 de milioane EUR sunt instrumente de capital)]; numerar și echivalente de numerar în valoare de 1 325 de milioane EUR; credite în valoare de 93 de milioane EUR și alte elemente în valoare de 94 de milioane EUR).

([2]) Pasivele prezentate în acest tabel includ mai multe elemente din situațiile financiare (provizioane în valoare de 857 de milioane EUR; datorii în valoare de 66 de milioane EUR și alte elemente în valoare de 7 milioane EUR).

([3]) Pentru anumite garanții, riscul asumat de UE este acoperit în totalitate prin provizioanele prevăzute.

Active financiare deținute în fonduri de garantare pentru garanțiile bugetare

Comisia a instituit fonduri de garantare pentru a acoperi garanțiile bugetare (a se vedea nota **4.1.1** din situațiile financiare consolidate) furnizate Grupului BEI. Aceste fonduri de garantare sunt provizionate cu plăți din bugetul UE, astfel încât să se asigure o rezervă de lichiditate în cazul unor eventuale pierderi din operațiunile garantate. Plățile către fondurile de garantare sunt investite în instrumente financiare, inclusiv în titluri de creanță, în numerar și în depozite la termen. La 31 decembrie 2017, Comisia deținea active financiare în:

— Fondul de garantare pentru acțiuni externe – 2,4 miliarde EUR și

— Fondul de garantare al FEIS – 3,5 miliarde EUR.

Credite și împrumuturile aferente pentru programele de asistență financiară

Comisia acordă sprijin financiar statelor membre și țărilor terțe sub forma unor credite bilaterale finanțate de pe piețele de capital cu garanție din bugetul UE, în temeiul deciziilor Parlamentului European și ale Consiliului.

Comisia, acționând în numele UE, gestionează în prezent trei programe principale:

— Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF);

— Asistență pentru balanța de plăți (BDP) și

— Asistență macrofinanciară (AMF), în cadrul căreia poate să acorde credite.

Capitalul necesar pentru finanțarea creditării acordate de UE este atras de pe piețele de capital sau de la instituții financiare.

La 31 decembrie 2017, valoarea nominală a creditelor acordate pentru asistență financiară în cadrul MESF și al BDP a fost:

miliarde EUR

	BDP			**MESF** [1]			**TOTAL**
	Letonia	România	Total	Irlanda	Portugalia	Total	
Total credite acordate	3,1	5,0 [2]	8,1	22,5	26,0	48,5	56,6
Total credite plătite la 31.12.2017	2,9	5,0	7,9	22,5	24,3	46,8	54,7
Total credite rambursate la 31.12.2017	(2,2)	(2,7)	(4,9)	—	—	—	(4,9)
Sold la 31.12.2017	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

[1] Fără tranzacțiile de refinanțare.
[2] Excluzând asistența preventivă.

MESF

MESF a fost creat pentru a furniza asistență financiară tuturor statelor membre care se află în dificultate sau sunt serios amenințate de perturbări economice și financiare grave cauzate de evenimente excepționale pe care nu le pot controla. MESF a fost utilizat pentru a acorda Irlandei și Portugaliei, în perioada 2011-2014, asistență financiară, condiționată de punerea în aplicare a reformelor.

Acest program s-a încheiat și nu se pot solicita credite suplimentare. MESF rămâne însă în vigoare pentru îndeplinirea unor sarcini specifice, cum ar fi prelungirea scadențelor creditelor acordate Irlandei și Portugaliei și furnizarea de credite „punte”.

Principalele puncte ale programului MESF sunt următoarele:

Irlanda

— Irlanda a solicitat întreaga sumă de 22,5 miliarde EUR acordată de MESF în decembrie 2010. Această sumă a fost plătită în opt tranșe în perioada ianuarie 2011-martie 2014;

— Irlanda are opțiunea de a prelungi scadența creditelor MESF, pe baza prelungirii scadenței medii ponderate maxime; și

— prima rambursare, în valoare de 3,4 miliarde EUR, a fost programată pentru aprilie 2018. Irlanda a solicitat însă o prelungire a scadenței, care a fost aprobată și împrumutată cu succes de pe piețe în primul trimestru al anului 2018. Această sumă a fost reprogramată pentru rambursarea în două tranșe în valoare de 2,4 miliarde EUR și, respectiv, de 1 miliard EUR în 2025 și, respectiv, în 2033. A doua rambursare, în valoare de 0,5 miliarde EUR, este programată pentru octombrie 2018, dar din nou, cu posibilitatea prelungirii scadenței.

Portugalia

— Portugalia a solicitat 24,3 miliarde EUR dintr-o sumă totală de 26 de miliarde EUR acordată de MESF în mai 2011. Această sumă a fost plătită în șapte tranșe, în perioada mai 2011-noiembrie 2014; și

— prima rambursare, în valoare de 0,6 miliarde EUR, este programată pentru octombrie 2018, dar, ca și în cazul Irlandei, Portugalia are posibilitatea de a prelungi scadența.

BDP

BDP este un program de asistență conceput pentru țările din afara zonei euro care se confruntă cu dificultăți privind balanța lor de plăți sau sunt amenințate de o astfel de situație. Asistența BDP ia forma unor credite pe termen mediu care sunt condiționate de punerea în aplicare a unor politici menite să remedieze probleme economice subiacente. De obicei, asistența din partea UE pentru balanța de plăți este acordată în cooperare cu Fondul Monetar Internațional (FMI) și cu alte instituții internaționale sau țări.

Asistența financiară pe termen mediu din partea UE în cadrul mecanismului de asistență pentru balanța de plăți a fost activată în noiembrie 2008 pentru a ajuta Ungaria și apoi, în ianuarie și mai 2009, pentru a sprijini Letonia și România în efortul de restabilire a încrederii pieței, pentru un angajament total de 14,6 miliarde EUR. Programul de asistență BDP destinat Ungariei a expirat în 2010 și a fost rambursat integral în 2016. Ambele programe de asistență pentru Letonia și România au expirat în 2012, prin urmare nu pot fi plătite tranșe suplimentare.

În plus, cele două programe de asistență preventivă pentru România au expirat în 2013 și, respectiv, în 2015 fără a fi fost utilizate.

Principalele puncte sunt următoarele:

— în cursul exercițiului financiar 2017, statele membre beneficiare ale BDP au rambursat la timp și integral o sumă totală de 1,3 miliarde EUR, din care 1,2 miliarde EUR constituiau o rambursare de capital din România, reprezentând suma restantă aferentă dobânzilor; și

— în aprilie 2018, România a efectuat o rambursare de capital în valoare de 1,2 miliarde EUR și se preconizează că în octombrie 2018 va face noi rambursări de capital în valoare de 0,1 miliarde EUR.

AMF

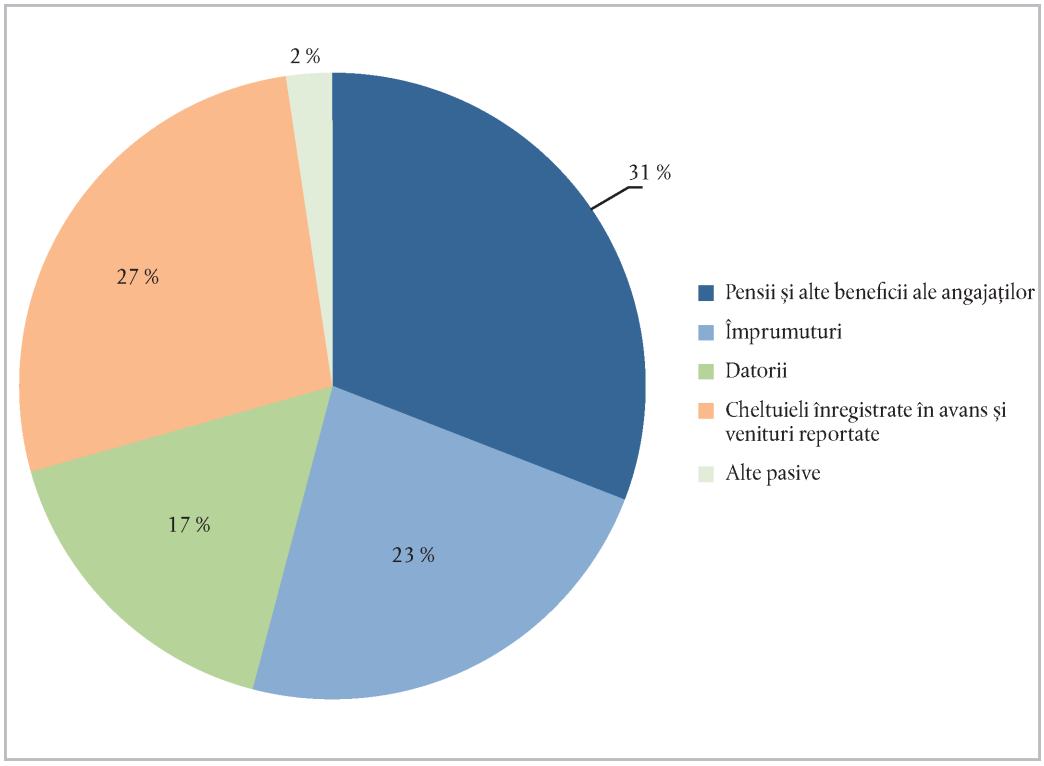
AMF este o formă de ajutor financiar acordat de UE țărilor partenere din afara UE care se confruntă cu o criză a balanței de plăți. AMF ia forma unor credite sau granturi pe termen mediu/lung sau a unei combinații a acestora și este disponibilă doar pentru țările care beneficiază de un program de plăți al FMI.

Creditele în curs de derulare la 31 decembrie 2017 în cadrul programului de asistență macrofinanciară au avut o valoarea nominală de 3,9 miliarde EUR.

1.4. **PASIVE**

Cele mai semnificative elemente din pasivul bilanțier sunt, în esență, următoarele patru: (i) pasive aferente obligației privind pensiile și alte beneficiile ale angajaților; (ii) împrumuturi; (iii) datorii către terți și (iv) cheltuieli înregistrate în avans.

Componența pasivelor înscrise în bilanțul consolidat al UE

La 31 decembrie 2017, totalul pasivelor a fost de 236,5 miliarde EUR, ceea ce reflectă o creștere de aproximativ 1 % în comparație cu exercițiul financiar anterior.

Principalele modificări au vizat următoarele efecte.

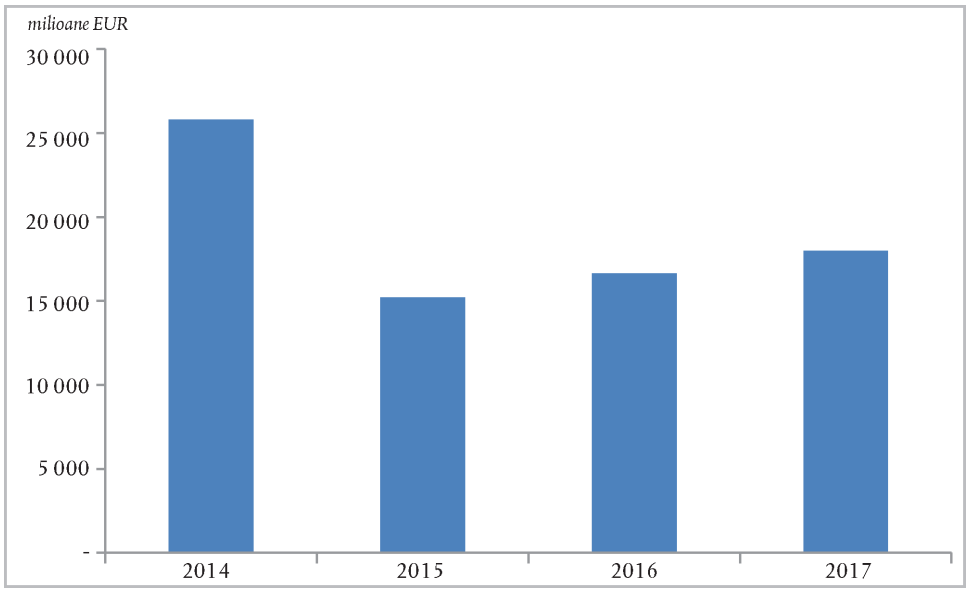
— Creșterea datoriei totale privind beneficiile angajaților, de 5,9 miliarde EUR, este cauzată în principal de creșterea datoriei nete aferente Sistemului de pensii al funcționarilor europeni.

— Provizioanele s-au majorat cu 1 miliard EUR ca urmare a unui studiu actualizat privind dezafectarea siturilor JRC, ceea ce a condus la o estimare mai ridicată a obligației. Modificarea se referă la principalul element de calcul – intervalul de timp – care anterior a fost calculat ca fiind aproximativ 20 de ani și, în prezent, a fost actualizat la 40 de ani. and

— Cheltuielile înregistrate în avans au scăzut cu 3,7 miliarde EUR, ceea ce compensează parțial efectele de mai sus. Această scădere a cheltuielilor înregistrate în avans se explică prin faptul că programele de coeziune din cadrul financiar multianual anterior se află într-un stadiu avansat al fazei de închidere.

În ansamblu, toate celelalte elemente ale pasivului au rămas stabile. Este important de remarcat faptul că datoriile financiare au scăzut pe termen lung ca urmare a scăderii împrumuturilor, la care se adaugă o creștere a părții pe termen scurt. Acest impact se explică prin rambursările BDP și MESF efectuate în 2018 de România (1,35 miliarde EUR), Irlanda (3,9 miliarde EUR) și Portugalia (0,6 miliarde EUR), așa cum se preconiza la data de raportare.

Total cereri de decont și facturi primite și recunoscute la rubrica „Datorii” din bilanț

Active nete

Valoarea mai mare a pasivelor comparativ cu activele nu înseamnă că instituțiile și organismele UE întâmpină dificultăți financiare, ci că anumite pasive vor fi finanțate din bugetele anuale viitoare. Conform normelor contabilității pe bază de angajamente, multe dintre cheltuieli sunt recunoscute în 2017, deși este posibil să fie plătite efectiv în 2018 sau ulterior și sunt finanțate din bugetele viitoare, iar veniturile aferente vor fi contabilizate doar în perioadele viitoare. Cele mai semnificative sume care trebuie evidențiate sunt cele privind activitățile FEGA (plătite în 2018) și datoria privind beneficiile angajaților (care urmează să fie plătită în următorii 30 de ani și ulterior).

2. PROTECȚIA BUGETULUI UE

Prezentare generală a corecțiilor financiare și a recuperărilor efectuate în 2017

Un considerent important al execuției bugetului UE îl reprezintă necesitatea de a se asigura prevenirea sau detectarea corespunzătoare și corectarea ulterioară a deficiențelor sistemului care conduc la erori, neregularități și fraudă. Curtea de Conturi include în raportul său anual o declarație de asigurare referitoare la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente conturilor anuale, precum și nivelul semnificativ de eroare în ceea ce privește plățile. Declarația de asigurare însoțește conturile anuale ale UE atunci când sunt publicate în Jurnalul Oficial.

Măsurile de protecție ale Comisiei atenuează impactul acestor erori prin intermediul a două mecanisme principale:

(1) mecanisme preventive (de exemplu, controalele *ex ante*, întreruperi și suspendări ale plăților) și

(2) mecanisme corective (în principal corecțiile financiare impuse statelor membre sau convenite cu acestea și recuperările de la beneficiarii plăților UE).

În cadrul gestiunii partajate (cheltuieli agricole și acțiuni structurale), statele membre sunt principalele responsabile, pe parcursul întregului ciclu de viață al cheltuielilor, cu asigurarea legalității și a regularității cheltuielilor efectuate din bugetul UE.

Acțiunile de protecție sunt întreprinse ca urmare a supravegherii și a controalelor efectuate atât de către Comisie, cât și, în cazul cheltuielilor care fac obiectul gestiunii partajate, de către statele membre cu privire la eligibilitatea cheltuielilor finanțate din bugetul UE. Atunci când decide cuantumul unei corecții financiare sau al unei recuperări, Comisia ia în considerare natura și gravitatea încălcării legislației aplicabile și implicațiile financiare pentru bugetul UE, inclusiv în cazul deficiențelor identificate la nivelul sistemelor de gestiune și control.

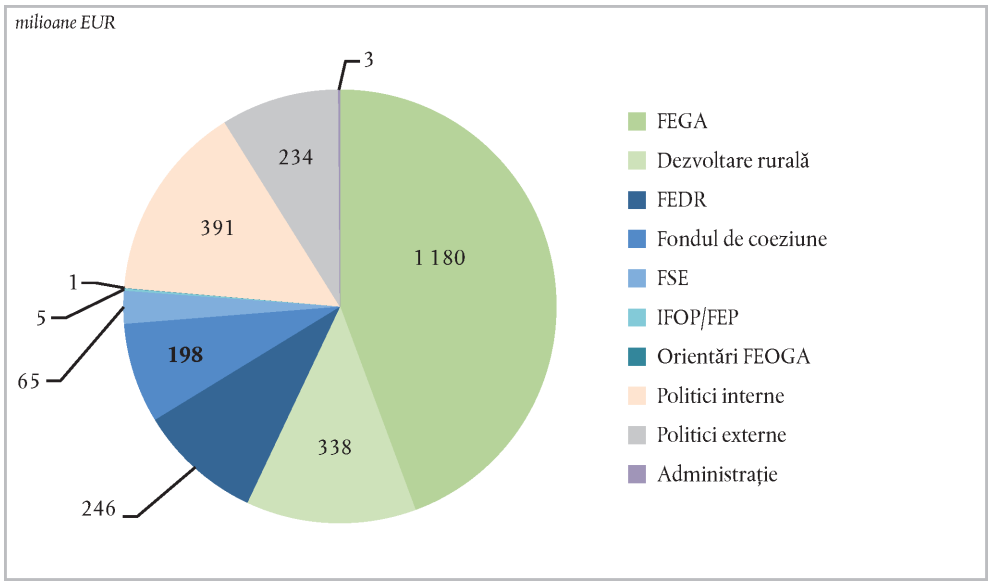
Procesul mecanismelor corective:

Sunt prezentate în continuare două etape principale ale procesului de efectuare a corecțiilor financiare și a recuperărilor. Ambele etape pot avea loc în același exercițiu financiar sau în exerciții financiare diferite:

(1) Corecții financiare și recuperări în etapa de confirmare: aceste sume fie au fost acceptate de statul membru respectiv, fie au fost adoptate prin intermediul unei decizii a Comisiei. În 2017, valoarea totală a corecțiilor financiare și a recuperărilor confirmate a fost de 2 662 de milioane EUR (2016: 3 777 de milioane EUR), din care 1 826 de milioane EUR rezultate din acțiuni corective.

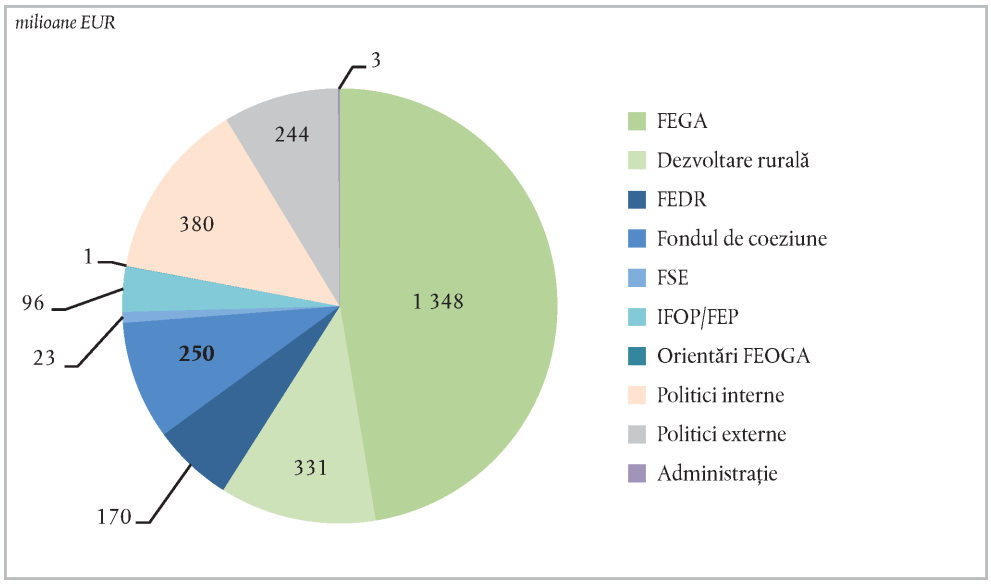
Corecții financiare și recuperări confirmate în 2017 (*) – defalcare pe domenii de politică

(2) Corecții financiare și recuperări în etapa de execuție: aceste sume reprezintă etapa finală a procesului prin care se corectează definitiv situația constatată referitoare la cheltuieli necuvenite. În cadrele de reglementare sectoriale sunt prevăzute mai multe mecanisme de punere în aplicare. În 2017, valoarea totală a corecțiilor financiare și a recuperărilor puse în aplicare a fost de 2 845 de milioane EUR (2016: 3 389 de milioane EUR), din care 1 949 de milioane EUR rezultate din acțiuni corective. Punerea în aplicare a corecțiilor financiare și a recuperărilor poate dura mai mulți ani, în principal ca urmare a deciziilor de plată în tranșe sau a deciziilor de amânare de care au beneficiat statele membre în cadrul politicii agricole. În ceea ce privește politica de coeziune, cadrul juridic prevede punerea în aplicare a corecțiilor financiare și a recuperărilor la încheierea perioadei de programare sau ulterior acesteia.

(*) Cifrele de mai sus reflectă efectul financiar atât al mecanismelor preventive, cât și al mecanismelor corective; pentru mai multe detalii, a se vedea Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE pentru exercițiul financiar 2017, secțiunea 2.

Corecții financiare și recuperări puse în aplicare în 2017 (*) – defalcare pe domenii de politică

3. GESTIONAREA RISCURILOR ȘI A INCERTITUDINILOR LEGATE DE EXECUȚIA BUGETULUI UE

3.1. **MEDIUL MACROECONOMIC**

Mediul macroeconomic al UE ([2]) are un impact asupra capacității statelor membre ale UE de a-și îndeplini obligațiile de finanțare pe care le au față de instituțiile și organismele UE și, prin urmare, asupra capacității UE de a continua punerea în aplicare a politicilor UE.

În timp ce accelerarea amplă a activității economice și comerciale de la nivel mondial înregistrată în cursul anului trecut a generat beneficii pentru zona euro, cererea internă a înregistrat, de asemenea, o creștere, fiind stimulată, de încrederea peste medie a întreprinderilor și a consumatorilor, de sprijinul continuu în materie de politică și de îmbunătățirea pieței forței de muncă. Prin urmare, economia europeană pare să continue extinderea într-un ritm susținut. Se preconizează că în urma creării unui număr ridicat de locuri de muncă se va alimenta în continuare creșterea sumelor cheltuite de consumatori. În același timp, se preconizează că aceste condiții de investiții vor rămâne favorabile, că atât cererea internă, cât și cererea externă vor spori și condițiile de finanțare se vor menține nerestrictive. Capacitățile neutilizate care continuă să existe în economie ar trebui să permită creșterea în continuare a PIB-ului la rate mai ridicate decât rata estimată a creșterii potențiale (aproximativ 1,5 %) pe durata întregii perioade care face obiectul previziunilor. Cu toate acestea, se preconizează că dinamica ciclică din zona euro se va reduce ușor în 2018, deoarece ritmul alert al gradului de ocupare a forței de muncă începe să se temporizeze.

Se estimează că PIB-ul zonei euro și al UE a crescut cu 2,4 % în 2017 și se preconizează că în 2018 va crește cu 2,3 %, înainte de a scădea ușor la 2,0 % în 2019.

În timp ce condițiile de pe piața forței de muncă s-au îmbunătățit în toate statele membre, ratele șomajului variază în continuare în mod semnificativ. Cu toate acestea, previziunile privind creșterea PIB-ului au fost revizuite pentru marea majoritate a statelor membre din zona euro în fiecare dintre anii vizați de previziuni și se preconizează o convergență suplimentară a ratelor de creștere. Din cauza capacităților neutilizate care continuă să existe pe piața forței de muncă, se așteaptă ca presiunile salariale și inflația de bază să crească doar treptat. Factorii temporari legați de prețurile la energie vor continua, prin urmare, să joace un rol major în evoluția inflației și vor menține rata globală a inflației măsurată pe baza indicilor armonizați ai prețurilor de consum (IAPC) peste rata inflației de bază, pentru o bună parte a exercițiului financiar 2018. După ce a atins 1,5 % în 2017, se preconizează că inflația IAPC va fi, în medie, de 1,5 % în 2018, înainte de a crește la 1,6 % în 2019.

Riscurile în ceea ce privește perspectivele privind PIB-ul și inflația rămân, în linii mari, echilibrate. Cu toate că se pare că în trimestrele următoare există o marjă de creștere care depășește așteptările, acest lucru ar putea duce la apariția mai timpurie decât se preconizase a unor constrângeri legate de ofertă care limitează creșterea. În același timp, așteptările moderate ale pieței privind evaluările prețurilor activelor par a fi vulnerabile în fața unei reevaluări a încrederii și a elementelor fundamentale. Persistă riscurile legate de votul Regatului Unit de a ieși din UE, la fel ca și riscurile de evoluție negativă legate de tensiunile geopolitice și de tendința de orientare către politici mai naționaliste și protecționiste.

(*) Cifrele de mai sus reflectă efectul financiar atât al mecanismelor preventive, cât și al mecanismelor corective; pentru mai multe detalii, a se vedea Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE pentru exercițiul financiar 2017, secțiunea 2.

([2]) Pentru mai multe informații, consultați: Comisia Europeană, „Previziuni economice europene, iarna anului 2018”, URL: https://ec.europa.eu/info/publications/economic-and-financial-affairs-publications_en.

Dinamica economiei mondiale rămâne puternică, având în vedere că relansarea ciclică generalizată continuă, stimulată de relansarea investițiilor și a comerțului, de condițiile financiare care sunt în continuare favorabile și de mixul de politici de sprijin. Prețurile mai ridicate la produsele de bază se dovedesc, de asemenea, a fi favorabile exportatorilor de astfel de produse. Perspectivele pe termen scurt sunt ușor mai optimiste decât se estima în toamna anului 2017, creșterea PIB-ului la nivel mondial în afara UE fiind estimată acum la 4,1 % atât în 2018, cât și în 2019, față de 3,8 % în 2017.

3.2. **DATORIILE BUGETARE CONTINGENTE AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE**

Activitățile UE de luare de împrumuturi și de creditare pentru programele de asistență financiară sunt operațiuni extrabugetare. În general, fondurile atrase sunt împrumutate țării beneficiare în regim „back-to-back”, și anume în aceleași condiții privind cupoanele, scadențele și sumele. Chiar dacă se aplică regimul „back-to-back”, serviciul datoriei aferente instrumentelor de finanțare este o obligație legală a UE, care va asigura faptul că toate plățile sunt efectuate integral și la timp. Comisia a instituit proceduri menite să asigure rambursarea împrumuturilor chiar și în cazul neîndeplinirii obligației de rambursare a unui credit.

Împrumuturile UE sunt obligații directe și necondiționate ale UE, fiind garantate de statele membre ale UE (datorii bugetare contingente). Împrumuturile contractate pentru finanțarea creditelor acordate unor țări din afara UE sunt acoperite de Fondul de garantare pentru acțiuni externe. În cazul în care un stat membru beneficiar nu își respectă obligațiile de plată, serviciul datoriei va fi dedus din soldul de trezorerie disponibil al Comisiei Europene, dacă este posibil. În cazul în care acest lucru nu este posibil, Comisia ar urma să obțină fondurile necesare de la statele membre. Statele membre ale UE sunt obligate din punct de vedere juridic, în conformitate cu legislația privind resursele proprii ale UE (articolul 14 din Regulamentul nr. 609/2014 al Consiliului), să pună la dispoziție fonduri suficiente pentru a acoperi obligațiile UE. Prin urmare, investitorii sunt expuși doar riscului de credit al UE, nu celui al beneficiarului creditelor finanțate. Regimul „back-to-back” care se aplică creditelor asigură faptul că bugetul UE nu își asumă niciun risc de rată a dobânzii sau de schimb valutar.

Pentru fiecare program destinat unei țări, deciziile PE, ale Consiliului și ale Comisiei stabilesc suma totală acordată, numărul tranșelor de plată și scadența (medie) maximă a pachetului de credit. Ulterior, Comisia și țara beneficiară convin asupra parametrilor creditului/finanțării, în special asupra scadenței tranșelor. În plus, în afară de prima tranșă din credit, toate celelalte tranșe depind de respectarea condițiilor de politică, în contextul unei asistențe financiare comune UE/Fondul Monetar Internațional (FMI), care este un alt factor ce influențează calendarul operațiunilor de finanțare. Astfel, calendarul și scadențele emisiunilor depind de activitățile de creditare conexe ale UE. Finanțarea este denominată exclusiv în euro, iar scadențele variază de la 3 la 30 de ani.

Tabelul următor oferă o imagine de ansamblu a calendarului rambursărilor planificate, exprimate în valoare nominală, pentru creditele în curs de derulare acordate în cadrul MESF și BDP la 31 decembrie 2017:

miliarde EUR

	BDP			**MESF**			**TOTAL**
	Letonia	**România**	**Total**	**Irlanda**	**Portugalia**	**Total**	
2018	—	1,3 ([1])	1,3	3,9 ([2])	0,6	4,5	5,8
2019	0,5	1,0	1,5	—	—	—	1,5
2021	—	—	—	3,0	6,8	9,8	9,8
2022	—	—	—	—	2,7	2,7	2,7
2023	—	—	—	2,0	1,5	3,5	3,5
2024	—	—	—	0,8	1,8	2,6	2,6
2025	0,2	—	0,2	—	—	—	0,2
2026	—	—	—	2,0	2,0	4,0	4,0
2027	—	—	—	1,0	2,0	3,0	3,0
2028	—	—	—	2,3	—	2,3	2,3
2029	—	—	—	1,0	0,4	1,4	1,4
2031	—	—	—	—	2,2	2,2	2,2
2032	—	—	—	3,0	—	3,0	3,0

miliarde EUR

	BDP			MESF			TOTAL
	Letonia	România	Total	Irlanda	Portugalia	Total	
2035	—	—	—	2,0	—	2,0	2,0
2036	—	—	—	—	1,0	1,0	1,0
2038	—	—	—	—	1,8	1,8	1,8
2042	—	—	—	1,5	1,5	3,0	3,0
Total	**0,7**	**2,3**	**3,0**	**22,5**	**24,3**	**46,8**	**49,8**

([1]) În aprilie 2018, România a efectuat o rambursare de capital în valoare de 1,2 miliarde EUR și se preconizează că în octombrie 2018 va face o nouă rambursare de capital în valoare de 0,1 miliarde EUR.

([2]) Irlanda a solicitat o prelungire a scadenței pentru o tranșă de rambursare în valoare de 3,4 miliarde EUR, care a fost aprobată și împrumutată cu succes de pe piețe în primul trimestru al anului 2018. Această sumă a fost reprogramată pentru rambursarea în două tranșe în valoare de 2,4 miliarde EUR și, respectiv, de 1 miliard EUR în 2025 și, respectiv, în 2033.

Mecanismele de stabilitate financiară interguvernamentale, Fondul european de stabilitate financiară (FESF) și Mecanismul european de stabilitate (MES), nu intră în domeniul de aplicare al Tratatului UE și, prin urmare, nu sunt incluse în conturile anuale consolidate ale UE.

3.3. **DATORIILE CONTINGENTE AFERENTE GARANȚIILOR BUGETARE**

UE a furnizat Grupului BEI garanții pentru creditele acordate în afara UE și pentru operațiunile privind datoriile și operațiunile de capital acoperite de garanția FEIS. La 31 decembrie 2017, în notele la situațiile financiare consolidate ale UE (a se vedea nota **4.1.1**) se indică existența unor datorii contingente pentru ambele garanții. Pentru a reduce riscul pe care cererile de executare a garanțiilor de către Grupul BEI l-ar putea avea asupra bugetului UE, aceasta a creat fonduri de garantare specifice, și anume Fondul de garantare pentru acțiuni externe și fondul de garantare al FEIS.

Fondul de garantare pentru acțiuni externe este provizionat din bugetul UE, astfel încât să acopere 9 % din creditele garantate restante la închiderea exercițiului financiar, aferente activităților din cadrul mandatului BEI de acordare de împrumuturi externe țărilor terțe. La 31 decembrie 2017, valoarea totală a activelor, de 2,2 miliarde EUR, acoperă o expunere a sumelor plătite, în valoare de 20 de miliarde EUR și a sumelor angajate sub semnătură, în valoare de 28,9 miliarde EUR, precum și un plafon de 37,5 miliarde EUR.

Fondul de garantare al FEIS și-a început activitatea în 2016 și inițial s-a preconizat că va finanța 50 % din expunerea maximă a UE, în valoare de 16 miliarde EUR; prin urmare, fondul ar trebui să ajungă treptat (până în 2022) la 8 miliarde EUR. În decembrie 2017, Regulamentul privind FEIS a fost modificat și, prin urmare, valoarea maximă a garanției UE pentru FEIS a fost majorată până la 26 de miliarde EUR, iar limita pentru fondul de garantare a scăzut la 35 %. Prin urmare, pe baza impactului modificării, se preconizează că fondul de garantare al FEIS va ajunge la suma totală de 9,1 miliarde EUR.

Totalul activelor care alcătuiesc fondul de garantare al FEIS la 31 decembrie 2017 este de 3,5 milioane EUR și acoperă o expunere a sumelor plătite în valoare de 10,1 miliarde EUR și a sumelor angajate sub semnătură în valoare de 13,5 miliarde EUR (inclusiv sumele plătite). În prezent, operațiunile fondului de garantare al FEIS se efectuează atât în EUR, cât și în USD.

3.4. **IMPULS PENTRU LOCURI DE MUNCĂ, CREȘTERE ȘI INVESTIȚII**

Planul de investiții pentru Europa

În 2015, Comisia, împreună cu BEI, a lansat Planul de investiții pentru Europa, care include Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), creat cu un buget inițial de 21 de miliarde EUR din fonduri ale UE, scopul esențial fiind atragerea investițiilor private. Conform prognozelor, investițiile aprobate în 2015 și 2016 ar trebui să permită crearea a noi 700 000 de locuri de muncă și o creștere de 0,7 % a produsului intern brut al UE până în 2020. Acest lucru arată că investițiile strategice dinamizează ocuparea forței de muncă și creșterea în întreaga UE, chiar și în sectoarele și regiunile grav afectate de criză cu zece ani în urmă. În urma acordului de principiu la care au ajuns Parlamentul European și statele membre în luna septembrie, Parlamentul a votat în decembrie adoptarea unui regulament care prevede prelungirea duratei și consolidarea Fondului european pentru investiții strategice. Calendarul noului și îmbunătățitului FEIS 2.0 a fost prelungit de la mijlocul anului 2018 până la sfârșitul anului 2020, iar obiectivul său de investiții a fost majorat de la 315 miliarde EUR la cel puțin 500 de miliarde EUR.

În 2017, fondul și-a urmărit cu fermitate obiectivul de a mobiliza investiții suplimentare în economia reală de cel puțin 315 miliarde EUR până la jumătatea anului 2018. Acesta a fost utilizat în toate cele 28 de state membre și, conform previziunilor, ar urma să atragă investiții în valoare totală de aproximativ 256 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2017.

La încheierea exercițiului financiar, în cadrul fondului s-au aprobat 357 de proiecte de infrastructură și de inovare, care reprezintă o finanțare în valoare de 39,2 miliarde EUR. În plus, s-au aprobat 347 de acorduri de finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii, în valoare de 11,9 miliarde EUR, de care urmau să beneficieze aproximativ 539 000 de astfel de întreprinderi.

În plus, sprijinul consultativ pentru dezvoltarea și elaborarea proiectelor a fost consolidat prin intermediul Platformei europene de consiliere în domeniul investițiilor, iar proiectele pentru care se căuta finanțare au beneficiat de vizibilitatea necesară prin publicarea pe Portalul european pentru proiecte de investiții.

Fondul european pentru investiții strategice sprijină investițiile în sectoare de importanță strategică pentru economia Uniunii Europene, printre care se numără energia, transporturile, tehnologiile digitale, cercetarea, dezvoltarea și inovarea, mediul și eficiența utilizării resurselor, infrastructura socială și întreprinderile mici. Acestea includ investițiile în antreprenoriatul social, impactul social și inovarea socială.

Sprijinirea în continuare a statelor membre ale UE

Programul de sprijin pentru reforme structurale a fost creat în luna mai 2017, cu un buget de 142,8 milioane EUR pentru perioada 2017-2020. La cererea statelor membre, programul finanțează un sprijin tehnic personalizat menit să le ajute în domeniile-cheie ale eforturilor lor de reformă. Prin intermediul programului, Comisia oferă sprijin direcționat care consolidează capacitatea statelor membre de a elabora și de a pune în aplicare reformele pe care le consideră necesare pentru ca economia lor să devină mai competitivă și mai favorabilă investițiilor. Acest sprijin tehnic acoperă reforme în domeniile guvernanței și administrației publice, gestionării finanțelor publice, mediului de afaceri, pieței forței de muncă, educației, serviciilor sociale și de sănătate, sectorului financiar și accesului la finanțare. Sprijinul este accesibil tuturor statele membre ale UE, se acordă la cerere și nu necesită cofinanțare.

Programul este pus în aplicare de Serviciul de sprijin pentru reforme structurale, în cooperare cu alte departamente competente ale Comisiei. Până în prezent, acest serviciu a colaborat cu 15 state membre pentru realizarea a peste 150 de proiecte de sprijin. În cadrul ciclului proiectelor pentru 2018, acesta a primit peste 400 de cereri de sprijin din partea a peste 20 de state membre, cu mult peste capacitatea bugetului alocat programului, și anume 30,5 milioane EUR pentru exercițiul financiar în cauză.

UE a continuat să acorde sprijin ulterior aplicării programului pentru Irlanda, Spania, Cipru, Portugalia și România. În cursul exercițiului financiar s-au înregistrat din nou progrese semnificative în punerea în aplicare a programului elen, care a fost conceput pentru a crea condițiile necesare restabilirii încrederii și pentru a pune bazele unei redresări economice durabile în Grecia. A doua evaluare s-a încheiat în luna iulie, permițând autorizarea celei de a treia tranșe de finanțare din partea Mecanismului european de stabilitate, în valoare de 8,5 miliarde EUR. A treia evaluare era în desfășurare în decembrie, iar la începutul aceleiași luni s-a ajuns la un acord la nivel tehnic. Grecia a continuat să primească sprijin economic și prin intermediul Planului de investiții pentru Europa.

Serviciul de sprijin pentru reforme structurale și-a asumat, de asemenea, misiuni speciale pentru a contribui la coordonarea răspunsului la criza refugiaților din Grecia și pentru a pune în aplicare programul de ajutor al UE pentru comunitatea cipriotă turcă.

3.5. **REZERVA PENTRU INSTALAȚIILE NOU-INTRATE (NER) 300**

Fondul NER 300 provine din vânzarea certificatelor de emisii din schema de comercializare a certificatelor de emisii și aparține statelor membre care utilizează banii pentru a finanța proiecte demonstrative inovatoare în domeniul energiei cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Comisia gestionează programul în numele statelor membre, în timp ce BEI este responsabilă cu administrarea activelor Fondului NER 300 și acționează în calitate de consultant tehnic, în temeiul acordului de cooperare cu Comisia. Întrucât nici veniturile din indemnizații, nici cheltuielile pentru proiectele finanțate nu fac parte din bugetul UE, aceste sume nu sunt contabilizate în conturile UE.

RAPOARTE PRIVIND EXECUȚIA BUGETARĂ ȘI NOTE EXPLICATIVE ([3])

CUPRINS

Pagina

REZULTATUL EXECUȚIEI BUGETULUI UE . . . 111

SITUAȚIA COMPARAȚIEI DINTRE SUMELE ÎNSCRISE ÎN BUGET ȘI SUMELE REALE . . . 112

NOTE LA RAPOARTELE PRIVIND EXECUȚIA BUGETARĂ . . . 115

1. CADRUL BUGETAR AL UE . . . 115

1.1. CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL PENTRU PERIOADA 2014-2020 . . . 115

1.2. RUBRICI DETALIATE ALE CFM (PROGRAME) . . . 117

1.3. BUGETUL ANUAL . . . 117

1.4. VENITURI . . . 117

1.5. CALCULAREA REZULTATULUI BUGETAR . . . 119

1.6. RECONCILIEREA REZULTATULUI ECONOMIC CU REZULTATUL BUGETAR . . . 119

2. EXECUȚIA BUGETULUI UE PE 2017 – OBSERVAȚII . . . 121

2.1. VENITURI . . . 121

2.2. CHELTUIELI . . . 121

3. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETARE ALE UE . . . 123

3.1. SINTEZA EXECUȚIEI VENITURILOR BUGETARE ALE UE . . . 123

4. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETARE ALE UE . . . 124

4.1. CFM: DEFALCAREA ȘI EVOLUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ . . . 124

4.2. CFM: EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT . . . 125

4.3. CFM: EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ . . . 127

4.4. CFM: EVOLUȚIA ANGAJAMENTELOR RESTANTE (RAL) . . . 128

4.5. CFM: ANGAJAMENTE RESTANTE ÎN FUNCȚIE DE EXERCIȚIUL FINANCIAR DE ORIGINE . . . 129

4.6. CFM DETALIAT: DEFALCAREA ȘI EVOLUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ . . . 130

4.7. CFM DETALIAT: EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT . . . 136

4.8. CFM DETALIAT: EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ . . . 143

4.9. CFM DETALIAT: EVOLUȚIA ANGAJAMENTELOR RESTANTE (RAL) . . . 149

4.10. CFM DETALIAT: ANGAJAMENTE RESTANTE ÎN FUNCȚIE DE EXERCIȚIUL FINANCIAR DE ORIGINE . . . 154

5. EXECUȚIA BUGETULUI PE INSTITUȚII . . . 159

5.1. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETARE . . . 159

([3]) Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, anumite date financiare din tabelele de mai jos pot părea că nu corespund sumei totale.

Pagina

5.2. EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT 160

5.3. EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ 161

6. EXECUȚIA BUGETULUI AGENȚIILOR 162

6.1. VENITURI BUGETARE 162

6.2. CREDITE DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ PE AGENȚIE 164

REZULTATUL EXECUȚIEI BUGETULUI UE

milioane EUR

	2017	2016
Venituri aferente exercițiului financiar	*139 691*	*144 717*
Plăți aferente creditelor exercițiului financiar în curs	*(135 764)*	*(135 180)*
Credite de plată reportate în exercițiul financiar N+1	*(1 796)*	*(1 655)*
Anularea creditelor nefolosite reportate din exercițiul financiar N-1	*40*	*63*
Evoluția veniturilor alocate	*(1 450)*	*(1 367)*
Diferențe de schimb valutar în exercițiul financiar	*(166)*	*(173)*
Rezultatul bugetar	**555**	**6 405**

SITUAȚIA COMPARAȚIEI DINTRE SUMELE ÎNSCRISE ÎN BUGET ȘI SUMELE REALE

VENITURI BUGETARE

milioane EUR

		Bugetul adoptat inițial	Bugetul final adoptat	Creanțe constatate	Venituri
1	Resurse proprii	131 718	115 484	115 455	115 416
	11 – Cotizații pentru zahăr	*133*	*133*	*134*	*134*
	12 – Taxe vamale	*21 334*	*20 374*	*20 364*	*20 325*
	13 – TVA	*16 599*	*16 620*	*16 584*	*16 584*
	14 – VNB	*93 652*	*78 356*	*78 279*	*78 279*
	15 – Corectarea dezechilibrelor bugetare	—	—	*94*	*94*
	16 – Reducerea contribuției bazate pe VNB a Țărilor de Jos și a Suediei	—	—	*(0)*	*(0)*
3	Excedente, solduri și ajustări	—	6 405	6 416	6 416
4	Venituri provenite de la persoane care lucrează în cadrul instituțiilor Uniunii și în cadrul altor organisme ale acesteia	1 490	1 490	1 495	1 484
5	Venituri din funcționarea administrativă a instituțiilor	70	70	611	587
6	Contribuții și restituiri în cadrul acordurilor și al programelor Uniunii	60	60	12 504	12 179
7	Dobânzi de întârziere și amenzi	1 120	3 230	11 387	3 573
8	Operațiuni de luare de împrumuturi și creditare	7	7	43	28
9	Venituri diverse	25	25	15	8
	Total	**134 490**	**126 771**	**147 926**	**139 691**

CHELTUIELI BUGETARE: ANGAJAMENTE PE RUBRICI ALE CADRULUI FINANCIAR MULTIANUAL (CFM)

milioane EUR

Rubrica CFM		Bugetul inițial adoptat	Bugetul final adoptat	Total credite puse la dispoziție	Angajamente asumate
1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	74 899	75 399	85 181	83 268
	1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*21 312*	*21 312*	*24 508*	*22 654*
	1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*53 587*	*54 087*	*60 673*	*60 614*
2	Creștere durabilă: resurse naturale	58 584	58 569	62 806	60 859
	din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*42 613*	*42 611*	*45 830*	*44 759*
3	Securitate și cetățenie	4 284	4 284	4 472	4 124
4	Europa în lume	10 162	10 713	12 382	11 814
5	Administrație	9 395	9 395	10 190	9 794
	din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*3 921*	*3 921*	*4 344*	*4 142*
6	Compensări	—	—	—	—
8	Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—
9	Instrumente speciale	534	1 472	1 544	1 291
	Total	**157 858**	**159 831**	**176 576**	**171 150**

CHELTUIELI BUGETARE: PLĂȚI PE RUBRICI ALE CADRULUI FINANCIAR MULTIANUAL (CFM)

milioane EUR

	Rubrica CFM	Bugetul inițial adoptat	Bugetul final adoptat	Total credite puse la dispoziție	Plăți efectuate
1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	56 522	49 840	61 168	57 030
	1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*19 321*	*20 065*	*24 370*	*21 376*
	1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*37 201*	*29 775*	*36 797*	*35 654*
2	Creștere durabilă: resurse naturale	54 914	54 467	58 575	56 743
	din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*42 563*	*42 558*	*45 975*	*44 695*
3	Securitate și cetățenie	3 787	2 793	2 994	2 867
4	Europa în lume	9 483	8 938	10 944	9 793
5	Administrație	9 395	9 392	10 977	9 656
	din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*3 921*	*3 921*	*4 841*	*4 085*
6	Compensări	—	—	—	—
8	Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—
9	Instrumente speciale	390	1 341	1 414	1 291
	Total	**134 490**	**126 771**	**146 071**	**137 379**

NOTE LA RAPOARTELE PRIVIND EXECUȚIA BUGETARĂ

1. CADRUL BUGETAR AL UE

Contabilitatea bugetară este ținută în conformitate cu Regulamentul financiar (RF) și cu normele de aplicare a acestuia. Bugetul general este instrumentul care prevede și autorizează veniturile și cheltuielile Uniunii în fiecare exercițiu financiar, în limita plafoanelor și a celorlalte dispoziții stabilite în cadrul financiar multianual, în conformitate cu actele legislative referitoare la programele multianuale adoptate în temeiul respectivului cadru.

1.1. **CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL PENTRU PERIOADA 2014-2020**

milioane EUR

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
1. Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1.a *Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă*	*16 560*	*17 666*	*18 467*	*19 925*	*21 239*	*23 082*	*25 191*	*142 130*
1.b *Coeziune economică, socială și teritorială*	*36 196*	*60 320*	*50 837*	*53 587*	*55 181*	*56 842*	*58 470*	*371 433*
2. Creștere durabilă: resurse naturale	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
din care: cheltuieli de piață și plăți directe	*43 779*	*44 190*	*43 951*	*44 146*	*44 163*	*44 241*	*44 264*	*308 734*
3. Securitate și cetățenie	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Europa în lume	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Administrație	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*7 056*	*7 351*	*7 679*	*8 007*	*8 360*	*8 700*	*9 071*	*56 224*
6. Compensări	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Rezervă negativă	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Instrumente speciale	—	—	—	—	—	—	—	—
Credite de angajament	**121 435**	**162 959**	**154 738**	**155 631**	**159 514**	**164 123**	**168 797**	**1 087 197**
Total credite de plată	**135 762**	**140 719**	**130 694**	**142 906**	**154 565**	**159 235**	**162 406**	**1 026 287**

Tabelul de mai sus prezintă plafoanele cadrului financiar multianual (CFM) în prețuri curente. 2017 a fost cel de al patrulea exercițiu financiar acoperit de cadrului financiar anual pentru perioada 2014-2020. Plafonul global al creditelor de angajament pentru 2017 a fost de 155 631 de milioane EUR, echivalentul a 1,04 % din VNB-ul UE, în timp ce plafonul aferent creditelor de plată a fost de 142 906 milioane EUR, sau 0,95 % din VNB-ul UE valabil pe întreaga durată a exercițiului bugetar 2017.

S-au convenit noi dispoziții în materie de flexibilitate pentru CFM 2014-2020. Una dintre noile dispoziții prevede posibilitatea de a transfera marjele necheltuite din cadrul plafoanelor de plăți în următoarele exerciții financiare prin intermediul marjei globale pentru plăți în contextul ajustării tehnice a CFM pentru următorul exercițiu financiar. Prin urmare, suma necheltuită din 2015 (1 288 de milioane EUR în prețuri curente) și din 2016 (13 991 de milioane EUR în prețuri curente) a fost transferată exercițiilor financiare 2018-2020, iar plafoanele pentru 2015, 2016 și 2018-2020 au fost ajustate în consecință – a se vedea ajustarea tehnică a CFM pentru 2017 menționată mai sus și ajustarea tehnică pentru 2018 [COM(2017) 220, 24 mai 2017].

La 24 mai 2017, Comisia a adoptat o comunicare privind ajustarea tehnică a cadrului financiar pentru 2018 în concordanță cu evoluțiile VNB (SEC 2010) [COM(2017) 220 din 24 mai 2017]. În urma intrării în vigoare a Regulamentului 2017/1123 al Consiliului de modificare a Regulamentului nr. 1311/2013 privind CFM (JO L 163, 24.6.2017), ca urmare a evaluării/revizuirii la jumătatea perioadei, cifrele incluse în Comunicarea din 24 mai 2017 cu privire la rezerva pentru ajutoare de urgență și la Instrumentul de flexibilitate au fost actualizate și înlocuite în Comunicarea din 15 septembrie 2017 [COM (2017) 473 final]. Ajustările cifrelor prezentate în această comunicare rezultă în mod direct din modificarea Regulamentului privind CFM prin Regulamentul (UE, Euratom) 2017/1123 și nu se abat de la dispozițiile articolului 6 alineatul (4) din Regulamentul privind CFM, conform căruia nu se pot efectua ulterior alte ajustări tehnice în afara celor menționate la articolul 6 alineatul (1), nici în cursul exercițiului financiar, nici *ex post*. Ajustarea tehnică nou-introdusă pentru Instrumentul de flexibilitate, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (f), este pusă la dispoziție pentru prima dată.

Mai jos sunt prezentate diversele rubrici ale CFM.

Rubrica 1 – Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii

Această rubrică are două componente distincte, dar interdependente:

1a Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă, care cuprinde cheltuielile de cercetare și inovare, educație și formare, Mecanismul pentru interconectarea Europei, politica socială, piața internă și politicile adiacente;

1b Coeziune economică, socială și teritorială, menită să consolideze convergența statelor membre și a regiunilor cel mai puțin dezvoltate, să completeze strategia UE pentru dezvoltare durabilă în afara regiunilor mai puțin prospere și să susțină cooperarea interregională.

Rubrica 2 – Creștere durabilă: resurse naturale

Rubrica 2 include politica agricolă comună, politica în domeniul pescuitului și măsurile de mediu, în special programul Life+.

Rubrica 3 – Securitate și cetățenie

Rubrica 3 (Securitate și cetățenie) reflectă importanța tot mai mare a anumitor domenii în care UE i s-au încredințat sarcini speciale – justiția și afacerile interne, protecția frontierelor, politica în domeniul imigrației și azilului, sănătatea publică și protecția consumatorului, cultura, tineretul, informarea și dialogul cu cetățenii.

Rubrica 4 – Europa în lume

Rubrica 4 acoperă toate acțiunile externe, inclusiv cooperarea pentru dezvoltare, ajutorul umanitar și instrumentele din domeniul politicii de preaderare și de vecinătate. FED rămâne în afara bugetului UE și nu face parte din CFM.

Rubrica 5 – Administrație

Această rubrică acoperă cheltuielile administrative aferente tuturor instituțiilor, pensiile și școlile europene. Pentru alte instituții decât Comisia, aceste costuri reprezintă totalul cheltuielilor lor.

Rubrica 6 – Compensări

În conformitate cu acordul politic conform căruia noile state membre nu trebuie să devină contribuabili neți la buget în primii ani după aderare, la această rubrică s-au prevăzut compensări. Această sumă le-a fost pusă la dispoziție sub formă de transferuri, pentru a echilibra veniturile și contribuțiile lor bugetare.

Rubrica 9 – Instrumente speciale

Mecanismele de flexibilitate îi permit UE să mobilizeze fondurile necesare pentru a reacționa la evenimente neprevăzute, cum ar fi situații de criză și de urgență. Domeniul de aplicare, alocarea financiară și modalitățile de funcționare ale acestora sunt prevăzute în Regulamentul privind CFM și în acordul interinstituțional. În contextul actualei reduceri a cheltuielilor, acestea asigură, de asemenea, faptul că resursele bugetare pot să răspundă priorităților în schimbare, astfel încât fiecare euro să fie utilizat acolo unde este cel mai necesar. Prin urmare, majoritatea mecanismelor de flexibilitate rămân în afara CFM, iar fondurile aferente acestora pot fi mobilizate peste limita plafoanelor de cheltuieli.

1.2. **RUBRICI DETALIATE ALE CFM (PROGRAME)**

Rubricile CFM sunt prezentate mai detaliat pe rubrici care corespund principalelor programe de cheltuieli (de exemplu, Orizont 2020, Erasmus+ etc.). Temeiurile juridice care stau la baza execuției bugetare sunt adoptate la acest nivel de program. Programele reprezintă structura utilizată în mod curent pentru raportarea privind execuția și rezultatele. Din acest motiv, tabelele pentru fiecare program au fost introduse și în cadrul acestor rapoarte privind execuția bugetară (a se vedea tabelele **4.6**-**4.10** de mai jos).

1.3. **BUGETUL ANUAL**

Pentru fiecare exercițiu financiar, Comisia estimează veniturile și cheltuielile tuturor instituțiilor pentru respectivul exercițiu financiar și elaborează un proiect de buget pe care îl trimite autorității bugetare. Pe baza acestui proiect de buget, Consiliul adoptă o poziție care face, ulterior, obiectul negocierilor între cele două componente ale autorității bugetare. Președintele PE declară că proiectul comun a fost în cele din urmă adoptat, bugetul putând fi astfel executat. În cursul exercițiului financiar în cauză, se adoptă bugete rectificative. Sarcina execuției bugetare este, în principal, responsabilitatea Comisiei.

În cazul Comisiei, structura bugetului constă în credite administrative și în credite operaționale. Celelalte instituții au doar credite administrative. În plus, bugetul face distincția între două tipuri de credite: nediferențiate și diferențiate. Creditele nediferențiate sunt utilizate pentru finanțarea operațiunilor anuale (care respectă principiul anualității). Creditele diferențiate sunt utilizate pentru a reconcilia principiul anualității cu necesitatea de a gestiona operațiuni multianuale. Creditele diferențiate se împart în credite de angajament și credite de plată:

— creditele de angajament: acoperă costul total al obligațiilor juridice asumate în exercițiul financiar în curs pentru operațiuni multianuale. Cu toate acestea, angajamentele bugetare pentru acțiunile a căror durată depășește un exercițiu financiar pot fi defalcate pe mai multe exerciții financiare în tranșe anuale, dacă actul de bază prevede acest lucru;

— creditele de plată: acoperă cheltuielile care rezultă din angajamentele asumate în exercițiul financiar curent și/sau în exercițiile financiare anterioare.

În conturi, tipurile de finanțare sunt grupate în două categorii principale:

— creditele bugetului final adoptat și

— creditele suplimentare, care includ:

  — reportările din exercițiul financiar anterior (într-un număr limitat de cazuri, Regulamentul financiar permite ca sumele necheltuite în exercițiul financiar anterior să fie reportate în exercițiul financiar în curs) și

  — veniturile alocate care rezultă din rambursări, contribuții de la părți/țări terțe la programele și activitățile UE pentru părți terțe. Acestea sunt alocate direct liniilor bugetare de cheltuieli aferente și constituie cel de al treilea pilon de finanțare.

Toate tipurile de finanțare luate împreună constituie creditele disponibile.

1.4. **VENITURI**

1.4.1. ***Venituri din resurse proprii***

Marea majoritate a veniturilor provin din resurse proprii, care constau în următoarele categorii:

(1) resurse proprii tradiționale (RPT): acestea reprezintă, de obicei, +/– 15 % din veniturile din resurse proprii;

(2) resursa bazată pe taxa pe valoarea adăugată (TVA): aceasta reprezintă, de obicei, aproximativ 13 % din veniturile din resurse proprii;

(3) resursa bazată pe venitul național brut (VNB): aceasta reprezintă, de obicei, +/– 72 % din veniturile din resurse proprii.

Resursele proprii sunt alocate în conformitate cu normele prevăzute în Decizia 2014/335/UE, Euratom a Consiliului din 26 mai 2014 privind sistemul de resurse proprii ale UE (DRP 2014). Această decizie a intrat în vigoare la 1 octombrie 2016 și se aplică retroactiv începând cu 1 ianuarie 2014. Efectele pentru 2014 și 2015 au fost luate în considerare în exercițiul bugetar 2016.

Cuantumul total al resurselor proprii alocate Uniunii pentru a acoperi creditele anuale de plată nu depășește 1,20 % din suma VNB-urilor tuturor statelor membre.

1.4.2. ***Resurse proprii tradiționale (RPT)***

Resursele proprii tradiționale (RPT) constau în taxe vamale (percepute pe importurile din țări terțe) și în cotizațiile pentru zahăr (plătite de producătorii de zahăr pentru finanțarea cheltuielilor privind organizarea comună a pieței în sectorul zahărului) percepute de la agenții economici și colectate de statele membre în numele UE. Cu toate acestea, statele membre păstrează 20 % cu titlu de compensare pentru costurile de colectare ale acestora. Toate sumele din resurse proprii tradiționale stabilite trebuie înregistrate în una dintre evidențele contabile ținute de autoritățile competente:

— în contabilitatea obișnuită prevăzută la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul nr. 609/2014: toate sumele recuperate sau garantate;

— în contabilitatea separată prevăzută tot la articolul menționat: toate sumele nerecuperate încă și/sau negarantate; sumele garantate, dar contestate pot fi, de asemenea, înscrise în această contabilitate.

Resursele proprii tradiționale trebuie înregistrate în contul Comisiei deschis la trezoreria sau la banca centrală națională de statul membru cel târziu în prima zi lucrătoare după a 19-a zi a celei de a doua luni următoare lunii în care s-a constatat (sau, în cazul contabilității separate, s-a recuperat) creanța.

1.4.3. ***Taxa pe valoarea adăugată (TVA)***

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este percepută din bazele de calcul al TVA aplicate de statele membre, care sunt armonizate în acest scop în conformitate cu normele UE. Cu toate acestea, baza de calcul al TVA este plafonată la 50 % din VNB-ul fiecărui stat membru. Rata uniformă a TVA aplicată este stabilită la 0,30 %, cu excepția perioadei 2014-2020, în care rata pentru Germania, Țările de Jos și Suedia a fost stabilită la 0,15 %.

1.4.4. ***Venitul național brut (VNB)***

Resursa bazată pe venitul național brut (VNB) este utilizată pentru finanțarea părții din buget care nu este acoperită de nicio altă sursă de venit. Același procent este perceput din VNB-ul fiecărui stat membru, care este stabilit în conformitate cu normele UE.

Resursele bazate pe TVA și VNB sunt stabilite în funcție de previziunile privind bazele relevante formulate la momentul întocmirii proiectului de buget. Ulterior, aceste previziuni sunt revizuite și actualizate în cursul respectivului exercițiu bugetar, printr-un buget rectificativ. Diferențele dintre sumele datorate de statele membre în funcție de bazele efective de calcul și sumele plătite efectiv în temeiul previziunilor (revizuite), fie pozitive, fie negative, sunt solicitate de Comisie de la statele membre în prima zi lucrătoare din luna iunie a celui de al doilea an care urmează respectivului exercițiu bugetar. Se mai pot face corecții ale bazelor efective de calcul al TVA și VNB în cursul următoarelor patru exerciții financiare, cu excepția cazului în care se emite o rezervă. Aceste rezerve trebuie să fie considerate creanțe potențiale exigibile statelor membre, al căror cuantum este incert, dat fiind faptul că impactul lor financiar nu poate fi estimat cu precizie. Atunci când se poate stabili cuantumul exact, resursele corespunzătoare bazate pe TVA și VNB sunt solicitate fie în raport cu soldurile TVA și VNB, fie prin cereri individuale de fonduri.

1.4.5. ***Corecția în favoarea Regatului Unit***

Consiliul European de la Fontainebleau (iunie 1984) a instituit un mecanism de corectare a dezechilibrului bugetar în favoarea Regatului Unit (care a redus plățile Regatului Unit cu titlu de resurse proprii, majorând totodată plățile efectuate de celelalte state membre). Germania, Austria, Suedia și Țările de Jos beneficiază de o reducere a finanțării corecției în favoarea Regatului Unit (limitată la o pătrime din contribuția lor normală).

1.4.6. ***Reducerea brută***

Consiliul European din 7-8 februarie 2013 a concluzionat că Danemarca, Țările de Jos și Suedia ar trebui să beneficieze de reduceri brute ale contribuțiilor lor anuale bazate pe VNB pentru perioada 2014-2020 și că Austria ar trebui să beneficieze de reduceri brute numai pentru perioada 2014-2016. Reducerile anuale sunt următoarele: Danemarca – 130 de milioane EUR, Țările de Jos – 695 de milioane EUR și Suedia – 185 de milioane EUR.

1.5. **CALCULAREA REZULTATULUI BUGETAR**

Rezultatul bugetar al UE este returnat statelor membre în următorul exercițiul financiar prin deducerea din sumele datorate de acestea în respectivul exercițiu financiar.

Sumele din resursele proprii înscrise în conturi sunt cele creditate în cursul exercițiului financiar în conturile deschise în numele Comisiei de guvernele statelor membre. De asemenea, veniturile cuprind, în cazul unui excedent, rezultatul bugetar al exercițiului financiar anterior. Celelalte venituri înscrise în conturi reprezintă suma primită efectiv în cursul exercițiului financiar.

În vederea calculării rezultatului bugetar al exercițiului financiar, la cheltuieli se includ plățile corespunzătoare creditelor exercițiului financiar, plus orice credite ale respectivului exercițiu financiar care sunt reportate în următorul exercițiu financiar. Plățile efectuate din creditele exercițiului financiar sunt plățile efectuate de contabil până la data de 31 decembrie a exercițiului financiar. În cazul FEGA, plățile sunt cele efectuate de statele membre între 16 octombrie N-1 și 15 octombrie N, cu condiția notificării contabilului cu privire la angajament și la autorizare până la data de 31 ianuarie a exercițiului N+1. Cheltuielile FEGA pot face obiectul unei decizii de conformitate în urma controalelor efectuate în statele membre.

Rezultatul bugetar este alcătuit din două elemente: rezultatul UE și rezultatul participării țărilor AELS care fac parte din Spațiul Economic European (SEE). În conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 608/2014 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii, acest rezultat reprezintă diferența dintre:

— veniturile totale încasate în exercițiul financiar și

— plățile totale corespunzătoare creditelor exercițiului financiar în curs plus valoarea totală a creditelor respectivului exercițiu financiar reportate în următorul exercițiul financiar.

Următoarele elemente se adaugă sau se deduc din cifra rezultată:

— soldul net al anulărilor creditelor de plată reportate din exercițiile financiare anterioare și orice plată care, din cauza fluctuației cursului euro, depășește creditele nediferențiate reportate din exercițiul financiar anterior;

— evoluția veniturilor alocate și

— câștigurile sau pierderile nete din cursul valutar înregistrate în cursul exercițiului financiar.

Creditele reportate din exercițiul financiar anterior aferente contribuțiilor de la părți terțe și activităților pentru acestea, care prin definiție nu sunt anulate niciodată, sunt incluse ca credite adiționale pentru exercițiul financiar. Acest lucru explică diferența dintre reportările din exercițiul financiar anterior în rapoartele privind execuția bugetară din exercițiul financiar N și reportările în următorul exercițiul financiar în rapoartele privind execuția bugetară din exercițiul financiar N-1. Creditele puse din nou la dispoziție ca urmare a rambursării avansurilor nu sunt luate în considerare atunci când se calculează rezultatul bugetar.

Creditele de plată reportate includ: reportările automate și reportările prin decizie. Rubrica privind anularea creditelor de plată neutilizate reportate din exercițiul financiar anterior prezintă anulările creditelor reportate în mod automat și în urma unei decizii.

1.6. **RECONCILIEREA REZULTATULUI ECONOMIC CU REZULTATUL BUGETAR**

milioane EUR

	2017	2016
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR	**8 082**	**1 733**
Venituri		
Creanțe constatate în exercițiul financiar în curs, dar necolectate încă	*(4 408)*	*(1 969)*
Creanțe constatate în exercițiile financiare anterioare și colectate în exercițiul financiar în curs	*10 739*	*3 363*
Venituri (nete) înregistrate în avans	*(257)*	*611*

milioane EUR

	2017	2016
Cheltuieli		
Cheltuieli (nete) înregistrate în avans	*3 725*	*10 678*
Cheltuieli aferente exercițiului financiar anterior și plătite în exercițiul financiar în curs	*(3 574)*	*(7 656)*
Efect net al prefinanțării	*(12 059)*	*(468)*
Credite de plată reportate în următorul exercițiu financiar	*(3 373)*	*(3 102)*
Plăți efectuate din reportări și anulări ale creditelor de plată nefolosite	*1 784*	*1 379*
Variații ale provizioanelor	*6 752*	*3 962*
Altele	*(6 676)*	*(2 142)*
Rezultatul economic al agențiilor și al CECO	**(179)**	**16**
REZULTATUL BUGETAR AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR	**555**	**6 405**

În conformitate cu Regulamentul financiar, pentru calcularea rezultatului economic al exercițiului financiar se aplică principiile contabilității pe bază de angajamente, iar pentru rezultatul bugetar – normele modificate ale contabilității de casă. Având în vedere că rezultatul economic și rezultatul bugetar acoperă aceleași tranzacții subiacente, asigurarea faptului că acestea sunt reconciliabile reprezintă un control util.

Elemente de reconciliere – venituri

Veniturile bugetare efective ale unui exercițiu financiar corespund veniturilor colectate din creanțe constatate în cursul exercițiului financiar și sumelor colectate din creanțe constatate în cursul exercițiilor financiare anterioare. Astfel, creanțele constatate în exercițiul financiar în curs, dar necolectate încă trebuie deduse din rezultatul economic în scopul reconcilierii, deoarece nu fac parte din veniturile bugetare. În schimb, creanțele constatate în exercițiile financiare anterioare și colectate în exercițiul financiar în curs trebuie să fie adăugate la rezultatul economic în scopul reconcilierii.

Veniturile înregistrate în avans includ, în principal, veniturile înregistrate în avans aferente agriculturii, resurselor proprii, dobânzilor și dividendelor. Se ia în considerare numai efectul net, și anume veniturile înregistrate în avans pentru exercițiul financiar în curs minus veniturile înregistrate în avans și reluate din exercițiul financiar anterior.

Elemente de reconciliere – cheltuieli

Cheltuielile înregistrate în avans reprezintă, în principal, sume înregistrate în scopul separării exercițiului financiar, și anume cheltuielile eligibile suportate de beneficiarii fondurilor UE, dar care nu sunt încă raportate Comisiei. Se ia în considerare numai efectul net, și anume cheltuielile înregistrate în avans pentru exercițiul financiar în curs minus cheltuielile înregistrate în avans și reluate din exercițiul financiar anterior. Plățile efectuate în exercițiul financiar în curs aferente facturilor înregistrate în exercițiile financiare anterioare fac parte din cheltuielile bugetare ale exercițiului financiar în curs și, prin urmare, trebuie adăugate la rezultatul economic în scopul reconcilierii.

Efectul net al prefinanțării este combinația dintre (1) noile sume de prefinanțare plătite în exercițiul financiar în curs și recunoscute ca cheltuieli bugetare ale exercițiului financiar în curs și (2) verificarea prefinanțării prin costurile eligibile acceptate în exercițiul financiar în curs. Acestea din urmă reprezintă o cheltuială din perspectiva angajamentelor, dar nu în contabilitatea bugetară, deoarece plata prefinanțării inițiale a fost deja considerată cheltuială bugetară la momentul plății.

Pe lângă plățile aferente creditelor exercițiului financiar, la calculul rezultatului bugetar al exercițiului trebuie avute în vedere, de asemenea, creditele respectivului exercițiu financiar care sunt reportate în următorul exercițiu financiar [în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 608/2014]. Același lucru se aplică și în cazul plăților bugetare efectuate în exercițiul financiar în curs din reportările din exercițiile financiare anterioare și în cazul anulărilor creditelor de plată nefolosite.

Variația provizioanelor se referă la estimările de la încheierea exercițiului financiar efectuate în situațiile financiare (în principal, beneficiile angajaților), care nu au un impact asupra contabilității bugetare. Alte sume de reconciliat includ diferite elemente cum ar fi amortizarea/deprecierea activelor, achiziționarea de active, plățile de leasing financiar și participațiile financiare care fac obiectul unui tratament contabil diferit în cadrul contabilității bugetare și, respectiv, al contabilității pe bază de angajamente.

2. EXECUȚIA BUGETULUI UE PE 2017 – OBSERVAȚII

2.1. **VENITURI**

În bugetul UE adoptat inițial, semnat de Președintele Parlamentului European la 1 decembrie 2016, valoarea creditelor de plată era de 134 490 de milioane EUR, iar din resurse proprii urmau să se acopere în total 131 718 milioane EUR. Estimările veniturilor și cheltuielilor din bugetul inițial sunt, în general, ajustate pe parcursul exercițiului bugetar, astfel de modificări fiind prezentate în bugetele rectificative. Ajustările privind resursele proprii bazate pe VNB asigură echilibrul dintre veniturile și cheltuielile înscrise în buget. În conformitate cu principiul echilibrului, veniturile și cheltuielile bugetare (credite de plată) trebuie să fie în echilibru.

În 2017 s-au adoptat șase bugete rectificative. Dacă se ține cont de acestea, venitul total final adoptat pentru 2017 a fost de 126 771 de milioane EUR. Excedentul din exercițiul financiar anterior, reducerea substanțială a creditelor de plată, cuantumul semnificativ al amenzilor colectate și alte contribuții au redus în 2017 contribuția de echilibrare a statelor membre bazată pe VNB (115 484 de milioane EUR).

În ceea ce privește rezultatul privind resursele proprii, sumele aferente resurselor proprii tradiționale colectate au fost foarte apropiate de sumele estimate. Acest lucru se explică în principal prin faptul că estimările bugetare au fost modificate la momentul întocmirii bugetului rectificativ nr. 6/2017 (conform noilor previziuni din primăvara anului 2017).

Plățile finale ale statelor membre în materie de TVA și VNB sunt, de asemenea, foarte apropiate de estimările bugetare finale. Diferențele dintre sumele estimate și sumele plătite efectiv sunt urmarea diferențelor dintre cursul de schimb valutar al euro utilizat în scopuri bugetare și cursurile valutare în vigoare la data la care statele membre care nu participă la UEM au efectuat efectiv plățile.

În ceea ce privește soldurile TVA și VNB, s-a instituit o nouă procedură. Normele sunt prevăzute la articolul 10b din Regulamentul privind punerea la dispoziție (Regulamentul nr. 609/2014). Noua procedură nu implică un buget rectificativ și, prin urmare, Comisia va solicita în mod direct statelor membre să plătească sumele nete. Impactul asupra bugetului UE a fost aproape de zero ca urmare a noului sistem de compensare.

Rubrica „Contribuții și restituiri aferente acordurilor și programelor UE” se referă, în principal, la veniturile din corecții financiare (fondurile ESI, FEGA și FEADR), la participarea țărilor terțe la programele de cercetare și la alte contribuții și restituiri la programele/activitățile UE. O parte importantă a acestei sume este alcătuită din venituri alocate, care, de obicei, conduc la înscrierea de credite suplimentare în partea de cheltuieli. În 2017, aceste contribuții și restituiri provin, în principal, din rambursări pentru fondurile structurale (6,7 miliarde EUR), verificarea conturilor în cadrul fondurilor agricole (1,9 miliarde EUR), contribuția statelor membre sau a terților la acorduri specifice (1,6 miliarde EUR) și contribuții la programele UE (1 miliard EUR).

Veniturile din amenzi se referă, în principal, la amenzile aplicate în materie de concurență.

2.2. **CHELTUIELI**

Bugetul pe 2017 viza asigurarea echilibrului între punerea în aplicare a programelor în curs și abordarea noilor provocări. Prin urmare, acesta se bazează pe angajamentele din anii anteriori și recurge la marja de flexibilitate existentă pentru a răspunde la provocări, în conformitate cu cadrul financiar multianual (CFM) aferent perioadei 2014-2020.

În conformitate cu evoluția anuală prevăzută în CFM, creditele propuse în proiectul de buget au fost stabilite la 157,7 miliarde EUR (o creștere de 1,7 % în comparație cu bugetul pe 2016) reprezentând angajamente și 134,9 miliarde EUR (- 6,2 %) reprezentând plăți, ceea ce înseamnă 1,05 % și, respectiv, 0,90 % din VNB-ul UE. Majorarea creditelor de angajament a fost de 4,8 %, după „neutralizarea” impactului reprogramării tranșei anuale pentru 2014 a Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală, a Fondului pentru azil, migrație și integrare și a Fondului pentru securitate internă. Reducerea semnificativă a plăților totale se explică în principal prin finalizarea punerii în aplicare a programelor aferente CFM pentru perioada 2007-2013 și prin punerea lentă în aplicare a noii generații de programe în unele domenii de politică.

În cursul exercițiului financiar, creditele de angajament au fost majorate cu 500 de milioane EUR prin bugetul rectificativ nr. 3/2017 pentru inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri” și prin bugetul rectificativ nr. 5/2017 pentru a dota fondul de garantare al FEIS cu o alocare inițială de 275 de milioane EUR.

Ca urmare a situației dificile din 2016, un an în care creditele de plată au depășit nevoile și exercițiul financiar a fost închis cu un excedent considerabil, Comisia a observat, inițial, o evoluție la fel de lentă a cererilor de plată în 2017 și a acționat în vederea ajustării în consecință a bugetului. Prin urmare, la 9 octombrie 2017, s-a prezentat proiectul de buget rectificativ nr. 6/2017, în care se propunea reducerea nivelului creditelor de plată cu 7,7 miliarde EUR, din care 5,9 miliarde EUR de la liniile bugetare corespunzătoare subrubrica 1b *Coeziune economică, socială și teritorială* și, într-o mai mică măsură, de la rubricile 2 *Creștere durabilă*: *resurse naturale*, 3 *Securitate și cetățenie* și 4 *Europa în lume*, precum și de la Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE).

Execuția creditelor disponibile în 2017

În 2017, execuția tuturor tipurilor de credite (buget, reportări din 2017 și venituri alocate) a fost de 97 % pentru angajamente și de 93,9 % pentru plăți. Creditele din buget au fost executate integral în 2017 (98,35 % pentru plăți), un rezultat bun ținând seama de incertitudinile care au predominat în 2016 și în cea mai mare parte a lui 2017. Rata de execuție crește la 99,9 % din creditele de angajament și la 99,8 % din creditele de plată, dacă se presupune o utilizare integrală a sumelor reportate în 2018.

Pentru subrubrica 1b *Coeziune economică, socială și teritorială*, execuția financiară a programelor din perioada 2014-2020 a înregistrat progrese semnificative în comparație cu 2016, în timp ce pentru programele din perioada 2007-2013 s-au efectuat primele plăți de închidere. Reducerea creditelor de plată prin bugetul rectificativ nr. 6/2017 a fost pe deplin compensată de utilizarea veniturilor alocate rezultate din verificarea conturilor, iar suma finală cheltuită pentru plăți este aproape egală cu bugetul prevăzut inițial.

La rubrica 2 *Creștere durabilă: resurse naturale*, execuția financiară a noilor programe FEADR a sporit, de asemenea, în comparație cu 2016.

Angajamente restante

Angajamentele restante (RAL, sume angajate care nu au fost încă plătite) au fost de 267 de miliarde EUR la sfârșitul exercițiului financiar 2017. Creșterea de peste 28 de miliarde EUR față de sfârșitul exercițiului financiar 2016 este mai mare decât cea preconizată, deoarece decalajul dintre angajamente și plățile efectuate a fost mai mare decât se prevăzuse inițial din cauza reducerii plăților în bugetul rectificativ nr. 6/2017. Cu toate acestea, o creștere a RAL constituie o evoluție normală, întrucât creditele de angajament cresc în fiecare an, astfel cum se prevede în cadrul financiar multianual. În 2018, se estimează o nouă creștere a RAL, ca urmare a diferenței dintre creditele de angajament și creditele de plată înscrise în buget. Totuși, această creștere ar trebui să fie semnificativ mai puțin importantă decât în 2017, având în vedere decalajul mai mic dintre creditele de angajament și creditele de plată din bugetul adoptat pentru 2018. În plus, se preconizează o creștere a cererilor de plată în domeniul rubricii 1b *Coeziune economică, socială și teritorială*, ca urmare a aplicării regulii de dezangajare automată „n+3”.

O analiză mai detaliată a ajustărilor bugetare, a contextului relevant, a justificării și a impactului acestora este prezentată în Raportul Comisiei privind gestiunea bugetară și financiară 2017, partea A, care oferă o imagine de ansamblu asupra execuției bugetare, și partea B, care abordează fiecare rubrică a cadrului financiar multianual.

Rezultatul bugetar

Rezultatul bugetar aferent exercițiului financiar 2017, și anume 0,56 miliarde EUR, a reprezentat un minim istoric și a rezultat, în principal din partea de venituri. Veniturile din contribuții și restituiri au fost semnificative în 2017 (12,2 miliarde EUR), provenind din rambursări pentru fondurile structurale (6,7 miliarde EUR), verificarea conturilor în cadrul fondurilor agricole (1,9 miliarde EUR), contribuția statelor membre sau a terților la acorduri specifice (1,6 miliarde EUR) și contribuții la programele UE (1 miliard EUR). Creditele de plată au fost executate integral (98,35 %), sumele necheltuite putând fi reportate în 2018, iar sumele neutilizate fiind nesemnificative.

3. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETARE ALE UE

3.1. **SINTEZA EXECUȚIEI VENITURILOR BUGETARE ALE UE**

milioane EUR

	Titlul	Credite de venit		Creanțe constatate			Venituri			Încasări ca % din buget	Out- standing
		Bugetul inițial adoptat	Bugetul final adoptat	Exercițiul financiar în curs	Reportate	Total	Drepturi la plată aferente exercițiului financiar în curs	Drepturi la plată de reportat	Total		
1	Resurse proprii	131 718	115 484	115 429	26	115 455	115 414	2	115 416	100 %	39
3	Excedente, solduri și ajustări	—	6 405	6 416	—	6 416	6 416	—	6 416	100 %	—
4	Venituri provenite de la persoane care lucrează în cadrul instituțiilor Uniunii și în cadrul altor organisme ale acesteia	1 490	1 490	1 488	7	1 495	1 478	7	1 484	100 %	11
5	Venituri din funcționarea administrativă a instituțiilor	70	70	590	21	611	572	15	587	836 %	24
6	Contribuții și restituiri în cadrul acordurilor și al programelor Uniunii	60	60	12 228	275	12 504	12 061	118	12 179	20 299 %	324
7	Dobânzi de întârziere și amenzi	1 120	3 230	4 823	6 564	11 387	541	3 032	3 573	111 %	7 814
8	Operațiuni de luare de împrumuturi și creditare	7	7	39	5	43	24	5	28	410 %	15
9	Venituri diverse	25	25	6	9	15	4	4	8	30 %	7
	Total	**134 490**	**126 771**	**141 020**	**6 906**	**147 926**	**136 509**	**3 182**	**139 691**	**110 %**	**8 235**

4. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETARE ALE UE

4.1. **CFM: DEFALCAREA ȘI EVOLUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ**

milioane EUR

Rubrica CFM	Credite de angajament						Credite de plată					
	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
	Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1 Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168
1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*21 312*	—	*21 312*	*0*	*3 195*	*24 508*	*19 321*	*744*	*20 065*	*117*	*4 188*	*24 370*
1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*53 587*	*500*	*54 087*	—	*6 586*	*60 673*	*37 201*	*(7 426)*	*29 775*	*13*	*7 009*	*36 797*
2 Creștere durabilă: resurse naturale	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575
din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*42 613*	*(2)*	*42 611*	*433*	*2 786*	*45 830*	*42 563*	*(5)*	*42 558*	*630*	*2 786*	*45 975*
3 Securitate și cetățenie	4 284	—	4 284	—	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994
4 Europa în lume	10 162	551	10 713	109	1 560	12 382	9 483	(545)	8 938	120	1 887	10 944
5 Administrație	9 395	0	9 395	2	794	10 190	9 395	(2)	9 392	786	798	10 977
din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*3 921*	—	*3 921*	*0*	*423*	*4 344*	*3 921*	—	*3 921*	*494*	*426*	*4 841*
6 Compensări	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

milioane EUR

Rubrica CFM	Credite de angajament						Credite de plată					
	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
	Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
9 Instrumente speciale	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
Total	**157 858**	**1 974**	**159 831**	**575**	**16 169**	**176 576**	**134 490**	**(7 720)**	**126 771**	**1 714**	**17 585**	**146 071**

4.2. **CFM: EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT**

milioane EUR

Rubrica CFM		Angajamente asumate					Credite reportate către 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
1 Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	85 181	75 356	0	7 912	83 268	98 %	1 870	27	1 897	16	—	0	16
1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*24 508*	*21 301*	*0*	*1 353*	*22 654*	*92 %*	*1 842*	*4*	*1 846*	*8*	—	*0*	*8*
1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*60 673*	*54 056*	—	*6 559*	*60 614*	*100 %*	*28*	*23*	*51*	*8*	—	—	*8*
2 Creștere durabilă: resurse naturale	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	—	27
din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*45 830*	*42 150*	*426*	*2 183*	*44 759*	*98 %*	*603*	*451*	*1 054*	*10*	*8*	—	*18*

milioane EUR

Rubrica CFM		Angajamente asumate						Credite reportate către 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
3 Securitate și cetățenie	4 472	4 035	—	89	4 124	92 %	99	247	345	2	—	0	2
4 Europa în lume	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3
5 Administrație	10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	—	272	125	0	—	125
din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*4 344*	*3 838*	*0*	*303*	*4 142*	*95 %*	*120*	*0*	*120*	*83*	*0*	*0*	*83*
6 Compensări	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
8 Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
9 Instrumente speciale	1 544	1 259	31	—	1 291	84 %	41	62	103	151	—	—	151
Total	**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

4.3. CFM: EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ

milioane EUR

	Rubrica CFM	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12 +13
1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	61 168	49 698	111	7 220	57 030	93 %	121	—	3 977	4 098	21	19	0	40
	1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*24 370*	*19 945*	*101*	*1 330*	*21 376*	*88 %*	*108*	—	*2 858*	*2 966*	*12*	*16*	*0*	*28*
	1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*36 797*	*29 754*	*11*	*5 890*	*35 654*	*97 %*	*13*	—	*1 119*	*1 132*	*9*	*3*	—	*11*
2	Creștere durabilă: resurse naturale	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	—	26
	din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*45 975*	*41 992*	*621*	*2 081*	*44 695*	*97 %*	*103*	*451*	*705*	*1 259*	*12*	*8*	—	*21*
3	Securitate și cetățenie	2 994	2 767	10	90	2 867	96 %	11	5	99	115	11	1	0	12
4	Europa în lume	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89 %	314	2	820	1 136	12	4	—	16
5	Administrație	10 977	8 486	720	451	9 656	88 %	781	1	348	1 129	125	67	—	191
	din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*4 841*	*3 363*	*448*	*274*	*4 085*	*84 %*	*475*	*0*	*152*	*627*	*83*	*46*	—	*128*
6	Compensări	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—
9	Instrumente speciale	1 414	1 241	32	18	1 291	91 %	0	—	23	24	99	0	—	99
	Total	**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

4.4. CFM: EVOLUȚIA ANGAJAMENTELOR RESTANTE (RAL)

milioane EUR

	Rubrica CFM	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la sfârșitul exercițiului financiar
		Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/ Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837
	1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*35 622*	*(1 321)*	*(13 887)*	*20 414*	*22 654*	*(7 489)*	*(3)*	*15 162*	*35 576*
	1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*139 316*	*(3 015)*	*(35 345)*	*100 956*	*60 614*	*(310)*	*(0)*	*60 304*	*161 260*
2	Creștere durabilă: resurse naturale	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
	din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	*247*	*(2)*	*(211)*	*33*	*44 759*	*(44 484)*	—	*275*	*309*
3	Securitate și cetățenie	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194
4	Europa în lume	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5	Administrație	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
	din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	*431*	*20*	*(448)*	*3*	*4 142*	*(3 637)*	*0*	*505*	*507*
6	Compensări	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezerva negativă și deficitul reportat din exercițiul financiar anterior	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Instrumente speciale	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	0	0
	Total	**238 759**	**(5 268)**	**(70 129)**	**163 362**	**171 150**	**(67 250)**	**(4)**	**103 896**	**267 258**

4.5. **CFM: ANGAJAMENTE RESTANTE ÎN FUNCȚIE DE EXERCIȚIUL FINANCIAR DE ORIGINE**

milioane EUR

Rubrica CFM	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
1 Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837
1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	*741*	*294*	*829*	*2 754*	*3 620*	*4 893*	*7 283*	*15 162*	*35 576*
1b: Coeziune economică, socială și teritorială	*834*	*238*	*635*	*10 802*	*3 060*	*36 912*	*48 475*	*60 304*	*161 260*
2 Creștere durabilă: resurse naturale	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883
din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	—	—	—	—	*0*	*12*	*22*	*275*	*309*
3 Securitate și cetățenie	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194
4 Europa în lume	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478
5 Administrație	—	—	—	0	0	0	4	863	867
din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	0	0	0	0	0	0	3	*505*	*507*
9 Instrumente speciale	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Total	**2 878**	**1 166**	**2 668**	**16 893**	**9 928**	**51 779**	**78 050**	**103 896**	**267 258**

4.6. CFM DETALIAT: DEFALCAREA ȘI EVOLUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ

milioane EUR

Program	Credite de angajament						Credite de plată					
	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
	Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1.1 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	2 661	0	2 661	—	39	2 700	2 317	150	2 467	—	39	2 506
Sistemul european de radionavigație prin satelit (EGNOS/Galileo)	897	—	897	—	148	1 045	688	162	850	3	255	1 108
Reactorul termonuclear internațional (ITER)	323	(0)	322	—	19	341	426	298	724	0	19	743
Programul european de observare a Pământului (Copernicus)	607	—	607	—	17	625	697	(60)	637	2	19	658
Securitatea nucleară și dezafectarea	138	—	138	—	—	138	150	204	354	—	—	354
Orizont 2020	10 346	78	10 424	—	1 828	12 251	10 196	(97)	10 100	71	2 689	12 860
Programul Euratom pentru cercetare și formare	341	(0)	341	—	112	452	348	(1)	347	20	152	518
Competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor (COSME)	349	0	349	—	32	381	369	(119)	250	2	71	324
Educație, formare și sport (Erasmus+)	2 064	6	2 070	—	388	2 458	1 887	40	1 927	7	441	2 375
Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	136	—	136	—	10	146	97	(7)	90	2	10	102
Vamă, Fiscalis și combaterea fraudei	137	7	144	—	5	149	117	(0)	117	5	5	127
MIE – Energie	700	(77)	622	—	1	623	123	(40)	83	2	0	85
MIE – Transporturi	1 723	(1)	1 723	—	120	1 843	971	279	1 249	2	103	1 354

milioane EUR

Program	Credite de angajament						Credite de plată					
	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
	Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
MIE – Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)	124	1	125	—	3	128	118	(54)	63	0	3	67
Proiecte energetice pentru sprijinirea redresării economice (EERP)	—	—	—	—	16	16	110	32	142	—	16	157
Agenții descentralizate	344	(7)	338	—	18	356	336	(16)	319	—	18	337
Alte acțiuni și programe	220	(2)	218	—	435	653	196	2	198	1	344	543
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	56	(0)	56	—	1	57	44	(15)	29	—	0	30
Competențe specifice ale Comisiei	144	(5)	139	0	5	143	131	(13)	118	—	4	123
Total rubrica 1.1 din CFM	***21 312***	***(0)***	***21 312***	***0***	***3 195***	***24 508***	***19 321***	***744***	***20 065***	***117***	***4 188***	***24 370***
1.2 Convergență regională (regiuni mai puțin dezvoltate)	26 122	(30)	26 092	—	3 405	29 496	19 315	(4 613)	14 702	—	3 375	18 078
Regiuni în tranziție	5 627	(15)	5 613	—	677	6 289	3 314	(1 247)	2 067	—	542	2 609
Competitivitate (regiuni mai dezvoltate)	8 251	45	8 296	—	1 095	9 391	5 853	(1 441)	4 413	—	1 259	5 672
Regiuni ultraperiferice și slab populate	222	—	222	—	29	251	140	(14)	126	—	35	161
Fondul de coeziune	9 056	—	9 056	—	1 133	10 189	5 981	1 107	7 088	—	1 260	8 348
Cooperarea teritorială europeană	1 940	—	1 940	—	185	2 124	969	(392)	577	—	53	630
Asistență tehnică	216	(0)	216	—	1	217	190	(23)	167	13	1	180
Ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	546	—	546	—	6	553	441	(150)	291	0	6	298

milioane EUR

Program		Credite de angajament						Credite de plată					
		Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”	—	500	500	—	56	556	600	(551)	49	—	476	525
	Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	1 593	—	1 593	—	—	1 593	383	(93)	290	—	2	292
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	13	—	13	—	0	13	14	(9)	5	—	0	5
	Total rubrica 1.2 din CFM	***53 587***	***500***	***54 087***	—	***6 586***	***60 673***	***37 201***	***(7 426)***	***29 775***	***13***	***7 009***	***36 797***
	Total rubrica 1 din CFM	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168
2	Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	42 613	(2)	42 611	433	2 786	45 830	42 563	(5)	42 558	630	2 786	45 975
	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	14 366	(2)	14 364	—	862	15 226	11 208	(215)	10 994	1	532	11 527
	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)	912	—	912	—	133	1 045	577	(192)	385	0	133	519
	Acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului și organizațiile de gestionare a pescuitului (ORGP)	138	(11)	127	—	2	129	133	3	136	—	2	139
	Mediu și politici climatice (LIFE)	494	—	494	—	10	504	364	(33)	331	4	8	343
	Agenții descentralizate	55	(1)	54	—	10	65	55	(1)	54	—	10	65
	Alte acțiuni și măsuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	8	—	8	—	0	8	13	(6)	8	—	0	8

milioane EUR

Program		Credite de angajament						Credite de plată					
		Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Acțiuni specifice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	0
	Total rubrica 2 din CFM	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575
3	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	1 620	(6)	1 614	—	46	1 661	1 182	(559)	623	2	45	671
	Consumatori	27	—	27	—	1	28	21	(0)	21	1	1	22
	Europa creativă	208	1	209	—	13	222	177	10	187	2	15	204
	Sprijin de urgență pe teritoriul Uniunii	200	(1)	199	—	—	199	219	(1)	218	0	—	218
	Fondul pentru securitate internă	739	(4)	735	—	61	796	748	(350)	398	2	60	460
	Sisteme informatice	20	16	35	—	3	38	17	12	28	—	3	31
	Justiție	54	(0)	54	—	3	56	41	(4)	37	1	3	41
	Drepturi, egalitate și cetățenie	63	1	64	—	2	65	47	6	53	1	2	55
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	31	(2)	30	—	2	31	31	(3)	28	—	2	30
	Europa pentru cetățeni	26	—	26	—	1	27	26	—	26	0	1	27
	Produse alimentare și hrană pentru animale	256	3	259	—	3	262	234	6	241	1	4	246
	Sănătate	65	—	65	—	2	67	58	1	59	1	2	62
	Agenții descentralizate	863	(6)	858	—	51	909	864	(99)	765	—	51	816
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	12	(2)	10	—	0	10	19	(6)	14	—	1	14
	Acțiuni specifice	101	—	101	—	1	102	102	(7)	96	1	0	97
	Total rubrica 3 din CFM	4 284	(0)	4 284	—	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994

milioane EUR

Program		Credite de angajament						Credite de plată					
		Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
4	Asistență pentru preaderare (IPA II)	2 115	4	2 118	—	76	2 195	1 716	(330)	1 386	4	414	1 805
	Asistență macrofinanciară (AMF)	46	(6)	40	—	—	40	46	(35)	10	—	—	10
	Fondul de garantare pentru acțiuni externe	241	—	241	—	110	351	241	—	241	—	110	351
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	21	(9)	11	—	1	13	20	(10)	10	—	2	11
	Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)	22	(5)	17	—	—	17	24	(7)	17	—	—	17
	Fondul pentru dezvoltare durabilă (FEDD)	—	275	275	—	300	575	—	275	275	—	300	575
	Instrumentul european de vecinătate (IEV)	2 440	40	2 481	—	54	2 535	2 358	(374)	1 984	5	59	2 048
	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	3 168	(17)	3 151	—	47	3 198	2 769	(140)	2 629	13	74	2 716
	Instrumentul de parteneriat (IP)	134	5	138	—	2	140	136	(39)	97	1	2	99
	Democrație și drepturile omului (IEDDO)	189	(5)	184	—	4	188	168	(9)	159	3	3	166
	Stabilitate și pace (IcSP)	273	(13)	260	—	11	272	294	(36)	258	3	10	271
	Ajutor umanitar	945	335	1 280	99	769	2 148	1 146	247	1 393	91	728	2 211
	Politica externă și de securitate comună (PESC)	327	(41)	287	9	55	351	294	(35)	259	0	55	313
	Cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	62	(11)	51	—	3	54	81	(11)	71	0	3	74
	Agenții descentralizate	20	—	20	—	0	20	20	—	20	—	0	20
	Alte acțiuni și programe	84	(1)	83	—	126	209	93	(27)	66	0	127	193

milioane EUR

	Program	Credite de angajament						Credite de plată					
		Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	9	(1)	8	1	0	9	11	(3)	9	—	0	9
	Acțiuni specifice	66	(0)	66	—	0	66	67	(12)	56	—	0	56
	Total rubrica 4 din CFM	10 162	551	10 713	109	1 560	12 382	9 483	(545)	8 938	120	1 887	10 944
5	Pensii	1 790	12	1 802	—	0	1 802	1 790	12	1 802	—	0	1 802
	Școli europene	185	(1)	184	—	14	198	185	(1)	184	1	14	199
	Agențiile descentralizate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	5	—	5	—	—	5	5	(3)	2	—	—	2
	Cheltuieli administrative ale Comisiei	3 494	(11)	3 483	1	357	3 841	3 494	(10)	3 484	292	358	4 134
	Cheltuieli administrative ale altor instituții	3 921	—	3 921	0	423	4 344	3 921	—	3 921	494	426	4 841
	Total rubrica 5 din CFM	9 395	0	9 395	2	794	10 190	9 395	(2)	9 392	786	798	10 977
6	Compensări	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 6 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezervă negativă	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Deficit reportat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 8 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

milioane EUR

Program	Credite de angajament						Credite de plată					
	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile	Credite bugetare			Credite suplimentare		Total credite disponibile
	Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate		Bugetul inițial adoptat	Bugete rectificative și transferuri	Bugetul final adoptat	Reportări	Venituri alocate	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
9 Rezerva pentru ajutoare de urgență	315	(253)	62	—	—	62	315	(216)	99	—	—	99
Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)	169	—	169	—	41	210	25	(25)	0	0	41	42
Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)	50	1 191	1 241	31	—	1 273	50	1 191	1 241	31	—	1 273
Total rubrica 9 din CFM	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
Total	**157 858**	**1 974**	**159 831**	**575**	**16 169**	**176 576**	**134 490**	**(7 720)**	**126 771**	**1 714**	**17 585**	**146 071**

4.7. **CFM DETALIAT: EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT**

milioane EUR

Program	Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
1.1 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	2 700	2 661	—	39	2 700	100 %	0	—	0	0	—	—	0
Sistemul european de radionavigație prin satelit (EGNOS/Galileo)	1 045	897	—	32	929	89 %	116	—	116	—	—	—	—

milioane EUR

Program	Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
Reactorul termonuclear internațional (ITER)	341	322	—	1	323	95 %	18	—	18	0	—	—	0
Programul european de observare a Pământului (Copernicus)	625	607	—	17	624	100 %	0	—	0	—	—	—	—
Securitatea nucleară și dezafectarea	138	138	—	—	138	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Orizont 2020	12 251	10 422	—	882	11 304	92 %	946	—	946	1	—	0	2
Programul Euratom pentru cercetare și formare	452	341	—	17	357	79 %	95	—	95	0	—	—	0
Competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor (COSME)	381	349	—	27	376	99 %	5	—	5	0	—	—	0
Educație, formare și sport (Erasmus+)	2 458	2 070	—	192	2 263	92 %	195	—	195	0	—	—	0
Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	146	135	—	3	138	94 %	7	—	7	1	—	0	1
Vamă, Fiscalis și combaterea fraudei	149	144	—	1	145	97 %	4	—	4	0	—	—	0
MIE – Energie	623	621	—	1	622	100 %	0	—	0	1	—	—	1
MIE – Transporturi	1 843	1 722	—	31	1 753	95 %	89	—	89	0	—	—	0
MIE – Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)	128	120	—	3	124	97 %	0	4	4	0	—	0	0
Proiecte energetice pentru sprijinirea redresării economice (EERP)	16	—	—	—	—	0 %	16	—	16	—	—	—	—
Agențiile descentralizate	356	338	—	13	351	99 %	5	—	5	0	—	—	0

milioane EUR

Program	Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
Alte acțiuni și programe	653	218	—	92	309	47 %	343	—	343	1	—	—	1
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	57	55	—	1	56	97 %	1	—	1	1	—	—	1
Competențe specifice ale Comisiei	143	137	0	3	140	98 %	1	—	1	2	—	—	2
Total rubrica 1.1 din CFM	***24 508***	***21 301***	***0***	***1 353***	***22 654***	***92 %***	***1 842***	***4***	***1 846***	***8***	—	***0***	***8***
1.2 Convergență regională (regiuni mai puțin dezvoltate)	29 496	26 092	—	3 378	29 470	100 %	27	—	27	—	—	—	—
Regiuni în tranziție	6 289	5 613	—	677	6 289	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Competitivitate (regiuni mai dezvoltate)	9 391	8 296	—	1 095	9 391	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Regiuni ultraperiferice și slab populate	251	222	—	29	251	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Fondul de coeziune	10 189	9 056	—	1 133	10 189	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Cooperarea teritorială europeană	2 124	1 917	—	185	2 101	99 %	0	23	23	—	—	—	—
Asistență tehnică	217	209	—	—	209	96 %	1	—	1	7	—	—	7
Ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	553	546	—	6	552	100 %	—	—	—	1	—	—	1
Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”	556	500	—	56	556	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	1 593	1 593	—	—	1 593	100 %	—	—	—	—	—	—	—

milioane EUR

Program		Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	13	13	—	—	13	100 %	0	—	0	0	—	—	0
	Total rubrica 1.2 din CFM	***60 673***	***54 056***	—	***6 559***	***60 614***	***100 %***	***28***	***23***	***51***	***8***	—	—	***8***
	Total rubrica 1 din CFM	85 181	75 356	0	7 912	83 268	97 %	1 870	27	1 897	16	—	0	16
2	Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	45 830	42 150	426	2 183	44 759	98 %	603	451	1 054	10	8	—	18
	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	15 226	14 360	—	0	14 360	94 %	861	—	861	4	—	—	4
	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)	1 045	909	—	133	1 042	100 %	0	—	0	3	—	—	3
	Acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului și organizațiile de gestionare a pescuitului (ORGP)	129	125	—	2	128	99 %	—	—	—	2	—	—	2
	Mediu și politici climatice (LIFE)	504	494	—	6	500	99 %	4	—	4	0	—	—	0
	Agenții descentralizate	65	54	—	10	64	99 %	1	—	1	—	—	—	—
	Alte acțiuni și măsuri	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	8	7	—	—	7	90 %	0	—	0	1	—	—	1
	Acțiuni specifice	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 2 din CFM	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	—	27

milioane EUR

	Program	Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
3	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	1 661	1 408	—	14	1 422	86 %	32	207	239	0	—	—	0
	Consumatori	28	27	—	1	28	100 %	0	—	0	0	—	—	0
	Europa creativă	222	209	—	9	218	98 %	5	—	5	0	—	—	0
	Sprijin de urgență pe teritoriul Uniunii	199	199	—	—	199	100 %	—	—	—	0	—	—	0
	Fondul pentru securitate internă	796	695	—	35	730	92 %	26	40	66	0	—	—	0
	Sisteme informatice	38	35	—	0	36	94 %	2	—	2	0	—	—	0
	Justiție	56	53	—	0	54	95 %	3	—	3	0	—	—	0
	Drepturi, egalitate și cetățenie	65	64	—	0	64	97 %	2	—	2	0	—	—	0
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	31	29	—	1	30	96 %	1	—	1	1	—	0	1
	Europa pentru cetățeni	27	26	—	0	27	98 %	0	—	0	0	—	—	0
	Produse alimentare și hrană pentru animale	262	259	—	2	261	100 %	1	—	1	0	—	—	0
	Sănătate	67	65	—	2	66	99 %	1	—	1	—	—	—	—
	Agenții descentralizate	909	858	—	25	882	97 %	27	—	27	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	10	9	—	—	9	97 %	0	—	0	0	—	—	0
	Acțiuni specifice	102	101	—	0	101	100 %	0	—	0	0	—	—	0
	Total rubrica 3 din CFM	4 472	4 035	—	89	4 124	92 %	99	247	345	2	—	0	2
4	Asistență pentru preaderare (IPA II)	2 195	2 117	—	34	2 151	98 %	43	1	44	0	—	—	0
	Asistență macrofinanciară (AMF)	40	40	—	—	40	100 %	—	—	—	0	—	—	0

milioane EUR

Program	Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
Fondul de garantare pentru acțiuni externe	351	241	—	—	241	69 %	110	—	110	—	—	—	—
Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	13	11	—	1	12	92 %	1	—	1	0	—	0	0
Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)	17	17	—	—	17	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Fondul pentru dezvoltare durabilă (FEDD)	575	275	—	—	275	48 %	300	—	300	—	—	—	—
Instrumentul european de vecinătate (IEV)	2 535	2 481	—	34	2 515	99 %	20	—	20	0	—	—	0
Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	3 198	3 151	—	24	3 175	99 %	23	—	23	0	—	—	0
Instrumentul de parteneriat (IP)	140	138	—	2	140	100 %	0	—	0	0	—	—	0
Democrație și drepturile omului (IEDDO)	188	184	—	3	187	99 %	1	—	1	0	—	—	0
Stabilitate și pace (IcSP)	272	260	—	8	268	99 %	3	—	3	0	—	—	0
Ajutor umanitar	2 148	1 280	99	722	2 101	98 %	47	—	47	—	—	—	—
Politica externă și de securitate comună (PESC)	351	287	8	45	340	97 %	9	—	9	0	1	—	1
Cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	54	51	—	3	54	100 %	0	—	0	0	—	—	0
Agenții descentralizate	20	20	—	0	20	100 %	0	—	0	—	—	—	—
Alte acțiuni și programe	209	83	—	121	204	97 %	6	—	6	0	—	—	0
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	9	8	1	—	9	94 %	0	1	1	—	—	—	—
Acțiuni specifice	66	66	—	0	66	99 %	0	—	0	0	—	—	0
Total rubrica 4 din CFM	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3

milioane EUR

Program		Angajamente asumate						Credite reportate în până în 2018			Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
5	Pensii	1 802	1 797	—	0	1 797	100 %	0	—	0	5	—	—	5
	Școli europene	198	184	—	12	196	99 %	2	—	2	0	—	—	0
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
	Cheltuieli administrative ale Comisiei	3 841	3 446	1	207	3 654	95 %	150	—	150	37	—	—	37
	Cheltuieli administrative ale altor instituții	4 344	3 838	0	303	4 142	95 %	120	0	120	83	0	0	83
	Total rubrica 5 din CFM	10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	—	272	125	0	—	125
6	Compensări	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 6 din CFM	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezervă negativă	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Deficit reportat	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 8 din CFM	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
9	Rezerva pentru ajutoare de urgență	62	—	—	—	—	0 %	—	62	62	—	—	—	—
	Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)	210	18	—	—	18	9 %	41	—	41	151	—	—	151
	Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)	1 273	1 241	31	—	1 273	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Total rubrica 9 din CFM		1 544	1 259	31	—	1 291	84 %	41	62	103	151	—	—	151
	Total	**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

4.8. **CFM DETALIAT: EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ**

milioane EUR

Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
1.1 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	2 506	2 467	—	39	2 506	100 %	0	—	0	0	0	—	—	0
Sistemul european de radionavigație prin satelit (EGNOS/Galileo)	1 108	848	3	45	895	81 %	2	—	210	212	0	0	—	0
Reactorul termonuclear internațional (ITER)	743	723	0	1	724	97 %	1	—	18	19	0	0	—	0
Programul european de observare a Pământului (Copernicus)	658	635	2	19	655	100 %	2	—	1	3	(0)	0	—	0
Securitatea nucleară și dezafectarea	354	354	—	—	354	100 %	—	—	—	—	0	—	—	0
Orizont 2020	12 860	10 025	63	775	10 863	84 %	68	—	1 914	1 982	7	8	0	15
Programul Euratom pentru cercetare și formare	518	327	18	27	371	72 %	20	—	125	145	0	2	—	2
Competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor (COSME)	324	248	2	18	268	83 %	2	—	53	55	0	0	0	0
Educație, formare și sport (Erasmus+)	2 375	1 920	6	226	2 153	91 %	7	—	215	222	0	0	(0)	0
Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	102	87	1	3	92	90 %	2	—	6	8	1	1	0	2
Vamă, Fiscalis și combaterea fraudei	127	116	2	1	119	94 %	0	—	4	4	1	3	—	4
MIE – Energie	85	81	1	0	83	97 %	1	—	0	1	1	0	—	2
MIE – Transporturi	1 354	1 248	1	62	1 311	97 %	2	—	41	43	0	0	0	0

milioane EUR

Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
MIE – Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)	67	63	0	3	66	99 %	0	—	0	1	(0)	0	—	0
Proiecte energetice pentru sprijinirea redresării economice (EERP)	157	142	—	7	149	94 %	0	—	9	9	—	—	—	0
Agenții descentralizate	337	319	—	13	333	99 %	0	—	5	5	0	—	—	0
Alte acțiuni și programe	543	197	1	87	285	52 %	1	—	257	258	0	0	0	0
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	30	29	—	0	29	99 %	0	—	0	0	0	—	—	0
Competențe specifice ale Comisiei	123	117	—	3	120	98 %	0	—	1	1	1	—	—	1
Total rubrica 1.1 din CFM	***24 370***	***19 945***	***101***	***1 330***	***21 376***	***88 %***	***108***	—	***2 858***	***2 966***	***12***	***16***	***0***	***28***
1.2 Convergență regională (regiuni mai puțin dezvoltate)	18 078	14 702	—	2 622	17 325	96 %	0	—	753	753	—	—	—	0
Regiuni în tranziție	2 609	2 067	—	453	2 520	97 %	0	—	89	89	—	—	—	0
Competitivitate (regiuni mai dezvoltate)	5 672	4 413	—	991	5 403	95 %	0	—	269	269	—	—	—	0
Regiuni ultraperiferice și slab populate	161	126	—	35	161	100 %	0	—	—	—	—	—	—	—
Fondul de coeziune	8 348	7 088	—	1 260	8 348	100 %	0	—	—	—	—	—	—	—
Cooperarea teritorială europeană	630	576	—	53	629	100 %	0	—	—	—	1	—	—	1
Asistență tehnică	180	147	11	0	158	88 %	12	—	1	13	7	2	—	9
Ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	298	291	0	—	291	98 %	0	—	6	7	0	0	—	0
Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”	525	49	—	475	524	100 %	0	—	1	1	—	—	—	—
Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	292	290	—	2	291	100 %	—	—	—	—	0	—	—	0

milioane EUR

Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	5	5	—	—	5	96 %	0	—	0	0	0	—	—	0
Total rubrica 1.2 din CFM	***36 797***	***29 754***	***11***	***5 890***	***35 654***	***97 %***	***13***	—	***1 119***	***1 132***	***9***	***3***	—	***11***
Total rubrica 1 din CFM	61 168	49 698	111	7 220	57 030	94 %	121	—	3 977	4 098	21	19	0	40
2 Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	45 975	41 992	621	2 081	44 695	97 %	103	451	705	1 259	12	8	—	21
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	11 527	10 990	1	122	11 113	96 %	2	—	410	412	2	0	—	2
Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)	519	384	0	4	389	75 %	1	—	129	130	0	0	—	0
Acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului și organizațiile de gestionare a pescuitului (ORGP)	139	135	—	2	137	99 %	0	—	—	—	1	—	—	1
Mediu și politici climatice (LIFE)	343	326	4	8	337	98 %	4	—	1	5	1	0	—	1
Agențiile descentralizate	65	54	—	10	64	99 %	0	—	1	1	0	—	—	0
Alte acțiuni și măsuri	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	8	7	—	0	7	96 %	0	—	0	0	0	—	—	0
Acțiuni specifice	0	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	0	—	0
Total rubrica 2 din CFM	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	—	26

milioane EUR

	Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
3	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	671	616	2	13	631	94 %	2	—	32	34	5	0	—	5
	Consumatori	22	20	0	1	21	95 %	1	—	0	1	0	0	—	0
	Europa creativă	204	185	2	7	194	95 %	2	—	8	10	0	0	—	0
	Sprijin de urgență pe teritoriul Uniunii	218	217	0	—	217	100 %	0	—	—	0	0	0	—	0
	Fondul pentru securitate internă	460	395	2	37	433	94 %	2	—	24	26	1	0	—	1
	Sisteme informatice	31	28	—	1	29	92 %	0	—	2	2	0	—	—	0
	Justiție	41	36	1	2	39	95 %	1	—	1	1	0	0	0	1
	Drepturi, egalitate și cetățenie	55	52	0	1	53	96 %	0	—	1	2	0	0	—	1
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	30	23	—	1	24	79 %	0	5	1	5	1	—	—	1
	Europa pentru cetățeni	27	26	0	0	27	97 %	0	0	0	1	0	—	—	0
	Produse alimentare și hrană pentru animale	246	239	1	2	241	98 %	1	—	2	3	1	0	—	1
	Sănătate	62	58	1	1	60	97 %	1	—	0	1	0	0	0	0
	Agenții descentralizate	816	764	—	25	789	97 %	0	—	26	26	1	—	—	1
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	14	14	—	—	14	95 %	0	—	1	1	0	—	—	0
	Acțiuni specifice	97	95	1	0	96	99 %	1	—	0	1	0	0	—	0
	Total rubrica 3 din CFM	2 994	2 767	10	90	2 867	96 %	11	5	99	115	11	1	0	12
4	Asistență pentru preaderare (IPA II)	1 805	1 376	4	216	1 596	88 %	7	—	199	205	3	1	—	4
	Asistență macrofinanciară (AMF)	10	10	—	—	10	99 %	0	—	—	—	0	—	—	0
	Fondul de garantare pentru acțiuni externe	351	241	—	—	241	69 %	—	—	110	110	—	—	—	—

milioane EUR

Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
	Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	11	7	—	1	8	73 %	0	2	0	2	1	—	—	1
Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)	17	17	—	—	17	97 %	—	0	—	0	0	—	—	0
Fondul pentru dezvoltare durabilă (FEDD)	575	—	—	—	—	0 %	275	—	300	575	—	—	—	—
Instrumentul european de vecinătate (IEV)	2 048	1 978	5	31	2 014	98 %	5	—	28	33	0	0	—	0
Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	2 716	2 614	12	16	2 642	97 %	14	—	58	72	1	2	—	2
Instrumentul de parteneriat (IP)	99	95	1	1	96	97 %	1	—	1	1	1	0	—	2
Democrație și drepturile omului (IEDDO)	166	156	3	2	161	97 %	3	—	1	4	0	1	—	1
Stabilitate și pace (IcSP)	271	253	2	4	259	96 %	3	—	7	10	2	0	—	2
Ajutor umanitar	2 211	1 388	90	644	2 123	96 %	5	—	83	88	0	0	—	0
Politica externă și de securitate comună (PESC)	313	258	0	32	290	93 %	0	—	23	23	0	0	—	0
Cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	74	70	0	2	72	98 %	1	—	1	1	0	0	—	0
Agenții descentralizate	20	20	—	0	20	100 %	0	—	0	0	—	—	—	0
Alte acțiuni și programe	193	64	0	117	181	94 %	0	—	10	10	2	—	—	2
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	9	8	—	0	8	95 %	0	—	0	0	0	—	—	0
Acțiuni specifice	56	55	—	0	55	98 %	0	—	0	0	1	—	—	1
Total rubrica 4 din CFM	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89 %	314	2	820	1 136	12	4	—	16

milioane EUR

	Program	Plăți efectuate						Credite reportate în 2018				Credite anulate			
		Total credite disponibile	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
5	Pensii	1 802	1 797	—	0	1 797	100 %	—	—	0	0	5	—	—	5
	Școli europene	199	184	1	12	197	99 %	0	—	2	2	0	0	—	0
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	2	1	—	—	1	53 %	0	1	—	1	0	—	—	0
	Cheltuieli administrative ale Comisiei	4 134	3 141	271	165	3 577	87 %	305	—	193	499	37	21	—	58
	Cheltuieli administrative ale altor instituții	4 841	3 363	448	274	4 085	84 %	475	0	152	627	83	46	—	128
	Total rubrica 5 din CFM	10 977	8 486	720	451	9 656	88 %	781	1	348	1 129	125	67	—	191
6	Compensări	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 6 din CFM	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezervă negativă	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—
	Deficit reportat	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 8 din CFM	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—
9	Rezerva pentru ajutoare de urgență	99	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	99	—	—	99
	Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)	42	0	0	18	18	43 %	0	—	23	24	0	0	—	0
	Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)	1 273	1 241	31	—	1 273	100 %	0	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 9 din CFM	1 414	1 241	32	18	1 291	91 %	0	—	23	24	99	0	—	99
	Total	**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

4.9. CFM DETALIAT: EVOLUȚIA ANGAJAMENTELOR RESTANTE (RAL)

milioane EUR

Program	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
	Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
1.1 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	2 460	(0)	(2 451)	9	2 700	(55)	—	2 645	2 654
Sistemul european de radionavigație prin satelit (EGNOS/Galileo)	1 267	(1)	(738)	528	929	(157)	—	772	1 300
Reactorul termonuclear internațional (ITER)	2 128	(0)	(668)	1 460	323	(56)	(0)	267	1 727
Programul european de observare a Pământului (Copernicus)	205	(0)	(192)	13	624	(464)	—	161	174
Securitatea nucleară și dezafectarea	867	(0)	(353)	514	138	(1)	—	137	651
Orizont 2020	19 940	(458)	(7 173)	12 309	11 304	(3 689)	(3)	7 612	19 921
Programul Euratom pentru cercetare și formare	226	(14)	(106)	106	357	(265)	(0)	92	198
Competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor (COSME)	874	(74)	(209)	591	376	(59)	—	317	908
Educație, formare și sport (Erasmus+)	652	(59)	(258)	336	2 263	(1 895)	—	368	704
Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	187	(10)	(61)	115	138	(30)	—	107	222
Vamă, Fiscalis și combaterea fraudei	141	(8)	(82)	52	145	(38)	—	107	159
MIE – Energie	1 140	(1)	(77)	1 062	622	(6)	—	616	1 678
MIE – Transporturi	3 892	(661)	(1 022)	2 210	1 753	(289)	—	1 464	3 673
MIE – Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)	304	(1)	(65)	237	124	(1)	—	123	360
Proiecte energetice pentru sprijinirea redresării economice (EERP)	694	(0)	(149)	545	—	—	—	—	545
Agenții descentralizate	31	(0)	(25)	6	351	(308)	—	44	49
Alte acțiuni și programe	411	(23)	(166)	221	309	(119)	—	191	412

milioane EUR

Program	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
	Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	41	(2)	(15)	25	56	(15)	—	41	66
Competențe specifice ale Comisiei	162	(9)	(78)	75	140	(42)	—	99	174
Total rubrica 1.1 din CFM	***35 622***	***(1 321)***	***(13 887)***	***20 414***	***22 654***	***(7 489)***	***(3)***	***15 162***	***35 576***
1.2 Convergență regională (regiuni mai puțin dezvoltate)	71 813	(1 537)	(17 260)	53 015	29 470	(64)	—	29 406	82 421
Regiuni în tranziție	12 382	—	(2 494)	9 888	6 289	(26)	—	6 263	16 151
Competitivitate (regiuni mai dezvoltate)	22 235	(352)	(5 340)	16 542	9 391	(64)	—	9 327	25 870
Regiuni ultraperiferice și slab populate	523	—	(152)	371	251	(9)	—	242	613
Fondul de coeziune	23 497	(940)	(8 341)	14 216	10 189	(7)	—	10 182	24 398
Cooperarea teritorială europeană	2 218	(176)	(620)	1 421	2 101	(9)	—	2 092	3 514
Asistență tehnică	176	(8)	(57)	111	209	(101)	(0)	107	218
Ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	840	(0)	(267)	573	552	(24)	—	528	1 101
Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”	2 215	—	(523)	1 692	556	(0)	—	556	2 248
Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	3 402	(0)	(286)	3 117	1 593	(5)	—	1 588	4 704
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	15	(1)	(5)	9	13	(0)	—	13	22
Total rubrica 1.2 din CFM	***139 316***	***(3 015)***	***(35 345)***	***100 956***	***60 614***	***(310)***	***(0)***	***60 304***	***161 260***
Total rubrica 1 din CFM	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837

milioane EUR

	Program	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
		Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
2	Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	247	(2)	(211)	33	44 759	(44 484)	—	275	309
	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	29 641	(145)	(10 928)	18 567	14 360	(185)	—	14 175	32 742
	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)	2 595	(30)	(374)	2 191	1 042	(14)	(0)	1 028	3 218
	Acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului și organizațiile de gestionare a pescuitului (ORGP)	31	(0)	(22)	9	128	(115)	—	12	21
	Mediu și politici climatice (LIFE)	1 404	(2)	(315)	1 087	500	(23)	—	477	1 564
	Agenții descentralizate	3	—	(3)	—	64	(61)	—	3	3
	Alte acțiuni și măsuri	6	—	—	6	—	—	—	—	6
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	21	(1)	(7)	13	7	—	—	7	20
	Acțiuni specifice	0	—	—	0	—	—	—	—	0
	Total rubrica 2 din CFM	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
3	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	1 734	(77)	(582)	1 075	1 422	(49)	—	1 373	2 447
	Consumatori	35	(0)	(16)	19	28	(5)	—	22	41
	Europa creativă	177	(8)	(82)	87	218	(112)	—	105	193
	Sprijin de urgență pe teritoriul Uniunii	109	(0)	(78)	31	199	(140)	—	59	90
	Fondul pentru securitate internă	1 191	(68)	(421)	703	730	(12)	—	718	1 420
	Sisteme informatice	43	(3)	(25)	15	36	(4)	—	32	47
	Justiție	93	(18)	(31)	44	54	(7)	—	46	90
	Drepturi, egalitate și cetățenie	117	(12)	(52)	53	64	(1)	—	63	115
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	49	(11)	(16)	22	30	(8)	—	22	44

milioane EUR

	Program	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
		Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
	Europa pentru cetățeni	23	(1)	(14)	9	27	(13)	—	13	22
	Produse alimentare și hrană pentru animale	323	(27)	(189)	108	261	(53)	—	208	316
	Sănătate	127	(0)	(48)	78	66	(12)	—	54	133
	Agenții descentralizate	41	(3)	(24)	15	882	(765)	—	117	132
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	31	(2)	(12)	16	9	(1)	—	8	24
	Acțiuni specifice	74	(2)	(61)	11	101	(35)	—	66	77
	Total rubrica 3 din CFM	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194
4	Asistență pentru preaderare (IPA II)	6 400	(56)	(1 408)	4 936	2 151	(187)	(0)	1 963	6 899
	Asistență macrofinanciară (AMF)	10	(0)	(10)	0	40	(0)	—	40	40
	Fondul de garantare pentru acțiuni externe	—	—	—	—	241	(241)	—	—	—
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	15	(0)	(7)	8	12	(2)	—	10	18
	Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)	17	—	(4)	13	17	(12)	—	5	18
	Fondul pentru dezvoltare durabilă (FEDD)	—	—	—	—	275	—	—	275	275
	Instrumentul european de vecinătate (IEV)	7 344	(182)	(1 678)	5 484	2 515	(336)	(0)	2 178	7 662
	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	8 282	(173)	(2 377)	5 732	3 175	(264)	—	2 911	8 643
	Instrumentul de parteneriat (IP)	340	(7)	(83)	250	140	(14)	(0)	126	376
	Democrație și drepturile omului (IEDDO)	346	(2)	(113)	230	187	(47)	—	140	370
	Stabilitate și pace (IcSP)	626	(12)	(224)	390	268	(35)	(0)	233	623
	Ajutor umanitar	964	(43)	(575)	346	2 101	(1 548)	(0)	553	899
	Politica externă și de securitate comună (PESC)	204	(10)	(65)	129	340	(225)	—	115	243

milioane EUR

Program		Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
		Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
	Cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	145	(5)	(46)	93	54	(26)	—	29	122
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	20	(20)	—	—	—
	Alte acțiuni și programe	148	(16)	(23)	109	204	(158)	—	45	154
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	23	(2)	(8)	14	9	(1)	—	8	22
	Acțiuni specifice	111	(9)	(40)	62	66	(15)	—	51	113
	Total rubrica 4 din CFM	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5	Pensii	—	—	—	—	1 797	(1 797)	—	—	—
	Școli europene	1	(0)	(1)	—	196	(196)	—	0	0
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	2	(0)	(1)	1	5	(0)	—	4	6
	Cheltuieli administrative ale Comisiei	299	(22)	(276)	1	3 654	(3 301)	(0)	353	354
	Cheltuieli administrative ale altor instituții	431	20	(448)	3	4 142	(3 637)	0	505	507
	Total rubrica 5 din CFM	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
6	Compensări	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 6 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezervă negativă	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Deficit reportat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 8 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—

milioane EUR

Program	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar anterior				Angajamente ale exercițiului financiar în curs				Total angajamente restante la încheierea exercițiului financiar
	Angajamente reportate din exercițiul financiar anterior	Dezangajări/ Reevaluări/Anulări	Plăți	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	Angajamente efectuate în cursul exercițiului financiar	Plăți	Anularea angajamentelor care nu pot fi reportate	Angajamente restante la încheierea exercițiului financiar	
9 Rezerva pentru ajutoare de urgență	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)	0	(0)	(0)	—	18	(18)	—	0	0
Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)	—	—	—	—	1 273	(1 273)	—	—	—
Total rubrica 9 din CFM	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	0	0
Total	**238 759**	**(5 268)**	**(70 129)**	**163 362**	**171 150**	**(67 250)**	**(4)**	**103 896**	**267 258**

4.10. **CFM DETALIAT: ANGAJAMENTE RESTANTE ÎN FUNCȚIE DE EXERCIȚIUL FINANCIAR DE ORIGINE**

milioane EUR

Program	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
1.1 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	—	—	—	—	—	2	7	2 645	2 654
Sistemul european de radionavigație prin satelit (EGNOS/Galileo)	—	0	3	4	0	58	463	772	1 300
Reactorul termonuclear internațional (ITER)	—	—	—	796	98	260	306	267	1 727
Programul european de observare a Pământului (Copernicus)	—	—	—	—	0	2	11	161	174
Securitatea nucleară și dezafectarea	—	—	16	193	90	80	134	137	651
Orizont 2020	165	222	601	1 374	2 479	3 364	4 103	7 612	19 921
Programul Euratom pentru cercetare și formare	0	8	1	4	12	30	51	92	198
Competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor (COSME)	2	2	32	254	10	77	213	317	908

milioane EUR

Program	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Educație, formare și sport (Erasmus+)	0	0	1	5	46	99	185	368	704
Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)	1	1	4	8	13	33	56	107	222
Vamă, Fiscalis și combaterea fraudei	—	—	0	—	3	13	36	107	159
MIE – Energie	6	2	5	3	330	314	401	616	1 678
MIE – Transporturi	29	17	157	82	467	447	1 009	1 464	3 673
MIE – Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)	—	—	0	0	30	49	158	123	360
Proiecte energetice pentru sprijinirea redresării economice (EERP)	515	30	—	—	—	—	(0)	—	545
Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	0	5	44	49
Alte acțiuni și programe	22	8	7	23	30	39	92	191	412
Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	0	2	1	2	1	6	12	41	66
Competențe specifice ale Comisiei	0	0	1	6	11	17	41	99	174
Total rubrica 1.1 din CFM	***741***	***294***	***829***	***2 754***	***3 620***	***4 893***	***7 283***	***15 162***	***35 576***
1.2 Convergență regională (regiuni mai puțin dezvoltate)	519	229	509	7 711	1 079	19 224	23 744	29 406	82 421
Regiuni în tranziție	38	—	—	—	305	4 671	4 874	6 263	16 151
Competitivitate (regiuni mai dezvoltate)	58	9	58	1 663	611	6 621	7 523	9 327	25 870
Regiuni ultraperiferice și slab populate	—	—	—	—	23	142	206	242	613
Fondul de coeziune	178	—	58	1 257	436	3 870	8 418	10 182	24 398
Cooperarea teritorială europeană	41	—	9	170	—	284	917	2 092	3 514
Asistență tehnică	1	—	1	1	8	42	59	107	218
Ajutor europevladiro an pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	—	—	—	—	2	181	391	528	1 101
Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”	—	—	—	—	123	1 148	420	556	2 248
Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	—	—	—	—	472	728	1 917	1 588	4 704

milioane EUR

	Program	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	0	—	—	0	1	1	7	13	22
	Total rubrica 1.2 din CFM	***834***	***238***	***635***	***10 802***	***3 060***	***36 912***	***48 475***	***60 304***	***161 260***
	Total rubrica 1 din CFM	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837
2	Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	—	—	—	—	0	12	22	275	309
	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	34	—	1	623	303	4 228	13 378	14 175	32 742
	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)	84	0	11	268	8	971	847	1 028	3 218
	Acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului și organizațiile de gestionare a pescuitului (ORGP)	—	—	—	—	—	—	9	12	21
	Mediu și politici climatice (LIFE)	108	57	63	100	180	258	321	477	1 564
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	—	—	3	3
	Alte acțiuni și măsuri	—	—	—	—	—	—	6	—	6
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	—	0	1	1	5	1	6	7	20
	Acțiuni specifice	—	—	—	—	0	0	—	—	0
	Total rubrica 2 din CFM	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883
3	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	14	10	19	64	6	67	896	1 373	2 447
	Consumatori	—	—	0	0	1	4	13	22	41
	Europa creativă	0	1	1	4	8	17	56	105	193
	Sprijin de urgență pe teritoriul Uniunii	—	—	—	—	—	—	31	59	90
	Fondul pentru securitate internă	9	14	43	28	14	109	485	718	1 420
	Sisteme informatice	0	1	0	0	6	2	6	32	47
	Justiție	0	1	2	4	7	9	21	46	90
	Drepturi, egalitate și cetățenie	0	3	4	3	7	9	26	63	115
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	—	—	0	0	3	6	13	22	44

milioane EUR

	Program	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
	Europa pentru cetățeni	0	0	—	0	0	1	6	13	22
	Produse alimentare și hrană pentru animale	15	0	0	3	11	23	55	208	316
	Sănătate	1	3	3	6	11	23	32	54	133
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	1	14	117	132
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	0	0	1	1	3	5	5	8	24
	Acțiuni specifice	—	0	0	0	0	0	10	66	77
	Total rubrica 3 din CFM	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194
4	Asistență pentru preaderare (IPA II)	356	119	154	622	686	1 225	1 773	1 963	6 899
	Asistență macrofinanciară (AMF)	—	—	—	—	—	—	0	40	40
	Fondul de garantare pentru acțiuni externe	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii	—	—	—	—	2	3	3	10	18
	Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)	—	—	—	—	7	4	2	5	18
	Fondul pentru dezvoltare durabilă (FEDD)	—	—	—	—	—	—	—	275	275
	Instrumentul european de vecinătate (IEV)	381	215	441	735	794	1 252	1 666	2 178	7 662
	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	229	168	359	756	943	1 397	1 879	2 911	8 643
	Instrumentul de parteneriat (IP)	0	0	20	17	59	66	87	126	376
	Democrație și drepturile omului (IEDDO)	4	4	6	12	34	61	108	140	370
	Stabilitate și pace (IcSP)	10	11	24	41	64	103	138	233	623
	Ajutor umanitar	26	13	13	14	8	19	253	553	899
	Politica externă și de securitate comună (PESC)	4	1	17	14	34	32	27	115	243
	Cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	9	6	10	11	16	17	24	29	122
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	—	—	—	—

milioane EUR

	Program	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
	Alte acțiuni și programe	11	4	7	9	20	27	32	45	154
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	4	0	2	0	1	5	1	8	22
	Acțiuni specifice	0	0	2	1	5	16	37	51	113
	Total rubrica 4 din CFM	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478
5	Pensii	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Școli europene	—	—	—	—	—	—	—	0	0
	Agenții descentralizate	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proiecte-pilot și acțiuni pregătitoare	—	—	—	—	—	—	1	4	6
	Cheltuieli administrative ale Comisiei	—	—	—	0	0	0	1	353	354
	Cheltuieli administrative ale altor instituții	0	0	0	0	0	0	3	505	507
	Total rubrica 5 din CFM	—	—	—	0	0	0	4	863	867
6	Compensări	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 6 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Rezervă negativă	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Deficit reportat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 8 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Rezerva pentru ajutoare de urgență	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)	—	—	—	—	—	—	—	0	0
	Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total rubrica 9 din CFM	—	—	—	—	—	—	—	0	0
	Total	**2 878**	**1 166**	**2 668**	**16 893**	**9 928**	**51 779**	**78 050**	**103 896**	**267 258**

5. EXECUȚIA BUGETULUI PE INSTITUȚII

5.1. **EXECUȚIA VENITURILOR BUGETARE**

milioane EUR

Instituție	Credite de venit		Creanțe constatate			Venituri			Încasări ca % din buget	Restante
	Bugetul inițial adoptat	Bugetul final adoptat	Exercițiul financiar în curs	Reportate	Total	Din creanțele exercițiului în curs	Din creanțele reportate	Total		
Parlamentul European	*159*	*159*	*207*	*21*	*227*	*204*	*3*	*207*	*130 %*	*20*
Consiliul European și Consiliul	*52*	*52*	*79*	*1*	*80*	*77*	*1*	*78*	*149 %*	*2*
Comisia	*134 139*	*126 419*	*140 350*	*6 883*	*147 234*	*135 846*	*3 177*	*139 023*	*110 %*	*8 210*
Curtea de Justiție	*54*	*54*	*52*	*0*	*52*	*52*	*0*	*52*	*96 %*	*0*
Curtea de Conturi	*20*	*20*	*21*	*0*	*21*	*21*	*0*	*21*	*103 %*	*0*
Comitetul Economic și Social	*11*	*11*	*16*	*0*	*16*	*16*	*0*	*16*	*140 %*	—
Comitetul Regiunilor	*9*	*9*	*12*	*0*	*12*	*12*	*0*	*12*	*137 %*	—
Ombudsmanul	*1*	*1*	*1*	*0*	*1*	*1*	*0*	*1*	*82 %*	—
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	*1*	*1*	*1*	*0*	*1*	*1*	*0*	*1*	*74 %*	—
Serviciul European de Acțiune Externă	*44*	*44*	*282*	*1*	*282*	*280*	*1*	*281*	*643 %*	*2*
Total	**134 490**	**126 771**	**141 020**	**6 906**	**147 926**	**136 509**	**3 182**	**139 691**	**110 %**	**8 235**

Rapoartele consolidate privind execuția bugetului general al UE includ, ca și în exercițiile financiare anterioare, execuția bugetară a tuturor instituțiilor, având în vedere că în cadrul bugetului UE s-a stabilit un buget separat pentru fiecare instituție. Agențiile nu au un buget separat în cadrul bugetului UE și sunt finanțate parțial printr-o subvenție din bugetul Comisiei.

În ceea ce privește SEAE, trebuie precizat faptul că, pe lângă bugetul propriu, acesta primește, de asemenea, contribuții din partea Comisiei în valoare de 144 de milioane EUR (2016: 140 de milioane EUR), iar de la FED primește 72 de milioane (2016: 44 de milioane EUR). Aceste credite bugetare sunt puse la dispoziția SEAE (ca venituri alocate), astfel încât să acopere în primul rând costurile cu personalul Comisiei care lucrează în delegațiile UE, aceste delegații fiind gestionate din punct de vedere administrativ de către SEAE.

5.2. EXECUȚIA CREDITELOR DE ANGAJAMENT

milioane EUR

Instituție	Total credite disponibile	Angajamente asumate					Credite reportate în 2018			Credite anulate			
		Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Din venituri alocate	Reportări prin decizie	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlamentul European	*1 999*	*1 890*	*0*	*49*	*1 938*	*97 %*	*41*	*0*	*41*	*20*	*0*	*0*	*20*
Consiliul European și Consiliul	*609*	*518*	*0*	*24*	*542*	*89 %*	*23*	*0*	*23*	*44*	*0*	*0*	*44*
Comisia	*172 231*	*154 892*	*566*	*11 551*	*167 009*	*97 %*	*4 195*	*788*	*4 983*	*231*	*9*	*0*	*240*
Curtea de Justiție	*401*	*394*	*0*	*1*	*395*	*98 %*	*1*	*0*	*1*	*5*	*0*	*0*	*5*
Curtea de Conturi	*141*	*138*	*0*	*0*	*138*	*98 %*	*0*	*0*	*0*	*3*	*0*	*0*	*3*
Comitetul Economic și Social	*138*	*129*	*0*	*4*	*133*	*96 %*	*0*	*0*	*0*	*5*	*0*	*0*	*5*
Comitetul Regiunilor	*97*	*91*	*0*	*4*	*95*	*98 %*	*0*	*0*	*0*	*2*	*0*	*0*	*2*
Ombudsmanul	*11*	*10*	*0*	*0*	*10*	*94 %*	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*	*0*	*1*
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	*11*	*10*	*0*	*0*	*10*	*89 %*	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*	*0*	*1*
Serviciul European de Acțiune Externă	*937*	*658*	*0*	*221*	*880*	*94 %*	*55*	*0*	*55*	*2*	*0*	*0*	*2*
Total	**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

5.3. EXECUȚIA CREDITELOR DE PLATĂ

milioane EUR

Instituție	Total credite disponibile	Plăți efectuate					Credite reportate în 2018				Credite anulate			
		Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total	%	Reportări automate	Reportări prin decizie	Din venituri alocate	Total	Din bugetul final adoptat	Din reportări	Din venituri alocate	Total
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14
Parlamentul European	*2 285*	*1 600*	*263*	*41*	*1 904*	*83 %*	*290*	*0*	*48*	*338*	*20*	*22*	*0*	*42*
Consiliul European și Consiliul	*671*	*466*	*57*	*23*	*547*	*81 %*	*52*	*0*	*24*	*75*	*44*	*6*	*0*	*50*
Comisia	*141 230*	*121 328*	*1 167*	*10 800*	*133 294*	*94 %*	*862*	*458*	*6 359*	*7 680*	*201*	*54*	*0*	*255*
Curtea de Justiție	*423*	*373*	*19*	*1*	*393*	*93 %*	*21*	*0*	*1*	*22*	*5*	*3*	*0*	*8*
Curtea de Conturi	*151*	*130*	*8*	*0*	*138*	*92 %*	*8*	*0*	*0*	*8*	*3*	*1*	*0*	*4*
Comitetul Economic și Social	*147*	*120*	*7*	*3*	*131*	*89 %*	*9*	*0*	*1*	*10*	*5*	*1*	*0*	*6*
Comitetul Regiunilor	*105*	*84*	*7*	*2*	*93*	*88 %*	*8*	*0*	*2*	*9*	*2*	*1*	*0*	*3*
Ombudsmanul	*12*	*9*	*1*	*0*	*10*	*87 %*	*1*	*0*	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*	*1*
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	*12*	*9*	*1*	*0*	*9*	*77 %*	*1*	*0*	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*	*1*
Serviciul European de Acțiune Externă	*1 035*	*572*	*85*	*203*	*859*	*83 %*	*86*	*0*	*77*	*163*	*2*	*11*	—	*13*
Total	**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

6. EXECUȚIA BUGETULUI AGENȚIILOR

6.1. **VENITURI BUGETARE**

milioane EUR

Agenție	Domeniu de politică – Finanțare de către Comisie	Bugetul final adoptat	Sume primite
Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei – ACER	*6*	*13*	*13*
Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice – OAREC	*9*	*4*	*4*
Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante – OCSP	*17*	*16*	*16*
Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente – CHAFEA	*17*	*10*	*10*
Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură – EACEA	*15*	*50*	*50*
Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă – EU-OSHA	*4*	*15*	*15*
Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă, în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție – eu-LISA	*18*	*68*	*70*
Biroul European de Sprijin pentru Azil – EASO	*18*	*79*	*80*
Agenția Europeană de Siguranță a Aviației – AESA	*6*	*192*	*153*
Autoritatea Bancară Europeană – ABE	*12*	*38*	*39*
Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă – Frontex	*18*	*281*	*294*
Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor – ECDC	*17*	*58*	*59*
Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale – CEDEFOP	*15*	*18*	*18*
Agenția Europeană pentru Produse Chimice – ECHA	*2*	*112*	*114*
Agenția Europeană de Mediu – AEM	*7*	*70*	*68*
Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului – EFCA	*11*	*17*	*17*
Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară – EFSA	*17*	*81*	*81*
Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă – Eurofound	*4*	*20*	*20*
Agenția pentru Sistemul Global de Navigație prin Satelit (GNNS) European	*6*	*28*	*704*
Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați – EIGE	*4*	*8*	*8*
Institutul European de Inovare și Tehnologie – EIT	*15*	*303*	*304*
Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale – EIOPA	*12*	*24*	*24*
Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă – EMSA	*6*	*79*	*78*

milioane EUR

Agenție	Domeniu de politică – Finanțare de către Comisie	Bugetul final adoptat	Sume primite
Agenția Europeană pentru Medicamente – EMA	*2*	*331*	*317*
Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie – OEDT	*18*	*16*	*16*
Oficiul European de Poliție	*18*	*118*	*120*
Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare – ERCEA	*8*	*47*	*47*
Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe – ESMA	*12*	*42*	*42*
Fundația Europeană de Formare – ETF	*15*	*20*	*20*
Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene – FRA	*18*	*23*	*23*
Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii – CEPOL	*18*	*9*	*10*
Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor – ENISA	*9*	*11*	*11*
Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate	*6*	*31*	*32*
Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală – EUIPO	*12*	*401*	*245*
Unitatea de Cooperare Judiciară a Uniunii Europene – EUROJUST	*33*	*48*	*49*
Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii – EASME	*6*	*43*	*43*
Fusion for Energy – F4E	*8*	*848*	*860*
Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele – INEA	*6*	*24*	*24*
Agenția Executivă pentru Cercetare – REA	*8*	*67*	*67*
Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene	*15*	*49*	*44*
Total		**3 714**	**4 212**

milioane EUR

Tip de venituri	Bugetul final adoptat	Sume primite
Subvenție din partea Comisiei	*2 429*	*2 429*
Venituri din comisioane	*677*	*664*
Alte venituri	*608*	*1 118*
Total	**3 714**	**4 212**

6.2. **CREDITE DE ANGAJAMENT ȘI DE PLATĂ PE AGENȚIE**

milioane EUR

Agenție	Credite de angajament		Credite de plată	
	Total credite disponibile	Angajamente efectuate	Total credite disponibile	Plăți efectuate
Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei – ACER	*13*	*13*	*19*	*16*
Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice – OAREC	*4*	*4*	*5*	*4*
Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante – OCSP	*19*	*17*	*17*	*15*
Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente – CHAFEA	*10*	*9*	*11*	*8*
Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură – EACEA	*50*	*49*	*55*	*48*
Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă – EU-OSHA	*16*	*15*	*20*	*15*
Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă, în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție – eu-LISA	*158*	*155*	*78*	*67*
Biroul European de Sprijin pentru Azil – EASO	*91*	*86*	*87*	*75*
Agenția Europeană de Siguranță a Aviației – AESA	*227*	*160*	*236*	*147*
Autoritatea Bancară Europeană – ABE	*38*	*37*	*41*	*36*
Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă – Frontex	*310*	*297*	*384*	*264*
Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor – ECDC	*59*	*58*	*70*	*58*
Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale – CEDEFOP	*18*	*18*	*19*	*17*
Agenția Europeană pentru Produse Chimice – ECHA	*112*	*109*	*126*	*110*
Agenția Europeană de Mediu – AEM	*90*	*74*	*95*	*56*
Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului – EFCA	*18*	*17*	*19*	*14*
Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară – EFSA	*80*	*80*	*90*	*83*
Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă – Eurofound	*21*	*20*	*24*	*20*
Agenția pentru Sistemul Global de Navigație prin Satelit (GNNS) European	*3 744*	*1 895*	*1 192*	*668*
Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați – EIGE	*8*	*8*	*10*	*8*
Institutul European de Inovare și Tehnologie – EIT	*317*	*289*	*308*	*306*
Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale – EIOPA	*24*	*24*	*26*	*23*
Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă – EMSA	*101*	*91*	*94*	*72*

milioane EUR

Agenție	Credite de angajament		Credite de plată	
	Total credite disponibile	Angajamente efectuate	Total credite disponibile	Plăți efectuate
Agenția Europeană pentru Medicamente – EMA	*331*	*302*	*374*	*292*
Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie – OEDT	*17*	*16*	*17*	*16*
Oficiul European de Poliție	*129*	*125*	*139*	*119*
Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare – ERCEA	*47*	*47*	*50*	*47*
Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe – ESMA	*46*	*45*	*50*	*44*
Fundația Europeană de Formare – ETF	*20*	*20*	*21*	*20*
Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene – FRA	*23*	*23*	*29*	*22*
Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii – CEPOL	*11*	*10*	*12*	*10*
Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor – ENISA	*11*	*11*	*12*	*11*
Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate	*32*	*31*	*34*	*29*
Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală – EUIPO	*417*	*236*	*437*	*230*
Unitatea de Cooperare Judiciară a Uniunii Europene – EUROJUST	*50*	*49*	*58*	*49*
Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii – EASME	*43*	*42*	*47*	*40*
Fusion for Energy – F4E	*879*	*879*	*869*	*835*
Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele – INEA	*24*	*24*	*25*	*24*
Agenția Executivă pentru Cercetare – REA	*67*	*67*	*70*	*66*
Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene	*49*	*46*	*53*	*46*
Total	**7 726**	**5 501**	**5 323**	**4 033**

milioane EUR

Tip	Credite de angajament		Credite de plată	
	Total credite disponibile	Angajamente asumate	Total credite disponibile	Plăți efectuate
Cheltuieli administrative	*364*	*350*	*436*	*339*
Cheltuieli operaționale	*6 227*	*4 045*	*3 737*	*2 593*
Cheltuieli operaționale pentru proiecte specifice	*3*	*2*	*3*	*2*
Personal	*1 133*	*1 104*	*1 148*	*1 099*
Total	**7 726**	**5 501**	**5 323**	**4 033**

GLOSAR

Active financiare disponibile pentru vânzare

Toate activele financiare (cu excepția instrumentelor financiare derivate), care sunt evaluate la valoarea justă, în conformitate cu Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public, și pentru care modificările valorii juste trebuie recunoscute într-o rezervă de active nete până la derecunoaștere (sau depreciere).

Active financiare sau datorii financiare la valoarea justă prin excedent sau deficit

Toate activele financiare sau datoriile financiare care sunt evaluate la valoarea justă, în conformitate cu Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public, și pentru care variațiile valorii juste trebuie recunoscute ca excedent sau deficit al perioadei în cauză (și anume instrumentele financiare derivate).

Angajament

Angajamentul juridic de a furniza finanțare, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. UE se angajează să ramburseze partea sa din costurile unui proiect finanțat de UE. Angajamentele de astăzi sunt plățile de mâine. Plățile de astăzi sunt angajamentele de ieri.

Anularea creditelor

Creditele neutilizate care nu mai pot fi folosite.

Buget adoptat

Proiectul de buget devine buget adoptat de îndată ce este aprobat de autoritatea bugetară.

Buget rectificativ

Decizie adoptată în cursul exercițiului bugetar pentru a modifica (a majora, a diminua, a transfera) elemente ale bugetului adoptat pentru respectivul exercițiu financiar.

Câștiguri și pierderi actuariale

În cazul unui sistem de beneficii determinate, acestea sunt modificările deficitelor sau ale surplusurilor actuariale. Acestea apar ca urmare a diferențelor dintre ipotezele actuariale anterioare și ceea ce s-a întâmplat de fapt, precum și ca urmare a efectelor modificărilor ipotezelor actuariale.

Corecție financiară

Scopul corecțiilor financiare este de a proteja bugetul UE de povara unor cheltuieli eronate sau neregulamentare. În ceea ce privește cheltuielile efectuate în cadrul gestiunii partajate, sarcina recuperării plăților efectuate incorect revine în principal statelor membre.

O corecție financiară „confirmată” este o corecție financiară care a fost acceptată de către statul membru în cauză. O corecție financiară „decisă” este o corecție financiară care a fost adoptată printr-o decizie a Comisiei și este întotdeauna o corecție netă, statul membru respectiv având obligația de a rambursa la bugetul UE fondurile neregulamentare, ceea ce duce astfel la reducerea definitivă a pachetului financiar alocat statului membru în cauză. Corecțiile financiare confirmate și decise sunt raportate în prezentul document ca o singură categorie.

O corecție financiară „implementată” este o corecție financiară care a remediat neregularitățile observate.

Credite

Finanțarea bugetului. Bugetul prevede atât angajamente, cât și plăți (numerar sau transferuri bancare către beneficiari). Adesea, creditele pentru angajamente și cele pentru plăți diferă (credite diferențiate) deoarece programele și proiectele multianuale sunt în general angajate pe deplin în exercițiul financiar în care sunt aprobate, în timp ce plățile se efectuează în decursul mai multor exerciții financiare, pe măsura ce se înregistrează progrese în punerea în aplicare a respectivelor programe și proiecte. Creditele nediferențiate se aplică în cazul cheltuielilor administrative, sprijinului pentru piața agricolă și plăților directe; creditele de angajament sunt egale cu creditele de plată.

Credite administrative

Creditele administrative acoperă costurile de funcționare ale instituțiilor și entităților (personal, clădiri, echipamente de birou).

Credit de angajament

Creditele de angajament acoperă costul total al obligațiilor juridice (contracte, acorduri/decizii de grant) care ar putea fi semnate în cursul exercițiului financiar curent.

Credite anulate

Creditele neutilizate care trebuie anulate la încheierea exercițiului financiar. Prin acest termen se desemnează anularea totală sau parțială a autorizației de a efectua cheltuieli și/sau de a contracta datorii, care este reprezentată de un credit. Numai pentru întreprinderile comune, așa cum se prevede în normele lor financiare, creditele neutilizate pot fi înscrise în estimarea veniturilor și a cheltuielilor cu până la următoarele trei exerciții financiare (așa-numita regulă „N+3"). Prin urmare, creditele anulate pentru întreprinderile comune ar putea fi reactivate până la exercițiul financiar „N+3".

Credite de plată

Creditele de plată acoperă cheltuielile datorate în exercițiul financiar în curs care rezultă din angajamente juridice contractate în exercițiul financiar în curs și/sau în exercițiile financiare anterioare.

Costul serviciului curent

Majorarea pasivelor aferente sistemului care rezultă din serviciul prestat în exercițiul financiar în curs.

Dezangajare

Un act prin care se anulează un angajament anterior (sau o parte a acestuia).

Gestiune directă

Mod de execuție bugetară. În cadrul gestiunii directe, bugetul este executat direct de către serviciile Comisiei, agenții executive sau fonduri fiduciare.

Gestiune indirectă

Mod de execuție bugetară. În cadrul gestiunii indirecte, Comisia conferă sarcini de execuție bugetară organismelor de drept UE sau de drept național.

Gestiune partajată

Mod de execuție bugetară. În cazul gestiunii partajate, sarcinile de execuție bugetară sunt delegate statelor membre. Aproximativ 80 % din cheltuielile UE se încadrează în acest mod de execuție.

Instrumente financiare derivate

Instrumente financiare a căror valoare este legată de variația valorii altui instrument financiar, a unui indicator sau a unei mărfi. Spre deosebire de deținătorul unui instrument financiar primar (de exemplu, o obligațiune de stat), care are dreptul necondiționat de a primi în viitor numerar (sau alt beneficiu economic), deținătorul unui instrument financiar derivat are doar un drept condiționat de a primi un astfel de beneficiu. Un exemplu de instrument financiar derivat îl reprezintă contractele la termen de tip *forward* în valută.

Ipoteze actuariale

Ipotezele utilizate pentru calcularea costurilor viitoarelor evenimente care afectează angajamentele cu titlu de pensii.

Întreruperi și suspendări

În cazul în care Comisia constată, în urma propriei activități sau a informațiilor raportate de autoritățile de audit, că un stat membru nu a remediat deficiențe grave în sistemele de gestiune și de control și/sau nu a corectat cheltuielile neregulamentare care au fost declarate și certificate, aceasta poate întrerupe sau suspenda plăți.

Linie bugetară

În ceea ce privește structura bugetului, veniturile și cheltuielile sunt prezentate în conformitate cu o nomenclatură obligatorie care reflectă natura și scopul fiecărui post, astfel cum solicită autoritatea bugetară. Rubricile individuale (titlu, capitol, articol sau linie) oferă o descriere formală a nomenclaturii.

Măsură preventivă

Măsurile preventive la care poate recurge Comisia pentru a proteja bugetul UE atunci când aceasta are cunoștință de existența unor potențiale deficiențe, printre acestea numărându-se suspendarea și întreruperea plăților de la bugetul UE pentru programul operațional în cauză.

Neregularitate

O neregularitate este un act care nu este conform cu normele UE și care are un impact potențial negativ asupra intereselor financiare ale UE, dar care poate fi rezultatul unor erori comise fără intenție de către beneficiarii care solicită fonduri sau de către autoritățile responsabile de efectuarea plăților. Dacă o neregularitate este comisă în mod deliberat, aceasta constituie fraudă.

Prefinanțare

O plată menită să furnizeze beneficiarului acțiuni liber tranzacționabile. Aceasta poate fi împărțită în mai multe plăți, în conformitate cu dispozițiile contractului, deciziei sau acordului subiacent ori ale actului juridic de bază. Acțiunile liber tranzacționabile sau avansul este folosit în scopul pentru care a fost acordat pe perioada definită în acord sau este restituit.

Raport anual de activitate (RAA)

Rapoartele anuale de activitate indică rezultatele operațiunilor în raport cu obiectivele stabilite, cu riscurile aferente și cu forma de control intern, printre altele. Începând cu exercițiul bugetar 2001, pentru Comisie, și începând cu exercițiul bugetar 2003 pentru toate instituțiile Uniunii Europene (UE), „ordonatorul de credite delegat" trebuie să prezinte instituției sale un RAA privind îndeplinirea sarcinilor sale, însoțit de informații financiare și în materie de gestiune.

Rată a dobânzii efective

Rata care actualizează încasările sau plățile viitoare estimate de numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar sau a datoriei financiare la valoarea contabilă netă a activului sau a datoriei.

Rată de actualizare

Rată utilizată pentru ajustarea la valoarea-timp a banilor. Actualizarea este o tehnică utilizată pentru compararea costurilor și a beneficiilor care apar în perioade de timp diferite.

Reportarea creditelor

O excepție de la principiul anualității, în măsura în care creditele care nu au putut fi utilizate într-un exercițiu bugetar dat pot, în condiții stricte, să fie reportate în mod excepțional pentru a fi utilizate în următorul exercițiu financiar.

***Reste à liquider* (RAL)**

Este suma aferentă unui angajament bugetar asumat în cazul căruia plata corespunzătoare nu a fost încă efectuată. Acestea reprezintă obligații de plată ale UE pentru următoarele exerciții financiare și rezultă direct din existența programelor multianuale și din împărțirea în credite de angajament și credite de plată.

Resurse proprii

Acestea reprezintă principala sursă de finanțare pentru instituțiile și organismele UE și sunt definite în Regulamentul nr. 609/2014 privind resursele proprii. Resursele proprii includ resursele bazate pe VNB, resursele bazate pe TVA și resursele proprii tradiționale.

Resurse proprii tradiționale

Acestea reprezintă venituri ale UE și fac parte din „resursele proprii" care finanțează activitățile UE. Resursele proprii tradiționale sunt definite în Regulamentul nr. 609/2014 privind resursele proprii și includ taxele vamale și cotizațiile pentru zahăr.

Sistem de beneficii determinate

Un sistem de pensii sau alt sistem de beneficii de pensie ale cărui norme definesc beneficiile independent de contribuțiile care trebuie plătite, iar beneficiile nu sunt direct legate de investițiile sistemului. Sistemul poate sau nu să fie finanțat.

Sume care urmează a fi solicitate de la statele membre

Acestea reprezintă cheltuielile suportate în cursul perioadei de raportare care vor trebui finanțate de bugetele viitoare, și anume de către statele membre ale UE. Aceasta este o consecință a coexistenței situațiilor financiare pe bază de angajamente și a unui buget pe bază de numerar.

Transferuri (între linii bugetare)

Transferurile între liniile bugetare implică mutarea creditelor de la o linie bugetară la alta în cursul exercițiului financiar, constituind astfel o excepție de la principiul bugetar al specificității. Cu toate acestea, transferurile sunt autorizate în mod expres de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în condițiile prevăzute în Regulamentul financiar (RF). RF identifică diferite tipuri de transferuri, în funcție de efectuarea lor între sau în cadrul titlurilor, capitolelor, articolelor sau rubricilor bugetare, fiind necesare diferite niveluri de autorizare.

Venituri alocate

Venituri specifice primite pentru finanțarea anumitor cheltuieli. Principala sursă de venituri alocate externe o reprezintă contribuțiile financiare ale țărilor terțe la programe finanțate de Uniune. Principala sursă de venituri alocate interne o reprezintă veniturile din partea terților pentru furnizarea de bunuri, de servicii sau de lucrări la cererea acestora și veniturile rezultate din restituirea sumelor plătite nejustificat, precum și veniturile din vânzarea de publicații și filme, inclusiv a celor pe suport electronic.

LISTA ABREVIERILOR

ABB	Întocmirea bugetului pe activități (*Activity Based Budgeting*)
ABE	Autoritatea Bancară Europeană
ABM	Gestiune pe activități (*Activity Based Management*)
ACER	Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (*Agency for the Cooperation of Energy Regulators*)
AELS	Asociația Europeană a Liberului Schimb
AEM	Agenția Europeană de Mediu
AESA	Agenția Europeană de Siguranță a Aviației
AMF	Asistență macrofinanciară
AOD	Ordonator de credite delegat (*Authorising Officers by Delegation*)
ARTEMIS	Cercetare avansată și tehnologie pentru sistemele inteligente integrate (*Advanced Research & Technology for EMbedded Intelligent Systems*)
ATM	Managementul traficului aerian (*Air Traffic Management*)
BBI	Întreprinderea comună pentru bioindustrii (*Bio-Based Industries Joint Undertaking*)
BCE	Banca Centrală Europeană
BDP	Balanța de plăți
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIC	Consorțiul bioindustriilor (*Bio-based Industries Consortium*)
BIS	Banca Reglementelor Internaționale (*Bank for International Settlements*)
C&I	Cercetare și inovare
CCE	Curtea de Conturi Europeană
CCS LGF	Mecanismul de garantare pentru sectoarele culturale și creative (*Cultural and Creative Sector Guarantee Facility*)
CECO	Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului
CEDEFOP	Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CEPOL	Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii
CFM	Cadrul financiar multianual
CHAFEA	Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente (*Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency*)
CIP	Programul-cadru pentru inovare și competitivitate (*Competitiveness and Innovation Framework Programme*)
COM	Comisia
COSME	Competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii
COSO	Comitetul Entităților Publice de Sponsorizare a Comisiei Treadway
D&WM	Dezafectarea și gestionarea deșeurilor (*Decommissioning and Waste Management*)
DRP	Decizia privind resursele proprii

EACEA	Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (*Education, Audiovisual and Culture Executive Agency*)
EaSI	Ocuparea forței de muncă și inovare socială (*Employment and Social Innovation*)
EASME	Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (*Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises*)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil (*European Asylum Support Office*)
ECDC	Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (*European Centre for Disease Prevention and Control*)
ECHA	Agenția Europeană pentru Produse Chimice (*European Chemicals Agency*)
ECOFIN	Consiliul Afaceri Economice și Financiare (*Economic and Financial Affairs Council*)
ECSEL	Întreprinderea comună „Componente și sisteme electronice pentru o poziție de lider a Europei” (*Electronic Components and Systems for European Leadership Joint Undertaking*)
EDIF	Facilitatea de garantare din cadrul Instrumentului pentru dezvoltarea întreprinderilor și inovare în Balcanii de Vest
EFCA	Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (*European Fisheries Control Agency*)
EFSA	Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (*European Fisheries Control Agency*)
EFSE	Fondul european pentru Europa de Sud-Est (*European Fund for Southeast Europe*)
EGNOS	Sistemul european geostațional mixt de navigare (*European Geostationary Navigation Overlay System*)
EIGE	Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (*European Institute for Gender Equality*)
EIOPA	Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (*European Insurance and Occupational Pensions Authority*)
EIT	Institutul European de Inovare și Tehnologie (*European Institute of Innovation and Technology*)
ElectriFI	Inițiativa de finanțare pentru electrificare (*Electrification Financing Initiative*)
EMA	Agenția Europeană pentru Medicamente (*European Medicines Agency*)
EMSA	Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (*European Maritime Safety Agency*)
ENEF	Fondul pentru extinderea întreprinderilor (*Enterprise Expansion Fund*)
ENIAC	Consiliul consultativ european de inițiativă privind nanoelectronica (*European Nanoelectronics Initiative Advisory Council*)
ENIF	Fondul pentru inovarea în întreprinderi (*Enterprise Innovation Fund*)
ENISA	Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor (*European Union Agency for Network and Information Security*)
ERCEA	Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (*European Research Council Executive Agency*)
ESA	Agenția Spațială Europeană (*European Space Agency*)
ESMA	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (*European Securities and Markets Authority*)
ETF	Fundația Europeană de Formare (*European Training Foundation*)
EUIPO	Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (*European Union Intellectual Property Office*)
EU-LISA	Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (*European Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice*)
EUMETSAT	Organizația Europeană pentru Exploatarea Sateliților Meteorologici (*European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites*)
EU-OSHA	Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (*European Agency for Safety and Health at Work*)
Euratom	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (*European Atomic Energy Community*)

Eurofound	Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (*European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions*)
EUROJUST	Unitatea de cooperare judiciară a Uniunii Europene (*European Union's Judicial Cooperation Unit*)
EUROPOL	Oficiul European de Poliție (*European Police Office*)
F4E	*Fusion for Energy*
FAMI	Fondul pentru azil, migrație și integrare
FC	Fondul de coeziune
FCH	Întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen" (*Fuel Cells Hydrogen Joint Undertaking*)
FEADR	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală
FED	Fondul european de dezvoltare
FEDD	Fondul european pentru dezvoltare durabilă
FEDR	Fondul european de dezvoltare regională
FEGA	Fondul european de garantare agricolă
FEI	Fondul european de investiții
FEIS	Fondul european pentru investiții strategice
FEOGA	Fondul european de orientare și garantare agricolă
FEP	Fondul european pentru pescuit
FEPAM	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime
FESF	Fondul european de stabilitate financiară
FGP	Fondul de garantare al participanților
FIFO	„Primul intrat, primul ieșit" (*First-in, First-out*)
FMI	Fondul Monetar Internațional
Fondul BUFI	Fondul „Amenzi bugetare" (*Budget Fines Fund*)
Fondurile ESI	Fondurile structurale și de investiții europene
FONDUL PENTRU ÎNFIINȚARE ETF	Fondul pentru întreprinderile nou-înființate din cadrul Mecanismului european pentru tehnologii, 1998 (*European Technology Start up Facility*)
FRA	Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (*European Union Agency for Fundamental Rights*)
Frontex	Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă
FSDA	Situația financiară: discuție și analiză (*Financial Statement Discussion and Analysis*)
FSE	Fondul social european
FSI	Fondul pentru securitate internă
GMES	Monitorizare globală pentru mediu și securitate (*Global Monitoring for Environment and Security*)
GNSS	Sisteme globale de navigație prin satelit (*Global Navigation Satellite Systems*)
H2020	Orizont 2020 (*Horizon 2020*)
ICSLT	Tabelul privind mortalitatea în rândul funcționarilor publici din instituțiile internaționale (*International Civil Servants Life Table*)
ID MIE	Instrumentul de datorie al Mecanismului pentru interconectarea Europei
IEVP	Instrumentul european de vecinătate și parteneriat
IFOP	Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului
IFRP	Pachetul de raportare financiară integrată (*Integrated Financial Reporting Package*)
IIW	Componenta „infrastructură și inovare" (*Infrastructure and Innovation Window*)

IMI	Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare (*Innovative Medicines Initiative Joint Undertaking*)
IMM-uri	Întreprinderi mici și mijlocii
INEA	Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (*Innovation and Networks Executive Agency*)
IPA II	Instrumentul de asistență pentru preaderare (*Instrument for Pre-accession Assistance*)
IPSAS	Standarde internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards*)
IT	Tehnologia informației (*Information Technology*)
ITDR	Instrumentul temporar pentru dezvoltare rurală
ITER	Reactorul termonuclear experimental internațional (*International Thermonuclear Experimental Reactor*)
ÎC	Întreprindere comună
JRC	Centrul Comun de Cercetare (*Joint Research Centre*)
LGTT	Instrumentul de garantare a împrumuturilor pentru proiectele TEN-T (*Loan Guarantee Instrument for TEN-T projects*)
MEP	Deputat în Parlamentul European (*Member of the European Parliament*)
MES	Mecanismul european de stabilitate
MESF	Mecanismul european de stabilizare financiară
MFPR	Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor
MIE	Mecanismul pentru interconectarea Europei
MIMM	Microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii
NEET	(Tineri) care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (*Not in Education, Employment or Training*)
OAREC	Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice
OCSP	Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante
OEDT	Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie
PAC	Politica agricolă comună
PBI	Inițiativa de emitere de obligațiuni pentru finanțarea de proiecte (*Project Bond Initiative*)
PC7	Al 7-lea program-cadru pentru activități de cercetare și dezvoltare tehnologică
PCA	Plan comun de acțiune
PE	Parlamentul European
PF4EE	Instrumentul de finanțare privată pentru eficiența energetică (*Private Finance for Energy Efficiency Instrument*)
PIB	Produsul intern brut
PMA	Program multianual – Programul de incluziune financiară pentru întreprinderi mijlocii
PMF	Instrumentul european de microfinanțare Progress (*European Progress Microfinance Facility*)
PPP	Parteneriat public-privat
RAA	Raportul anual de activitate
RAL	„*Reste à Liquider*” (angajamente restante)
RDC	Regulamentul privind dispozițiile comune

REA	Agenția Executivă pentru Cercetare (*Research Executive Agency*)
RF	Regulamentul financiar
RPT	Resurse proprii tradiționale
RTD	Cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (*Research, Technological Development and Demonstration*)
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Fondul MENA pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii (*MENA Fund for Micro-, Small and Medium Enterprises*)
SAPARD	Programul special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (*Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development*)
SEAE	Serviciul European de Acțiune Externă
SEE	Spațiul Economic European
SEMED	Programul de incluziune financiară pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii din țările din sudul și estul Mării Mediterane (*Southern and Eastern Mediterranean Micro, Small and Middle sized Enterprises Financial Inclusion Programme*)
SESAR	Întreprinderea comună „Programul de cercetare privind managementul traficului aerian în cerul unic european" (*Single European Sky ATM Research Joint Undertaking*)
SIUGI	Instrumentul de garantare neplafonată din cadrul Inițiativei pentru IMM-uri (*SME Initiative Uncapped Guarantee Instrument*)
SMEW	Componenta SME (componenta destinată întreprinderilor mici și mijlocii) (*Small and Medium-sized Enterprises Window*)
SPFE	Sistemul de pensii al funcționarilor europeni
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană
UEM	Uniunea economică și monetară
VNB	Venitul național brut
YEI	Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri" (*Youth Employment Initiative*)